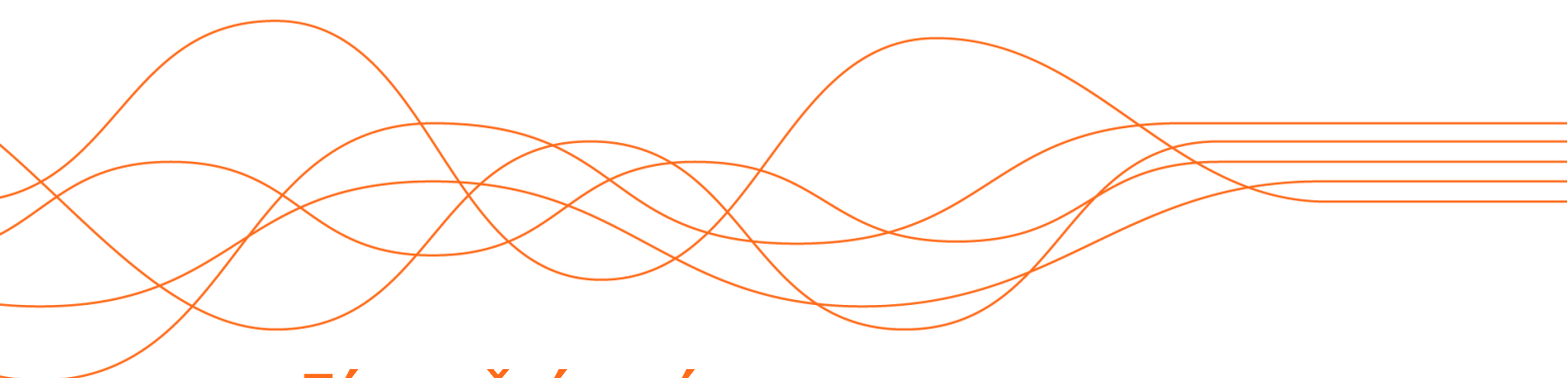

Záverečná správa

Ex-post hodnotenie národných programov Fondov pre oblasť vnútorných záležitostí 2014 – 2020

Národný program ISF - Fond pre vnútornú
bezpečnosť (ISF Polícia a ISF Hranice)

Základné informácie o dokumente

Predkladateľ	Združenie Centire-ACCEPT AUDIT Centire s.r.o., Záhradnícka 72, 821 08 Bratislava, IČO: 36866857 (vedúci združenia) ACCEPT AUDIT & CONSULTING, s.r.o., Baštová 38, 08001 Prešov, IČO: 31709117																																		
Zákazník	Ministerstvo vnútra SR																																		
Názov projektu	Poradenské služby v oblasti auditu č. 24/2024 - Ex-post hodnotenie národných programov Fondov pre oblasť vnútorných záležitostí (2014-2020)																																		
Projektový manažér																																			
Verzia	v 02.10																																		
Dátum vydania	18.12.2024																																		
Status	Final																																		
	<table><tr><th></th><th>Meno</th><th>Dátum</th><th>Podpis</th></tr><tr><td rowspan="5">Vypracovali</td><td></td><td>18.12.2024</td><td></td></tr><tr><td></td><td>18.12.2024</td><td></td></tr><tr><td></td><td>18.12.2024</td><td></td></tr><tr><td></td><td>18.12.2024</td><td></td></tr><tr><td></td><td>18.12.2024</td><td></td></tr><tr><td rowspan="3">Preveril</td><td></td><td>18.12.2024</td><td></td></tr><tr><td></td><td>18.12.2024</td><td></td></tr><tr><td></td><td>18.12.2024</td><td></td></tr><tr><td>Schválil</td><td></td><td>18.12.2024</td><td></td></tr></table>		Meno	Dátum	Podpis	Vypracovali		18.12.2024			18.12.2024			18.12.2024			18.12.2024			18.12.2024		Preveril		18.12.2024			18.12.2024			18.12.2024		Schválil		18.12.2024	
	Meno	Dátum	Podpis																																
Vypracovali		18.12.2024																																	
		18.12.2024																																	
		18.12.2024																																	
		18.12.2024																																	
		18.12.2024																																	
Preveril		18.12.2024																																	
		18.12.2024																																	
		18.12.2024																																	
Schválil		18.12.2024																																	

Distribúcia

	Meno	Poznámka
1.		vedúca oddelenia zahraničnej pomoci, Panenská 21, 812 82 Bratislava
2.		
3.		

Zložky dokumentu

	Charakter	Názov zložky
1.	Príloha č. 1	Hodnotiacia matica ISF
2.	Príloha č. 2	Sumarizácia projektov ISF Police
3.	Príloha č. 3	Sumarizácia projektov ISF Border
4.	Príloha č. 4	PowerBI report o ukazovateľoch programu
5.	Príloha č. 5	Zápisy z hĺbkových rozhovorov

História dokumentu

V tejto časti sú zachytené údaje o histórii tvorby dokumentu pre prípad potreby jeho prepracovania a opätovného schválenia a distribuovania.

Číslo verzie	Platné (od – do)	Komentár
1.	15.11.2024 - 4.12.2024	Prvý návrh
2.	5.12.2024 - 17.12.2024	Verzia so zapracovanými pripomienkami MV SR
3.	18.12.2024 -	Verzia so zapracovanými pripomienkami členov Monitorovacieho výboru

Zoznam použitých skratiek

Skratka	Význam
ISF	Internal Security Fund (Fond pre vnútornú bezpečnosť)
ZO	Zodpovedný orgán
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
ŠC	Špecifický cieľ
NC	Národný cieľ
EÚ	Európska únia
PZ	Policačný zbor
IT	Informačné technológie
ÚHCP P PZ	Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policačného zboru SR
ÚMPS P PZ	Úrad medzinárodnej policačnej spolupráce Prezídia PZ SR
KEÚ PZ PPZ	Kriminalistický a expertízny ústav PZ PPZ
SR	Slovenská republika
EK	Európska komisia

Zoznam použitých zdrojov

#	Zdroj
1	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Realizačná zmluva č. SVO-RVO2-2024/000683-005 uzatvorená podľa čl. III Rámcovej dohody o poskytovaní poradenských služieb v oblasti auditu č. OVO2-2020/000354 1 zo dňa 14.07.2020. Dostupné na https://crz.gov.sk/zmluva/9512891/
2	Európska komisia. (2017). Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/207 z 3. októbra 2016 o spoločnom rámci monitorovania a hodnotenia stanovenom v nariadení (EÚ) č. 514/2014. Dostupné na https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32017R0207
3	Európsky parlament a Rada EÚ. (2014). Nariadenie (EÚ) č. 514/2014 z 16. apríla 2014 o stanovení všeobecných ustanovení o fondoch pre oblasť vnútorných záležitostí. Dostupné na https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32014R0514
4	Európska komisia. (2024). AMIF-ISF/2023/02: Follow up to the webinar on the key elements of the ex-post evaluation of the AMIF - ISF 2014-2020 National programmes. Dostupné na https://sfc.ec.europa.eu/en/2014/dghome/amif-isf202302?language_content_entity=en
5	Európska komisia. (2023). Better Regulation: Guidelines and Toolbox. Dostupné na https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en
6	Ministerstvo vnútra SR. (2019). Národný program – Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) verzia 4.2, schválená Európskou komisiou 27.11.2019. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsv_a_eu/simons/2019/ISF%20NP%204.2_SK.pdf
7	Ministerstvo vnútra SR. (2022). Správa o vykonávaní – Potvrdenie o prijatí (ISF-Borders a ISF-Police). Dostupné na [internom zdroji]
8	Európska komisia. (2023). Internal Security Fund – Performance Assessment. Dostupné na https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/programme-performance-statements/internal-security-fund-performance_en#performance-assessment
9	Európska komisia. (2023). Integrated Border Management Fund – Performance Assessment. Dostupné na https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/programme-performance-statements/integrated-border-management-fund-performance_en#mff-2014-2020--internal-security-fund--borders-and-visa
10	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Ukončené projekty podporené v rámci Fondu pre vnútornú bezpečnosť. Dostupné na https://www.minv.sk/?ukoncene-projekty-1
11	Európsky parlament a Rada EÚ. (2014). Nariadenie (EÚ) č. 513/2014 z 16. apríla 2014, ktorým sa zriaďuje nástroj pre finančnú podporu v oblasti policajnej spolupráce, predchádzania trestnej činnosti, boja proti trestnej činnosti a krízového riadenia. Dostupné na https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0513
12	Európsky parlament a Rada EÚ. (2014). Nariadenie (EÚ) č. 515/2014 z 16. apríla 2014, ktorým sa zriaďuje nástroj pre finančnú podporu v oblasti vonkajších hraníc a víz ako súčasť Fondu pre vnútornú bezpečnosť. Dostupné na https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32014R0515
13	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Príloha č. 2 – Ukazovatele a meranie pokroku ZO SJ (Excel tabuľka). Interný dokument poskytnutý Ministerstvom vnútra SR vo formáte XLS.

#	Zdroj
14	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Spoločné indikátory – Výsledky a vplyvy (Excel tabuľka). Interný dokument poskytnutý Ministerstvom vnútra SR vo formáte XLS.
15	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Príloha č. 4 – ISF P/B (Excel tabuľka). Interný dokument poskytnutý Ministerstvom vnútra SR vo formáte XLS.
16	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Zápisnice výboru pre monitorovanie implementácie fondov pre vnútorné záležitosti 2014-2020 (16 zápisníc). Interný dokument poskytnutý Ministerstvom vnútra SR.
17	Ministerstvo vnútra SR. (2015). Národný akčný plán boja proti terorizmu na roky 2015 - 2018 - návrh. Dostupné na https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/11814/1
18	Ministerstvo obrany SR. (2021). Bezpečnostná stratégia SR 2021. Dostupné na https://www.mosr.sk/bezpecnostna-strategia-sr/
19	Ministerstvo vnútra SR. (2021). Koncepcia boja proti radikalizácii a extrémizmu do roku 2024. Dostupné na https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25631/1
20	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Štatistika kriminality v Slovenskej republike (CSV súbory). Dostupné na https://www.minv.sk/?statistika-kriminality-v-slovenskej-republike-csv
21	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. (2024). Naše služby v číslach: Správy o činnosti konzulárnej služby za roky 2011-2023. Dostupné na https://www.mzv.sk/sluzby/nase-sluzby-v-cislach
22	Úrad vlády SR. (2024). Národná stratégia pre integrované riadenie hraníc na roky 2019 – 2022 Dostupné na https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/23504/1
23	Ministerstvo vnútra SR. (2022). Pravidlá oprávnenosti fondov pre oblasť vnútorných záležitostí, verzia 3.0. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsv_a_eu/simons/dokumenty_pre_prijimatelov/Pravidla%20opravenosti_verzia_3.0_final.pdf
24	Ministerstvo vnútra SR. (2022). Usmernenie k nezrovnalostiam fondov pre oblasť vnútorných záležitostí, verzia 2.0. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsv_a_eu/simons/dokumenty_pre_prijimatelov/Usmernenie%20k%20nezrovnalostiam%202_0_final.pdf
25	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Konflikt záujmov – Pravidlá pre fondy vnútorných záležitostí. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsv_a_eu/simons/rozne/KZ.pdf
26	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Výročné správy o vykonávaní programu ISF. Interný materiál poskytnutý Ministerstvom vnútra SR.
27	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Auditné zistenia pre fondy vnútorných záležitostí, 2014-2021. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsv_a_eu/odbor_zahranicnej_pomoci/dokumenty_k_vo/Auditne%20zistenia%202014%20-%202021.pdf
28	Úrad vlády SR. (2011). Návrh Schengenského akčného plánu Slovenskej republiky. Dostupné na https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/8056/1
29	Úrad vlády SR. (2015). Národný plán riadenia kontroly hraníc Slovenskej republiky na roky 2015 až 2018 - návrh. Dostupné na https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/11583/1
30	Úrad vlády SR. (2015). Národný akčný plán boja proti terorizmu na roky 2015 - 2018 - návrh. Dostupné na https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/11814/1

#	Zdroj
31	Európska komisia. (2015). Vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2015) 8332 final. Interný dokument Ministerstva vnútra SR.
32	Európska komisia. (2017). Vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2017) 5831 final. Interný dokument Ministerstva vnútra SR.
33	Európska komisia. (2018). Vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2018) 8140 final. Interný dokument Ministerstva vnútra SR.
34	Európska komisia. (2019). Vykonávacie nariadenie Komisie C(2019) 8559 final. Interný dokument Ministerstva vnútra SR.
35	Ministerstvo vnútra SR. (2007). Nariadenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o koordinácii zahraničnej pomoci. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsr_a_eu/simons/rozne/nariadenie_MV_SR_o_koordinacii_z_ahranicnej_pomoci%20(2).pdf
36	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. (2023). Metodický pokyn č. 11, verzia 7. Dostupné na https://partnerskadohoda.gov.sk/data/files/4558_mp-cko-c-11-verzia-7.zip
37	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. (2023). Synergické účinky na úrovni tematických cieľov. Dostupné na https://partnerskadohoda.gov.sk/data/files/188_synergicke-ucinky-na-urovni-tematickych-cielov.docx
38	Európska komisia. (2018). Interim evaluation of the Internal Security Fund – Police. Dostupné na https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9d15894a-f9d3-11e8-a96d-01aa75ed71a1
39	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Popis systému riadenia a kontroly fondov pre oblasť vnútorných záležitostí Interný materiál poskytnutý Ministerstvom vnútra SR.
40	Ministerstvo vnútra SR. (2024). Príručka pre prijímateľa fondov pre oblasť vnútorných záležitostí, verzia 4.2. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsr_a_eu/simons/foto/PP 4.2 final final.pdf
41	Ministerstvo vnútra SR. (2022). Pravidlá oprávnenosti fondov pre oblasť vnútorných záležitostí, verzia 3.0. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsr_a_eu/simons/dokumenty_pre_prijimatelov/Pravidla_opr_avenosti_jul%202022.pdf

Obsah

1. Executive summary	10
2. Úvod	12
2.1. Účel hodnotenia	12
2.2. Nezávislosť hodnotiteľov	13
2.3. Prehľad analytického prístupu	13
2.3.1. Evaluačná matica a indikátory hodnotenia	14
2.3.2. Metódy zberu a analýzy údajov	14
2.3.3. BI nástroje a interaktívne reporty	15
2.3.4. Zdroje údajov	15
2.4. Hlavné obmedzenia analýzy	16
2.5. Spoľahlivosť zistení	17
3. Intervenčná logika Národného programu ISF	19
3.1. Sociálno-ekonomický kontext	19
3.2. Identifikácia kľúčových potrieb	22
3.3. Očakávané výsledky intervencie ISF	23
4. Súčasný stav implementácie	25
4.1. Celkový priebeh finančnej implementácie programu za roky 2014-2023	25
4.2. Fyzická implementácia	28
4.2.1. Štatistiky realizovaných opatrení	28
4.2.2. Merateľné ukazovatele programu	29
4.2.3. Monitorovací výbor	37
4.3. Hlavné výzvy a kontextové zmeny programu	38
5. Zistenia hodnotenia podľa otázok a podotázok	39
5.1. Účinnosť - ISF Police	39
5.1.1. Ako prispel fond k predchádzaniu cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane terorizmu a posilneniu koordinácie a spolupráce medzi orgánmi presadzovania práva?	39
5.1.2. Ako prispel fond k posilňovaniu kapacity členských štátov na účinné riadenie rizík a kríz v oblasti bezpečnosti a ochranu ľudí a kritickej infraštruktúry proti teroristickým útokom a ďalším incidentom ohrozujúcim bezpečnosť?	49
5.2. Účinnosť - ISF Border	54
5.2.1. Ako prispel fond k osobitným cieľom v oblasti vízovej politiky, služieb žiadateľom o víza, rovnakého zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, predchádzaniu nelegálneho prisťahovalectva?	55
5.2.2. Ako prispel fond k integrovanému riadeniu hraníc a zabezpečeniu jednotnej ochrany vonkajších hraníc EÚ?	63
5.3. Efektívnosť	77
5.3.1. Dosiahli sa výsledky fondu pri primeraných nákladoch?	77
5.4. Relevantnosť	82
5.4.1. Zodpovedali ciele intervencií financovaných z fondu skutočným potrebám?	82
5.5. Súlad	86
5.5.1. Boli ciele stanovené v národnom programe v súlade s cieľmi stanovenými v iných programoch, ktoré sú financované zo zdrojov EÚ a vzťahujú sa na podobné	

oblasti činnosti? Bol súlad zabezpečený aj počas čerpania z fondu?	86
5.6. Doplnkovosť	93
5.6.1. Dopĺňali ciele stanovené v národnom programe a zodpovedajúce akcie, ktoré sa vykonali, ciele a akcie stanovené v rámci iných politík, najmä tie, ktoré sledoval členský štát?	93
5.7. Udržateľnosť	95
5.7.1. Je pravdepodobné, že pozitívne účinky projektov podporovaných fondom budú pokračovať aj po skončení jeho podpory?	96
5.8. Pridaná hodnota EÚ	100
5.8.1. Priniesla podpora zo strany EÚ nejakú pridanú hodnotu?	100
5.9. Zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia	105
5.9.1. Došlo k zjednodušeniu postupov riadenia fondu a zníženiu administratívneho zaťaženia pre prijímateľov prostriedkov z fondu?	105
6. Závery a odporúčania	109
6.1. Účinnosť	109
6.2. Efektívnosť	110
6.3. Relevantnosť	111
6.4. Súlad a doplnkovosť	113
6.5. Udržateľnosť	114
6.6. Pridaná hodnota EÚ	116
6.7. Zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia	117
Prílohy	119
Príloha č. 1 - Hodnotiaca matica ISF	120
Príloha č. 2 - Sumarizácia projektov ISF Police	135
Príloha č. 3 - Sumarizácia projektov ISF Border	156
Príloha č. 4 - PowerBI report o ukazovateľoch programu	176
Príloha č. 5 - Zápisy z hĺbkových rozhovorov	177

1. Executive summary

The ex-post evaluation of the Internal Security Fund (ISF) National Programme for Slovakia 2014-2020 demonstrates that the program has effectively contributed to strengthening internal security and border management while facing several implementation challenges. With a total allocation of €38.65 million and an absorption rate of 92%, the program has achieved significant progress in modernizing security infrastructure and enhancing operational capabilities.

The program made substantial contributions in several key areas. In border management, it supported the implementation of crucial European systems, including the Entry/Exit System (EES), European Travel Information and Authorization System (ETIAS), and the modernization of the Schengen Information System (SIS II). A significant achievement was the introduction of automated border control gates at Bratislava Airport, marking an important step toward more efficient border processing.

In the area of internal security, the program successfully enhanced law enforcement capabilities through the modernization of forensic systems, the expansion of the EUROPOL SIENA communication channel, and the implementation of new technologies for detecting forged documents. The program also supported extensive training activities, with over 1,800 law enforcement officers receiving specialized training in areas such as human trafficking, cybercrime, and border control.

However, the evaluation identified several significant challenges. The implementation phase experienced considerable delays, particularly in the early years of the program period. This resulted in a concentration of spending in the final years, creating risks for implementation quality and sustainability. Public procurement processes proved particularly problematic, with lengthy procedures and multiple control layers significantly slowing project implementation.

The program demonstrated strong relevance to national needs and flexibility in responding to emerging challenges, including the migration crisis, the COVID-19 pandemic, and the conflict in Ukraine. Through several revisions, the program successfully adapted to changing circumstances and new European priorities in internal security and border management.

Key lessons learned from the implementation include:

The need for more streamlined administrative procedures while maintaining adequate control mechanisms. The current administrative burden remains high despite some simplification measures, affecting implementation efficiency.

The importance of early preparation and implementation of projects. The significant delays in the initial phase led to pressure in the final years of the program period.

The value of establishing robust monitoring systems. The current indicators framework showed weaknesses in target setting and monitoring capabilities.

The necessity of better coordination mechanisms with other EU programs to maximize synergies and complementarity effects.

Looking forward, several policy recommendations emerge from the evaluation:

The administrative framework should be simplified and better aligned with the program's scale and nature. Current procedures, largely adapted from larger structural funds, create disproportionate burden.

Implementation systems should be strengthened to ensure more even distribution of spending throughout the program period and avoid concentration in final years.

Monitoring and evaluation systems should be enhanced with better baseline data collection and more realistic target setting.

Coordination mechanisms should be reinforced to better capture synergies with other EU programs and national policies.

The evaluation concludes that while ISF has made significant contributions to Slovakia's internal security and border management capabilities, there is considerable room for improvement in implementation efficiency and administrative procedures. These improvements will be crucial for maximizing the impact of future programs in this area.

2. Úvod

Táto záverečná správa ex-post hodnotenia Národného programu ISF Polícia a ISF Hranice (ďalej len program ISF) pre programové obdobie 2014 - 2020 bola pripravená združením Centire-ACCEPT AUDIT pre Ministerstvo vnútra SR na základe realizačnej zmluvy č. SVO-RVO2-2024/000683-005 zo dňa 16. 07. 2024¹. Účelom tejto záverečnej správy je prezentovať zistenia ex-post hodnotenia programu ISF.

2.1. Účel hodnotenia

Účelom ex-post hodnotenia je posúdiť účinky realizovaných aktivít v rámci národného programu ISF za programové obdobie 2014-2020. Toto hodnotenie bolo vykonané v súlade s právnym základom a má za cieľ poskytnúť podrobný prehľad o dosiahnutých výsledkoch a prínosoch jednotlivých opatrení. Otázky, ktoré mali byť zodpovedané hodnotiteľmi, sú definované v Delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 207/2017², ktoré stanovuje spoločný rámec monitorovania a hodnotenia podľa Nariadenia (EÚ) č. 514/2014³.

Nezávislé hodnotenie je neoddeliteľnou súčasťou programového cyklu. Realizuje sa ako príprava na nové programové obdobie (ex-ante), po počiatočnej fáze implementácie (mid-term) a na konci programového obdobia (ex-post). Toto ex-post hodnotenie zahŕňa celý národný program ISF (Polícia aj Hranice), pričom časovo pokrýva obdobie 1.1.2014 – 31.5.2024. Aj keď načasovanie hodnotenia ovplyvňuje jeho cieľ, rozsah a použité techniky, kľúčovým spoločným prvkom všetkých typov hodnotení je, že sa opierajú o kumulatívne vedomosti. Každé hodnotenie obohacuje základňu dôkazov a vytvára relevantné referenčné body a porovnania, ktoré, ak sú správne kontextualizované, pomáhajú určiť, čo funguje dobre alebo menej dobre.

Preto je požiadavkou, aby každé nové hodnotenie, vrátane tohto ex-post hodnotenia zohľadnilo zistenia predchádzajúcich hodnotení. Avšak toto hodnotenie sa vykonávalo v čase, kedy Národný program ISF na nové programové obdobie 2021-2027 už bol hotový a vo fáze implementácie. Navyše, strednodobé hodnotenie Národného programu ISF 2021-2027 bolo ukončené v marci 2024. Tým pádom niektoré účely hodnotenia definované metodikou⁴ môžu byť naplnené, zatiaľ čo iné nie.

¹ **Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Realizačná zmluva č. SVO-RVO2-2024/000683-005 uzatvorená podľa čl. III Rámcovej dohody o poskytovaní poradenských služieb v oblasti auditu č. OVO2-2020/000354 1 zo dňa 14.07.2020. Dostupné na <https://crz.gov.sk/zmluva/9512891/>

² **Európska komisia. (2017).** Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2017/207 z 3. októbra 2016 o spoločnom rámci monitorovania a hodnotenia stanovenom v nariadení (EÚ) č. 514/2014. Dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32017R0207>

³ **Európsky parlament a Rada EÚ. (2014).** Nariadenie (EÚ) č. 514/2014 z 16. apríla 2014 o stanovení všeobecných ustanovení o fondoch pre oblasť vnútorných záležitostí. Dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32014R0514>

⁴ **Európska komisia. (2024).** AMIF-ISF/2023/02: Follow up to the webinar on the key elements of the ex-post evaluation of the AMIF - ISF 2014-2020 National programmes. Dostupné na https://sfc.ec.europa.eu/en/2014/dghome/amif-isf202302?language_content_entity=en

Naplnené účely:

1. **Posúdenie účinkov realizovaných aktivít:** Ex-post hodnotenie môže stále poskytnúť hodnotné poznatky o účinkoch a prínosoch jednotlivých opatrení programu ISF realizovaných v období 2014-2020.
2. **Dopady na efektívnosť:** Hodnotenie môže porovnávať efektívnosť programu ISF s tým z predchádzajúceho obdobia, čo môže byť užitočné pre budúce plánovanie a zlepšovanie implementácie.

Nenaplnené účely:

1. **Využitie pre plánovanie nového obdobia:** Keďže nový program ISF pre roky 2021-2027 je už vo fáze implementácie a strednodobé hodnotenie bolo ukončené, poznatky z ex-post hodnotenia nemôžu byť využité pre plánovanie aktuálneho programového obdobia 2021-2027.
2. **Vplyv na súčasnú politiku:** Zistenia z ex-post hodnotenia budú mať obmedzený vplyv na súčasné implementačné obdobie, pretože je už v pokročilej fáze.

Napriek tomu, že nie všetky účely definované metodikou môžu byť naplnené, toto hodnotenie môže stále poskytnúť cenné informácie pre budúce obdobia a prispieť k celkovému pochopeniu a zlepšeniu implementačných stratégií.

2.2. Nezávislosť hodnotiteľov

Hodnotenie programu ISF bolo vykonané odborníkmi združenia Centire-ACCEPT AUDIT na základe realizačnej zmluvy č. SVO-RVO2-2024/000683-005 zo dňa 16. 07. 2024. Zoznam autorov je uvedený v úvode dokumentu. Nezávislosť hodnotenia bola zabezpečená niekoľkými spôsobmi:

1. **Externí odborníci:** Hodnotenie bolo zverené externým expertom, čím bola zaručená objektivita a nezávislosť od vnútorných procesov Ministerstva vnútra SR (Zodpovedný orgán).
2. **Žiadna predchádzajúca účasť:** Členovia združenia, ani ich zamestnanci, nikdy neboli žiadnym spôsobom zapojení do implementácie programu ISF, ani do žiadneho projektu financovaného z programu ISF. Tým sa eliminovalo riziko konfliktu záujmov a zabezpečila sa nezávislosť hodnotenia.
3. **Overenie nezávislosti:** Zodpovednému orgánu bol predložený menný zoznam expertov, ktorí hodnotenie vykonali, za účelom overenia ich odbornosti a nezávislosti. Tento krok umožnil Ministerstvu vnútra SR preskúmať a potvrdiť, že všetci experti sú nezávislí a bez konfliktu záujmov v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 56(3) Horizontálneho nariadenia³.

2.3. Prehľad analytického prístupu

V ex-post hodnotení programu ISF boli použité rôzne metódy na zber a hodnotenie kvalitatívnych a kvantitatívnych údajov. Výber metód vychádzal z usmernení EK pre ex-post

hodnotenie fondov pre oblasť vnútorných záležitostí, pričom snahou hodnotiteľov bolo, aby aplikované metódy zabezpečili, že hodnotenie bude komplexné a objektívne, pokrývajúce všetky relevantné aspekty implementácie programu ISF. Hodnotitelia sa riadili aj usmerneniami z dokumentu Better Regulation Toolbox⁵, ktorý odporúča kombinovať kvantitatívne a kvalitatívne metódy na vytvorenie uceleného hodnotenia dopadov.

2.3.1. Evaluačná matica a indikátory hodnotenia

V súlade s usemrnením k ex-post hodnoteniu ústredným prvkom metodologického prístupu je evaluačná matica (Príloha č. 1). Táto matica zabezpečuje systematické prepojenie medzi hodnotiacimi otázkami, kritériami hodnotenia, indikátormi, zdrojmi a metodologickým prístupom. Matica obsahuje:

- **Hodnotiace kritériá:** Účinnosť, efektívnosť, relevantnosť, súlad, doplnkovosť, udržateľnosť, pridaná hodnota EÚ, zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia.
- **Otázky a podotázky:** Špecifické otázky týkajúce sa každého hodnotiaceho kritéria.
- **Indikátory alebo deskriptory:** Konkrétne merateľné ukazovatele na posúdenie splnenia hodnotiacich kritérií.
- **Metodologický prístup:** Identifikáciu metód a techník použitých pri zbere a analýze údajov.
- **Zdroje:** Primárne a sekundárne zdroje údajov potrebných na hodnotenie.

2.3.2. Metódy zberu a analýzy údajov

Na hodnotenie programu bola použitá komplexná metodológia kombinujúca rôzne metódy zberu a analýzy údajov (kompletný zoznam použitých zdrojov je uvedený v úvode dokumentu), ktorá zahŕňala:

1. Desk research a analýza dokumentov:

- Analýza právnych predpisov EÚ a SR relevantných pre implementáciu programu
- Štúdium strategických dokumentov na národnej úrovni
- Analýza programovej dokumentácie (národný program, výročné správy o vykonávaní programu, záznamy z monitorovacích výborov)
- Preskúmanie projektovej dokumentácie (monitorovacie správy, zoznamy projektov)
- Analýza národných štatistík v oblasti kriminality a konzulárnej činnosti
- Analýza štatistických údajov EÚ o finančnej implementácii programu

2. Kvantitatívna analýza:

- Analýza dosiahnutých hodnôt programových ukazovateľov
- Analýza finančných parametrov realizácie programu
- Vyhodnotenie štatistických údajov o výstupoch a výsledkoch projektov

⁵ Európska komisia. (2023). Better Regulation: Guidelines and Toolbox. Dostupné na https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en

- Analýza efektívnosti vynaložených prostriedkov

3. Kvalitatívna analýza:

- Realizácia hĺbkových rozhovorov s prijímateľmi podpory
- Priebežné konzultácie so zástupcami zodpovedného orgánu
- Verifikácia zistení a záverov s kľúčovými aktérmi programu

4. Triangulácia údajov:

- Krížová validácia zistení z rôznych zdrojov údajov
- Verifikácia interpretácií prostredníctvom konzultácií s relevantnými aktérmi
- Syntéza kvantitatívnych a kvalitatívnych zistení pre formulovanie záverov

Tento metodický prístup umožnil komplexné posúdenie implementácie a dopadov programu, pričom kombinoval tvrdé dáta o výstupoch a výsledkoch s hlbším porozumením kontextu a skúseností jednotlivých aktérov. Triangulácia rôznych zdrojov údajov zároveň prispela k zvýšeniu validity hodnotiacich zistení.

2.3.3. BI nástroje a interaktívne reporty

Pre analýzu údajov boli použité aj BI nástroje, konkrétne PowerBI, pomocou ktorého sa vytvorili interaktívne reporty. Tieto reporty umožňujú dynamické a vizuálne prehľady zistení, ktoré sú súčasťou prílohy 4 tejto záverečnej správy. Použitie BI nástrojov umožnilo hodnotiteľom efektívne spracovať veľké množstvo údajov a poskytlo flexibilitu pri prezentácii výsledkov hodnotenia.

2.3.4. Zdroje údajov

Hodnotenie vychádza z rôznych zdrojov údajov, vrátane:

- **Správy o realizácii projektov:** Poskytli podrobné informácie o implementovaných aktivitách a dosiahnutých výsledkoch.
- **Protokoly a záznamy zo zasadnutí Monitorovacieho výboru:** Obsahovali informácie o konkrétnych aktivitách realizovaných v rámci programov.
- **Štatistické údaje:** Poskytli kvantitatívne údaje o indikátoroch, ako je počet vyškolených úradníkov, trvanie školení, a počet podporených projektov.
- **Spätná väzba od cieľových skupín:** Získaná prostredníctvom prieskumov a rozhovorov s prijímateľmi a ďalšími zainteresovanými stranami.
- **Výročné správy o implementácii programu ISF:** Obsahovali kľúčové informácie o vykonávaní programu za jednotlivé roky.
- **Správa o priebežnom hodnotení programu ISF:** Obsahovala odpovede na hodnotiace otázky v polovici obdobia implementácie programu ISF.
- **Iné podklady:** Napríklad výzvy na predkladanie projektov vyhlásené v rámci programu ISF, Vykonávacie rozhodnutia o schválení a zmene programu ISF, Národné strategické dokumenty v oblastiach záujmu programu ISF

Údaje použité v hodnotení boli získané z verejne dostupných zdrojov (viď odkazy na zdroje v poznámkach pod čiarou v rámci celého textu, ako aj zoznam použitých zdrojov uvedených v úvode správy), alebo boli poskytnuté priamo ZO. Údaje poskytnuté ZO boli priebežne

verifikované na pravidelných stretnutiach hodnotiteľov so ZO. Počas týchto stretnutí boli údaje v prípade potreby doplnené, upresnené alebo bližšie vysvetlené, čo zabezpečilo ich presnosť a relevantnosť pre účely hodnotenia. Tento iteratívny proces verifikácie a doplňovania údajov umožnil získať komplexný a spoľahlivý obraz o implementácii programu ISF.

2.4. Hlavné obmedzenia analýzy

Pri realizácii ex-post hodnotenia národného programu ISF za programové obdobie 2014-2020 bolo identifikovaných niekoľko významných obmedzení, ktoré ovplyvnili rozsah a hĺbku možnej analýzy:

Časové obmedzenia a načasovanie hodnotenia

Ako bolo uvedené v kapitole o účele hodnotenia, načasovanie ex-post hodnotenia významne obmedzilo možnosť využitia jeho zistení pre aktuálne programové obdobie 2021-2027, keďže:

- Nový program ISF 2021-2027 je už vo fáze implementácie
- Strednodobé hodnotenie programového obdobia 2021-2027 bolo ukončené v marci 2024
- Zistenia tak môžu slúžiť primárne pre dlhodobé učenie a budúce programové obdobia, nie pre bezprostrednú optimalizáciu prebiehajúceho programu

Technické obmedzenia v oblasti dát

Absencia štandardizovaného informačného systému

- Program nemá jednotný informačný systém pre zber a správu dát
- Údaje boli poskytované v rôznych formátoch a štruktúrach
- Značná časť analytických kapacít musela byť venovaná konverzii a zjednocovaniu dát namiesto ich priamej analýzy

Kvalita zdrojových dokumentov

- Mnohé dokumenty boli dostupné len vo forme rastrových skenov bez možnosti strojového spracovania textu
- Táto skutočnosť významne sťažila a spomalila proces extrakcie a analýzy údajov
- Kvalita niektorých skenovaných dokumentov obmedzovala možnosti ich spracovania

Nekonzistentnosť v štruktúre ukazovateľov

- Existuje významná diskrepancia medzi ukazovateľmi sledovanými na úrovni projektov a programu
- Rozdielna štruktúra komplikuje agregáciu dát a komplexné hodnotenie dopadov

- Chýba jednotná metodika pre zber a vyhodnocovanie ukazovateľov naprieč rôznymi úrovňami programu

Metodologické obmedzenia

- Obmedzená možnosť realizácie kontrafaktuálnej analýzy vzhľadom na nedostupnosť porovnateľných dát
- Ťažkosti pri izolovaní čistých efektov intervencií od ostatných faktorov
- Výzvy pri kvantifikácii dlhodobých dopadov vzhľadom na časový rámec hodnotenia

Odporúčania pre budúce hodnotenia

Na základe identifikovaných obmedzení navrhujeme pre budúce programové obdobia:

1. Zaviest' štandardizovaný informačný systém pre zber a správu dát
2. Zjednotiť štruktúru ukazovateľov na projektovej a programovej úrovni
3. Zabezpečiť digitalizáciu dokumentácie v strojovo čitateľnej forme
4. Vytvoriť jednotnú metodiku zberu a vyhodnocovania dát
5. Venovať väčšiu pozornosť zberu baseline dát pre umožnenie kontrafaktuálnej analýzy

Implementácia týchto odporúčaní by mohla výrazne znížiť čas potrebný na spracovanie a normalizáciu dát a umožniť venovať väčšiu časť analytických kapacít samotnému hodnoteniu a interpretácii výsledkov.

2.5. Spol'ahlivosť zistení

Spol'ahlivosť a robustnosť výsledkov ex-post hodnotenia národného programu ISF 2014-2020 je podporená viacerými kľúčovými faktormi. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že hodnotenie bolo realizované nezávislým tímom hodnotiteľov, ktorí potvrdzujú, že počas celého procesu nepocítili žiadny tlak zo strany zodpovedného orgánu na úpravu alebo prikrášľovanie výsledkov. Bola tak zachovaná plná analytická nezávislosť pri formulácii záverov a odporúčaní, pričom zodpovedný orgán poskytoval potrebnú súčinnosť pri zbere dát bez snahy ovplyvňovať interpretáciu zistení.

Významným prvkom posilňujúcim spol'ahlivosť hodnotenia bolo aktívne zapojenie kľúčových stakeholderov do procesu hodnotenia. V rámci individuálnych hĺbkových rozhovorov dostali priestor na vyjadrenie svojich skúseností a názorov prijímateľa pomoci, implementační pracovníci aj zástupcovia zodpovedného orgánu. Ich pohľad poskytol dôležitú kontextuálnu perspektívu pre interpretáciu kvantitatívnych dát.

Závery hodnotenia sú postavené na triangulácii viacerých zdrojov dát. Okrem programovej dokumentácie a monitorovacích správ boli využité projektové dokumenty, dáta od tretích strán (napr. MV SR, MZV SR, EK), kvalitatívne dáta z rozhovorov a konzultácií, ako aj administratívne dáta zodpovedného orgánu. Využitie rôznych zdrojov umožnilo krížovú validáciu zistení, pričom závery boli formulované len v prípadoch, kde existovala dostatočná

opora vo viacerých zdrojoch dát. Z metodologického hľadiska bola použitá kombinácia kvantitatívnych a kvalitatívnych metód, pričom analýza dát prebiehala systematicky podľa vopred stanovených postupov.

Celý proces hodnotenia bol vedený maximálne transparentne - všetky významné metodologické rozhodnutia sú v správe zdokumentované, použité zdroje dát sú jasne citované a limity analýzy sú otvorene komunikované. Proces hodnotenia bol tiež priebežne konzultovaný so zodpovedným orgánom.

Uvedené faktory poskytujú silnú oporu pre spoľahlivosť prezentovaných zistení. Zároveň však treba brať do úvahy identifikované obmedzenia uvedené v predchádzajúcej kapitole, ktoré môžu mať vplyv na úplnosť a presnosť niektorých záverov.

3. Intervenčná logika Národného programu ISF

Táto kapitola sumarizuje intervenčnú logiku, tak ako je popísaná v Národnom programe ISF pre roky 2014 - 2020; verzia 4.2, schválená EK dňa 27.11.2019⁶.

3.1. Sociálno-ekonomický kontext

Sociálno-ekonomický kontext v čase prípravy programu ISF pred rokom 2014

Pred začatím implementácie programu ISF bol sociálno-ekonomický kontext krajiny formovaný viacerými kritickými faktormi, ktoré mali priamy dopad na vnútornú bezpečnosť a potrebu efektívneho manažmentu hraníc. Slovensko sa nachádza na jednej z hlavných migračných trás vedúcich cez východnú Európu, čo z krajiny robí strategický bod pre tranzitnú migráciu. Táto situácia kládla na slovenské bezpečnostné orgány zvýšené požiadavky na monitorovanie a kontrolu hraníc, aby sa predchádzalo nelegálnemu prekročeniu hraníc a iným bezpečnostným rizikám.

Ekonomicky, Slovensko prechádzalo obdobím postupnej stabilizácie po globálnej finančnej kríze v rokoch 2008-2009, čo si vyžadovalo zvýšené investície do sociálnej ochrany a ekonomického rozvoja. Napriek pozitívnym trendom v hospodárskom raste sa krajina stále potýkala s vysokou mierou nezamestnanosti a regionálnymi disparitami, ktoré mohli priamo i nepriamo ovplyvniť sociálnu stabilitu a vnútornú bezpečnosť.

V rámci vnútornej bezpečnosti bol pred rokom 2014 kladený dôraz na posilnenie právneho a inštitucionálneho rámca pre boj proti organizovanému zločinu, korupcii a iným formám cezhraničnej kriminality. Tento vývoj bol súčasťou širšieho úsilia Slovenska o harmonizáciu svojich bezpečnostných noriem a postupov s európskymi štandardmi, najmä v súvislosti s prípravou na implementáciu ISF, ktorý mal podporiť modernizáciu a efektivitu bezpečnostných opatrení.

Program ISF bol koncipovaný tak, aby reagoval na tieto predchádzajúce výzvy a poskytol potrebné zdroje na posilnenie vonkajších hraníc, zlepšenie vízových procesov a zvýšenie celkovej kapacity krajiny na riešenie nových bezpečnostných hrozieb. Investície do technologických inovácií, vybavenia a odbornej prípravy boli zamerané na zvýšenie efektivity a reakčnej schopnosti bezpečnostných síl, čo malo pozitívny dopad na sociálnu kohéziu a hospodársku stabilitu Slovenska.

Európska migračná kríza

Migračná kríza, ktorá vrcholila v rokoch 2015 a 2016, predstavovala pre Slovensko i celú Európu významnú bezpečnostnú a humanitárnu výzvu. Pri návale státisícov migrantov a utečencov, ktorí prechádzali cez Európu, sa Slovensko ocitlo v zóne vplyvu trasy západného

⁶ **Ministerstvo vnútra SR. (2019).** Národný program – Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) verzia 4.2, schválená Európskou komisiou 27.11.2019. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsv_a_eu/simons/2019/ISF%20NP%204.2_SK.pdf

Balkánu, čo vyvolalo potrebu posilnenia kontrol na hraniciach a zvýšenia kapacít prijímacích a azylových centier.

Napriek tomu, že Slovensko nebolo primárnym cieľom väčšiny migrantov, a hlavné masy ľudí smerovali po dopravných ťahoch medzi Budapešťou a Viedňou, teda mimo územia Slovenska, zvýšený pohyb v blízkosti slovenských hraníc vyvolal potrebu posilnenia hraničnej kontroly a spracovania migrantov. Táto situácia predstavovala logistické ako aj humanitárne výzvy. Vláda reagovala implementáciou prísnejších bezpečnostných opatrení a navýšením kapacít na zvládanie migračného tlaku, čo zahŕňalo aj lepšie monitorovanie hraníc a zlepšenie spolupráce s inými členskými štátmi a medzinárodnými organizáciami.

Rastúci počet migrantov zasiahnutých vojnou a nestabilitou v ich domovských krajinách, ako sú Sýria, Afganistan a Irak, zvýšil tlak na európske krajiny vrátane Slovenska, aby revidovali svoje azylové politiky a spolupracovali na európskej úrovni na riešení tejto krízy. Slovensko, aj napriek svojej geografickej polohe a limitovaným kapacitám, sa snažilo vyvážiť medzi bezpečnostnými obavami a medzinárodnými záväzkami v oblasti ľudských práv.

V reakcii na krízu Slovensko zaviedlo prísnejšie kontroly na svojich hraniciach a zintenzívnilo spoluprácu s inými členskými štátmi EÚ a Frontexom na lepšiu koordináciu a efektívnejší manažment migračných tokov. Súčasťou reakcie bolo aj prerozdelenie finančných a materiálnych zdrojov do oblastí, ktoré boli priamo ovplyvnené migračnou krízou.

Slovensko sa tiež zapojilo do európskych diskusií a rokovaní o spravodlivom rozdelení záťaže a zodpovednosti za utečencov, pričom vyjadrovalo obavy z automatických kvót na prerozdelenie utečencov medzi členské štáty EÚ. V dôsledku migračnej krízy Slovensko posilnilo svoju legislatívu a politiky týkajúce sa migrácie a bezpečnosti, s dôrazom na zlepšenie monitorovania a integrácie migrantov, ktorí získali právo na pobyt v krajine.

Zmeny v bezpečnostných hrozbách

V období od roku 2014 do 2023 došlo k významným zmenám v globálnom bezpečnostnom prostredí, ktoré mali priamy dopad na Slovensko a celú Európsku úniu. Rastúce hrozby terorizmu, kybernetické útoky a politická nestabilita v okolitých regiónoch si vyžiadali adaptáciu a posilnenie bezpečnostných opatrení na národnej i európskej úrovni.

Nárast teroristických útokov v Európe, vrátane útokov v Paríži v roku 2015 a v Bruseli v roku 2016, vyvolal potrebu posilniť spoluprácu medzi členskými štátmi EÚ v oblasti zdieľania informácií a operatívnej spolupráce. Politické napätie a konflikty v blízkosti európskych hraníc, vrátane nestability na Blízkom východe a vojenských konfliktov ako je vojna na Ukrajine, vytvorili tlak na európske migračné a obranné politiky.

S rastom závislosti od digitálnych technológií vzrástla aj zraniteľnosť voči kybernetickým útokom. Slovensko reagovalo zvýšením investícií do kybernetickej bezpečnosti a rozvojom národných kapacít pre detekciu, odpoveď a prevenciu kybernetických hrozieb. Toto obdobie tiež zahŕňalo implementáciu novej legislatívy na európskej úrovni, zameranej na zvýšenie odolnosti infraštruktúr kritického významu a ochranu osobných údajov občanov EÚ.

Ekonomické a politické zmeny

Ekonomický a politický kontext programu ISF prešiel v období 2014-2023 tiež významnými zmenami, ktoré mohli mať vplyv na implementáciu a efektívnosť programu ISF. Globálna finančná kríza a následné ekonomické obnovenie vyžadovali realokáciu zdrojov a prioritizáciu bezpečnostných investícií. Pandémia COVID-19, ktorá nastúpila v roku 2020, zásadne ovplyvnila medzinárodnú mobilitu a vyvolala potrebu nových bezpečnostných opatrení, vrátane lepšieho monitorovania hraníc a zlepšenia zdravotných kontrol. Brexit a jeho dôsledky pre schengenský priestor zase zvýraznili potrebu adaptácie vízových režimov a spolupráce v oblasti práva a vnútornej bezpečnosti medzi EÚ a Veľkou Britániou. Tieto udalosti, spolu s nárastom politického napätia v EÚ, vyžadovali od Slovenska aj od EÚ strategickú adaptáciu k novým vnútorným i vonkajším výzvam.

COVID 19

Globálna pandémia COVID-19 predstavovala zásadný zlom v oblasti verejného zdravia a mala významný dopad na mnohé aspekty spoločenského a ekonomického života na Slovensku. V reakcii na šírenie vírusu boli zavedené prísne hygienické a bezpečnostné opatrenia, vrátane uzávierok hraníc, karanténnych opatrení a obmedzenia pohybu ľudí, čo výrazne ovplyvnilo mobilitu a migráciu. Tieto opatrenia si vyžiadali rýchle prispôsobenie a zvýšenú spoluprácu medzi bezpečnostnými službami a zdravotníkymi zariadeniami, aby sa zaistila efektívna kontrola a monitorovanie situácie na hraniciach a vnútri krajiny.

Z hľadiska vnútornej bezpečnosti pandémia zdôraznila potrebu robustných krízových plánov a rýchlej adaptácie bezpečnostných protokolov na neočakávané situácie. Bolo kľúčové zabezpečiť dostatočné zdroje pre zdravotnícke a bezpečnostné zložky, ako aj aktualizovať a modernizovať informačné systémy pre lepšiu koordináciu a výmenu informácií medzi rôznymi agentúrami.

Pandémia tiež poukázala na význam kybernetickej bezpečnosti, keďže zvýšené využívanie digitálnych technológií a práca z domu priniesli nové výzvy v oblasti ochrany údajov a infraštruktúry. Bezpečnostné zložky museli posilniť svoje kapacity na boj proti kybernetickým hrozbám, ktoré sa v tomto období znásobili.

Vojnový konflikt na Ukrajine

Začiatok vojnového konfliktu na Ukrajine v roku 2022 mal významný dopad na socio-ekonomický a bezpečnostný kontext Slovenska. Geopolitické napätie a humanitárna kríza spôsobené konfliktom vyvolali masovú migračnú vlnu smerujúcu aj cez slovenské hranice. Táto situácia si vyžiadala okamžitú reakciu slovenských bezpečnostných a humanitárnych agentúr, ktoré sa museli rýchlo prispôsobiť na zvládanie prílivu utečencov a zabezpečiť im náležitú pomoc a ochranu.

Vojna na Ukrajine taktiež zvýšila bezpečnostné obavy na Slovensku, ktoré sa týkali možného rozšírenia konfliktu a jeho priameho dopadu na bezpečnosť krajiny. V reakcii na tieto výzvy bolo potrebné posilniť obranné a bezpečnostné kapacity Slovenska, vrátane modernizácie vojenskej techniky a zvýšenia vojenských výdavkov. Zároveň bola zintenzívnená

medzinárodná spolupráca v rámci NATO a Európskej únie na zabezpečenie kolektívnej obrany a podpory Ukrajine.

V dôsledku konfliktu sa Slovensko tiež muselo zaoberať ekonomickými následkami, ktoré zahŕňali prerušenie obchodných a dodávateľských reťazcov, zvýšenie cien energií a potravín, a potrebu adaptácie na nové ekonomické podmienky. Tieto faktory spôsobili zvýšenú ekonomickú nestabilitu a vyžiadali si strategické plánovanie a investície do kritickej infraštruktúry a energetického sektora, aby sa minimalizovali negatívne dopady na slovenskú ekonomiku.

V kontexte vnútornej bezpečnosti bol konflikt na Ukrajine kľúčovým faktorom pri zvažovaní potreby posilnenia systému krízového manažmentu a rýchlej reakcie na nečakané udalosti. Slovenské bezpečnostné orgány museli v tomto období zlepšiť svoje schopnosti rýchlej mobilizácie a koordinácie s medzinárodnými partnermi, aby bolo možné efektívne čeliť výzvam spojeným s vojnovým konfliktom a jeho humanitárnymi následkami.

3.2. Identifikácia kľúčových potrieb

V nadväznosti na popis východiskového stavu sú v programe ISF identifikované nasledujúce kľúčové potreby:

- **Riadenie vonkajších hraníc:** Potreba ďalšieho posilnenia ochrany vonkajších hraníc, najmä s Ukrajinou, prostredníctvom modernizácie technického vybavenia, zlepšenia vzdušnej podpory a zvýšenia personálnych kapacít. Dôležité je tiež zabezpečiť kompatibilitu IT systémov a systému riadenia kontroly hraníc s ostatnými členskými štátmi EÚ.
- **Vízová politika a Schengenský informačný systém:** Potreba pokračovať v investíciách do IT systémov, najmä VIS a SIS II, a zabezpečiť ich plnú implementáciu a funkčnosť. Dôležité je tiež aktualizovať softvér a hardvér diplomatických misií v nadväznosti na fungovanie systému N-VIS a napojenie na C-VIS.
- **Boj proti trestnej činnosti:** Potreba zamerať sa na posilnenie kapacít orgánov presadzujúcich právo v oblasti boja proti závažnej a organizovanej trestnej činnosti, vrátane kyberkriminality, obchodovania s ľuďmi, výroby a obchodovania s drogami a výbušninami. Dôležité je tiež zabezpečiť primerané prostriedky na posilnenie existujúcich kapacít Policajného zboru a zlepšiť znalecké skúmanie drog, prekursorov drog a anabolík.
- **Podpora obetí trestných činov:** Potreba zamerať sa na zlepšenie podpory obetí trestných činov, najmä detských obetí a iných zraniteľných skupín, prostredníctvom zriadenia osobitných vyšetrovacích miestností a špecializovaného školenia príslušníkov Policajného zboru a ďalších zainteresovaných strán.
- **Cezhraničná spolupráca a výmena informácií:** Potreba pokračovať v posilňovaní cezhraničnej spolupráce a výmeny informácií, najmä prostredníctvom jednotného kontaktného centra/jednotných kontaktných centier SPOC (operačné centrum ÚMPS P PZ) a centier policajnej a colnej spolupráce (CPaCS). Dôležité je tiež zabezpečiť prepojenie medzi IT boxom a SIENA IT systémom a zlepšiť priestorové podmienky pre spoluprácu na hranici s Poľskom.

Vykonaná analýza potvrdila správnosť identifikovaných potrieb programu ISF. Prostredníctvom hĺbkových rozhovorov s prijímateľmi bolo verifikované, že definované potreby zodpovedali reálnej situácii v oblasti vnútornej bezpečnosti na Slovensku. Respondenti potvrdili, že ciele programu vychádzali z jasne pomenovaných potrieb na úrovni SR a Ministerstvo vnútra aktívne participovalo pri definovaní intervenčnej logiky programu.

Analýza relevantných národných strategických dokumentov preukázala konzistenciu medzi cieľmi týchto stratégií a cieľmi programu ISF. Programové ciele boli naviazané na jasne definované priority vychádzajúce tak z politík EÚ, ako aj z potrieb definovaných na národnej úrovni.

Je však potrebné poznamenať, že počas implementačného obdobia došlo k viacerým kontextuálnym zmenám popísaným v predchádzajúcej kapitole. V rámci monitorovacieho výboru neboli tieto zmeny systematicky prerokúvané, čo však súvisí so špecifickou povahou riešených tém v oblasti vnútornej bezpečnosti SR a ochrany hraníc. Vzhľadom na citlivý charakter týchto otázok sa väčšina diskusií a strategických rozhodnutí realizovala primárne na úrovni príslušných útvarov MV SR na osobitných stretnutiach. Napriek tomu existuje priestor pre širšiu diskusiu o vybraných témach (ako napríklad migrácia) na úrovni monitorovacieho výboru pri zachovaní potrebnej miery dôvernosti informácií."

3.3. Očakávané výsledky intervencie ISF

Očakávalo sa, že realizácia akcií v rámci programu ISF povedie k zlepšeniu celkovej bezpečnostnej situácie v Slovenskej republike. Medzi očakávané výsledky patria:

1. **Zvýšenie bezpečnosti vonkajšej hranice:** Modernizácia technických systémov a vybavenia, ako aj zlepšenie spolupráce a výmeny informácií, mali prispieť k efektívnejšiemu riadeniu vonkajšej hranice a zníženiu nelegálnej migrácie a cezhraničnej trestnej činnosti.
2. **Efektívnejší boj proti trestnej činnosti:** Zavedenie nových nástrojov a metód, ako aj posilnenie kapacít v oblasti vyšetrovania a stíhania, mali viesť k lepšej prevencii a boju proti rôznym formám kriminality, vrátane kyberkriminality, obchodovania s ľuďmi a drogovej kriminality.
3. **Zlepšenie pripravenosti na riziká a krízy:** Posilnenie kapacít v oblasti riadenia rizík a krízového manažmentu, ako aj rozvoj nástrojov na hodnotenie a prevenciu hrozieb, mali zvýšiť pripravenosť krajiny na riešenie rôznych bezpečnostných rizík a krízových situácií.
4. **Posilnenie spolupráce a výmeny informácií:** Zlepšenie spolupráce a výmeny informácií medzi relevantnými orgánmi na národnej a medzinárodnej úrovni malo prispieť k efektívnejšiemu riešeniu bezpečnostných problémov s cezhraničným dosahom.

Tabuľka nižšie uvádza štruktúru cieľov programu ISF.

Komponent	Špecifický cieľ	Alokácia (EUR)	% z celkovej alokácie
ISF-Hranice	SC1: Podpora spoločnej vízovej politiky	1 835 067,44	4,75%
	SC2: Hranice	13 331 646,87	34,50%
	SC3: Prevádzková podpora	0	0%
	Medzisúčet ISF-Hranice	16 823 716,62	43,53%
ISF-Polícia	SC5: Predchádzanie a boj proti trestnej činnosti	16 214 761,15	41,96%
	SC6: Riziká a krízy	4 232 795,85	10,95%
	Medzisúčet ISF-Polícia	21 822 015,00	56,47%
Technická pomoc		1 657 002,31	4,29%
CELKOM		38 645 731,62	100%

4. Súčasný stav implementácie

Táto kapitola popisuje pokrok, ktorý program ISF dosiahol, v oblasti finančnej, ako aj fyzickej implementácie. Identifikuje hlavné výzvy, ktorým program ISF čelil, a kontextové zmeny, ktoré viedli k odchýlkam od pôvodných plánov.

4.1. Celkový priebeh finančnej implementácie programu za roky 2014-2023⁷

Finančná implementácia programu ISF v rokoch 2014-2023 vykazuje výrazný pokrok v porovnaní so stavom v čase priebežného hodnotenia, avšak s určitými výzvami a odchýlkami od pôvodných plánov. Tabuľka nižšie poskytuje detailný prehľad o celkových príspevkoch EÚ za každý rozpočtový rok.

Rok	Police plánované €	Police čerpané €	Borders plánované €	Borders čerpané €	Plánované Spolu €	Čerpané spolu €
2014	0	0	0	0	0	0
2015	3 132 532	0	2 356 607	0	5 489 139	0
2016	2 668 552	167 532.70	2 203 702	188 136.90	4 872 254	355 669.60
2017	4 186 513	211 581.90	1 632 465	176 602.90	5 818 978	388 184.80
2018	1 944 806	3 659 746	5 959 740	3 891 805	7 904 546	7 551 551
2019	1 944 806	2 997 991	6 425 846	2 584 29.1	8 370 652	3 256 420
2020	1 944 806	1 233 042	4 245 357	3 173 642	6 190 163	4 406 684
2021	0	2 406 934	0	1 655 981	0	4 062 915
2022	0	2 118 703	0	3 516 744	0	5 635 447
2023	0	851 462	0	6 988 593	0	7 840 055
2024		1 437 349		587 112		2 024 461

ISF-Polícia:

- **Plánované výdavky:** Celkovo bolo pre segment ISF-Polícia na obdobie 2014-2024 plánovaných 15 822 015 EUR.
- **Skutočné výdavky:** Do roku 2024 bolo v tomto segmente reálne vyčerpaných 15 084 341.6 EUR. Absorpčná miera tak dosiahla približne 95,3%. V niektorých rokoch, najmä v období 2015-2017, boli výdavky výrazne nižšie ako plánované. Až v roku 2018 došlo k významnému nárastu výdavkov, pričom najvyššie výdavky boli zaznamenané v roku 2018 (3 659 745,88 EUR) a v roku 2024 sa zaznamenala suma 1 437 349 EUR.

⁷ Zdroj údajov **Ministerstvo vnútra SR. (2022)**. Správa o vykonávaní – Potvrdenie o prijatí (ISF-Borders a ISF-Police). Dostupné na [internom zdroji].

ISF-Hranice:

- **Plánované výdavky:** Pre segment ISF-Hranice bolo pôvodne plánovaných 22 823 716,62 EUR na obdobie 2014-2024.
- **Skutočné výdavky:** Do roku 2024 bolo reálne vyčerpaných 20 437 045,9 EUR, čo predstavuje absorpčnú mieru približne 89,5%. Tento segment dosiahol v závere programového obdobia významný nárast výdavkov, s najvýznamnejším čerpaním v roku 2023 (6 988 593 EUR). V rokoch 2018 a 2022 došlo tiež k vysokému čerpaniu, ktoré dosiahlo 3 891 805 EUR a 3 516 744 EUR .

Spolu:

- **Plánované výdavky:** Celkové plánované financovanie pre program ISF predstavovalo 38 645 732 EUR.
- **Skutočné výdavky:** Skutočne realizované výdavky dosiahli sumu 35 521 387 EUR, čo predstavuje približne 92% z plánovaných prostriedkov. Tento rozdiel bol ovplyvnený rôznymi faktormi, najmä oneskoreniam spôsobeným verejným obstarávaním.

Porovnanie výkonnosti Slovenska s celkovou výkonnosťou EÚ

ISF-Polícia:

- Slovensko dosiahlo absorpčnú mieru približne 95,3% (15 084 341,6 EUR z 15 822 015 EUR). Tento výsledok je porovnateľný s priemernou absorpčnou mierou EÚ, ktorá dosiahla 90,72%⁸. Napriek tomu, že v prvých rokoch implementácie (2015-2017) boli výdavky výrazne nižšie ako plánované, Slovensko dokázalo postupne zvýšiť čerpanie, najmä od roku 2018. Tento pozitívny trend vyústil do takmer úplného vyčerpania dostupných prostriedkov do roku 2024, čo naznačuje zlepšenie v oblasti verejného obstarávania a implementácie projektov v záverečnej fáze programového obdobia.

ISF-Hranice:

- Slovensko dosiahlo absorpčnú mieru približne 89,5% (20 437 045,9 EUR z 22 823 716,62 EUR), čo je mierne nad priemernou absorpčnou mierou EÚ, ktorá je 84,2%⁹. Tento segment dosiahol najväčší pokrok v neskorších fázach implementácie, pričom najvýznamnejšie čerpanie bolo zaznamenané v roku 2023. Slovensko tak preukázalo schopnosť efektívne využívať dostupné prostriedky, aj keď sa niektoré roky stretávalo s výzvami v oblasti implementácie projektov.

⁸ Európska komisia. (2023). Internal Security Fund – Performance Assessment. Dostupné na https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/programme-performance-statements/internal-security-fund-performance_en#performance-assessment

⁹ Európska komisia. (2023). Integrated Border Management Fund – Performance Assessment. Dostupné na https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/programme-performance-statements/integrated-border-management-fund-performance_en#mff-2014-2020--internal-security-fund--border-and-visa

Zhodnotenie výkonnosti Slovenska

Porovnanie výkonnosti Slovenska s celkovou výkonnosťou členských štátov EÚ v rámci programu ISF ukazuje niekoľko významných trendov:

Absorpčná miera a časový priebeh čerpania:

- ISF-Polícia dosiahol absorpčnú mieru 95,3% a ISF-Hranice 89,5%, čo je porovnateľné alebo mierne nad priemerom EÚ
- Badať však výrazné omeškanie so začatím čerpania programu - v rokoch 2014-2017 bolo čerpanie minimálne (v roku 2014 nulové a v rokoch 2015-2017 len veľmi nízke čiastky)
- Toto spôsobilo výrazné nahromadenie finančných prostriedkov v záverečnej fáze programu, kedy museli byť projekty realizované pod značným časovým tlakom
- V rokoch 2018-2023 sa preto muselo vyčerpať väčšinu alokácie, čo vytváralo riziko vzniku chýb a nezrovnalostí z dôvodu časovej tiesne

Identifikované riziká:

- Nerovnomerné čerpanie počas programového obdobia vytvára tlak na implementačné kapacity v záverečnej fáze
- Realizácia projektov pod časovým stresom zvyšuje pravdepodobnosť vzniku chýb a následných nezrovnalostí
- Hrozí riziko nedostatočnej kvality výstupov projektov realizovaných v časovej tiesni
- Potenciálne problémy s udržateľnosťou výsledkov projektov implementovaných v závere programu

Odporúčania pre budúce obdobie:

- Zohľadniť špecifický charakter ISF Police pri plánovaní implementácie a čerpania, najmä nevyhnutnú postupnosť aktivít (VO techniky → školenia)
- Optimalizovať proces prípravy a implementácie projektov s dôrazom na včasné spustenie verejných obstarávaní na kľúčové investície
- Posilniť administratívne kapacity a procesy verejného obstarávania už v úvodnej fáze
- Pravidelne monitorovať priebeh čerpania a včas prijímať nápravné opatrenia pri sklze

I keď Slovensko nakoniec dosiaholo solídnu absorpčnú mieru 92%, spôsob čerpania s výraznou koncentráciou v záverečných rokoch nie je optimálny z hľadiska efektívnej implementácie programu a manažmentu rizík. Pre budúce obdobia bude kľúčové zlepšiť počiatočnú fázu implementácie a zabezpečiť plynulejšie čerpanie počas celého programového obdobia.

4.2. Fyzická implementácia

4.2.1. Štatistiky realizovaných opatrení

V rámci implementácie programu bolo celkovo úspešne zrealizovaných 45 projektov (22 projektov ISF Borders a 23 projektov ISF Police), na ktorých sa podieľalo 15 jedinečných prijímateľov (Poznámka pre informáciu: v rámci ISF Border bolo ešte navyše implementovaných 5 projektov, ktoré boli z dôvodu problémov v implementácii nakoniec zrušené). Tieto projekty pokrývali široké spektrum aktivít v oblasti vnútornej bezpečnosti, s dôrazom na hraničnú kontrolu, boj proti trestnej činnosti a riadenie rizík.

Najväčším prijímateľom bol Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, ktorý implementoval 17 projektov. Druhým najaktívnejším prijímateľom bol Kriminalistický a expertízny ústav PZ PPZ s 12 projektmi, nasledovaný Úradom medzinárodnej policajnej spolupráce Prezídia Policajného zboru so 6 projektmi.

Z hľadiska finančného rozsahu projektov sme zaznamenali značnú variabilitu. Najmenší projekt mal rozpočet 100 000 EUR, zatiaľ čo najväčší dosahoval hodnotu 3 392 700 EUR. Priemerná hodnota projektu bola 973 285 EUR, pričom medián predstavoval 730 000 EUR. Celková schválená výška grantov: 45 744 392 EUR. Táto diferenciácia naznačuje, že program podporoval tak menšie, cielejšie intervencie, ako aj rozsiahle, komplexné projekty.

Pri analýze dĺžky trvania projektov sme ich rozdelili do dvoch skupín: projekty zamerané na dodávku IT a projekty zahŕňajúce nákup tovarov. Priemerná dĺžka trvania IT projektov bola 1589 dní (približne 4,4 roka), zatiaľ čo projekty zamerané na nákup tovarov trvali v priemere 1 213 dní (približne 3,3 roka). Tento významný rozdiel poukazuje na zložitosť a časovú náročnosť implementácie IT projektov, ale tiež odráža administratívne prekážky, najmä v oblasti verejného obstarávania, ktoré ovplyvňujú realizáciu projektov v oboch kategóriách. Dĺžka trvania projektov bola vypočítaná na základe dátumov začiatku a ukončenia projektov, pričom pri zrušených projektoch bol použitý dátum zrušenia ako dátum ukončenia. Na celkovej množine projektov je dĺžka trvania nasledovná: minimálna dĺžka trvania: 130 dní, maximálna dĺžka trvania: 2 432 dní, mediánová dĺžka trvania: približne 1 371 dní, priemerná dĺžka trvania: približne 1 455 dní¹⁰.

Hodnotiteľ v tejto súvislosti konštatuje, že dĺžka trvania projektov je neprimeraná. Bežne by sa takéto projekty dali zrealizovať za podstatne kratšie obdobie. Toto zistenie poukazuje na potrebu zefektívnenia procesov implementácie, najmä v oblasti verejného obstarávania a riadenia projektov, aby sa zabezpečila rýchlejšia a efektívnejšia realizácia podobných iniciatív v budúcnosti.

¹⁰ Zdroj údajov: **Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Ukončené projekty podporené v rámci Fondu pre vnútornú bezpečnosť. Dostupné na <https://www.minv.sk/?ukoncene-projekty-1>

Z hľadiska tematického zamerania bolo najviac projektov realizovaných v rámci Špecifického cieľa 5 - Predchádzanie a boj proti trestnej činnosti a Špecifického cieľa 2 - Hranice zhodne s 20 projektmi. Menší počet projektov bol implementovaný v rámci Špecifického cieľa 1 - Podpora spoločnej vízovej politiky (4 projekty) a Špecifického cieľa 6 - Riziká a krízy (3 projekty).

Z časového hľadiska bolo najviac projektov (8) naštartovaných v roku 2019, zatiaľ čo rok 2023 bol rokom s najväčším počtom ukončených projektov (28).

Pre lepšiu prehľadnosť uvádzame kľúčové štatistiky v nasledujúcej tabuľke:

Ukazovateľ	Hodnota
Celkový počet projektov	45 úspešne implementovaných projektov (ďalších 5 projektov v rámci ISF Borders bolo implementovaných, ale nakoniec boli zrušené z dôvodu problémovej implementácie/problémami s realizáciou VO a podobne)
Počet jedinečných prijímateľov	15
Najmenší rozpočet projektu	100 000 EUR
Najväčší rozpočet projektu	3 392 700 EUR
Priemerný rozpočet projektu	973 285 EUR
Medián rozpočtu projektov	730 000 EUR
Priemerné trvanie IT projektov	1 589 dní
Priemerné trvanie projektov nákupu tovarov	1 213 dní

Tieto údaje svedčia o rozsiahlej a diverzifikovanej implementácii programu, ktorá zahŕňala širokú škálu aktivít a prijímateľov, s významnými investíciami do kľúčových oblastí vnútornej bezpečnosti. Zároveň však poukazujú na výzvy spojené s implementáciou, najmä v oblasti verejného obstarávania a realizácie komplexných IT projektov. Tieto faktory významne ovplyvnili celkovú dĺžku trvania projektov a budú vyžadovať pozornosť pri plánovaní a implementácii budúcich programov.

4.2.2. Merateľné ukazovatele programu

Systém ukazovateľov pre Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) je založený na komplexnom rámci monitorovania a hodnotenia stanovenom v príslušnej legislatíve. Tento rámec má za cieľ merať relevantnosť, efektívnosť, účinnosť, pridanú hodnotu a udržateľnosť akcií financovaných z ISF.

Systém pozostáva z troch hlavných skupín ukazovateľov:

- Spoločné ukazovatele definované v nariadeniach pre ISF Polícia¹¹ a ISF Hranice¹². Tieto ukazovatele sú povinné pre všetky členské štáty a sú zahrnuté v slovenskom národnom programe, pričom niektoré majú nulovú hodnotu, ak pre ne neboli plánované intervencie.
- Doplnujúce ukazovatele definované v delegovanom nariadení (EÚ) 2017/207², ktoré rozširujú a dopĺňajú spoločné ukazovatele z predchádzajúcich nariadení.
- Ukazovatele efektívnosti, pridanej hodnoty a udržateľnosti, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) č. 514/2014³

Tento viacúrovňový systém ukazovateľov umožňuje komplexné monitorovanie a hodnotenie implementácie ISF na národnej úrovni, pričom zabezpečuje konzistentnosť a porovnateľnosť údajov medzi členskými štátmi EÚ. Zároveň poskytuje flexibilitu pre zohľadnenie špecifických národných priorít a potrieb v oblasti vnútornej bezpečnosti.

4.2.2.1. Spoločné ukazovatele¹³

Systém merateľných ukazovateľov programu ISF odráža štruktúru definovanú v príslušných nariadeniach. Program obsahuje celkovo 21 merateľných ukazovateľov rozdelených do štyroch špecifických cieľov.

Špecifický cieľ 1 zameraný na víza má definovaných 5 ukazovateľov, z ktorých 3 majú nulovú cieľovú hodnotu. Špecifický cieľ 2 týkajúci sa hraníc obsahuje 7 ukazovateľov, pričom 2 z nich majú nulovú cieľovú hodnotu. Špecifický cieľ 5 zameraný na predchádzanie a boj proti trestnej činnosti má 6 ukazovateľov, všetky s nenulovou cieľovou hodnotou. Špecifický cieľ 6 pokrývajúci oblasť rizík a kríz definuje 3 ukazovatele s nenulovou cieľovou hodnotou.

Je dôležité poznamenať, že podľa nariadení 513/2014 a 515/2014, hoci sú tieto spoločné ukazovatele stanovené na meranie dosiahnutia cieľov fondu, ich použitie neznamena povinnosť implementovať akcie súvisiace s týmito ukazovateľmi. Inými slovami, **nulové hodnoty niektorých ukazovateľov nemusia nevyhnutne indikovať nedostatky** v implementácii programu, ale **môžu odrážať špecifické priority** a potreby Slovenska v rámci širšieho rámca ISF.

¹¹ **Európsky parlament a Rada EÚ. (2014).** Nariadenie (EÚ) č. 513/2014 z 16. apríla 2014, ktorým sa zriaďuje nástroj pre finančnú podporu v oblasti policajnej spolupráce, predchádzania trestnej činnosti, boja proti trestnej činnosti a krízového riadenia. Dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014R0513>

¹² **Európsky parlament a Rada EÚ. (2014).** Nariadenie (EÚ) č. 515/2014 z 16. apríla 2014, ktorým sa zriaďuje nástroj pre finančnú podporu v oblasti vonkajších hraníc a víz ako súčasť Fondu pre vnútornú bezpečnosť. Dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32014R0515>

¹³ Zdroj údajov: **Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Príloha č. 2 – Ukazovatele a meranie pokroku ZO SJ (Excel tabuľka). Interný dokument poskytnutý Ministerstvom vnútra SR vo formáte XLS.

Špecifický cieľ 1: Podpora spoločnej vízovej politiky

1. **SO1R3V1: Počet zamestnancov vyškolených v otázkach spoločnej vízovej politiky s pomocou Fondu** Cieľová hodnota: 138 Dosiahnutá hodnota: 0 Hodnotenie: Ukazovateľ nedosiahol žiadny pokrok smerom k cieľovej hodnote. Podľa vyjadrenia národného orgánu sa vzdelávanie konzulárnych pracovníkov nerealizovalo. Je potrebné prehodnotiť potrebu a možnosti realizácie týchto školení v budúcnosti, prípadne zväziť úpravu cieľovej hodnoty, ak sa ukáže, že školenia nie sú prioritou.
2. **SO1R3V2: Počet školení v otázkach spoločnej vízovej politiky s pomocou Fondu** Cieľová hodnota: 8832 Dosiahnutá hodnota: 0 Hodnotenie: Podobne ako predchádzajúci ukazovateľ, ani tu nebol zaznamenaný žiadny pokrok. Národný orgán potvrdil, že vzdelávanie konzulárnych pracovníkov sa nerealizovalo. Je potrebné prehodnotiť relevantnosť tohto ukazovateľa a jeho cieľovej hodnoty v kontexte aktuálnych priorít a potrieb v oblasti spoločnej vízovej politiky. Ak sa ukáže, že školenia sú naďalej dôležité, bude potrebné vypracovať stratégiu na ich implementáciu v budúcnosti.

Špecifický cieľ 2: Hranice

1. **SO2A1V1: Počet infraštruktúr a prostriedkov hraničnej kontroly (kontroly a dohlád) vytvorených alebo modernizovaných s pomocou Fondu** Cieľová hodnota: 129 Dosiahnutá hodnota: 689 Hodnotenie: Ukazovateľ výrazne prekročil cieľovú hodnotu, čo naznačuje významný pokrok v modernizácii hraničnej infraštruktúry a prostriedkov.
2. **SO2R1V1: Počet zamestnancov vyškolených v otázkach správy hraníc s pomocou Fondu** Cieľová hodnota: 150 Dosiahnutá hodnota: 421 Hodnotenie: Ukazovateľ významne prekročil cieľovú hodnotu, čo indikuje úspešnú implementáciu školiacich aktivít v oblasti správy hraníc.
3. **SO2R1V2: Počet školení v otázkach správy hraníc s pomocou Fondu** Cieľová hodnota: 72000 Dosiahnutá hodnota: 49352 Hodnotenie: Hoci ukazovateľ nedosiahol cieľovú hodnotu, dosiahol významnú úroveň realizácie (68.5% cieľovej hodnoty).
4. **SO2R2V2: Celkový počet prekročení hraníc** Cieľová hodnota: 18039810 Dosiahnutá hodnota: 1250914 Hodnotenie: Nakoľko ide čisto o národnú štatistiku bez prepojenia na konkrétny implementovaný projekt, hlavný koordinátor pre fond po konzultácii s EK (že vykazovanie nie je potrebné) nevykázal národné štatistické hodnoty (informácia zaslaná bývalým hlavným koordinátorm pre fond). **SO2I2V1: Počet incidentov nahlásených členským štátom do Európskeho situačného obrazu** Cieľová hodnota: 50 Dosiahnutá hodnota: 0 Hodnotenie: Tento ukazovateľ nedosiahol žiadny pokrok smerom k cieľovej hodnote. Je potrebné preskúmať dôvody, prečo neboli nahlásené žiadne incidenty do Európskeho situačného obrazu. Môže to naznačovať nedostatky v systéme nahlasovania čisto štatistických údajov (údaje z národných štatistík) v rámci programu, ak ide o údaje, ktoré nemajú prepojenie na žiadny implementovaný projekt v rámci programu.

Špecifický cieľ 5: Predchádzanie a boj proti trestnej činnosti

1. **SO5R1V1: Počet spoločných vyšetrovacích tímov (JIT) a projektov operačných aktivít platformy EMPACT podporovaných Fondom** Cieľová hodnota: 5 Dosiahnutá hodnota: 4 Hodnotenie: Ukazovateľ je blízko k dosiahnutiu cieľovej hodnoty, čo naznačuje dobrý pokrok v medzinárodnej spolupráci.
2. **SO5R2V1: Počet zamestnancov orgánov presadzovania práva vyškolených v otázkach cezhraničného charakteru s pomocou Fondu** Cieľová hodnota: 800 Dosiahnutá hodnota: 1806 Hodnotenie: Ukazovateľ výrazne prekročil cieľovú hodnotu, čo indikuje vysokú úspešnosť v oblasti odbornej prípravy.
3. **SO5R2V2: Dĺžka školení v otázkach cezhraničného charakteru s pomocou fondu** Cieľová hodnota: 400 Dosiahnutá hodnota: 6354,76 Hodnotenie: Ukazovateľ mnohonásobne prekročil cieľovú hodnotu, čo naznačuje intenzívne a rozsiahle školiace aktivity, alebo chybu v stanovení plánovanej hodnoty ukazovateľa.
4. **SO5A1V1: Počet projektov v oblasti prevencie kriminality** Cieľová hodnota: 6 Dosiahnutá hodnota: 20 Hodnotenie: Ukazovateľ výrazne prekročil cieľovú hodnotu, čo indikuje silný dôraz na prevenciu kriminality.
5. **SO5A1V2: Finančná hodnota projektov v oblasti prevencie kriminality** Cieľová hodnota: 2930500 Dosiahnutá hodnota: 11919886.93 Hodnotenie: Ukazovateľ významne prekročil cieľovú hodnotu, čo naznačuje vysokú finančnú investíciu do prevencie kriminality.
6. **SO5A2V1: Počet projektov zameraných na zlepšenie výmeny informácií medzi orgánmi presadzovania práva týkajúce sa systémov údajov Europolu** Cieľová hodnota: 1 Dosiahnutá hodnota: 1 Hodnotenie: Ukazovateľ dosiahol svoju cieľovú hodnotu, čo indikuje úspešnú implementáciu plánovaného projektu.

Špecifický cieľ 6: Riziká a krízy

1. **SO6R1V1: Počet nástrojov vytvorených alebo modernizovaných s pomocou Fondu** na uľahčenie ochrany kritickej infraštruktúry Cieľová hodnota: 5 Dosiahnutá hodnota: 35 Hodnotenie: Ukazovateľ výrazne prekročil cieľovú hodnotu, čo naznačuje významný pokrok v oblasti ochrany kritickej infraštruktúry.
2. **SO6A1V1: Počet projektov týkajúcich sa hodnotenia a riadenia rizík v oblasti vnútornej bezpečnosti** Cieľová hodnota: 4 Dosiahnutá hodnota: 4 Hodnotenie: Ukazovateľ dosiahol svoju cieľovú hodnotu, čo indikuje úspešnú implementáciu plánovaných projektov.
3. **SO6R2V1: Počet stretnutí odborníkov, workshopov, seminárov, konferencií, publikácií, webových stránok a konzultácií organizovaných s pomocou Fondu** Cieľová hodnota: 16 Dosiahnutá hodnota: 19 Hodnotenie: Ukazovateľ mierne prekročil cieľovú hodnotu, čo naznačuje aktívnu organizáciu odborných podujatí a aktivít.

Na základe vyhodnotenia ukazovateľov možno identifikovať niekoľko problematických oblastí v plánovaní a implementácii programu.

- Po prvé, existujú ukazovatele s definovanými cieľovými hodnotami, ale nulovým plnením, pričom z národného programu ani zo zrealizovaných projektov nevyplýva, že by boli realizované intervencie na naplnenie týchto ukazovateľov.
- Po druhé, niektoré ukazovatele mnohonásobne prekročili svoje cieľové hodnoty, čo naznačuje nedostatky v plánovaní a implementácii, keďže tieto hodnoty mohli byť upravené počas revízií programu.
- Po tretie, jeden ukazovateľ vykazuje výrazne nízke plnenie, čo opäť indikuje chybu v plánovaní.

Tieto zistenia zdôrazňujú potrebu presnejšieho stanovenia cieľových hodnôt, pravidelného prehodnocovania a úpravy ukazovateľov počas implementácie programu, ako aj lepšieho zosúladenia plánovaných intervencií s definovanými ukazovateľmi.

4.2.2.2. Doplnkové ukazovatele¹⁴

Tieto ukazovatele dopĺňajú zoznam spoločných ukazovateľov uvedených v prílohe II k nariadeniu (EÚ) č. 513/2014 Európskeho parlamentu a Rady, prílohe IV k nariadeniu (EÚ) č. 515/2014 Európskeho parlamentu a Rady

Špecifický cieľ 1: Podpora spoločnej vízovej politiky

1. **SO1R2V1a-d: Počet konzulárnych spoluprác vyvinutých s pomocou Fondu (spoloumiestnenia, spoločné aplikačné centrá, zastupovania, iné)**
Dosiahnutá hodnota: 0 pre všetky kategórie
Hodnotenie: Tieto podrobnejšie ukazovatele potvrdzujú, že v oblasti konzulárnej spolupráce neboli realizované žiadne aktivity s podporou Fondu. To môže naznačovať buď nedostatočnú prioritizáciu tejto oblasti, alebo využívanie iných zdrojov financovania pre tieto aktivity.
2. **SO1A1V1, SO1A1V1a, SO1A1V1b: Počet špecializovaných miest v tretích krajinách podporovaných Fondom (celkovo, ILOs, Iné)**
Dosiahnutá hodnota: 0 pre všetky kategórie
Hodnotenie: Tieto ukazovatele ukazujú, že neboli vytvorené žiadne špecializované miesta v tretích krajinách s podporou Fondu. To môže poukazovať na potrebu prehodnotiť stratégiu v oblasti medzinárodnej spolupráce alebo na možné prekážky v implementácii takýchto opatrení.

Špecifický cieľ 2: Hranice

1. **SO2A1V1a: Počet infraštruktúr vytvorených alebo modernizovaných s pomocou Fondu**
Dosiahnutá hodnota: 128
Hodnotenie: Tento podrobnejší ukazovateľ poskytuje dodatočné informácie o type vytvorenej alebo modernizovanej infraštruktúry.
2. **SO2A1V1b: Počet flotíl (vzdušné, pozemné, námorné hranice) vytvorených alebo modernizovaných s pomocou Fondu**
Dosiahnutá hodnota: 87

¹⁴ **Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Spoločné indikátory – Výsledky a vplyvy (Excel tabuľka). Interný dokument poskytnutý Ministerstvom vnútra SR vo formáte XLS.

Hodnotenie: Ukazovateľ poskytuje špecifické informácie o modernizácii alebo vytvorení flotíl pre rôzne typy hraníc.

3. **SO2A1V1c: Počet zariadení vytvorených alebo modernizovaných s pomocou Fondu** Dosiahnutá hodnota: 637, Hodnotenie: Tento ukazovateľ naznačuje významný počet vytvorených alebo modernizovaných zariadení.
4. **SO2A1V1d: Počet iných infraštruktúr a prostriedkov vytvorených alebo modernizovaných s pomocou Fondu**, Dosiahnutá hodnota: 0 Hodnotenie: Neboli vytvorené ani modernizované žiadne iné typy infraštruktúry alebo prostriedkov.
5. **SO2I2V1a, SO2I2V1b, SO2I2V1c: Podrobnejšie kategórie incidentov nahlásených do Európskeho situačného obrazu** Dosiahnutá hodnota: 0 pre všetky Hodnotenie: Tieto ukazovatele korešpondujú s nulovým plnením hlavného ukazovateľa SO2I2V1.

Špecifický cieľ 5: Predchádzanie a boj proti trestnej činnosti

1. **SO5R1V1a, SO5R1V1b: Počet vedúcich a partnerských členských štátov v spoločných vyšetrovacích tímoch a projektoch EMPACT**, Dosiahnutá hodnota: 2 pre obidva Hodnotenie: Tieto ukazovatele poskytujú dodatočné informácie o úrovni zapojenia SR do medzinárodnej spolupráce.
2. **SO5R2V1a-k: Podrobné kategórie školení v rôznych oblastiach (terorizmus, obchodovanie s ľuďmi, drogová kriminalita atď.)** Dosiahnuté hodnoty: Rôzne, od 0 do 367 Hodnotenie: Tieto ukazovatele poskytujú detailný prehľad o zameraní školení, pričom najvyššie hodnoty sú v oblastiach obchodovania s ľuďmi a počítačovej kriminality.
3. **SO5R2V2a-k: Dĺžka školení v rôznych oblastiach** Dosiahnuté hodnoty: Rôzne, od 0 do 976 osobodní Hodnotenie: Tieto ukazovatele korešpondujú s počtom školení a poskytujú informácie o ich intenzite.
4. **SO5A1V1a-k, SO5A1V2a-k: Počet a finančná hodnota projektov v rôznych oblastiach prevencie kriminality** Dosiahnuté hodnoty: Rôzne Hodnotenie: Tieto ukazovatele poskytujú podrobný prehľad o zameraní a financovaní projektov v jednotlivých oblastiach prevencie kriminality.

Špecifický cieľ 6: Riziká a krízy

1. **SO6R2V1a, SO6R2V1b: Počet stretnutí a aktivít týkajúcich sa ochrany kritickej infraštruktúry a krízového manažmentu** Dosiahnutá hodnota: 0 pre ochranu kritickej infraštruktúry, 19 pre krízový manažment Hodnotenie: Tieto ukazovatele naznačujú, že aktivity sa sústredili predovšetkým na oblasť krízového manažmentu.

Celkové hodnotenie:

Tieto dodatočné ukazovatele poskytujú cenné detailné informácie o implementácii programu v rôznych oblastiach. Umožňujú lepšie pochopiť, ktoré konkrétne aktivity boli v rámci jednotlivých cieľov realizované a v akom rozsahu. Zároveň poukazujú na oblasti, kde bola implementácia intenzívnejšia (napr. školenia v oblasti obchodovania s ľuďmi) a kde naopak

nedošlo k žiadnym aktivitám (napr. ochrana kritickej infraštruktúry v rámci Špecifického cieľa 6).

4.2.2.3. Ukazovatele efektívnosti, pridanej hodnoty a udržateľnosti¹⁵

Na základe poskytnutých údajov ZO boli ukazovatele efektívnosti, pridanej hodnoty a udržateľnosti vyhodnotené nasledovne:

1. **Počet ekvivalentov plného pracovného času (FTE):** Maximálna hodnota FTE za jeden účtovný rok za ISF bola v roku 2023 s celkovou hodnotou 19,23 FTE (kumulatív pre ZO a orgán auditu). Celkový súčet za programové obdobie ako kumulatív za všetky účtovné roky: 137,09 FTE. Hodnotenie: Počet zamestnancov zapojených do implementácie fondu postupne narastal, čo môže indikovať zvyšujúcu sa komplexnosť a rozsah implementovaných projektov.
2. **Počet vykonaných projektov:** Celkový súčet úspešne implementovaných projektov: 45 projektov (ďalších 5 projektov v rámci ISF Bordes bolo implementovaných, ale nakoniec boli zrušené z dôvodu problémovej implementácie/problémami s realizáciou VO a podobne). Prehľad na web stránky neboli aktuálne a do budúcnosti je potrebné klásť väčší dôraz na aktualizáciu web stránky a kontrolu prehľadov ZO, aby sa ZO vyhol v diskrepancii archivovaných reálnych údajov a údajov v prehľadoch. Celkovo prehľady, ktoré si ZO vedie je potrebné na pravidelnej báze kontrolovať, aby boli kedykoľvek k dispozícii v aktuálnej verzii pre vlastnú potrebu ako aj v prípade dožiadania od externých subjektov.
3. **Objem prostriedkov požadovaných za daný finančný rok:** Celkový súčet: 35 157 967,43 EUR Hodnotenie: Čerpanie prostriedkov bolo nerovnomerné, s výrazným nárastom v rokoch 2018-2023.
4. **Pomer technickej pomoci a administratívnych nákladov k objemu prostriedkov:** Priemerná hodnota: 6,83% Hodnotenie: Tento pomer je relatívne nízky, čo naznačuje efektívne využívanie prostriedkov na implementáciu projektov.
5. **Miera čerpania fondu:** Priemerná hodnota: 90,98% Hodnotenie: Vysoká miera čerpania indikuje efektívne využívanie alokovaných prostriedkov.
6. **Pomer používaných kusov vybavenia k získaným:** Priemerná hodnota: 38,39% Hodnotenie: Relatívne nízky pomer môže naznačovať oneskorenie v uvedení získaného vybavenia do prevádzky alebo dlhší proces implementácie.
7. **Podiel nákladov na údržbu vybavenia:** Hodnota: 0% Hodnotenie: Nulová hodnota môže indikovať, že údržba vybavenia nebola financovaná z prostriedkov fondu alebo nebola sledovaná.

Celkové hodnotenie: Implementácia fondu vykazuje vysokú mieru efektívnosti z hľadiska čerpania prostriedkov a nízkych administratívnych nákladov. Postupný nárast počtu zapojených zamestnancov naznačuje zvyšujúcu sa komplexnosť implementácie. Relatívne nízky počet projektov v kombinácii s vysokým objemom čerpaných prostriedkov môže indikovať realizáciu väčších a strategicky významných projektov. Nízky pomer používaného

¹⁵ **Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Príloha č. 4 – ISF P/B (Excel tabuľka). Interný dokument poskytnutý Ministerstvom vnútra SR vo formáte XLS.

vybavenia k získanému však môže naznačovať určité oneskorenia v implementácii alebo dlhší proces uvádzania vybavenia do prevádzky.

Na základe vyhodnotenia ukazovateľov možno identifikovať závažné nedostatky v systéme merania výkonnosti programu ISF. Tieto problémy poukazujú na hlbšie systémové nedostatky v plánovaní, riadení a implementácii programu:

1. **Nekonzistentnosť medzi plánovanými intervenciami a definovanými ukazovateľmi:** Existencia ukazovateľov s nulovým plnením, pre ktoré nakoniec z rôznych dôvodov neboli realizované žiadne intervencie,.
2. **Nepresné stanovenie cieľových hodnôt:** Mnohonásobné prekročenie cieľových hodnôt pri niektorých ukazovateľoch, ako aj výrazne nízke plnenie pri iných,
3. **Odchýlky v hodnotách ukazovateľov:** Program vykazoval významné rozdiely medzi plánovanými a skutočnými hodnotami ukazovateľov. V súlade s usmerneniami DG HOME sa tieto odchýlky primárne zdôvodňovali namiesto formálnych úprav programu. Aj keď tento prístup bol v súlade s požiadavkami Európskej komisie, samotné zdôvodnenia odchýlok by mohli byť systematickejšie využívané pre účely strategického riadenia programu, napríklad prostredníctvom pravidelných diskusií na úrovni monitorovacieho výboru o príčinách rozdielov a ich implikáciách pre implementáciu programu.
4. **Nedostatočné využitie monitorovacieho systému pre strategické riadenie:** Hoci bol monitorovací systém programu nastavený v súlade s požiadavkami Európskej komisie, jeho využitie pre strategické riadenie programu malo svoje limitácie. Komplexnosť systému ukazovateľov na úrovni EÚ, rozdelenie do viacerých nariadení a prevažne štatistický charakter niektorých ukazovateľov predstavovali výzvu pre efektívne využitie monitorovacieho systému. Z pohľadu princípov dobrého riadenia verejných politík a prístupu založeného na dôkazoch by pravidelné vyhodnocovanie výkonnostných ukazovateľov malo slúžiť nielen na reportovanie voči EK, ale aj ako nástroj pre informované rozhodovanie o smerovaní programu.
5. **Nedostatočné prepojenie na strategické ciele:** Nesúlad medzi ukazovateľmi a skutočnými intervenciami naznačuje, že ukazovatele neboli efektívne využívané na sledovanie naplňania strategických cieľov programu, .
6. **Chýbajúca kultúra merania výkonnosti:** Tieto nedostatky poukazujú na absenciu efektívneho využívania dát pre rozhodovanie v rámci riadenia programu.

Napriek identifikovaným nedostatkom v systéme merania výkonnosti existujú dôkazy, že program ISF bol v súlade s reálnymi potrebami a financoval aktivity, ktoré boli skutočne potrebné a prínosné. Tento paradox poukazuje na to, že pri správne stanovenej intervenčnej logike by práve ukazovatele mali byť primárnym dôkazom funkčnosti a efektívnosti programu. Absencia tohto prepojenia medzi realizovanými aktivitami a systémom ukazovateľov zvyrazňuje potrebu komplexnejšieho prístupu k návrhu a riadeniu programu. Pre budúce programové obdobia je preto nevyhnutné prehodnotiť systém merania výkonnosti.

4.2.3. Monitorovací výbor¹⁶

Monitorovací výbor pre implementáciu fondov pre oblasť vnútorných záležitostí zohral kľúčovú úlohu pri dohľade nad implementáciou programov ISF a AMIF v období 2014-2020. Výbor bol zriadený opatrením ministra vnútra SR č. 50 zo 16. apríla 2015, v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady č. 514/2014 a princípom partnerstva.

Hlavnou úlohou výboru bolo monitorovať priebeh realizácie fondov na základe výsledkov plnenia ukazovateľov a čiastkových cieľov. Medzi jeho kľúčové kompetencie patrilo schvaľovanie revízií národných programov, prerokovávanie harmonogramov výziev a schvaľovanie opatrení potrebných na splnenie celkových cieľov príslušných národných programov. Výbor tiež pravidelne bral na vedomie výročné a záverečné správy o vykonávaní, informácie o finančnom čerpaní vrátane identifikovaných nezrovnalostí, ako aj správy z nezávislých posúdení a auditov.

Zloženie výboru zabezpečovalo komplexný pohľad na implementáciu fondov. Členmi s hlasovacím právom boli zástupcovia kľúčových útvarov Ministerstva vnútra SR vrátane sekcií európskych programov, ekonomiky, informatiky a krízového riadenia, ako aj zástupcovia Policajného zboru a ďalších relevantných orgánov štátnej správy. Možnosť účasti pozorovateľov z radov Ministerstva financií SR ako orgánu auditu, Európskej komisie či mimovládnych organizácií ďalej prispela k transparentnosti a efektívnosti procesu.

Počas svojho fungovania výbor pravidelne zasadal a prijímal dôležité rozhodnutia. V prvých rokoch sa konali fyzické stretnutia, na ktorých sa schvaľovali kľúčové dokumenty ako rokovací poriadok či revízie národných programov. Významným míľnikom bolo druhé zasadnutie v júni 2016, kde boli členovia informovaní o plnej designácii, žiadostiach o platby ročného zostatku a predložených implementačných správach.

Od roku 2017 sa vzhľadom na efektívnosť a neskôr aj pandemickú situáciu začala vo väčšej miere využívať písomná procedúra per rollam, ktorá bola v súlade s rokovacím poriadkom výboru. Týmto spôsobom výbor schvaľoval dôležité revízie národných programov ISF a AMIF, ako aj výročné implementačné správy. Flexibilita tohto prístupu sa ukázala ako kľúčová najmä počas pandémie COVID-19 v rokoch 2020-2022, kedy umožnila výboru naďalej efektívne plniť svoje úlohy.

Činnosť výboru sa neobmedzovala len na monitorovanie prebiehajúcich programov. V roku 2020 sa začal aktívne podieľať na príprave nového programového obdobia 2021-2027 schválením priorít a prvej verzie nových programov pre oblasť vnútorných záležitostí.

4.3. Hlavné výzvy a kontextové zmeny programu

Oneskorenia vo verejnom obstarávaní: Implementácia programu čelila značným oneskoreniam kvôli zdĺhavým postupom verejného obstarávania a kontrolným mechanizmom. Tieto oneskorenia boli v súlade s národnou legislatívou a systémom riadenia

¹⁶ **Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Zápisnice výboru pre monitorovanie implementácie fondov pre vnútorné záležitosti 2014-2020 (16 zápisníc). Interný dokument poskytnutý Ministerstvom vnútra SR.

a kontroly fondov EÚ, avšak mali negatívny vplyv na výkonnosť programu a dosahovanie stanovených cieľov.

Pandémia COVID-19: Pandémia ovplyvnila nielen verejné obstarávanie, ale aj dodávky tovarov a realizáciu školení, čo spomalilo implementáciu projektu. Pandémia tiež spôsobila čipovú krízu, ktorá mala globálny vplyv na dodávky v počítačovom a automobilovom priemysle.

Konflikt na Ukrajine: Vojnový konflikt na Ukrajine mal priamy dopad na priority Ministerstva vnútra SR, čo viedlo k presmerovaniu zdrojov a pozornosti na vojenské dodávky, čo ďalej spomalilo implementáciu programu.

5. Zistenia hodnotenia podľa otázok a podotázok

V rámci záverečnej správy ex post hodnotenia programu ISF sa v tejto kapitole venujeme detailnému rozboru zistení zodpovedajúcich špecifickým hodnotiacim otázkam a podotázkam, ako sú definované v evaluačnej matici (Príloha č. 1 záverečnej správy). Články 3 nariadení ISF-Police a ISF-Border vymedzujú tri úrovne cieľov, ktoré nástroj ISF má naplňať: všeobecný cieľ, špecifické ciele a operačné ciele. Hodnotiace otázky však pokrývajú predovšetkým špecifické a operačné ciele, zatiaľ čo všeobecný cieľ – zabezpečenie vysokej úrovne bezpečnosti v Únii – sa odzrkadľuje priamo alebo nepriamo cez špecifické a operačné ciele. Tento prístup umožňuje hlbšie pochopenie dopadov a výsledkov programu s ohľadom na jeho konkrétne zameranie.

V tejto kapitole sa postupne venujeme každej hodnotiacej otázke, analyzujeme dosiahnutý pokrok a hodnotíme, ako intervencie prispeli k plneniu stanovených cieľov. Kritériá účinnosti, efektívnosti, súdržnosti, relevancie, európskej pridanej hodnoty a iné sú skúmané cez prizmu dostupných ukazovateľov a metód stanovených v hodnotiacej matici, zahŕňajúcej kvantitatívne aj kvalitatívne metódy. Každá sekcia poskytuje prehľad o pokroku, identifikuje oblasti na zlepšenie a zdôrazňuje kľúčové výstupy a výsledky relevantné pre danú otázku alebo podotázku.

5.1. Účinnosť - ISF Police

V tejto kapitole sa podrobne venujeme hodnoteniu účinnosti v rámci dvoch základných podprogramov ISF (ISF-Police a ISF-Border). Každý z týchto podprogramov má odlišné špecifické ciele a operačné ciele a aj rozdielne hodnotiace otázky, v dôsledku čoho je ich potrebné skúmať samostatne. Pri hodnotení účinnosti ISF-Police sa zameriavame na opatrenia a projekty zamerané na posilnenie vnútornej bezpečnosti, zatiaľ čo ISF-Border sa zaoberá otázkami súvisiacimi s riadením hraníc a vízovou politikou.

Na rozdiel od ostatných hodnotiacich kritérií, kde sú hodnotiace otázky jednotné pre oba podprogramy, kapitola o účinnosti poskytuje oddelené analýzy pre ISF-Police a ISF-Border. Tento prístup umožňuje presnejšie zameranie na špecifické ciele každého podprogramu a poskytuje podrobné informácie o tom, ako boli zdroje ISF využité na podporu príslušných oblastí intervencií.

5.1.1. Ako prispel fond k predchádzaniu cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane terorizmu a posilneniu koordinácie a spolupráce medzi orgánmi presadzovania práva?¹⁷

¹⁷ Celá znenie hodnotiacej otázky je "Ako prispel fond k predchádzaniu cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane terorizmu a posilneniu koordinácie a spolupráce medzi orgánmi presadzovania práva a inými vnútroštátnymi orgánmi členských štátov vrátane koordinácie a

Téma závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane terorizmu je pokrytá vo viacerých strategických dokumentoch SR. Medzi kľúčové dokumenty v tejto oblasti patria Národný akčný plán boja proti terorizmu¹⁸, Bezpečnostná stratégia SR¹⁹, a Koncepcia boja proti extrémizmu²⁰. Snahou relevantných orgánov je zabezpečiť multizdrojové financovanie aktivít v tejto oblasti, využívajúc prostriedky z Fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF), štátneho rozpočtu, ako aj štrukturálnych fondov EÚ. Preto intervencie financované z ISF vykazujú silnú synergiu s intervenciami vyplývajúcimi z národných stratégií. Táto synergia sa prejavuje najmä v oblastiach posilňovania kapacít orgánov presadzovania práva, modernizácie technického vybavenia a informačných systémov, zlepšovania medzinárodnej spolupráce a výmeny informácií, ako aj v oblasti prevencie radikalizácie a boja proti terorizmu.

Multizdrojový prístup umožňuje komplexnejšie a efektívnejšie riešenie problematiky závažnej a organizovanej trestnej činnosti a terorizmu. Avšak tento prístup zároveň predstavuje významnú výzvu pri ex-post hodnotení účinnosti ISF. Je totiž nutné abstrahovať od prínosov, ktoré boli dosiahnuté financovaním z iných zdrojov, ako sú štátny rozpočet či štrukturálne fondy EÚ. Táto skutočnosť komplikuje presné určenie priameho dopadu intervencií financovaných výlučne z ISF, keďže mnohé aktivity a projekty sú realizované v synergii s inými finančnými zdrojmi a v rámci širších národných stratégií. Napriek týmto metodologickým výzvam, záverečné hodnotenie sa snaží identifikovať špecifický prínos ISF v kontexte celkového úsilia v oblasti boja proti závažnej a organizovanej trestnej činnosti a terorizmu.

Mapovanie hodnotiacich podotázok na národné ciele:

Hodnotiace podotázky	Národný cieľ 1	Národný cieľ 2	Národný cieľ 3	Národný cieľ 4	Národný cieľ 5
Pokrok v boji proti cezhraničnej trestnej činnosti a posilnenie spolupráce	✓	✓	✓		
Rozvoj koordinácie a spolupráce medzi orgánmi verejnej moci a Europolom		✓	✓		

spolupráce s Europolom alebo ďalšími príslušnými orgánmi Únie a s príslušnými tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami?

¹⁸ **Ministerstvo vnútra SR. (2015).** Národný akčný plán boja proti terorizmu na roky 2015 - 2018 - návrh. Dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/11814/1>

¹⁹ **Ministerstvo obrany SR. (2021).** Bezpečnostná stratégia SR 2021. Dostupné na <https://www.mosr.sk/bezpecnostna-strategia-sr/>

²⁰ **Ministerstvo vnútra SR. (2021).** Koncepcia boja proti radikalizácii a extrémizmu do roku 2024. Dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25631/1>

Rozvoj systémov odbornej prípravy a výmenných programov Únie			✓		
Zavádzanie opatrení a podpora obetí trestných činov				✓	

Hodnotiace podotázky sú úzko spojené s definovanými národnými cieľmi programu ISF, pričom každá podotázka sa zameriava na rôzne aspekty implementácie a účinnosti programu ISF v oblasti prevencie a boja proti trestnej činnosti. Podotázky kladú dôraz na posilnenie kapacít, koordináciu a spoluprácu medzi orgánmi verejnej moci, rozvoj odbornej prípravy a podporu obetí trestných činov. Tieto témy sú priamo spojené s národnými cieľmi, čo umožňuje komplexné pokrytie všetkých aspektov národných cieľov a zabezpečuje, že hodnotenie adekvátne reflektuje na strategické zámery programu. Výnimkou je národný cieľ 5, zameraný na posudzovanie hrozieb a rizík spojených s trestnou činnosťou, ktorý nebol pokrytý žiadnymi plánovanými akciami ani hodnotiacimi podotázkami.

Fond ISF významne prispel k predchádzaniu cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti a posilneniu koordinácie medzi bezpečnostnými zložkami prostredníctvom projektov realizovaných v rokoch 2014-2020. Celkovo bolo implementovaných 18 projektov s celkovým rozpočtom 15 021 795,60 EUR zameraných na modernizáciu technologickej infraštruktúry, posilnenie medzinárodnej spolupráce a zvýšenie kapacít pre identifikáciu a boj proti rôznym formám trestnej činnosti.

Hlavné oblasti, v ktorých fond prispel k naplneniu cieľov:

1. Modernizácia technológií a IT systémov:

- Úspešná modernizácia systémov AFIS, EURODAC a CODIS, čo zlepšilo výmenu informácií v rámci EÚ
- Rozšírenie komunikačného kanálu Europolu SIENA na vybrané útvary PZ SR
- Modernizácia IT systému EVIDENCE pre efektívnejšie zdieľanie forenzných údajov

2. Posilnenie odbornej prípravy a kapacít:

- Vzdelávanie 299 policajtov v oblasti prevencie a identifikácie obchodovania s ľuďmi
- Zvyšovanie odbornej spôsobilosti pracovníkov Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ PPZ
- Školenie 312 policajtov v oblasti boja proti kybernetickej kriminalite
- Teoretický a praktický výcvik 42 príslušníkov PZ a Finančnej správy v oblasti boja proti drogovej kriminalite

3. Zlepšenie infraštruktúry a podpory obetí:

- Rekonštrukcia Centra policajnej a colnej spolupráce Trstená-Chyžné pre lepšiu cezhraničnú spoluprácu
- Zriadenie špecializovaných výsluchových miestností pre detské obeť a zraniteľné skupiny

- Implementácia opatrení na zníženie rizika sekundárnej viktimizácie

4. Rozvoj nových metód a techník:

- Projekty MIKRODAK a CHEMIBAL pre zlepšenie forenzných a analytických kapacít
- Zavedenie nových detekčných a analytických metód pre rýchlejšie a presnejšie vyšetrovanie

Na rozdiel od stavu v čase priebežného hodnotenia, kedy väčšina projektov bola len v prípravnej fáze alebo vo fáze verejného obstarávania, v súčasnosti je možné identifikovať konkrétne výsledky a zlepšenia v oblasti technologickej infraštruktúry, medzinárodnej spolupráce a odborných kapacít.

Investície z fondu ISF významne prispeli k posilneniu schopností SR v boji proti organizovanej a cezhraničnej trestnej činnosti prostredníctvom modernizácie technického vybavenia, rozšírenia odborného vzdelávania, zvýšenia odbornej spôsobilosti a zlepšenia infraštruktúry pre cezhraničnú spoluprácu. Tieto zlepšenia majú priamy dopad na schopnosť bezpečnostných zložiek SR efektívne reagovať na bezpečnostné hrozby a spolupracovať s medzinárodnými partnermi.

Hoci je náročné presne kvantifikovať pridanú hodnotu fondu vzhľadom na multizdrojové financovanie aktivít v tejto oblasti (vrátane štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov), je zrejmé, že projekty ISF významne prispeli k celkovému zlepšeniu kapacít SR v oblasti vnútornej bezpečnosti a presadzovania práva.

5.1.1.1. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k dosiahnutiu očakávaných výsledkov posilnenia kapacity členských štátov bojovať proti cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane terorizmu a posilniť ich vzájomnú spoluprácu v tejto oblasti a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Táto hodnotiaca podotázka pokrýva niekoľko projektov pod národnými cieľmi 1, 2 a 3. Tieto projekty mali za cieľ modernizovať technologickú infraštruktúru, posilniť medzinárodnú spoluprácu a zvýšiť kapacity pre identifikáciu a boj proti rôznym formám trestnej činnosti. Celkovo bolo realizovaných 18 takýchto projektov s celkovým rozpočtom 15 021 795,60 €. Najvýznamnejším príjemcom finančných prostriedkov bol Kriministický a expertízny ústav PZ PPZ, na ktorý pripadá najvyšší celkový rozpočet vo výške 7 100 357,52 €.

Dosiahnutý pokrok

V nadväznosti na priebežné hodnotenie, ktoré konštatovalo, že "vzhľadom na aktuálny stav implementácie predmetného národného cieľa NP ISF SR nebol za sledované obdobie zaznamenaný žiadny výrazný pokrok", možno konštatovať významný posun. Kým v čase priebežného hodnotenia boli projekty prevažne vo fáze verejného obstarávania, v súčasnosti už mnohé z nich priniesli konkrétne výsledky:

- **Modernizácia IT systémov AFIS, EURODAC a CODIS** bola úspešne dokončená, čo viedlo k zefektívneniu výmeny informácií v rámci EÚ.

- **Rozšírenie komunikačného kanálu Europolu SIENA na vybrané útvary Policajného zboru SR** zlepšilo schopnosť rýchlej a bezpečnej výmeny operatívnych a strategických informácií.
- **Vzdelávacie projekty v oblasti prevencie obchodovania s ľuďmi a zvyšovania odbornej spôsobilosti v oblasti forenzných vied** boli realizované, čo prispelo k zvýšeniu expertízy relevantných pracovníkov.

Na rozdiel od stavu v čase priebežného hodnotenia, kedy neboli zaznamenané výrazné výsledky, v súčasnosti je možné identifikovať konkrétne zlepšenia v oblasti technologickej infraštruktúry, medzinárodnej spolupráce a odborných kapacít.

Príspevok fondu

Na základe obsahovej analýzy projektov ISF Police, ktorá tvorí prílohu č. 2 v rámci špecifického cieľa posilnenia boja proti cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane terorizmu, je možné konštatovať nasledujúci príspevok programu ISF k dosahovaniu cieľov:

1. **Modernizácia a rozvoj technologických kapacít:** Projekty ako modernizácia IT systémov AFIS, EURODAC a CODIS (SK 2016 ISF SC5/NC2/A2/P1), ako aj rozšírenie komunikačného kanálu Europolu SIENA na vybrané útvary Policajného zboru Slovenskej republiky (SK 2017 ISF SC5/NC2/A3/P1), ukazujú výrazné zlepšenie v technologickom zázemí a zvýšenie schopnosti rýchleho a efektívneho zdieľania informácií na národnej aj medzinárodnej úrovni. Zlepšenie technického vybavenia a infraštruktúry napomáha lepšej spolupráci a koordinácii medzi bezpečnostnými zložkami.
2. **Zvýšenie odborných kapacít a školenie:** Projekty ako vzdelávanie policajtov v oblasti prevencie a identifikácie obchodovania s ľuďmi (SK 2016 ISF SC5/NC3/A2/P1) a zvyšovanie odbornej spôsobilosti pracovníkov Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ PPZ v oblasti forenzných vied (SK 2016 ISF SC5/NC3/A2/P2) posilnili odborné znalosti a praktické schopnosti príslušníkov bezpečnostných zložiek. Špeciálne školenia a vzdelávanie prispeli k lepšej pripravenosti zamestnancov na identifikáciu a riešenie trestných činov.
3. **Rozvoj a implementácia nových metód a techník:** Projekty ako MIKRODAK (SK 2019 ISF SC5/NC1/A2/P3), ktorý sa zameriaval na pokročilú forenznú techniku, a CHEMIBAL (SK 2019 ISF SC5/NC1/A3/P4), zameraný na detekciu a analýzu chemických látok, ilustrujú prínos vývoja a aplikácie nových analytických metód. Tieto inovácie umožňujú presnejšiu a rýchlejšiu analýzu dôkazov, čo má priamy dopad na rýchlosť a účinnosť vyšetrovania trestných činov.
4. **Posilnenie medzinárodnej spolupráce:** Projekty ako modernizácia a rozšírenie komunikačného kanálu Europolu SIENA (SK 2017 ISF SC5/NC2/A3/P1) a medzinárodné forenzné sympóziá podporili zvýšenie medzinárodnej spolupráce a výmenu skúseností, čo je kľúčové pre účinný boj proti cezhraničnej kriminalite.

Výsledky týchto projektov jasne ukazujú, že financovanie z ISF bolo kľúčové pre dosiahnutie pokroku v posilnení kapacity Slovenska bojovať proti organizovanej a cezhraničnej trestnej

činnosti a posilniť medzinárodnú spoluprácu. Každý projekt prispel k zlepšeniu špecifických oblastí, čím sa podstatne zvyšuje celková efektivita a schopnosť reagovať na trestnú činnosť na vnútroštátnej i medzinárodnej úrovni. Tento pokrok je obzvlášť významný v porovnaní so stavom v čase priebežného hodnotenia, kedy bola väčšina projektov ešte len v prípravnej fáze.

5.1.1.2. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k rozvoju administratívnej a operačnej koordinácie a spolupráce medzi orgánmi verejnej moci členských štátov, Europolom alebo inými príslušnými orgánmi Únie a prípadne s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Táto hodnotiacia podotázka pokrýva niekoľko projektov pod národnými cieľmi 2 a 3. Na základe údajov poskytnutých ZO bolo identifikovaných 11 projektov s celkovým rozpočtom približne 8,475,140.80 eur. Najčastejším prijímateľom grantov je Kriministický a expertízny ústav PZ PPZ, ktorý participuje na piatich z jedenástich projektov. Projekty sú prevažne zamerané na modernizáciu IT systémov, ktoré sú špecificky využívané policajnými a forenznými oddeleniami. Projekty zahŕňajú aj obmenu hardvéru a poskytovanie odborného vzdelávania pre policajný personál, čím sa zvyšuje ich schopnosť detekcie a reakcie na rôzne bezpečnostné hrozby.

Dosiahnutý pokrok

V nadväznosti na priebežné hodnotenie, ktoré konštatovalo, že "vzhľadom na aktuálny stav implementácie predmetného národného cieľa NP ISF SR nebol za sledované obdobie zaznamenaný žiadny výrazný pokrok", môžeme teraz identifikovať významné zlepšenia:

- **Modernizácia IT systémov:** Úspešne sa dokončila modernizácia systémov AFIS, EURODAC a CODIS, čo výrazne zlepšilo schopnosť SR zdieľať a analyzovať daktyloskopické a DNA údaje na medzinárodnej úrovni.
- **Medzinárodná spolupráca:** Rozšírenie komunikačného kanálu Europolu SIENA na vybrané útvary Policajného zboru SR zlepšilo schopnosť rýchlej a bezpečnej výmeny operatívnych informácií s medzinárodnými partnermi.
- **Odborná príprava:** Realizovali sa vzdelávacie projekty v oblasti prevencie obchodovania s ľuďmi a zvyšovania odbornej spôsobilosti v oblasti forenzných vied, čo prispelo k zvýšeniu expertízy relevantných pracovníkov.
- **Infraštruktúra:** Rekonštrukcia Centra policajnej a colnej spolupráce Trstená-Chyžné zlepšila podmienky pre cezhraničnú spoluprácu s Poľskom.

Na rozdiel od stavu v čase priebežného hodnotenia, kedy projekty boli prevažne v štádiu verejného obstarávania, v súčasnosti je možné pozorovať konkrétne výsledky v oblasti modernizácie IT systémov, medzinárodnej spolupráce a odbornej prípravy personálu.

Príspevok fondu

Na základe obsahovej analýzy projektov ISF Police, ktorá tvorí prílohu č. 2 v rámci národných cieľov 2 a 3 je možné konštatovať nasledujúci príspevok programu ISF k dosahovaniu cieľov:

- 1. Modernizácia IT systémov a zvýšenie efektivity zdieľania informácií:** Projekty ako modernizácia IT systémov AFIS, EURODAC, a CODIS (SK 2016 ISF SC5/NC2/A2/P1) a modernizácia IT systému EVIDENCE (SK 2018 ISF SC5/NC2/A5/P1) značne prispeli k modernizácii IT infraštruktúry. Tieto projekty umožnili rýchlejšie a efektívnejšie zdieľanie daktyloskopických, DNA a iných relevantných údajov na národnej aj medzinárodnej úrovni, čo je kľúčové pre rýchlejšiu a presnejšiu identifikáciu páchateľov a ich stíhanie.
- 2. Rozšírenie vzdelávania a špecializácie príslušníkov bezpečnostných zložiek:** Projekt vzdelávania príslušníkov Policajného zboru v oblasti prevencie a identifikácie obchodovania s ľuďmi (SK 2016 ISF SC5/NC3/A2/P1) zvýšil odbornosť a kapacity policajtov identifikovať a reagovať na obchodovanie s ľuďmi, čo je forma cezhraničnej kriminality. Tento projekt prispel k lepšej ochrane obetí a efektívnejšiemu stíhaniu páchateľov.
- 3. Zvýšenie odbornej spôsobilosti pracovníkov Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ PPZ:** Projekt zvyšovania odbornej spôsobilosti pracovníkov Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ PPZ v oblasti forenzných vied (SK 2016 ISF SC5/NC3/A2/P2) posilnil kapacity a zručnosti zamestnancov ústavu prostredníctvom organizácie vzdelávacích aktivít a medzinárodných sympózií. Umožnilo to zlepšiť prístupy a metódy používané v kriminalistických a forenzných vyšetrovaniach, čo má priamy dopad na kvalitu a efektívnosť práce bezpečnostných zložiek.

Tieto projekty, financované z ISF, prispeli k výraznému pokroku v posilnení kapacít Slovenska v boji proti cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti. Modernizácia technologických systémov, rozšírenie odborného vzdelávania, zvýšenie odbornej spôsobilosti a zlepšenie infraštruktúry pre cezhraničnú spoluprácu sú kľúčové faktory, ktoré napomáhajú efektívnejšej spolupráci medzi členskými štátmi a zlepšujú celkovú bezpečnostnú situáciu v regióne. Tento pokrok je obzvlášť významný v porovnaní so stavom v čase priebežného hodnotenia, kedy väčšina projektov bola ešte len v prípravnej fáze alebo v procese verejného obstarávania.

- 5.1.1.3. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k rozvoju systémov odbornej prípravy,** napríklad takých, ktoré sa týkajú technických a odborných zručností a znalosti povinností v oblasti ľudských práv a základných slobôd, pri uplatňovaní politík EÚ v oblasti odborného vzdelávania, okrem iného prostredníctvom osobitných výmenných programov Únie v oblasti presadzovania práva, a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Fondy ISF významne prispeli k rozvoju systémov odbornej prípravy a zvyšovaniu technických a odborných zručností príslušníkov bezpečnostných zložiek na Slovensku. Celkovo bolo

realizovaných niekoľko projektov zameraných na vzdelávanie a budovanie kapacít v rôznych oblastiach presadzovania práva.

Dosiahnutý pokrok

V nadväznosti na priebežné hodnotenie, ktoré konštatovalo, že "za sledované obdobie nebol zaznamenaný žiadny výrazný pokrok" a že "implementácia sa v priebehu roka 2018 dostane do významnejšej fázy", môžeme teraz identifikovať významné zlepšenia:

1. **Zvýšenie odborných kapacít v oblasti forenzných vied:** Projekt "Zvyšovanie odbornej spôsobilosti pracovníkov Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ PPZ v oblasti forenzných vied" (SK 2016 ISF SC5/NC3/A2/P2) prispel k zvýšeniu odborných znalostí a praktických schopností pracovníkov prostredníctvom organizácie medzinárodných forenzných sympózií a workshopov. Toto vzdelávanie umožnilo zlepšiť prístupy a metódy používané v kriminalistických a forenzných vyšetrovaniach.
2. **Odborná príprava v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi:** Projekt "Vzdelávanie príslušníkov Policajného zboru v oblasti prevencie a identifikácie obchodovania s ľuďmi" (SK 2016 ISF SC5/NC3/A2/P1) zabezpečil vytvorenie manuálu výučby a realizáciu akreditovaného kurzu, ktorý absolvovalo 299 policajtov. Tento projekt významne prispel k zvýšeniu schopností príslušníkov Policajného zboru v identifikácii a riešení prípadov obchodovania s ľuďmi.
3. **Budovanie kapacít v oblasti boja proti počítačovej kriminalite:** Projekt "Budovanie odborných kapacít pre boj proti počítačovej kriminalite" (SK 2017 ISF SC5/NC1/A1) zahŕňal školenia pre 312 policajtov, zamerané na aktuálne trendy a zvyšovanie efektívnosti v boji proti kybernetickej kriminalite. Toto vzdelávanie významne prispelo k zlepšeniu schopností identifikácie a riešenia počítačovej kriminality.
4. **Odborná príprava v oblasti boja proti drogovej a farmaceutickej kriminalite:** Projekt "Zavedenie nástrojov a metód pre boj proti drogovej a farmaceutickej kriminalite" (SK 2016 ISF SC5/NC1/A3/P1) zahŕňal teoretický a praktický výcvik pre 42 príslušníkov Policajného zboru a Finančnej správy, zameraný na aktuálne trendy a zvýšenie efektívnosti v boji proti drogovej a farmaceutickej kriminalite.

Na rozdiel od stavu v čase priebežného hodnotenia, kedy väčšina projektov bola ešte len v prípravnej fáze, v súčasnosti je možné pozorovať konkrétne výsledky v oblasti odbornej prípravy a budovania kapacít. Realizované projekty pokrývajú široké spektrum oblastí, od forenzných vied až po boj proti kybernetickej kriminalite, čo významne prispelo k celkovému zvýšeniu odbornosti bezpečnostných zložiek.

Príspevok fondu

Fond ISF významne prispel k dosiahnutiu pokroku v oblasti odbornej prípravy a budovania kapacít nasledujúcimi spôsobmi:

1. **Financovanie komplexných vzdelávacích programov:** Fond umožnil realizáciu rozsiahlych vzdelávacích aktivít, vrátane vytvorenia akreditovaných kurzov, organizácie medzinárodných sympózií a praktických workshopov.
2. **Podpora modernizácie vzdelávacích metód:** Projekty financované z ISF umožnili implementáciu moderných vzdelávacích prístupov, vrátane praktických cvičení a využívania nových technológií vo výučbe.
3. **Posilnenie medzinárodnej spolupráce vo vzdelávaní:** Organizácia medzinárodných sympózií a výmena skúseností s zahraničnými expertmi prispeli k prenosu najlepších praktík a znalostí z iných krajín EÚ.
4. **Zvýšenie dostupnosti špecializovaného vzdelávania:** Vďaka finančnej podpore z ISF mohlo väčšie množstvo príslušníkov bezpečnostných zložiek absolvovať špecializované školenia, čo by bez tejto podpory nebolo možné v takom rozsahu realizovať.
5. **Akcelerácia implementácie:** V súlade s predpokladom priebežného hodnotenia, implementácia projektov sa v roku 2018 a následných rokoch skutočne dostala do významnejšej fázy. Toto urýchlenie umožnilo realizáciu plánovaných vzdelávacích aktivít a dosiahnutie konkrétnych výsledkov v relatívne krátkom čase.

Tieto projekty spoločne prispeli k významnému zvýšeniu odborných kapacít a zručností príslušníkov bezpečnostných zložiek v rôznych oblastiach presadzovania práva, čo má priamy pozitívny dopad na schopnosť Slovenska efektívne bojovať proti rôznym formám kriminality a plniť svoje záväzky v rámci EÚ v oblasti vnútornej bezpečnosti. Tento pokrok je obzvlášť významný v porovnaní so stavom v čase priebežného hodnotenia, kedy väčšina projektov bola ešte len v prípravnej fáze alebo v procese verejného obstarávania.

5.1.1.4. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zavádzaniu opatrení, ochranných mechanizmov a najlepších postupov na identifikovanie a podporu svedkov a obetí trestných činov vrátane obetí terorizmu a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Fond ISF prispel k významnému pokroku aj v oblasti identifikácie a podpory obetí trestných činov na Slovensku. Hoci v zozname zrealizovaných projektov nenachádzajú projekty priamo zamerané na obeť terorizmu, boli realizované dôležité iniciatívy na zlepšenie podpory obetí iných druhov trestných činov, najmä detských obetí a obetí obchodovania s ľuďmi. Toto môže byť odôvodnené relatívne nízkou frekvenciou tohto druhu kriminality na Slovensku. Štatistiky kriminality za posledných 5 rokov (2019-2023) ukazujú, že počet zaznamenaných prípadov terorizmu sa pohyboval od 1 do 9 ročne, s výraznejším nárastom v roku 2023 (9 prípadov)²¹.

Vzhľadom na tieto údaje sa javí, že súčasné zameranie projektov na širšiu skupinu obetí trestných činov, najmä na detské obeť a obeť obchodovania s ľuďmi, zodpovedá aktuálnym potrebám Slovenska.

²¹ **Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Štatistika kriminality v Slovenskej republike (CSV súbory). Dostupné na <https://www.minv.sk/?statistika-kriminality-v-slovenskej-republike-csv>

Dosiahnutý pokrok

1. **Zriadenie špecializovaných výsluchových miestností:** Projekt "Zriadenie špeciálnych výsluchových miestností pre detské obete trestnej činnosti a obzvlášť zraniteľné obete trestnej činnosti, vrátane budovania kapacít" (SK 2016 ISF SC5/NC4/A1) predstavuje významný krok vpred v ochrane a podpore detských obetí a iných zraniteľných skupín. Vytvorenie týchto špecializovaných priestorov umožňuje citlivejší prístup k obetiam a znižuje riziko sekundárnej viktimizácie počas vyšetrovacieho procesu.
2. **Zlepšenie identifikácie obetí obchodovania s ľuďmi:** Projekt "Vzdelávanie príslušníkov Policajného zboru v oblasti prevencie a identifikácie obchodovania s ľuďmi" (SK 2016 ISF SC5/NC3/A2/P1) významne prispel k zlepšeniu schopností policajných zložiek identifikovať obete obchodovania s ľuďmi. Vytvorenie manuálu výučby a realizácia akreditovaného kurzu pre 299 policajtov zvýšili efektivitu v rozpoznávaní a riešení prípadov obchodovania s ľuďmi.
3. **Modernizácia technického vybavenia:** Viaceré projekty zamerané na modernizáciu technického vybavenia a IT systémov, ako napríklad "Modernizácia IT systémov AFIS/EURODAC a CODIS" (SK 2016 ISF SC5/NC2/A2/P1), nepriamo prispievajú k lepšej identifikácii obetí trestných činov prostredníctvom efektívnejšieho spracovania a výmeny informácií.

Na rozdiel od stavu v čase priebežného hodnotenia, kedy väčšina projektov bola ešte len v prípravnej fáze, v súčasnosti je možné pozorovať konkrétne výsledky v oblasti podpory obetí trestných činov, najmä v podobe špecializovaných výsluchových miestností a zlepšených schopností identifikácie obetí obchodovania s ľuďmi.

Príspevok fondu

Fond ISF významne prispel k dosiahnutiu pokroku v oblasti podpory obetí trestných činov nasledujúcimi spôsobmi:

1. **Financovanie infraštruktúry:** Fond umožnil zriadenie špecializovaných výsluchových miestností, ktoré poskytujú bezpečné a vhodné prostredie pre výsluch zraniteľných obetí, najmä detí. Toto je kľúčový príspevok k implementácii smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EU o minimálnych normách v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov.
2. **Podpora vzdelávania a budovania kapacít:** Financovanie vzdelávacích programov, ako napríklad kurz zameraný na identifikáciu obetí obchodovania s ľuďmi, významne prispelo k zvýšeniu schopností príslušníkov Policajného zboru rozpoznávať a adekvátne reagovať na prípady obchodovania s ľuďmi.
3. **Modernizácia technológií:** Investície do modernizácie IT systémov a technického vybavenia nepriamo podporujú lepšiu identifikáciu a ochranu obetí trestných činov prostredníctvom efektívnejšieho spracovania a výmeny relevantných informácií.
4. **Podpora implementácie európskych štandardov:** Realizované projekty prispievajú k implementácii európskych smerníc a štandardov v oblasti ochrany obetí trestných činov, čím Slovensko naplňa svoje záväzky voči EÚ v tejto oblasti.

Tieto projekty spoločne prispeli k významnému zlepšeniu v oblasti identifikácie a podpory obetí trestných činov na Slovensku. Vytvorenie špecializovaných výsluchových miestností a zlepšenie schopností príslušníkov Policajného zboru identifikovať obete obchodovania s ľuďmi predstavujú konkrétne a hmatateľné výsledky, ktoré priamo zlepšujú situáciu obetí trestných činov. Tento pokrok je obzvlášť významný v porovnaní so stavom v čase priebežného hodnotenia, kedy väčšina projektov bola ešte len v prípravnej fáze alebo v procese verejného obstarávania.

5.1.2. Ako prispel fond k posilňovaniu kapacity členských štátov na účinné riadenie rizík a kríz v oblasti bezpečnosti a ochranu ľudí a kritickej infraštruktúry proti teroristickým útokom a ďalším incidentom ohrozujúcim bezpečnosť?

Na základe analýzy hodnotiacich podotázok a dostupných informácií je možné konštatovať nasledovné:

Fond ISF významne prispel k posilneniu kapacít SR v troch kľúčových oblastiach:

1. Ochrana kritickej infraštruktúry:

- Modernizácia informačných systémov (ENVIRO) pre lepšie spracovanie údajov o CBRN materiáloch
- Posilnenie operačných kapacít v oblasti detekcie a neutralizácie hrozieb (nové technológie pre pyrotechnikov)
- Vyškolenie viac ako 230 odborníkov (pyrotechnici, chemici, policajti, prokurátori a sudcovia)
- Prenos medzinárodných skúseností prostredníctvom zahraničných študijných ciest

2. Koordinácia a včasné varovanie:

- Modernizácia Bombového dátového centra (BDC) pre lepšiu výmenu informácií
- Prepojenie systémov s EUROPOL-om pre medzinárodnú spoluprácu
- Implementácia moderných detekčných technológií
- Vytvorenie efektívnejších komunikačných kanálov medzi bezpečnostnými zložkami

3. Hodnotenie a riadenie rizík:

- Zavedenie 24 nových detekčných prístrojov pre presnejšie posúdenie hrozieb
- Rozšírenie informačného systému ENVIRO pre lepšiu analýzu CBRN rizík
- Zvýšenie odborných kapacít personálu v oblasti identifikácie a hodnotenia rizík
- Implementácia medzinárodných štandardov a postupov

Kľúčové prínosy fondu zahŕňali:

- Financovanie moderných technológií a vybavenia
- Podporu rozsiahlych školiacich programov

- Modernizáciu informačných systémov
- Posilnenie medzinárodnej spolupráce

Je však potrebné poznamenať určité obmedzenia:

- Nebol implementovaný plánovaný jednotný informačný systém pre krízové riadenie
- Niektoré strategické dokumenty (napr. CBRN stratégia) neboli vytvorené
- Prístup k hodnoteniu rizík zostal skôr fragmentovaný než komplexný

Celkovo fond významne prispel k zvýšeniu schopností SR v oblasti riadenia rizík a kríz, aj keď niektoré pôvodne plánované aktivity neboli realizované. Realizované projekty poskytli kritické nástroje, technológie a znalosti pre efektívnejšiu ochranu kritickej infraštruktúry a reakciu na bezpečnostné hrozby.

Nižšie uvádzame mapovanie hodnotiacich podotázok na národné ciele.

Hodnotiaca otázka	NC 1	NC 2	NC 3	NC 4	NC 5	NC 6	NC 7
Posilnenie kapacít na ochranu kritickej infraštruktúry		✓			✓		✓
Vytvorenie bezpečných spojení a koordinácia v oblasti včasného varovania a krízovej spolupráce		✓				✓	
Zvýšenie kapacity na vypracovávanie súhrnných posúdení hrozieb a rizík	✓						✓

5.1.2.1. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k posilneniu administratívnych a operačných kapacít členských štátov na ochranu kritickej infraštruktúry vo všetkých odvetviach hospodárskej činnosti, okrem iného prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev a lepšej koordinácie, spolupráce, výmeny a šírenia know-how a skúseností v rámci Únie a s príslušnými tretími krajinami, a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Od priebežného hodnotenia sa dosiahol významný pokrok v posilňovaní administratívnych a operačných kapacít na ochranu kritickej infraštruktúry. Tento pokrok sa prejavil v niekoľkých kľúčových oblastiach:

1. Modernizácia informačných systémov: Projekt **"Posilnenie kapacít boja s nelegálnym nakladaním s CBRN materiálmi v Slovenskej republike" (SK 2017 ISF SC6/NC2-NC3/A2)** úspešne rozšíril a modernizoval informačný systém ENVIRO. Toto rozšírenie zahŕňa zlepšenie technického vybavenia, softvérové licencie a výkonné pracovné stanice, čo umožňuje efektívnejšie spracovanie údajov o CBRN materiáloch. Tento systém významne prispieva k lepšej koordinácii a výmene informácií medzi relevantnými bezpečnostnými zložkami.
2. Zvýšenie operačných kapacít: Projekty **"Zavedenie nových technológií do výkonu činnosti pyrotechnikov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky" (SK 2019 ISF SC6/NC7/A2)** a **"PYRODETEC" (SK 2019 ISF SC6/NC7/A2/P2)** výrazne posilnili operačné kapacity v oblasti detekcie a neutralizácie hrozieb spojených s výbušninami a nebezpečnými látkami. Tieto projekty prispeli k ochrane kritickej infraštruktúry, najmä na medzinárodných letiskách a iných strategických lokalitách.
3. Posilnenie odborných kapacít: Všetky realizované projekty zahŕňali rozsiahle školiace programy. Celkovo bolo vyškolených viac ako 230 odborníkov z rôznych oblastí (pyrotechnici, chemici, policajti, prokurátori a sudcovia) v oblasti detekcie, zaistenia dôkazov a vyšetrovania incidentov súvisiacich s CBRN materiálmi a výbušninami. Toto významne prispelo k zvýšeniu odbornosti personálu v oblasti ochrany kritickej infraštruktúry.
4. Medzinárodná spolupráca a výmena know-how: Projekt zameraný na CBRN materiály zahŕňal zahraničnú študijnú cestu do Škótska, kde sa slovenskí odborníci oboznámili s prístupmi britských úradov k riešeniu CBRN incidentov. Toto prispelo k prenosu medzinárodných skúseností a best practices do slovenského kontextu.

Príspevok fondu k dosiahnutiu tohto pokroku bol zásadný. Fond ISF poskytol financovanie pre:

1. Nákup moderných technológií a vybavenia, ktoré výrazne zvýšili operačné kapacity v oblasti detekcie a reakcie na bezpečnostné hrozby.
2. Rozsiahle školiace programy, ktoré zvýšili odbornosť personálu v rôznych oblastiach súvisiacich s ochranou kritickej infraštruktúry.
3. Modernizáciu a rozšírenie informačných systémov, čo zlepšilo schopnosti v oblasti zberu, analýzy a výmeny informácií o potenciálnych hrozbách.
4. Medzinárodnú výmenu skúseností, ktorá prispela k prenosu najlepších praktík a posilneniu schopností Slovenska reagovať na bezpečnostné hrozby v súlade s medzinárodnými štandardmi.

Je potrebné poznamenať, že zatiaľ čo v priebežnom hodnotení bol plánovaný jednotný informačný a komunikačný systém pre riadenie rizík a krízové plánovanie, v zozname realizovaných projektov sa takýto komplexný systém nenachádza. Namiesto toho boli realizované špecifickejšie projekty zamerané na konkrétne oblasti (CBRN, pyrotechnika). Tieto projekty však významne prispievajú k celkovému cieľu zlepšenia riadenia rizík a ochrany kritickej infraštruktúry.

Hoci v poskytnutých informáciách nie sú zmienky o verejno-súkromných partnerstvách, realizované projekty nepochybne prispievajú k lepšej koordinácii a spolupráci medzi rôznymi zložkami bezpečnostného systému, čo je kľúčové pre efektívnu ochranu kritickej infraštruktúry.

5.1.2.2. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k vytvoreniu bezpečných spojení a účinnej koordinácie medzi existujúcimi subjektmi pôsobiacimi v oblasti včasného varovania a krízovej spolupráce v jednotlivých odvetviach na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Od priebežného hodnotenia Slovensko dosiahlo významný pokrok v oblasti vytvárania bezpečných spojení a účinnej koordinácie medzi subjektmi pôsobiacimi v oblasti včasného varovania a krízovej spolupráce, a to najmä v špecifických oblastiach súvisiacich s výbušninami a CBRN materiálmi.

Dosiahnutý pokrok

1. Modernizácia Bombového dátového centra (BDC): **Projekt "Modernizácia centrálnej databázy Bombového dátového centra (BDC)" (SK 2016 ISF SC6/NC2/A2/P1)** bol úspešne realizovaný a dokončený. Tento projekt významne zlepšil schopnosti Slovenska v oblasti zberu, analýzy a výmeny informácií o incidentoch s výbušninami. Modernizovaný systém BDC umožňuje efektívnejšiu koordináciu medzi rôznymi bezpečnostnými zložkami na národnej úrovni a zároveň zlepšuje medzinárodnú spoluprácu, najmä s EUROPOL-om a inými členskými štátmi EÚ.
2. Posilnenie kapacít v oblasti CBRN: Projekt **"Posilnenie kapacít boja s nelegálnym nakladaním s CBRN materiálmi v Slovenskej republike" (SK 2017 ISF SC6/NC2-NC3/A2)** zahŕňal modernizáciu a rozšírenie informačného systému ENVIRO. Tento systém zlepšuje schopnosti zberu, analýzy a výmeny informácií o CBRN materiáloch, čo prispieva k lepšej koordinácii a včasnému varovaniu v prípade CBRN hrozieb.
3. Zlepšenie koordinácie v oblasti pyrotechnických hrozieb: Projekty **"Zavedenie nových technológií do výkonu činnosti pyrotechnikov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky" (SK 2019 ISF SC6/NC7/A2)** a **"PYRODETEC" (SK 2019 ISF SC6/NC7/A2/P2)** prispeli k zlepšeniu koordinácie a reakcie na hrozby spojené s výbušninami.

Príspevok fondu

Fond ISF významne prispel k dosiahnutiu tohto pokroku nasledujúcimi spôsobmi:

1. Financovanie modernizácie a rozšírenia informačných systémov (BDC, ENVIRO), ktoré umožňujú lepšiu výmenu informácií a koordináciu medzi rôznymi bezpečnostnými zložkami na národnej aj medzinárodnej úrovni.

2. Podpora nákupu moderných technológií a vybavenia, ktoré zlepšujú schopnosti detekcie a reakcie na rôzne typy bezpečnostných hrozieb, najmä v oblasti výbušnín a CBRN materiálov.
3. Financovanie školiacich programov, ktoré zvýšili odbornosť personálu v oblasti krízovej spolupráce a včasného varovania. Napríklad, v rámci projektu BDC bolo vyškolených 81 používateľov systému, 8 administrátorov a 80 pyrotechnikov.
4. Podpora medzinárodnej spolupráce, najmä prostredníctvom prepojenia systému BDC s EUROPOL-om, čo umožňuje rýchlejšiu a efektívnejšiu výmenu informácií na medzinárodnej úrovni.

Je však potrebné poznamenať, že nie všetky pôvodne plánované aktivity boli realizované:

- Plánovaný jednotný informačný a komunikačný systém pre zabezpečenie toku informácií v režime "real-time" a okamžitej reakcie a včasného varovania nebol realizovaný z ISF. Po konzultácii s Európskou komisiou sa zistilo, že by mohol byť problém s oprávnenosťou výdavkov z Fondu pre vnútornú bezpečnosť vzhľadom na plánované aktivity.

Celkovo možno konštatovať, že fond ISF významne prispel k zlepšeniu koordinácie a výmeny informácií v špecifických oblastiach, najmä v súvislosti s výbušnami a CBRN materiálmi. Hoci nebol implementovaný komplexný jednotný systém včasného varovania a krízovej spolupráce, realizované projekty poskytli dôležité nástroje a znalosti, ktoré výrazne zlepšujú schopnosti Slovenska v oblasti krízovej spolupráce a včasného varovania, a to jak na národnej úrovni, tak i v kontexte spolupráce s EÚ a inými členskými štátmi. Modernizácia systému BDC a jeho prepojenie s EUROPOL-om je obzvlášť významným krokom k zlepšeniu medzinárodnej spolupráce v oblasti bezpečnosti.

5.1.2.3. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zvýšeniu administratívnej a operačnej kapacity členských štátov a Únie vypracovávať súhrnné posúdenia hrozieb a rizík a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Od priebežného hodnotenia Slovensko dosiahlo určitý pokrok v oblasti zvyšovania administratívnej a operačnej kapacity na vypracovávanie súhrnných posúdení hrozieb a rizík, hoci tento pokrok bol čiastočne odlišný od pôvodne plánovaných aktivít.

Dosiahnutý pokrok

1. Modernizácia nástrojov hodnotenia rizík: Projekt **"PYRODETEC" (SK 2019 ISF SC6/NC7/A2/P2)** významne prispel k zlepšeniu schopností hodnotenia rizík v oblasti výbušnín a nebezpečných látok. Zavedenie 24 nových detekčných prístrojov, vrátane detektorov kovov, stopového množstva nebezpečných látok a spektrometrov, umožňuje presnejšie a rýchlejšie posúdenie potenciálnych hrozieb.
2. Rozšírenie informačných systémov: Projekt **"Posilnenie kapacít boja s nelegálnym nakladaním s CBRN materiálmi v Slovenskej republike" (SK 2017 ISF SC6/NC2-NC3/A2)** zahŕňal modernizáciu a rozšírenie informačného

systému ENVIRO. Tento systém zlepšuje schopnosti zberu a analýzy údajov o CBRN materiáloch, čo prispieva k lepšiemu posúdeniu súvisiacich rizík a hrozieb.

3. Zvýšenie odborných kapacít: Realizované projekty zahŕňali rozsiahle školenia pre rôzne skupiny odborníkov (pyrotechnici, chemici, policajti, prokurátori a sudcovia). Tieto školenia zvýšili schopnosti personálu v oblasti identifikácie, hodnotenia a reakcie na rôzne typy bezpečnostných hrozieb.
4. Medzinárodná výmena skúseností: Študijná cesta do Škótska v rámci projektu zameraného na CBRN materiály umožnila prenos medzinárodných skúseností v oblasti hodnotenia a riadenia CBRN rizík.

Príspevok fondu

Fond ISF prispel k dosiahnutiu tohto pokroku nasledujúcimi spôsobmi:

1. Financovanie modernizácie technického vybavenia, ktoré umožňuje presnejšie a efektívnejšie hodnotenie rizík v oblasti výbušnín a CBRN materiálov.
2. Podpora rozšírenia a modernizácie informačných systémov, čo zlepšuje schopnosti zberu a analýzy údajov potrebných pre komplexné hodnotenie hrozieb.
3. Financovanie školiacich programov, ktoré zvyšujú odbornosť personálu v oblasti identifikácie a hodnotenia bezpečnostných rizík.
4. Podpora medzinárodnej výmeny skúseností, ktorá prispieva k prenosu najlepších praktík v oblasti hodnotenia rizík.

Je však potrebné poznamenať, že niektoré pôvodne plánované aktivity neboli realizované tak, ako bolo zamýšľané:

- Akcia 1, ktorá zahŕňala vypracovanie Národného akčného plánu pre boj proti terorizmu a Národného akčného plánu pre oblasť CBRN, nebola implementovaná prostredníctvom fondu ISF. Národný akčný plán pre boj proti terorizmu bol schválený s oneskorením a bol financovaný zo štátneho rozpočtu. CBRN stratégia nebola vytvorená.
- Namiesto pôvodne plánovaného komplexného prístupu k vypracovaniu súhrnných posúdení hrozieb a rizík sa realizované projekty zamerali na špecifickejšie oblasti (pyrotechnika, CBRN materiály).

Celkovo možno konštatovať, že hoci fond ISF prispel k zlepšeniu kapacít v oblasti hodnotenia špecifických typov rizík, najmä v súvislosti s výbušnínami a CBRN materiálmi, komplexný prístup k vypracovávaniu súhrnných posúdení hrozieb a rizík, ako bol pôvodne plánovaný, nebol plne realizovaný. Napriek tomu realizované projekty poskytli dôležité nástroje a znalosti, ktoré môžu byť využité pri budúcom vypracovávaní komplexnejších hodnotení bezpečnostných rizík.

5.2. Účinnosť - ISF Border

5.2.1. Ako prispel fond k osobitným cieľom v oblasti vízovej politiky, služieb žiadateľom o víza, rovnakého zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, predchádzaniu nelegálneho prisťahovalectva?²²

Na základe analýzy poskytnutých podkladov je možné konštatovať, že Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) významne prispel k podpore spoločnej vízovej politiky a jej cieľov v nasledujúcich oblastiach:

Legitímne cestovanie a kvalita služieb

- Fond podporil modernizáciu technickej infraštruktúry pre spracovanie víz prostredníctvom projektov ako "Hardvérové vybavenie národného VIS-u" a "Doplnenie a obnovenie technického vybavenia v rámci N-VIS a CLK", čo viedlo k rýchlejšiemu a efektívnejšiemu spracovaniu žiadostí
- Implementácia Vízového informačného systému (VIS) zjednodušila proces vydávania schengenských víz a zlepšila výmenu informácií medzi členskými štátmi

Rovnaké zaobchádzanie a harmonizácia

- Fond podporil školenia konzulárneho personálu zamerané na harmonizáciu postupov a efektívne uplatňovanie schengenských pravidiel
- Implementácia jednotných štandardov a postupov prispela k zabezpečeniu rovnakého zaobchádzania so žiadateľmi

Prevencia nelegálnej migrácie

- Modernizácia systémov na vonkajších hraniciach zlepšila monitorovanie a kontrolu prekračovania hraníc
- Zavedenie automatizovaných systémov hraničnej kontroly zvýšilo efektivitu spracovania cestujúcich
- Fond podporil spoluprácu s tretími krajinami, najmä Ukrajinou, v oblasti kontroly hraníc a prevencie nelegálnej migrácie

Efektivita fondu sa prejavila aj v štatistikách - po období poklesu žiadostí o víza (2014-2018) a následnom vplyve pandémie (2019-2021) došlo k postupnej obnove vízovej agendy, pričom v roku 2023 bolo spracovaných 24 226 žiadostí. Všetky implementované systémy a opatrenia prispeli k efektívnejšiemu manažmentu legálnej migrácie pri súčasnom posilnení prevencie nelegálneho prisťahovalectva.

²² Úplné znenie hodnotiacej otázky: Ako prispel fond k týmto osobitným cieľom:

- Podpora spoločnej vízovej politiky na uľahčenie legitímneho cestovania,
- Poskytovanie vysokokvalitných služieb žiadateľom o víza,
- Zabezpečenie rovnakého zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi tretích krajín?
- Predchádzanie nelegálnemu prisťahovalectvu?

Celkovo možno konštatovať, že ISF zohral kľúčovú úlohu pri modernizácii vízových procesov, zlepšení kvality služieb a posilnení bezpečnostných mechanizmov, čím významne prispel k napĺňaniu cieľov spoločnej vízovej politiky EÚ na Slovensku.

Nižšie uvádzame mapovanie hodnotiacich podotázok na národné ciele:

Hodnotiaca otázka	NC 1	NC 2	NC 3
1. Rozvoj a vykonávanie spoločnej vízovej politiky	✓	✓	
2. Zlepšenie pokrytia konzulárnymi službami			✓
3. Zabezpečenie uplatňovania acquis Únie		✓	
4. Posilnenie spolupráce medzi členskými štátmi			✓
5. Podpora spoločnej vízovej politiky prostredníctvom IT systémov	✓		
6. Príspevok prevádzkovej podpory		N/A	

5.2.1.1. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k podpore rozvíjania a vykonávania spoločnej vízovej politiky na uľahčenie legitímneho cestovania a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Na základe analýzy výročných správ o činnosti konzulárnej služby²³ za roky 2014–2023 možno konštatovať, že vízová agenda Slovenska prešla výraznými zmenami a výzvami. Pokrok v tejto oblasti môžeme rozdeliť do niekoľkých kľúčových fáz:

- **Postupný pokles žiadostí o víza (2014–2018):** Od roku 2014 do 2018 bol zaznamenaný trvalý pokles počtu žiadostí o víza. V roku 2014 slovenské zastupiteľstvá prijali 106 417 žiadostí, ale do roku 2018 sa tento počet znížil na 29 788 žiadostí. Pokles bol zapríčinený najmä konfliktom na Ukrajine a zrušením vízovej povinnosti pre občanov Ukrajiny s biometrickými pasmi.
- **Vplyv geopolitických zmien a pandémie (2019–2021):** Po miernom náraste žiadostí v roku 2019, ktorý dosiahol 32 034, bola vízová agenda ovplyvnená pandemiou COVID-19. V roku 2020 a 2021 bol počet žiadostí výrazne nižší (napr. 7 889 v roku 2020) v dôsledku cestovných obmedzení a dočasného pozastavenia vydávania víz. V týchto rokoch sa vízové centrá postupne vracali do prevádzky.

²³ **Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. (2024).** Naše služby v číslach: Správy o činnosti konzulárnej služby za roky 2011–2023. Dostupné na <https://www.mzv.sk/sluzby/nase-sluzby-v-cislach>

- **Obnova vízovej agendy po pandémie (2022–2023):** V roku 2022 a 2023 došlo k postupnej obnove vízovej činnosti po pandemických rokoch. Počet žiadostí opäť vzrástol na 20 797 v roku 2022 a 24 226 v roku 2023. Slovensko implementovalo nový pilotný projekt na zabránenie špekulatívneho obchodovania s termínmi na podanie žiadostí o víza, čím zlepšilo transparentnosť procesu.
- **Zlepšenie spracovania víz:** Slovensko zaviedlo outsourcing spracovania žiadostí o schengenské víza prostredníctvom vízových centier, čo prispelo k zjednodušeniu procesu pre žiadateľov a nárastu počtu vydaných víz. V roku 2019 bolo vďaka týmto opatreniam vydaných 23 436 schengenských víz.

Celkovo sa vízová agenda na Slovensku vyvíjala dynamicky, pričom bola ovplyvnená vnútornými a vonkajšími faktormi vrátane geopolitických zmien a pandémie. V posledných rokoch došlo k stabilizácii a obnoveniu vízovej činnosti na úroveň pred pandémiou, pričom Slovensko implementovalo opatrenia na zvýšenie efektivity a transparentnosti procesu. V oblasti vízovej politiky Slovenska, v kontexte Spoločnej vízovej politiky EÚ, dosiahla krajina niekoľko významných úspechov počas sledovaného obdobia 2014–2023, a to predovšetkým v súlade so schengenskými pravidlami a požiadavkami EÚ:

- **Implementácia VIS a zjednodušenie vízových procesov:** Slovensko zabezpečilo plnú implementáciu Vízového informačného systému (VIS), čo umožnilo zjednodušiť a harmonizovať proces vydávania schengenských víz. Všetky slovenské konzulárne úrady a hraničné priechody sú napojené na tento centrálny systém, ktorý umožňuje efektívnu správu a kontrolu vízových žiadostí.
- **Zastupovanie v rámci Schengenu:** Slovensko pokračovalo v spolupráci s inými členskými štátmi EÚ pri vydávaní víz prostredníctvom zastupiteľských dohôd. V roku 2019 malo SR uzavreté dohody o zastupovaní s 15 členskými krajinami, ktoré zastupovali SR v 60 krajinách. Takéto dohody umožňujú efektívnejšie pokrytie vízových potrieb v krajinách, kde Slovensko nemá zastupiteľské úrady.
- **Schengenské hodnotenie a zlepšenie procesov:** Slovensko prešlo schengenským hodnotením vo vízovej oblasti v roku 2019, ktoré identifikovalo niektoré nedostatky. V roku 2022 boli všetky odporúčania splnené, a EÚ oficiálne uzavrela monitorovanie plnenia týchto opatrení. To prispelo k zvýšeniu efektivity a dodržiavania pravidiel Spoločnej vízovej politiky.
- **Modernizácia a outsourcing spracovania víz:** Slovensko zaviedlo outsourcing spracovania schengenských víz, čo výrazne zvýšilo dostupnosť služieb. V spolupráci s poskytovateľmi ako VFS Global a BLS International boli otvorené vízové centrá v rôznych krajinách, ktoré zjednodušili spracovanie vízových žiadostí.

Pokrok Slovenska v oblasti vízovej politiky v súlade so Spoločnou vízovou politikou EÚ bol výrazne podporený projektmi realizovanými z programu ISF, ktoré prispeli k modernizácii infraštruktúry, zlepšeniu technologických kapacít a zvýšeniu bezpečnosti:

- **Modernizácia Vízového informačného systému (VIS):** Projekt „Hardvérové vybavenie národného VIS-u“ (SK 2016 ISF SC1/NC1/A2) výrazne prispel k zlepšeniu kapacity a spoľahlivosti spracovania vízových údajov. Inštalácia nových biometrických zariadení a modernizácia hardvéru umožnili rýchlejšie a

bezpečnejšie spracovanie žiadostí, čím sa zvýšila efektivita a bezpečnosť vízových procesov.

- **Zlepšenie technického vybavenia pre vízové centrá:**

Projekt „Doplnenie a obnovenie technického vybavenia v rámci N-VIS a CLK“ (SK 2020 ISF SC1/NC1/A3) modernizoval infraštruktúru a zvýšil bezpečnosť spracovania údajov, čo je kľúčové pre efektívnu správu vízovej agendy. Tento projekt zabezpečil lepšiu ochranu dát a rýchlejšie spracovanie žiadostí.

- **Zabezpečenie digitálnej pečate jednotného formátu víz**

Projekt „Visa Seals“ je zameraný na nákup softvéru a hardvéru na zabezpečenie digitálnej pečate jednotného formátu víz. Cieľom projektu je taktiež vybudovať testovacie prostredie, ktoré bude slúžiť na testovanie v prípade zmien v legislatíve EÚ alebo zmeny technických certifikátov. Zároveň bude testovacie prostredie slúžiť aj ako záložné prostredie v prípade poruchy produkčného prostredia.

Projekty ISF tak priamo podporili kľúčové oblasti vízovej politiky, zlepšili technickú pripravenosť a zvýšili bezpečnosť, čo umožnilo Slovensku efektívne prispieť k implementácii Spoločnej vízovej politiky EÚ.

5.2.1.2. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zabezpečeniu lepšieho pokrytia konzulárnymi službami a uplatňovaníu harmonizovaných postupov pri vydávaní víz členskými štátmi a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

V otázke týkajúcej sa pokroku v oblasti lepšieho pokrytia konzulárnymi službami a uplatňovania harmonizovaných postupov pri vydávaní víz, Slovenská republika naplnila základné podmienky a štandardy Spoločnej vízovej politiky EÚ, a to aj napriek tomu, že v rámci Národného programu ISF neboli realizované žiadne projekty v tejto oblasti. Pokrok dosiahnutý bez priamych projektov ISF:

Zastupiteľské dohody (2014–2023)

Slovensko využívalo zastupiteľské dohody na zlepšenie pokrytia konzulárnymi službami v tretích krajinách, kde nemá vlastné diplomatické zastúpenie. Do roku 2023 uzavrelo dohody o zastupovaní s 15 členskými štátmi EÚ, ktoré ho zastupovali v 58 krajinách. Naopak, Slovensko zastupovalo 5 členských štátov EÚ v 7 krajinách. Počet žiadostí prijatých v rámci zastupovania kolísal v závislosti od situácie v jednotlivých krajinách a globálnych udalostí, ako bola pandémia COVID-19. Napríklad v roku 2023 bolo prijatých 756 žiadostí o víza, pričom najviac ich bolo podaných v Nikózii (363) a Minsku (344).

Outsourcing vízových služieb (2014–2023)

Od roku 2015 zaviedlo Slovensko outsourcing spracovania žiadostí o víza prostredníctvom externých poskytovateľov služieb, čo umožnilo zvýšiť dostupnosť služieb pre žiadateľov o víza najmä v rozľahlých alebo vzdialených oblastiach. V roku 2018 bola podpísaná nová zmluva so spoločnosťou VFS Global, ktorá prevádzkovala 38 vízových centier v 10 krajinách.

Tento outsourcing znížil náklady pre žiadateľov, ktorí nemuseli cestovať do hlavných miest, kde sa nachádzali veľvyslanectvá .

V roku 2023 došlo k zmene poskytovateľa na BLS International Services Ltd., ktorá začala prijímať žiadosti o víza v 48 centrách po celom svete. Outsourcing prispel k vyššej efektívnosti spracovania žiadostí a bol pozitívne hodnotený zo strany žiadateľov aj slovenskej diplomacie.

Aj keď v rámci ISF neboli realizované priame projekty zamerané na zlepšenie konzulárnej spolupráce, Slovensko dosiahlo významný pokrok prostredníctvom zastupiteľských dohôd, outsourcingu vízových služieb a plnej implementácie harmonizovaných postupov v súlade s vízovým kódexom EÚ. Tieto opatrenia prispeli k lepšiemu pokrytiu službami a uľahčili prístup občanov tretích krajín k vízam.

5.2.1.3. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zabezpečeniu uplatňovania acquis Únie upravujúceho problematiku víz a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

V oblasti zabezpečenia uplatňovania acquis Únie upravujúceho problematiku víz Slovenská republika zaznamenala významný pokrok. Tento pokrok bol dosiahnutý jednak vďaka legislatívnym zmenám, zlepšeniu administratívnych procesov a posilneniu technickej infraštruktúry, ako aj v rámci strategických dokumentov, ako bol Národný plán riadenia kontroly hraníc SR na roky 2015 až 2018.

Pokrok v uplatňovaní acquis EÚ:

1. **Legislatívne transpozície a právny rámec:** Slovenská republika postupne transponovala viaceré smernice EÚ do vnútroštátnej legislatívy. Napríklad, v roku 2016 boli do slovenského práva implementované smernice o podmienkach vstupu a pobytu sezónnych pracovníkov a vnútro podnikových presunov (Smernice 2014/36/EÚ a 2014/66/EÚ). Okrem toho bol novelizovaný zákon o pobyte cudzincov a azyle na základe Smerníc EP a Rady 2013/32/EÚ a 2013/33/EÚ. Tieto zmeny zabezpečili lepšiu harmonizáciu so schengenskými pravidlami a zlepšenie právnej ochrany pre žiadateľov o víza.
2. **Implementácia vízového informačného systému (VIS):** Slovenská republika zabezpečila plnú implementáciu a efektívne fungovanie Vízového informačného systému, ktorý umožňuje výmenu informácií medzi členskými štátmi EÚ o žiadostiach o víza. Všetky slovenské konzulárne úrady a hraničné priechody sú napojené na VIS, čo výrazne prispelo k zjednoteniu a harmonizácii postupov pri vydávaní víz.
3. **Schengenské hodnotenia a systémové zlepšenia:** Slovenská republika prešla pravidelnými schengenskými hodnoteniami, ktoré identifikovali oblasti na zlepšenie. Na základe týchto hodnotení boli prijaté opatrenia na zvýšenie efektivity vízových postupov a lepšiu interoperabilitu informačných systémov, ako je VIS a SIS (Schengenský informačný systém). Závety schengenských hodnotení a odporúčania z nich plynúce boli postupne implementované.

Príspevok ISF k pokroku: Hoci Národný program ISF neobsahoval rozsiahle projekty zamerané výlučne na vízovú politiku, niektoré aktivity mali významný dopad na uplatňovanie acquis v tejto oblasti. Najmä:

1. **Technologická modernizácia:** Prostredníctvom ISF bola podporená technická infraštruktúra pre vízovú agendu, konkrétne modernizácia hardvéru a softvéru pre správu N-VIS, čo prispelo k zrýchleniu a zvýšeniu bezpečnosti spracovania vízových žiadostí.
2. **Školenia a budovanie kapacít:** V rámci ISF boli plánované školenia pre konzulárny personál zamerané na zlepšenie odborných zručností a efektívnejšie uplatňovanie schengenských pravidiel pri vydávaní víz. Tieto školenia sú dôležité pre zabezpečenie harmonizácie postupov medzi členskými štátmi.

Na základe priebežného hodnotenia sa dosiahol pokrok v právnom a organizačnom rámci, pričom ISF prispel najmä k modernizácii technických systémov a zvyšovaniu odborných kapacít konzulárnych pracovníkov. Tieto kroky napomohli k efektívnemu a bezpečnému uplatňovaniu acquis v oblasti vízovej politiky.

- 5.2.1.4. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k príspevku členských štátov k posilneniu spolupráce medzi členskými štátmi pôsobiacimi v tretích krajinách z hľadiska prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín na územie členských štátov vrátane prevencie a riešenia nelegálneho prisťahovalectva, ako aj spolupráce s tretími krajinami, a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Pokrok Slovenska v rámci príspevku k posilneniu spolupráce medzi členskými štátmi EÚ v tretích krajinách, zameraný na zvládanie prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín a na riešenie nelegálneho prisťahovalectva, je možné hodnotiť v kontexte Spoločnej vízovej politiky EÚ a realizovaných aktivít prostredníctvom Fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF).

Vízová politika a spolupráca s tretími krajinami

Slovensko v sledovanom období 2014-2020 zameriavalo svoje aktivity na niekoľko kľúčových oblastí v rámci vízovej politiky, ktoré boli plne v súlade s cieľmi EÚ. Na národnej úrovni sa podarilo dosiahnuť niekoľko zásadných cieľov, ktoré prispeli k efektívnejšiemu riadeniu prílevu cudzincov a zamedzovaniu nelegálnej migrácie:

1. **Plná implementácia a funkčnosť Vízového informačného systému (VIS)** - VIS umožnil rýchlu výmenu informácií o vízových žiadostiach medzi konzulátmi členských štátov a medzihraničnými kontrolami, čo zjednodušilo spoluprácu pri spracovaní víz a identifikácii nelegálnych prisťahovalcov.
2. **Modernizácia a harmonizácia vízových postupov** - Slovensko zabezpečilo kvalitné konzulárne služby a harmonizované postupy pri vydávaní víz v súlade s pravidlami EÚ, čím prispelo k jednotnej vízovej politike EÚ.

3. **Zabezpečenie pokrytia konzulárnymi službami** - Slovensko prevádzkovalo 50 diplomatických úradov a 7 úradov hraničnej a cudzineckej polície na vonkajších hraniciach.

Spolupráca s tretími krajinami

Slovensko aktívne rozvíjalo spoluprácu so susednými krajinami, vrátane Ukrajiny, s cieľom posilniť kontrolu nad nelegálnym prísťahovalectvom:

- **Schengenský akčný plán** definoval strategické aktivity, ktoré zlepšovali operačnú kapacitu v spolupráci s tretími krajinami, najmä v oblasti kontroly vonkajších hraníc.
- **Výmena informácií a spolupráca na regionálnej úrovni** s Ukrajinou, prostredníctvom národného koordinačného centra v Sobrance, umožnila efektívne monitorovať pohyb migrantov.

Prevencia nelegálnej migrácie

Slovensko implementovalo niekoľko technologických riešení na zlepšenie kontroly hraníc a zamedzenie nelegálnej migrácie, ako napríklad:

- **Modernizácia systémov na vonkajších hraniciach** s cieľom monitorovať prekročenie hraníc a zabrániť nelegálnym aktivitám.
- Zavedenie **automatizovaných systémov hraničnej kontroly** pre efektívnejšie spracovanie cestujúcich na vonkajších hraniciach, čo zároveň znížilo zaťaženie manuálnej kontroly.

Hoci SR neplánovala priamo projekty na posilnenie spolupráce medzi členskými štátmi EÚ a tretími krajinami v rámci ISF, jej nepriamy príspevok je zameraný na **vízovú politiku** a **readmisné dohody**. Tieto aktivity však zatiaľ nepriniesli výrazné výsledky v rámci implementácie ISF, čo naznačuje, že **program AMIF** (Azyl, migrácia a integrácia) by mohol byť vhodnejším nástrojom na riešenie týchto otázok.

- 5.2.1.5. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k podpore spoločnej vízovej politiky prostredníctvom zavedenia IT systémov a ich prevádzky, ich komunikačnej infraštruktúry a vybavenia a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

V hodnotenom období 2014-2020 Slovenská republika dosiahla významný pokrok v podpore spoločnej vízovej politiky prostredníctvom implementácie a modernizácie IT systémov, komunikačnej infraštruktúry a technického vybavenia. Tento pokrok bol umožnený vďaka finančnej podpore z Fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF), ktorý významne prispel k realizácii kľúčových projektov zameraných na zlepšenie efektivity a bezpečnosti vízových procesov.

Jedným z hlavných projektov bol **"Hardvérové vybavenie národného VIS-u"** realizovaný Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Projekt sa zamerával na modernizáciu a rozšírenie hardvérového vybavenia národného Vízového informačného

systému (N-VIS), ktorý je kľúčový pre spracovanie vízových údajov a ich zdieľanie medzi slovenskými zastupiteľskými úradmi v zahraničí. V rámci projektu boli zakúpené a nainštalované nové servery, diskové polia a zálohovacie zariadenia pre centrálnu a regionálne pracoviská. Taktiež boli inštalované biometrické zariadenia, ako čítačky odtlačkov prstov a skenery, ktoré výrazne zlepšili kvalitu a rýchlosť spracovania vízových žiadostí. Implementácia projektu viedla k zvýšeniu spoľahlivosti a bezpečnosti systému, čo prispelo k efektívnejšiemu výkonu vízovej politiky a lepšej ochrane citlivých údajov. ISF v tomto prípade poskytol finančné prostriedky na nákup moderného hardvérového vybavenia, čo umožnilo realizáciu projektu v plnom rozsahu.

Ďalším významným projektom bol **"Doplnenie a obnovenie technického vybavenia v rámci N-VIS a CLK"** realizovaný Hraničnou a cudzineckou políciou Prezídia Policajného zboru. Cieľom projektu bola modernizácia technického vybavenia pre N-VIS a Centrálnu lustračnú konzolu (CLK) s dôrazom na zlepšenie efektivity a bezpečnosti spracovania údajov o cudzincoch. V rámci aktivít projektu boli zakúpené kompaktné mobilné terminály a ochranné sklá pre policajtov, čo umožnilo rýchlejší a bezpečnejší prístup k potrebným informáciám priamo v teréne. Modernizácia infraštruktúry prispela k lepšej ochrane a uchovávaní údajov, čo je kľúčové pre efektívnu hraničnú kontrolu a správu migračných tokov. ISF tu opäť zohral kľúčovú úlohu financovaním modernizácie technického vybavenia a podporou administratívnych procesov potrebných pre úspešnú realizáciu projektu.

Projekt **"Rozšírenie dostupnosti údajov zo SIS v podmienkach PZ a modernizácia NÚ SIRENE"** realizovaný Úradom medzinárodnej policajnej spolupráce Prezídia Policajného zboru sa zameriaval na zlepšenie prístupu príslušníkov Policajného zboru k údajom v Schengenskom informačnom systéme (SIS) a modernizáciu Národnej jednotky SIRENE. Zakúpenie 322 mobilných zariadení umožnilo policajtom priamy a okamžitý prístup k dôležitým informáciám, čo zefektívnilo ich prácu a zvýšilo bezpečnosť na vonkajších hraniciach. Modernizácia priestorov NÚ SIRENE, vrátane inštalácie nového klimatizačného systému, prispela k vyššej efektivite výmeny informácií medzi členskými štátmi EÚ. Finančná podpora ISF bola kľúčová pri financovaní týchto aktivít, čo umožnilo dosiahnuť stanovené ciele projektu.

Porovnaním s priebežným hodnotením z roku 2017, kde sa konštatovalo, že implementácia NP ISF v oblasti IT systémov zatiaľ nepriniesla konkrétne výsledky, môžeme teraz, na základe ex-post hodnotenia, potvrdiť významný pokrok. Projekty, ktoré boli v počiatočných fázach alebo čakali na ukončenie verejného obstarávania, boli úspešne zrealizované. Modernizácia a rozšírenie IT systémov výrazne zlepšili efektivitu a bezpečnosť spracovania vízových údajov a posilnili schopnosť Slovenskej republiky spolupracovať s ostatnými členskými štátmi v rámci spoločnej vízovej politiky.

Fond pre vnútornú bezpečnosť výrazne prispel k dosiahnutiu tohto pokroku tým, že poskytol potrebné finančné prostriedky na realizáciu projektov, ktoré by inak mohli byť obmedzené nedostatkom národných zdrojov. Vďaka ISF bolo možné modernizovať kritické IT systémy, zlepšiť komunikačnú infraštruktúru a zabezpečiť technické vybavenie potrebné pre efektívne fungovanie vízových a hraničných kontrol.

Celkovo implementácia NP ISF v oblasti podpory spoločnej vízovej politiky priniesla konkrétne a hmatateľné výsledky, ktoré prispeli k zvýšeniu bezpečnosti a efektivity spracovania vízových údajov a kontrol na hraniciach Slovenskej republiky. Do budúcnosti je dôležité pokračovať v modernizácii IT systémov, investovať do vzdelávania personálu pre efektívne využitie nových technológií a posilňovať medzinárodnú spoluprácu s cieľom ešte viac zefektívniť vízové procesy a zabezpečiť ochranu vonkajších hraníc EÚ.

5.2.1.6. Ako prispela prevádzková podpora uvedená v článku 10 nariadenia (EÚ) č. 515/2014 k dosiahnutiu osobitného cieľa týkajúceho sa spoločnej vízovej politiky?

Slovenská republika nepožiadala o prevádzkovú podporu podľa článku 10 nariadenia (EÚ) č. 515/2014 na financovanie verejných orgánov zodpovedných za plnenie úloh a poskytovanie služieb, ktoré predstavujú verejnú službu pre Úniu. Z tohto dôvodu sa táto časť hodnotenia nevykonáva.

5.2.2. Ako prispel fond k integrovanému riadeniu hraníc a zabezpečeniu jednotnej ochrany vonkajších hraníc EÚ²⁴?

Na základe analýzy odpovedí na hodnotiace podotázky možno konštatovať, že Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) významne prispel k podpore integrovaného riadenia hraníc a zabezpečeniu jednotnej kontroly a ochrany vonkajších hraníc SR v období 2014-2024. Hlavné oblasti príspevku fondu zahŕňajú:

1. Modernizácia technického vybavenia a systémov:

- Implementácia moderných technológií pre hraničnú kontrolu vrátane ABC brán na letisku v Bratislave
- Zavedenie pokročilých monitorovacích systémov (kamerové systémy, termovízne kamery)
- Modernizácia a rozšírenie IT systémov (SIS II, EUROSUR, N-VIS)
- Príprava na implementáciu nových systémov EES a ETIAS

2. Posilnenie operačných kapacít:

- Nákup špeciálnych vozidiel a vybavenia pre mobilný dozor

²⁴ Úplné znenie otázky: Ako prispel fond k týmto osobitným cieľom:

- Podpora integrovaného riadenia hraníc, vrátane ďalšej podpory harmonizácie opatrení súvisiacich s riadením hraníc v súlade so spoločnými normami Únie a prostredníctvom výmeny informácií medzi členskými štátmi navzájom a členskými štátmi a Európskou agentúrou pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie?
- Zabezpečenie jednotnej kontroly a ochrany vonkajších hraníc na vysokej úrovni na jednej strane vrátane riešenia nelegálneho prístahovalectva, a hladkého prechodu cez vonkajšie hranice v súlade so schengenským acquis na strane druhej, pri súčasnom zabezpečení prístupu k medzinárodnej ochrane pre tie osoby, ktoré ju potrebujú, v súlade so zmluvnými záväzkami členských štátov v oblasti ľudských práv vrátane zásady zákazu vrátenia alebo vyhostenia?

- Zavedenie systému bezpilotných lietadiel pre monitorovanie hraníc
- Modernizácia infraštruktúry na hraničných priechodoch
- Zlepšenie schopnosti detekcie falšovaných dokumentov

3. Zvýšenie kvalifikácie personálu:

- Realizácia jazykových školení pre príslušníkov hraničnej polície
- Odborná príprava na prácu s novými technológiami a systémami
- Posilnenie analytických kapacít pre hodnotenie rizík

4. Zlepšenie medzinárodnej spolupráce:

- Posilnenie spolupráce s agentúrou Frontex
- Aktívna účasť na spoločných operáciách
- Zlepšenie výmeny informácií medzi členskými štátmi

5. Harmonizácia postupov:

- Implementácia spoločných štandardov EÚ
- Zavedenie integrovaného modelu analýzy rizík (CIRAM)
- Prispôsobenie národných postupov schengenským štandardom

Fond takto významne prispel k:

- Zvýšeniu efektivity hraničných kontrol pri súčasnom zachovaní ich plynulosti
- Posilneniu schopnosti odhaľovať nelegálnu migráciu a cezhraničnú trestnú činnosť
- Zlepšeniu situačnej informovanosti a schopnosti reagovať na incidenty
- Modernizácii systémov a postupov v súlade s európskymi štandardmi
- Posilneniu medzinárodnej spolupráce a koordinácie

Tieto intervencie podporili vytvorenie komplexného a efektívneho systému riadenia hraníc, ktorý zabezpečuje vysokú úroveň bezpečnosti pri zachovaní prístupnosti pre oprávnené osoby vrátane tých, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu.

Nižšie uvádzame mapovanie hodnotiacich podotázok na národné ciele:

Hodnotiace podotázky / Národné ciele	NC1: EUROSUR	NC2: Výmena informácií	NC3: Spoločné normy Únie	NC4: Acquis Únie	NC5: Budúce výzvy	NC6: Národné kapacity
Podpora nevykonávania kontrol			✓			

Kontroly a monitorovanie vonkajších hraníc

✓

Integrovaný systém riadenia hraníc					✓	
Implementácia acquis Únie				✓		
Situačná informovanosť na vonkajších hraniciach	✓					
IT systémy na podporu hraničných kontrol						✓
Podpora služieb v núdzových situáciách					✓	
Prevádzková podpora				N/A		

5.2.2.1. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k podpore rozvíjania, vykonávania a presadzovania politík s cieľom zabezpečiť, aby sa nevykonávali kontroly osôb prekračujúcich vnútorné hranice, a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

V hodnotenom období Slovenská republika dosiahla pokrok v podpore rozvíjania, vykonávania a presadzovania politík zameraných na zabezpečenie absencie kontrol osôb pri prekračovaní vnútorných hraníc. Tento pokrok bol umožnený strategickým zameraním na posilnenie ochrany vonkajších hraníc, implementáciou moderných technológií a intenzívnou medzinárodnou spoluprácou, ako je stanovené v "Národnej stratégii pre integrované riadenie hraníc na roky 2019 – 2022²⁵".

Strategický rámec a ciele

"Národná stratégia pre integrované riadenie hraníc" kladie dôraz na efektívne a koordinované riadenie vonkajších hraníc Slovenskej republiky v súlade so Schengenským acquis. Jedným z hlavných cieľov stratégie je zabezpečiť, aby sa kontroly na vnútorných hraniciach nevykonávali, čo je možné dosiahnuť prostredníctvom posilnenia ochrany vonkajších hraníc a zefektívnenia hraničných kontrol.

Stratégia zdôrazňuje:

- **Integráciu rôznych zložiek:** Spolupráca medzi pohraničnou políciou, colnými orgánmi a ďalšími relevantnými inštitúciami na národnej aj medzinárodnej úrovni.

²⁵ **Úrad vlády SR. (2024).** Národná stratégia pre integrované riadenie hraníc na roky 2019 – 2022
Dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/23504/1>

- **Implementáciu moderných technológií:** Zavádzanie nových IT systémov a technického vybavenia na zvýšenie efektivity hraničných kontrol.
- **Medzinárodnú spoluprácu:** Aktívne zapojenie do činností agentúry Frontex a výmena informácií s členskými štátmi EÚ.

Konkrétne opatrenia a projekty

V súlade so stratégiou boli realizované viaceré projekty, ktoré prispeli k dosiahnutiu stanovených cieľov:

1. **Zavedenie ABC brán na medzinárodnom letisku v Bratislave**
 - **Projekt "ABC brány – systém automatizovanej hraničnej kontroly" (SK 2020 ISF SC2/NC3/A1)** bol realizovaný s cieľom zefektívniť a zrýchliť proces hraničnej kontroly.
 - **Výsledky projektu:**
 - Inštalácia siedmich automatizovaných brán využívajúcich biometrické údaje.
 - Zrýchlenie hraničných kontrol a zníženie čakacích dôb pre cestujúcich.
 - Zvýšenie bezpečnosti a schopnosti identifikovať potenciálne hrozby.
2. **Modernizácia technického vybavenia a IT systémov**
 - Implementácia moderných technológií umožnila efektívnejšie spracovanie údajov a lepšiu výmenu informácií s ostatnými členskými štátmi.
 - Projekty financované z Fondu pre vnútornú bezpečnosť umožnili modernizáciu infraštruktúry a posilnenie kapacít hraničnej polície.

Príspevok Fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF)

Fond pre vnútornú bezpečnosť významne prispel k dosiahnutiu pokroku tým, že poskytol finančné prostriedky na realizáciu kľúčových projektov stanovených v národnej stratégii. Financovanie z ISF umožnilo:

- **Investície do moderných technológií:** Zavedenie ABC brán a modernizácia IT systémov by bez podpory ISF neboli finančne realizovateľné v takom rozsahu.
- **Posilnenie personálnych kapacít:** Školenia a vzdelávanie personálu hraničnej polície na efektívne využívanie nových technológií.
- **Zlepšenie medzinárodnej spolupráce:** Financovanie spoločných projektov a výmeny informácií s ostatnými členskými štátmi.

Dopad na absenciu kontrol na vnútorných hraniciach

Posilnením ochrany vonkajších hraníc a zefektívnením hraničných kontrol Slovenská republika prispela k celkovej bezpečnosti Schengenského priestoru. Tým sa podporilo zachovanie voľného pohybu osôb bez potreby zavádzania kontrol na vnútorných hraniciach. Efektívne riadenie vonkajších hraníc je kľúčové pre dôveru medzi členskými štátmi a pre fungovanie Schengenu bez vnútorných obmedzení.

Pokrok dosiahnutý Slovenskou republikou vo vzťahu k podpore politík na zabezpečenie absencie kontrol osôb pri prekračovaní vnútorných hraníc je výsledkom strategického plánovania a efektívnej implementácie opatrení stanovených v "Národnej stratégii pre integrované riadenie hraníc na roky 2019 – 2022". Fond pre vnútornú bezpečnosť zohral kľúčovú úlohu tým, že poskytol potrebné finančné zdroje na realizáciu týchto opatrení, čo prispelo k posilneniu bezpečnosti a plynulosti pohybu osôb v rámci Európskej únie.

5.2.2.2. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k vykonávaniu kontrol osôb a efektívnemu monitorovaniu prekročení vonkajších hraníc a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Výzvy a zmeny v sledovanom období

V období rokov 2014-2024 čelila Slovenská republika významným výzvam a zmenám v oblasti kontroly vonkajších hraníc Európskej únie. Kľúčovou úlohou bola implementácia nových technológií a systémov, vrátane zavedenia systému vstup/výstup (EES), Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), modernizácie Schengenského informačného systému (SIS II) a rozvoja systému EUROSUR na monitorovanie hraníc. Tieto inovácie si vyžiadali značné investície do infraštruktúry a odbornej prípravy personálu. Významnou výzvou bolo zvládanie meniacich sa migračných tokov, najmä v súvislosti s príchodom utečencov z Ukrajiny po ruskej invázii v roku 2022, ako aj potreba posilnenia kapacít na zvládnutie nárastu legálnej migrácie. To si vyžiadalo flexibilné prispôsobenie personálnych a materiálnych zdrojov.

V oblasti ľudských zdrojov sa SR sústredila na stabilizáciu a navýšenie počtu príslušníkov hraničnej polície, ako aj na zlepšovanie ich jazykových a odborných zručností. Paralelne prebiehala modernizácia a rozširovanie hraničných priechodov, napríklad na hraničnom priechode Vyšné Nemecké, a zavádzanie automatizovaných hraničných kontrol prostredníctvom ABC brán.

Dôležitým aspektom bolo posilnenie medzinárodnej spolupráce, najmä s agentúrou Frontex, a aktívne zapojenie do spoločných operácií a výmeny informácií. SR sa tiež intenzívne venovala riešeniu bezpečnostných výziev, ako je boj proti prevádzkačstvu, nelegálnej migrácii a odhaľovanie falošných dokumentov.

Neoddeliteľnou súčasťou transformácie bola aj rozsiahla digitalizácia procesov, zahŕňajúca zavádzanie nových IT systémov na správu hraníc a prepájanie národných a európskych informačných systémov. Táto digitálna transformácia prispela k zvýšeniu efektivity a bezpečnosti hraničných kontrol.

Celkovo možno konštatovať, že SR v sledovanom období úspešne čelila komplexným výzvam v oblasti kontroly vonkajších hraníc EÚ, pričom sa jej darilo sklbiť požiadavky na zvýšenú bezpečnosť s potrebou zabezpečenia plynulého pohybu osôb a tovarov cez hranice.

Príspevok ISF k pokroku

Na základe podkladov poskytnutých hodnotiteľom možno konštatovať, že v období 2014-2024 sa dosiahol významný pokrok vo vzťahu k vykonávaniu kontrol osôb a efektívnemu monitorovaniu prekročení vonkajších hraníc Slovenskej republiky. Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) zohral kľúčovú úlohu pri dosahovaní tohto pokroku prostredníctvom financovania niekoľkých zásadných projektov.

Hlavné oblasti pokroku zahŕňajú:

- **Modernizácia technického vybavenia:**

Projekty ako "Obnova technického vybavenia pre druhú a tretiu líniu kontroly dokumentov" (SK 2017 ISF SC2/NC6/A2/P1) a "Výmena technických zariadení na skúmanie dokladov" (SK 2017 ISF SC2/NC6/A2/P2) významne prispeli k zvýšeniu technických kapacít pre kontrolu a overovanie dokumentov. Tieto projekty zabezpečili moderné forenzné zariadenia a databázy, čo umožnilo efektívnejšie odhaľovanie falšovaných dokumentov a zvýšilo celkovú bezpečnosť hraničných kontrol.

- **Implementácia systému vstup/výstup (EES):**

Séria projektov zameraných na vývoj a implementáciu systému vstup/výstup (EES) predstavuje významný krok vpred v monitorovaní pohybu štátnych príslušníkov tretích krajín. Tieto projekty zahŕňali nielen technické riešenia, ale aj potrebné hardvérové vybavenie, čo umožnilo efektívnejšiu výmenu informácií, rýchlejšiu kontrolu cestujúcich a lepšiu schopnosť odhaľovať pokusy o nelegálny vstup.

- **Automatizácia hraničných kontrol:**

Projekt "ABC brány - systém automatizovanej hraničnej kontroly" (SK 2020 ISF SC2/NC3/A1) na medzinárodnom letisku v Bratislave značne prispel k zefektívneniu a zrýchleniu procesu hraničnej kontroly. Inštalácia siedmich ABC brán umožnila využitie biometrických údajov pre rýchlejšiu a bezpečnejšiu kontrolu cestujúcich.

- **Zlepšenie informačných systémov:**

Projekt "Doplnenie a obmena pracovných staníc IS MIGRA" (SK 2020 ISF SC2/NC6/A8) prispel k zlepšeniu efektivity pri vykonávaní evidencie cudzincov a spracovaní údajov na hraničných priechodoch.

- **Posilnenie mobilných kontrolných kapacít:**

Projekt "Technické vybavenie nevyhnutné na prevádzku systému vstup/výstup" (SK 2020 ISF SC2/NC6/A7) zabezpečil mobilné zariadenia pre verifikáciu cestovných dokladov a biometrických údajov, čo umožnilo flexibilnejšie a efektívnejšie vykonávanie kontrol.

Príspevok fondu ISF k dosiahnutiu tohto pokroku bol zásadný. Fond poskytol finančné prostriedky na:

- Nákup moderného technického vybavenia a softvérových riešení
- Implementáciu nových systémov a technológií v súlade s európskymi štandardmi

- Zlepšenie infraštruktúry na hraničných priechodoch
- Školenia a zvyšovanie kvalifikácie personálu

Tieto investície výrazne prispeli k zvýšeniu efektivity hraničných kontrol, zlepšeniu schopnosti odhaľovať nelegálnu migráciu a cezhraničnú trestnú činnosť, a celkovému posilneniu bezpečnosti na vonkajších hraniciach Schengenského priestoru. Zároveň tieto opatrenia umožnili lepšiu výmenu informácií medzi členskými štátmi EÚ a prispeli k harmonizácii postupov pri kontrole hraníc.

Celkovo možno konštatovať, že fond ISF zohral kľúčovú úlohu pri modernizácii a posilnení kapacít Slovenskej republiky v oblasti kontroly osôb a monitorovania prekročení vonkajších hraníc, čím významne prispel k zvýšeniu bezpečnosti nielen na národnej úrovni, ale aj v rámci celej Európskej únie.

5.2.2.3. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu postupnému vytvoreniu integrovaného systému riadenia pre vonkajšie hranice založenému na solidarite a zodpovednosti a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

V období rokov 2014-2024 došlo k významným zmenám v oblasti solidarity a zodpovednosti pri vytváraní integrovaného systému riadenia vonkajších hraníc Slovenskej republiky. Toto obdobie bolo poznačené dvoma kľúčovými udalosťami, ktoré výrazne ovplyvnili bezpečnostnú situáciu na vonkajších hraniciach EÚ a vyžadovali si posilnenú solidaritu medzi členskými štátmi.

Prvou z nich bola migračná a utečenecká kríza v rokoch 2015-2016, ktorá odhalila potrebu komplexnejšieho a koordinovanejšieho prístupu k riadeniu vonkajších hraníc. Druhou, nemenej významnou udalosťou, bola invázia Ruska na Ukrajinu v roku 2022, ktorá bezprecedentným spôsobom ovplyvnila bezpečnosť na vonkajších hraniciach a vyvolala potrebu zvládania prílevu vysokého počtu utečencov.

V reakcii na tieto výzvy Slovensko aktívne participovalo na rôznych mechanizmoch solidarity v rámci EÚ. Medzi kľúčové aktivity patrili príspevky do stáleho zboru Európskej pohraničnej a pobrežnej stráže (Frontex), účasť na spoločných operáciách Frontexu, vysielanie národných expertov na schengenské hodnotenia a posilnená spolupráca s krajinami západného Balkánu v oblasti migrácie.

Významným aspektom tohto obdobia bola aj implementácia nových IT systémov EÚ, ako sú Vstupný/výstupný systém (EES) a Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), ktoré si vyžadovali značné investície a prípravu na národnej úrovni. Zároveň sa posilnila spolupráca s tretími krajinami, najmä s Ukrajinou, v oblasti integrovaného riadenia hraníc.

Slovensko podporilo posilnenie mandátu agentúry Frontex a jej väčšiu úlohu pri návratoch nelegálnych migrantov. Zvýšil sa tiež dôraz na mechanizmy kontroly kvality, hodnotenia a monitorovania uplatňovania schengenského acquis. V neposlednom rade, SR aktívne

využívala fondy EÚ, najmä Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) a Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF), na budovanie kapacít v oblasti riadenia hraníc a návratov.

Je dôležité poznamenať, že Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF Hranice) prispieval primárne k budovaniu Európskeho integrovaného riadenia hraníc (EIBM). Prvky solidarity a zodpovednosti, hoci dôležité, možno vnímať skôr ako horizontálny princíp pri implementácii programu. Tieto aspekty predstavujú politickú rovinu realizácie programu, zatiaľ čo projekty financované z ISF boli vo väčšine prípadov zamerané na technokratickú implementáciu konkrétnych opatrení a riešení.

Zatiaľ čo solidarita a zodpovednosť zostávajú kľúčovými princípmi európskej politiky v oblasti riadenia hraníc, praktická implementácia projektov ISF sa sústredila najmä na technické aspekty zlepšovania kontroly hraníc, modernizáciu vybavenia a infraštruktúry, posilňovanie kapacít a zefektívňovanie procesov. Tento prístup umožnil Slovensku efektívne prispievať k budovaniu EIBM, pričom zároveň naplňal širšie ciele európskej solidarity v oblasti riadenia hraníc.

5.2.2.4. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zabezpečeniu uplatňovania acquis Únie upravujúceho riadenie hraníc a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

V uplynulom desaťročí (2014-2024) Slovenská republika čelila významným výzvam a zmenám v oblasti uplatňovania schengenského acquis. Kľúčovým aspektom tohto obdobia bolo postupné budovanie Európskeho integrovaného riadenia hraníc (EIBM) v súlade s nariadeniami EÚ, čo sa prejavilo prijatím národných stratégií integrovaného riadenia hraníc na roky 2019-2022 a následne 2023-2026.

Významné úsilie bolo venované posilňovaniu kontroly vonkajších hraníc. Toto zahŕňalo modernizáciu technického vybavenia na hraničných priechodoch, rozširovanie kamerových systémov a prípravu na zavedenie automatizovaných hraničných kontrol (ABC brány) na letiskách. Slovensko sa tiež pripravovalo na implementáciu nových európskych informačných systémov, konkrétne systému vstup/výstup (EES) a Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), ktorých spustenie bolo plánované na rok 2023. Súčasne prebiehala modernizácia národného rozhrania Schengenského informačného systému (SIS II).

Obdobie bolo poznačené aj významnými migračnými výzvami. Slovensko muselo reagovať na migračnú krízu v roku 2015, prispôbiť sa zrušeniu vízovej povinnosti pre občanov Ukrajiny v roku 2017 a v roku 2022 čeliť príchodu vysokého počtu utečencov z Ukrajiny po ruskej invázii. V oblasti boja proti cezhraničnej trestnej činnosti sa posilňovali kapacity na boj proti prevádzkačstvu a obchodovaniu s ľuďmi, modernizovalo sa vybavenie a postupy na odhaľovanie falšovaných dokladov.

Dôležitou súčasťou rozvoja bola implementácia spoločného integrovaného modelu analýzy rizík (CIRAM) a zlepšovanie zberu a výmeny informácií pre účely analýzy rizík. Neustála

pozornosť bola venovaná vzdelávaniu a budovaniu kapacít, vrátane jazykového a odborného vzdelávania príslušníkov hraničnej a cudzineckej polície.

Je dôležité poznamenať, že zavádzanie, uplatňovanie a kontrola schengenského acquis má presne stanovené mechanizmy, ktoré sú v zásade nezávislé od podpory Fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF). ISF možno vnímať ako nástroj, ktorý podporuje investície vyplývajúce z acquis, ale samotné plnenie schengenských záväzkov je povinnosťou členského štátu bez ohľadu na dostupnosť dodatočného financovania. ISF tak predstavuje doplnkový zdroj, ktorý umožňuje rýchlejšiu a efektívnejšiu implementáciu potrebných opatrení, ale nie je podmienkou pre dodržiavanie schengenských pravidiel.

Tieto zmeny a výzvy v oblasti uplatňovania schengenského acquis odrážajú neustále sa vyvíjajúce bezpečnostné prostredie a technologický pokrok, pričom Slovensko sa snaží udržiavať krok s týmito zmenami pri súčasnom zachovaní vysokej úrovne bezpečnosti a efektívnosti na svojich hraniciach.

5.2.2.5. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k prispeniu k posilneniu situačnej informovanosti na vonkajších hraniciach a schopnosti členských štátov reagovať a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Výzvy a zmeny v sledovanom období

V období rokov 2014-2024 došlo k významným zmenám v oblasti situačnej informovanosti na vonkajších hraniciach Slovenska, ktoré reflektovali vývoj bezpečnostnej situácie v Európe a implementáciu nových politík a technológií Európskej únie.

Kľúčovým míľnikom bolo zavedenie systému EUROSUR (Európsky systém hraničného dozoru), ktorý výrazne zlepšil schopnosť monitorovať a reagovať na situáciu na vonkajších hraniciach. Slovensko v rámci tohto systému zriadilo Národné koordinačné centrum, čím sa zapojilo do celoeurópskej siete výmeny informácií o hraničnej bezpečnosti.

Paralelne s tým prebiehala rozsiahla modernizácia technického vybavenia na hraničných priechodoch a pri hraničnom dozore. Išlo najmä o inštaláciu pokročilých kamerových systémov, zavádzanie termovíznych kamier a vybavenie pohraničníkov modernými mobilnými zariadeniami pre vykonávanie hraničných kontrol. Tieto technologické inovácie významne zvýšili efektívnosť odhaľovania nelegálnych prechodov a zlepšili celkovú situačnú informovanosť.

V reakcii na migračnú krízu v rokoch 2015-2016 bolo nevyhnutné posilniť personálne kapacity hraničnej polície a zintenzívniť ich odbornú prípravu, s dôrazom na jazykové vzdelávanie. Zároveň sa kladol väčší dôraz na zlepšenie analýzy rizík prostredníctvom implementácie spoločného integrovaného modelu analýzy rizík (CIRAM), čo umožnilo lepšie predvídať a reagovať na migračné toky.

Významnou výzvou bola príprava na zavedenie nových celoeurópskych informačných systémov, konkrétne EES (Systém vstup/výstup) a ETIAS (Európsky systém pre cestovné

informácie a povolenia). Tieto systémy si vyžiadali rozsiahle prípravy v oblasti IT infraštruktúry a pracovných postupov na hraniciach.

Posilnila sa tiež spolupráca s agentúrou Frontex, a to nielen účasťou na spoločných operáciách, ale aj zapojením do stáleho zboru európskej pohraničnej a pobrežnej stráže. Toto prehĺbenie spolupráce prispelo k lepšej koordinácii a výmene skúseností na európskej úrovni.

Neočakávanou výzvou sa stala pandémia COVID-19, ktorá si vyžiadala zavedenie dočasných kontrol na vnútorných hraniciach a implementáciu nových zdravotných opatrení pri hraničných kontrolách. Táto situácia preverila flexibilitu a adaptabilitu systému riadenia hraníc.

V posledných rokoch hodnoteného obdobia výrazne ovplyvnila situáciu na východnej hranici Slovenska vojna na Ukrajine, čo si vyžiadalo posilnenie ochrany tejto časti hranice a pripravenosť na možné migračné tlaky.

V rámci dlhodobého trendu automatizácie hraničných kontrol sa Slovensko začalo pripravovať na zavedenie automatických hraničných brán (ABC gates), čo predstavuje ďalší krok k zefektívneniu a zrýchleniu procesu hraničných kontrol pri zachovaní vysokej úrovne bezpečnosti.

Všetky tieto zmeny a výzvy si vyžiadali značné investície do infraštruktúry, technológií a ľudských zdrojov, ako aj priebežné úpravy legislatívy a pracovných postupov na hraniciach. Celkovo možno konštatovať, že v hodnotenom období došlo k výraznému posilneniu situačnej informovanosti na vonkajších hraniciach Slovenska, čo prispelo k zvýšeniu celkovej bezpečnosti nielen krajiny, ale aj celého schengenského priestoru.

Príspevok ISF k pokroku

Na základe analýzy realizovaných projektov môžeme konštatovať, že v období 2014-2024 došlo k významnému pokroku v oblasti posilnenia situačnej informovanosti na vonkajších hraniciach Slovenska a zlepšenia schopnosti reagovať na potenciálne hrozby. Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) zohrával kľúčovú úlohu pri dosahovaní tohto pokroku prostredníctvom financovania viacerých strategických projektov.

Medzi hlavné oblasti pokroku patria:

1. Modernizácia technického vybavenia: ISF podporil nákup moderných monitorovacích zariadení, vrátane ručných prístrojov nočného videnia, termokamier a sofistikovaných kamerových systémov. Projekty ako "Doplnenie a obmena technického vybavenia pre výkon hraničného dozoru" (SK 2018 ISF SC2/NC1/A1 a "Obmena kamerového systému pre výkon hraničného dozoru na vonkajšej hranici EÚ" (SK 2020 ISF SC2/NC1/A1/P3) výrazne zlepšili schopnosť hraničnej polície monitorovať hranice aj v náročných podmienkach a za zníženej viditeľnosti.
2. Zavedenie pokročilých technológií: Významným krokom vpred bolo zavedenie systému s bezpilotnými lietadlami v rámci projektu "Modernizácia technického

vybavenia nákupom systému s bezpilotnými lietadlami na posilnenie kontroly hraníc". (SK 2020 ISF SC2/NC6/A1) Tento projekt umožnil automatizované monitorovanie hraníc a zvýšil schopnosť rýchlo detegovať potenciálne hrozby.

3. Posilnenie mobility a operatívnych kapacít: Séria projektov zameraných na nákup špeciálnych vozidiel, terénnych automobilov, štvorkoliek a snežných skútrov (napr. "Doplnenie a obmena automobilovej techniky") výrazne zvýšila mobilitu a flexibilitu hraničnej polície. To umožnilo efektívnejšie monitorovanie a rýchlejšiu reakciu na incidenty v rôznych terénnych a klimatických podmienkach.
4. Zvýšenie kvalifikácie personálu: Projekt "Vzdelávanie príslušníkov hraničnej a cudzineckej polície v anglickom, ruskom a ukrajinskom jazyku" (SK 2017 ISF SC2/NC4/A1-1) prispel k zlepšeniu jazykových schopností personálu, čo je kľúčové pre efektívnu komunikáciu a spoluprácu v medzinárodnom kontexte.
5. Zlepšenie analýzy a spracovania informácií: Hoci nie je explicitne spomenuté v poskytnutých projektoch, modernizácia technického vybavenia nepriamo prispela k lepšiemu zberu a analýze údajov, čo je kľúčové pre situačnú informovanosť.

Príspevok fondu ISF k dosiahnutiu tohto pokroku bol zásadný:

1. Finančná podpora: ISF poskytol potrebné finančné prostriedky na realizáciu týchto nákladných projektov, ktoré by inak boli pre Slovensko ťažko uskutočniteľné.
2. Strategické plánovanie: Fond podporil systematický prístup k modernizácii hraničnej kontroly v súlade s európskymi štandardmi a prioritami.
3. Kontinuita zlepšovania: Projekty financované z ISF umožnili postupné a kontinuálne zlepšovanie kapacít v priebehu niekoľkých rokov, čo viedlo k trvalému zvýšeniu efektivity.
4. Komplexný prístup: ISF podporil projekty pokrývajúce rôzne aspekty hraničnej kontroly - od technického vybavenia cez mobilitu až po ľudské zdroje.

Celkovo možno konštatovať, že vďaka podpore z fondu ISF došlo k výraznému posilneniu situačnej informovanosti na vonkajších hraniciach Slovenska. Modernizácia technického vybavenia, zavedenie pokročilých technológií a zlepšenie operatívnych kapacít významne zvýšili schopnosť hraničnej polície efektívne monitorovať hranice, rýchlo detegovať potenciálne hrozby a adekvátne na ne reagovať. Toto zlepšenie prispieva nielen k zvýšenej bezpečnosti Slovenska, ale aj celého Schengenského priestoru.

- 5.2.2.6. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zriadeniu a prevádzke systémov IT, ich komunikačnej infraštruktúry a vybavenia, ktoré podporujú hraničné kontroly a hraničný dozor na vonkajších hraniciach, a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

Výzvy a zmeny v sledovanom období

V období rokov 2014-2024 došlo k významným zmenám a výzvam v oblasti zriaďovania a prevádzky IT systémov podporujúcich hraničné kontroly a dozor na vonkajších hraniciach Slovenskej republiky. Kľúčovou prioritou bola implementácia nových celoeurópskych systémov, predovšetkým zavedenie Vstupného/výstupného systému (EES), Európskeho

systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a modernizácia Schengenského informačného systému (SIS II). Tieto iniciatívy si vyžiadali rozsiahle úpravy a rozvoj národných informačných systémov.

Významné úsilie bolo venované modernizácii národného vízového informačného systému (N-VIS), aktualizácii systému MIGRA pre evidenciu nelegálnej migrácie a úpravám systému ECU pre evidenciu cudzincov. Dôležitou súčasťou tohto procesu bolo zabezpečenie interoperability medzi rôznymi systémami, a to nielen na národnej úrovni, ale aj v rámci prepojenia s celoeurópskymi platformami.

V rámci posilňovania infraštruktúry sa realizovalo budovanie komunikačnej siete na hraničných priechodoch a modernizácia hardvérového vybavenia. Významným krokom v oblasti automatizácie procesov bolo nasadenie automatických hraničných brán (ABC gates) na letisku v Bratislave, pričom sa zvažuje ich implementácia aj na pozemných hraniciach.

Vzhľadom na rastúce kybernetické hrozby sa zvýšila pozornosť venovaná ochrane systémov a údajov. V tejto súvislosti bolo zriadené národné centrum pre monitorovanie kybernetických hrozieb. Zároveň sa kládol dôraz na využívanie nových technológií, vrátane implementácie biometrických prvkov a využívania satelitných snímok a dronov pri hraničnom dozore.

Neoddeliteľnou súčasťou týchto zmien bolo kontinuálne vzdelávanie personálu, zahŕňajúce školenia na nové systémy a technológie, ako aj zvyšovanie celkových digitálnych zručností pracovníkov.

Hlavnými cieľmi týchto rozsiahlych zmien bolo zefektívnenie hraničných kontrol, zvýšenie bezpečnosti a zlepšenie výmeny informácií v rámci Schengenského priestoru. Napriek výzvam spojeným s implementáciou nových technológií a systémov sa podarilo dosiahnuť významný pokrok v modernizácii IT infraštruktúry na podporu riadenia hraníc, čo prispelo k posilneniu celkovej bezpečnosti a efektivity hraničných kontrol Slovenskej republiky.

Príspevok ISF k pokroku

Na základe analýzy realizovaných projektov možno konštatovať, že v období 2014-2024 sa dosiahol významný pokrok vo vzťahu k zriadeniu a prevádzke IT systémov, ich komunikačnej infraštruktúry a vybavenia na podporu hraničných kontrol a hraničného dozoru na vonkajších hraniciach Slovenskej republiky. Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) zohral kľúčovú úlohu pri financovaní a implementácii týchto zlepšení. Hlavné oblasti pokroku zahŕňajú:

1. Modernizácia a rozšírenie Schengenského informačného systému (SIS II): Projekt "Modernizácia a obmena HW národnej časti SIS II" významne prispel k zvýšeniu kapacity, bezpečnosti a efektivity spracovania údajov v SIS II. Nové serverové vybavenie, upgrade diskových polí a virtualizačnej platformy zabezpečili lepšiu ochranu údajov a rýchlejšie spracovanie informácií. Projekt "Rozšírenie dostupnosti údajov zo SIS v podmienkach PZ a modernizácia NÚ SIRENE" ďalej rozšíril prístup k SIS údajom pre príslušníkov Policajného zboru prostredníctvom 322 nových mobilných zariadení, čo umožnilo efektívnejšiu prácu v teréne.

2. Implementácia systému vstup/výstup (EES): Séria projektov zameraných na vývoj a implementáciu systému EES ("Vývoj a implementácia systému vstup/výstup", "Vývoj a implementácia systému vstup/výstup II", "Vývoj a implementácia systému vstup/výstup III") významne prispela k modernizácii hraničných kontrol. Tieto projekty zabezpečili potrebnú hardvérovú a softvérovú infraštruktúru, implementovali technické operácie a workflow engine operácie, a prispôsobili národnú pohraničnú aplikačnú vrstvu požiadavkám EES. Výsledkom je efektívnejší systém monitorovania vstupov a výstupov štátnych príslušníkov tretích krajín, čo posilňuje bezpečnosť a zlepšuje boj proti nelegálnej migrácii.
3. Zavedenie Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS): Projekt "Materiálno-technické vybavenie Národnej jednotky ETIAS, vývoj a implementácia národnej časti ETIAS" zabezpečil vytvorenie a vybavenie Národnej jednotky ETIAS potrebným hardvérom a softvérom. Implementácia ETIAS kontrolného mechanizmu umožnila efektívnejšiu kontrolu a správu osôb vstupujúcich do Schengenského priestoru.
4. Modernizácia informačného systému MIGRA: Projekt "Doplnenie a obmena pracovných staníc IS MIGRA" modernizoval pracovné stanice a technické vybavenie pre systém MIGRA, čo viedlo k efektívnejšiemu spracovaniu údajov o cudzincoch a zlepšeniu hraničných kontrol.
5. Zlepšenie komunikačnej infraštruktúry: Viaceré projekty zahŕňali modernizáciu sieťovej infraštruktúry, inštaláciu LAN/WAN zariadení a zlepšenie konektivity medzi rôznymi systémami, čo prispelo k celkovému zlepšeniu výmeny informácií a efektivity hraničných kontrol.

Fond pre vnútornú bezpečnosť zohral kľúčovú úlohu pri financovaní týchto projektov, čím umožnil Slovenskej republike implementovať moderné technológie a systémy v súlade s európskymi štandardmi. Tieto investície významne prispeli k posilneniu ochrany vonkajších hraníc, zefektívneniu hraničných kontrol a zlepšeniu bezpečnosti v rámci Schengenského priestoru. Vďaka podpore z fondu sa podarilo nielen modernizovať existujúce systémy, ale aj zaviesť nové technológie, ktoré umožňujú lepšiu výmenu informácií, efektívnejšie odhaľovanie bezpečnostných rizík a celkové zlepšenie riadenia hraníc.

- 5.2.2.7. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k podpore služieb pre členské štáty v riadne opodstatnených núdzových situáciách, ktoré si vyžadujú bezodkladné prijatie opatrení na vonkajších hraniciach, a ako prispela núdzová pomoc k dosiahnutiu tohto pokroku? Aký druh núdzových opatrení sa vykonal? Ako prispeli núdzové opatrenia vykonané v rámci fondu k riešeniu bezodkladných potrieb členského štátu?

V rámci programu ISF neboli realizované intervencie v oblasti núdzovej pomoci.

- 5.2.2.8. Aké boli hlavné výsledky núdzových opatrení?

V rámci programu ISF neboli realizované intervencie v oblasti núdzovej pomoci.

5.2.2.9. Ako prispela prevádzková podpora uvedená v článku 10 nariadenia (EÚ) č. 515/2014 k dosiahnutiu osobitného cieľa týkajúceho sa riadenia hraníc?

Slovenská republika nepožiadala o prevádzkovú podporu podľa článku 10 nariadenia (EÚ) č. 515/2014 na financovanie verejných orgánov zodpovedných za plnenie úloh a poskytovanie služieb, ktoré predstavujú verejnú službu pre Úniu. Z tohto dôvodu sa táto časť hodnotenia nevykonáva.

5.3. Efektívnosť

Pri kritériu Efektívnosť sa zameriame na posúdenie, či boli výsledky fondu dosiahnuté pri primeraných nákladoch. Toto kritérium hodnotí, ako efektívne sú finančné a ľudské zdroje využívané na dosiahnutie očakávaných výsledkov.

5.3.1. Dosiahli sa výsledky fondu pri primeraných nákladoch?

Na základe vykonaného hodnotenia možno konštatovať, že výsledky fondu ISF boli dosiahnuté pri primeraných nákladoch. Implementácia programu preukázala efektívne a hospodárne využívanie finančných a ľudských zdrojov, čo bolo podporené zavedením jasných pravidiel a kontrolných mechanizmov.

Hlavné zistenia poukazujú na to, že existoval komplexný rámec pre posudzovanie oprávnenosti a primeranosti výdavkov, čo prispelo k transparentnosti a efektívnosti pri realizácii projektov. Zavedené opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam boli účinné a prispeli k ochrane finančných záujmov EÚ a SR.

Napriek identifikovaným nedostatkom, najmä v oblasti verejného obstarávania, boli prijaté kroky na ich riešenie. Zvyšujúci sa počet kontrol a auditov v priebehu implementácie programu svedčí o rastúcom dôraze na dôslednosť a transparentnosť.

Fond ISF dosiahol svoje ciele pri primeraných nákladoch, pričom zavedené postupy a opatrenia zabezpečili efektívne a hospodárne vynakladanie prostriedkov. Odporúča sa pokračovať v zlepšovaní procesov, najmä v oblasti verejného obstarávania, aby sa zabezpečila ešte vyššia úroveň transparentnosti a efektívnosti v budúcnosti.

5.3.1.1. Do akej miery sa očakávané výsledky fondu dosiahli pri primeraných nákladoch, pokiaľ ide o použitie finančných a ľudských zdrojov?

V rámci hodnotenia projektov zohráva kľúčovú úlohu vyhodnotenie primeranosti výdavkov. Hlavným nástrojom na tento účel sú Pravidlá oprávnenosti fondov pre oblasť vnútorných záležitostí²⁶, dokument ktorý definuje kategórie oprávnených výdavkov a stanovuje pravidlá pre určovanie ich výšky. Táto príručka slúži ako jednotný rámec pre posudzovanie oprávnenosti a primeranosti nákladov naprieč všetkými projektmi podporenými z Fondu pre vnútornú bezpečnosť a Fondu pre azyl, migráciu a integráciu.

Príručka pomáha zachovávať primeranosť nákladov stanovením maximálnych limitov pre jednotlivé typy výdavkov, definovaním metodiky výpočtu oprávnenej výšky výdavkov, určením dokumentov potrebných na preukázanie oprávnenosti a vymedzením neoprávnených výdavkov. Tým vytvára jasné pravidlá pre žiadateľov i hodnotiteľov a prispieva k transparentnosti celého procesu.

²⁶ **Ministerstvo vnútra SR. (2022).** Pravidlá oprávnenosti fondov pre oblasť vnútorných záležitostí, verzia 3.0. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mysr_a_eu/simons/dokumenty_pre_prijimatelov/Pravidla%20opravnenosti_verzia_3.0_final.pdf

Medzi hlavné kategórie oprávnených výdavkov definované v príručke patria:

1. Personálne výdavky - zahŕňajú mzdy a zákonné odvody zamestnancov pracujúcich na projekte. Príručka stanovuje podmienky oprávnenosti týchto výdavkov, vrátane spôsobu výpočtu oprávnenej časti mzdy pri zamestnancoch pracujúcich na projekte len čiastočne.

2. Cestovné výdavky - pokrývajú náklady na služobné cesty súvisiace s realizáciou projektu. Príručka definuje oprávnené druhy výdavkov (napr. cestovné, ubytovanie, stravné) a stanovuje limity pre jednotlivé položky.

3. Vybavenie - zahŕňa nákup zariadení a techniky potrebnej pre realizáciu projektu. Príručka určuje podmienky, za ktorých je možné zahrnúť plnú obstarávaciu cenu zariadenia do oprávnených výdavkov, a kedy je potrebné uplatniť len pomernú časť odpisov.

4. Nehnutelnosti - táto kategória pokrýva výdavky na nákup, výstavbu alebo rekonštrukciu nehnuteľností. Príručka stanovuje podmienky oprávnenosti týchto výdavkov, vrátane maximálneho podielu na celkových oprávnených výdavkoch projektu.

5. Subdodávky - zahŕňajú náklady na externé služby potrebné pre realizáciu projektu. Príručka definuje, ktoré typy služieb môžu byť obstarané formou subdodávky a stanovuje pravidlá pre ich obstarávanie.

6. Iné priame výdavky - do tejto kategórie patria rôzne ďalšie výdavky priamo súvisiace s realizáciou projektu, ako napríklad spotrebný materiál, náklady na publicitu projektu a podobne.

7. Nepriame výdavky - pokrývajú režijné náklady súvisiace s realizáciou projektu. Príručka stanovuje, že tieto výdavky môžu byť uplatnené do výšky 15% oprávnených priamych personálnych výdavkov.

Pre každú z týchto kategórií príručka detailne popisuje, aké konkrétne typy výdavkov sú oprávnené, aké doklady sú potrebné na preukázanie ich oprávnenosti, a akým spôsobom sa má vypočítať ich oprávnená výška. Zároveň príručka obsahuje aj zoznam typických neoprávnených výdavkov pre každú kategóriu, čo pomáha žiadateľom vyhnúť sa zahrnutiu takýchto položiek do rozpočtu projektu.

Dôležitou súčasťou príručky sú aj pravidlá pre obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác v rámci projektu. Tieto pravidlá majú zabezpečiť, že obstarávanie prebehne transparentne a že budú dodržané princípy hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti pri vynakladaní verejných prostriedkov.

Program ISF má definovaný komplexný rámec pre posudzovanie všetkých typov výdavkov, ktoré môžu v projektoch vzniknúť. Jej dôsledné uplatňovanie pomáha zabezpečiť, že prostriedky z fondov EÚ sú využívané efektívne a hospodárne, v súlade s princípmi

správneho finančného riadenia. Zároveň prispieva k jednotnému prístupu pri hodnotení projektov a k férovému zaobchádzaniu so všetkými žiadateľmi.

5.3.1.2. Aké opatrenia sa zaviedli s cieľom predchádzať prípadom podvodov a iných nezrovnalostí, odhaľovať ich, podávať o nich správy a ďalej ich sledovať a aký bol prínos týchto opatrení?

V rámci implementácie fondov pre oblasť vnútorných záležitostí boli zavedené komplexné opatrenia s cieľom predchádzať prípadom podvodov a iných nezrovnalostí²⁷. Kľúčovým prvkom je jasné vymedzenie zodpovedností a rozdelenie úloh medzi jednotlivé orgány. Zodpovedný orgán (Ministerstvo vnútra SR) je rozdelený na viaceré útvary s jasnými kompetenciami, zatiaľ čo Ministerstvo financií SR vykonáva funkciu nezávislého orgánu auditu. Úrad vlády SR pôsobí ako kontaktné miesto pre OLAF, čím sa zabezpečuje efektívna komunikácia s európskymi inštitúciami v oblasti boja proti podvodom.

Dôraz sa kladie na transparentnosť procesov a dodržiavanie podrobných písomných postupov. Tieto určujú, kto, čo, ako a kedy koná v rámci implementácie fondov, pričom sa pravidelne aktualizujú, aby odrážali aktuálne potreby a legislatívne zmeny. Kľúčovým princípom je dodržiavanie pravidla oddelenia funkcií, kde rozhodovacie, platobné a kontrolné funkcie sú striktne oddelené, aby sa predišlo potenciálnemu konfliktu záujmov²⁸.

Systém kontrol je viacúrovňový a zahŕňa administratívne kontroly, kontroly na mieste a kontroly verejného obstarávania. Finančné kontroly sa zameriavajú na overenie oprávnenosti výdavkov, súladu s legislatívou a pravidlami fondov. Dôležitým nástrojom je aj tzv. audit trail, ktorý umožňuje detailné sledovanie finančných tokov a rozhodovacích procesov.

Na evidenciu a spracovanie údajov sa využívajú viaceré informačné systémy (SAP, RIS, IS ŠP, CEDIS), čo prispieva k transparentnosti a efektívnosti riadenia fondov. Zároveň bol vytvorený komplexný systém nahlasovania a riešenia nezrovnalostí s jasne definovanými postupmi pre ich zisťovanie, oznamovanie a riešenie. Všetky zapojené subjekty majú povinnosť hlásiť podozrenia z nezrovnalostí.

V prípade zistenia neoprávneného použitia prostriedkov existujú mechanizmy na ich vrátenie, vrátane možnosti uplatnenia finančných opráv a sankcií. Osobitná pozornosť sa venuje prevencii konfliktu záujmov na všetkých úrovniach implementácie.

Dôležitou súčasťou preventívnych opatrení sú školenia a budovanie kapacít zamestnancov zapojených do riadenia a kontroly fondov. V prípade podozrenia z trestnej činnosti je zabezpečená spolupráca s orgánmi činnými v trestnom konaní.

²⁷**Ministerstvo vnútra SR. (2022).** Usmernenie k nezrovnalostiam fondov pre oblasť vnútorných záležitostí, verzia 2.0. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsv_a_eu/simons/dokumenty_pre_prijimatelov/Usmernenie%20k%20nezrovnalostiam%202_0_final.pdf

²⁸**Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Konflikt záujmov – Pravidlá pre fondy vnútorných záležitostí. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsv_a_eu/simons/rozne/KZ.pdf

Celý systém podlieha pravidelnému hodnoteniu a aktualizácii, aby sa zabezpečila jeho efektívnosť a schopnosť reagovať na nové výzvy a riziká. Tieto komplexné opatrenia majú za cieľ vytvoriť robustný systém prevencie, odhaľovania a riešenia nezrovnalostí a podvodov pri implementácii fondov pre oblasť vnútorných záležitostí, čím sa má zabezpečiť ochrana finančných záujmov EÚ a SR.

Kontroly v rámci programu ISF v období 2014-2023²⁹

Rok	Počet kontrol ISF-Borders	Počet kontrol ISF-Police	Typ kontroly
2015	Žiadne údaje (projekty začali po novembri)	Žiadne údaje (projekty začali po novembri)	---
2016	4 finančné kontroly	4 finančné kontroly	Vecné a finančné kontroly na mieste
2017	8 kontrol na mieste	7 kontrol na mieste	Vecné a finančné kontroly na mieste
2018	1 finančná kontrola	6 finančných kontrol	Publicita, dokumentácia, aktivity
2019	1 finančná kontrola	9 finančných kontrol	Publicita, dokumentácia, implementácia
2020	3 finančné kontroly	11 finančných kontrol	---
2021	6 finančných kontrol	15 finančných kontrol	Vecné a finančné kontroly na mieste
2022	6 finančných kontrol	15 finančných kontrol	---

Tabuľka vyššie ilustruje, ako sa priebežne zintenzívňovali kontroly v rámci programu ISF. Počet kontrol sa zvyšoval s postupujúcou implementáciou projektov a s nárastom čerpania finančných prostriedkov. Niektoré dôležité poznámky:

1. **Zvyšujúci sa počet kontrol:** V rokoch 2016-2022 sa počet kontrol neustále zvyšoval, čo naznačuje rastúci dôraz na dôslednosť a transparentnosť pri implementácii projektov financovaných z ISF. Napríklad v roku 2016 boli vykonané 4 kontroly, kým v roku 2022 už 21 kontrol.
2. **Zameranie na finančné a vecné kontroly:** Významná časť kontrol sa zameriavala na vecnú a finančnú stránku projektov (napríklad kontrola dokumentácie, dodržiavanie verejného obstarávania, kontrola plnenia cieľov projektov).

²⁹ Zdroj údajov: **Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Výročné správy o vykonávaní programu ISF. Interný materiál poskytnutý Ministerstvom vnútra SR.

3. **Prekážky spojené s verejným obstarávaním:** V hodnotiacich správach bolo niekoľkokrát spomenuté, že proces verejného obstarávania bol jednou z hlavných prekážok pri včasnej realizácii projektov.
4. **Nízke čerpanie finančných prostriedkov:** Hlavne v prvých rokoch (2014-2016) bolo čerpanie prostriedkov pomerne nízke.

Celkový obraz poukazuje na postupné zlepšovanie procesu kontroly, keďže kontroly pokrývali širšie spektrum a zvyšovala sa ich intenzita s blížiacim sa záverom implementačného obdobia programu ISF.

Auditné zistenia

Na základe sumarizácie auditných zistení týkajúcich sa programu ISF³⁰ možno konštatovať, že v priebehu implementácie sa vyskytli viaceré nedostatky v procese verejného obstarávania. Tieto zistenia poukazujú na potrebu zlepšenia procesov a zvýšenia transparentnosti pri realizácii projektov.

Medzi najčastejšie identifikované problémy patrilo nedostatočné zverejňovanie dokumentácie po podpise zmlúv, nesprávne vyhodnocovanie splnenia podmienok účasti uchádzačov a nepresnosti pri stanovovaní predpokladanej hodnoty zákazky. V niektorých prípadoch bola zaznamenaná nedostatočná špecifikácia predmetu zákazky alebo požadovanie konkrétnych značiek bez možnosti ponúknuť ekvivalent, čo mohlo viesť k diskriminácii potenciálnych uchádzačov.

Audity tiež odhalili nedostatky v procese dynamického nákupného systému, najmä v dodržiavaní zákonných lehôt a v aktualizácii dokumentácie. Problematické boli aj zmeny už uzatvorených zmlúv, keď v jednom prípade došlo k podstatnej zmene podmienok pôvodnej rámcovej dohody prostredníctvom dodatku.

Ďalšie zistenia sa týkali nejasných alebo netransparentných kritérií na vyhodnotenie ponúk a prípadov, keď bola zmluva uzatvorená v rozpore s víťaznou ponukou. Tieto nedostatky mohli potenciálne ovplyvniť férovosť a efektívnosť procesu verejného obstarávania.

Uvedené zistenia zdôrazňujú potrebu prijať opatrenia na zlepšenie procesov verejného obstarávania v rámci programu ISF. Je nevyhnutné zabezpečiť dôslednejšie dodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní, zvýšiť transparentnosť celého procesu a posilniť kontrolné mechanizmy. Tieto kroky by mali viesť k efektívnejšiemu využívaniu finančných prostriedkov a k eliminácii rizík spojených s nesprávnym postupom pri verejnom obstarávaní.

³⁰ **Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Auditné zistenia pre fondy vnútorných záležitostí, 2014-2021. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsv_a_eu/odbor_zahranicnej_pomoci/dokumenty_k_vo/Auditne%20zistenia%202014%20-%202021.pdf

5.4. Relevantnosť

Pri tomto hodnotiacom kritériu sa zameriame na posúdenie, či ciele intervencií financovaných z fondu zodpovedali skutočným potrebám a ako flexibilne dokázali reagovať na meniace sa podmienky a potreby.

5.4.1. Zodpovedali ciele intervencií financovaných z fondu skutočným potrebám?

Ciele intervencií financovaných z Fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF) vo veľkej miere zodpovedali skutočným potrebám Slovenskej republiky v oblasti vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc. Toto zistenie je podporené niekoľkými kľúčovými faktormi:

1. **Strategické zakotvenie:** Ciele programu ISF boli formulované na základe kľúčových strategických dokumentov, ako Schengenský akčný plán³¹, Národný plán riadenia kontroly hraníc 2015-2018³² a Národný akčný plán boja proti terorizmu³³. Tieto dokumenty poskytli aktuálny prehľad o prioritách a potrebách SR v relevantných oblastiach.
2. **Súlad s acquis EÚ:** Program zohľadňoval požiadavky acquis EÚ v oblastiach pokrytých ISF, čím sa zabezpečil súlad cieľov s európskymi štandardmi a požiadavkami.
3. **Nadväznosť na predchádzajúce skúsenosti:** Pri stanovovaní cieľov sa prihliadalo na výsledky a skúsenosti z programového obdobia 2007-2013, čo umožnilo identifikovať pretrvávajúce potreby a nadviazať na predošlé aktivity.
4. **Flexibilita a adaptabilita:** Program ISF preukázal schopnosť prispôbiť sa meniacim sa potrebám prostredníctvom viacerých revízií. Celková alokácia sa postupne zvýšila z pôvodných 23,98 miliónov EUR na konečných 38,65 miliónov EUR, čo umožnilo lepšie adresovať novovznikajúce potreby.
5. **Reakcia na nové výzvy:** Program reagoval na aktuálne výzvy a potreby SR, ako napríklad modernizácia IT systémov (VIS, SIS II), posilnenie kapacít na hraničných kontrolách, boj proti cezhraničnej kriminalite a terorizmu, či riadenie rizík a krízový manažment.
6. **Adaptácia na európske priority:** Revízie programu odrážali vývoj priorít EÚ v oblasti vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc, ako napríklad implementácia systému PNR, zriadenie systému vstup/výstup (EES), vývoj systému ETIAS či modernizácia SIS.
7. **Efektívne využitie zdrojov:** Postupné navyšovanie alokácie a úpravy programu umožnili Slovensku efektívnejšie reagovať na nové výzvy a posilniť svoje kapacity v kľúčových oblastiach vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc.

³¹ **Úrad vlády SR. (2011).** Návrh Schengenského akčného plánu Slovenskej republiky. Dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/8056/1>

³² **Úrad vlády SR. (2015).** Národný plán riadenia kontroly hraníc Slovenskej republiky na roky 2015 až 2018 - návrh. Dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/11583/1>

³³ **Úrad vlády SR. (2015).** Národný akčný plán boja proti terorizmu na roky 2015 - 2018 - návrh. Dostupné na <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/11814/1>

Záverom možno konštatovať, že intervenčná logika programu ISF bola nastavená správne a ciele skutočne reagovali na reálne potreby SR v danom období. Realizované projekty a dosiahnuté výstupy prispeli k naplneniu stanovených cieľov a k riešeniu identifikovaných potrieb v oblastiach pokrytých programom ISF. Flexibilný prístup k revíziám programu zároveň zabezpečil, že ciele zostali relevantné aj v kontexte meniacich sa priorit a nových výziev v oblasti vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc.

5.4.1.1. Reagovali ciele stanovené členským štátom v jeho národných programoch na zistené potreby?

Na základe dostupných informácií možno konštatovať, že ciele stanovené v programe ISF boli vo všeobecnosti správne nastavené a reagovali na skutočné potreby Slovenska v danom období. Pri ich formulácii sa uplatnila premyslená intervenčná logika, ktorá zohľadňovala viacero kľúčových aspektov.

V prvom rade sa pri stanovovaní cieľov prihliadalo na výsledky a skúsenosti z predchádzajúceho programového obdobia 2007-2013, čo umožnilo nadviazať na predošlé aktivity a identifikovať pretrvávajúce potreby. Zároveň ciele vychádzali z hlavných strategických dokumentov platných v čase prípravy programu, konkrétne zo Schengenského akčného plánu, Národného plánu riadenia kontroly hraníc 2015-2018 a Národného akčného plánu boja proti terorizmu. Tieto dokumenty poskytovali aktuálny prehľad o prioritách a potrebách SR v relevantných oblastiach.

Významným faktorom pri stanovovaní cieľov bolo aj zohľadnenie požiadaviek *acquis* EÚ v oblastiach pokrytých programom ISF, čo zabezpečilo súlad cieľov s európskymi štandardmi a požiadavkami. Program tak dokázal reagovať na aktuálne výzvy a potreby SR, ako napríklad modernizácia IT systémov (VIS, SIS II), posilnenie kapacít na hraničných kontrolách, boj proti cezhraničnej kriminalite a terorizmu, či riadenie rizík a krízový manažment.

Toto hodnotenie podporujú aj závery priebežného hodnotenia programu, ktoré konštatuje, že "ciele stanovené SR v NP ISF zodpovedajú identifikovaným potrebám, a to vo všetkých prioritných oblastiach". Hodnotenie ďalej uvádza, že "implementované projekty sú v súlade s prioritami a cieľmi zadefinovanými v NP ISF a ako aj s požadovanými a očakávanými výsledkami NP ISF".

Program ISF preukázal počas svojej implementácie značnú flexibilitu a schopnosť reagovať na meniaci sa socio-ekonomický kontext. V reakcii na nové výzvy a priority v oblasti vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc prešiel program viacerými úpravami. Celková alokácia sa postupne zvýšila z pôvodných 23,98 miliónov EUR na konečných 38,65 miliónov EUR, čo umožnilo lepšie adresovať novovznikajúce potreby. Významné bolo pridanie nového rozpočtového riadku v roku 2018 a pridelenie dodatočných prostriedkov na kľúčové IT systémy a iniciatívy EÚ, ako sú systém vstup/výstup (EES), Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a modernizácia Schengenského informačného systému (SIS). Tieto zmeny odrážajú nielen vývoj priorit EÚ v oblasti vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc, ale aj potrebu prispôbiť program novým technologickým riešeniam a systémom v reakcii na meniace sa bezpečnostné hrozby, migračné tlaky a geopolitické udalosti, ako bola

migračná kríza, pandémie COVID-19 či vojenský konflikt na Ukrajine. Táto adaptabilita programu ISF umožnila Slovensku efektívnejšie reagovať na nové výzvy a posilniť svoje kapacity v kľúčových oblastiach vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc.

Po ukončení implementácie programu a na základe komplexného vyhodnotenia jeho výsledkov a dopadov možno potvrdiť, že intervenčná logika programu bola nastavená správne a ciele skutočne reagovali na reálne potreby SR v danom období. Realizované projekty a dosiahnuté výstupy prispeli k naplneniu stanovených cieľov a k riešeniu identifikovaných potrieb v oblastiach pokrytých programom ISF.

5.4.1.2. Aké opatrenia prijal členský štát s cieľom riešiť meniace sa potreby?

V priebehu implementácie programu ISF Slovenská republika prijala viaceré opatrenia na riešenie meniacich sa potrieb v oblasti vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc. Tieto opatrenia sa odzrkadlili v postupných úpravách národného programu, ktoré boli schválené Európskou komisiou prostredníctvom vykonávacích rozhodnutí.

Pôvodný program ISF pre Slovensko bol schválený 30. novembra 2015 s celkovou alokáciou 23,98 milióna EUR³⁴. V nasledujúcich rokoch prešiel program tromi významnými revíziami, ktoré reagovali na nové priority a iniciatívy Európskej únie v oblasti bezpečnosti a riadenia hraníc.

Prvá zmena programu bola schválená 21. augusta 2017³⁵. Celková alokácia sa zvýšila na 25,91 milióna EUR, pričom nárast sa týkal najmä rozpočtového riadku 18 02 01 02. Toto navýšenie bolo reakciou na potrebu zabezpečiť implementáciu smernice o využívaní údajov zo záznamov o cestujúcich (PNR) a rozvoj nástrojov na výmenu informácií.

Druhá významná revízia programu nastala 28. novembra 2018³⁶, kedy sa celková alokácia zvýšila na 32,55 milióna EUR. Táto zmena zahŕňala niekoľko kľúčových opatrení. Po prvé, došlo k navýšeniu prostriedkov v rámci rozpočtového riadku 18 02 01 01. Po druhé, bol pridaný nový rozpočtový riadok 18 02 01 03 s alokáciou 4 milióny EUR. Tieto zmeny reflektovali výsledky preskúmania programu v polovici jeho trvania, zohľadňovali príspevky od krajín pridružených k schengenskému priestoru a reagovali na potrebu financovania zriadenia systému vstup/výstup (EES).

Tretia a posledná revízia programu bola schválená 27. novembra 2019³⁷. Celková alokácia sa opäť zvýšila, tentokrát na 38,65 milióna EUR. Táto zmena reagovala na potrebu financovania vývoja Európskeho systému pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS), modernizácie Schengenského informačného systému (SIS) a ďalšieho rozvoja IT systémov pre riadenie

³⁴ **Európska komisia. (2015).** Vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2015) 8332 final. Interný dokument Ministerstva vnútra SR.

³⁵ **Európska komisia. (2017).** Vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2017) 5831 final. Interný dokument Ministerstva vnútra SR.

³⁶ **Európska komisia. (2018).** Vykonávacie rozhodnutie Komisie C(2018) 8140 final. Interný dokument Ministerstva vnútra SR.

³⁷ **Európska komisia. (2019).** Vykonávacie nariadenie Komisie C(2019) 8559 final. Interný dokument Ministerstva vnútra SR.

hraníc. Konkrétne sa zvýšila alokácia v rámci rozpočtového riadku 18 02 01 01 na 16,82 milióna EUR a v rámci riadku 18 02 01 03 na 6 miliónov EUR.

Monitorovací výbor zohral kľúčovú úlohu pri adaptácii programu ISF na meniace sa potreby. V súlade so svojimi kompetenciami výbor priebežne monitoroval implementáciu fondov a schvaľoval revízie národných programov navrhnuté zodpovedným orgánom. Táto činnosť sa ukázala ako mimoriadne dôležitá počas vyššie opísaných troch významných revízií programu v rokoch 2017, 2018 a 2019. Výbor aktívne posudzoval a schvaľoval navrhované zmeny, ktoré reagovali na nové priority EÚ, ako napríklad implementáciu systému PNR, zriadenie systému vstup/výstup (EES), vývoj systému ETIAS či modernizáciu SIS. Flexibilita výboru sa prejavila aj v schopnosti efektívne pracovať prostredníctvom písomných procedúr, čo umožnilo rýchle rozhodovanie o úpravách programu.

Tieto postupné úpravy programu ISF demonštrujú flexibilný prístup Slovenskej republiky k riešeniu meniacich sa potrieb v oblasti vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc. Opatrenia prijaté v rámci revízií programu odrážajú snahu o zosúladenie národných priorít s vyvíjajúcimi sa prioritami EÚ, najmä v oblasti rozvoja a implementácie nových informačných systémov a technológií pre správu hraníc a bezpečnosť. Tieto zmeny tiež poukazujú na schopnosť Slovenska efektívne využívať dodatočné finančné prostriedky na posilnenie svojich kapacít v kľúčových oblastiach, ako sú kontrola hraníc, výmena informácií a boj proti cezhraničnej kriminalite.

5.5. Súlad

Pri hodnotiacom kritériu súlad sa zameriame na to, či boli ciele stanovené v národnom programe zosúladené s cieľmi stanovenými v iných programoch financovaných zo zdrojov EÚ a vzťahujúcimi sa na podobné oblasti činnosti. Tiež sa posúdi, ako bol súlad udržiavaný počas celého obdobia čerpania z fondu.

5.5.1. Boli ciele stanovené v národnom programe v súlade s cieľmi stanovenými v iných programoch, ktoré sú financované zo zdrojov EÚ a vzťahujú sa na podobné oblasti činnosti? Bol súlad zabezpečený aj počas čerpania z fondu?

Na základe dostupných informácií možno konštatovať, že ciele stanovené v národnom programe ISF SR boli vo všeobecnosti v súlade s cieľmi stanovenými v iných programoch financovaných zo zdrojov EÚ, ktoré sa vzťahujú na podobné oblasti činnosti. Tento súlad bol do určitej miery zabezpečený aj počas čerpania z fondu, aj keď existuje priestor na zlepšenie v praktickej implementácii koordinačných mechanizmov.

Vo fáze programovania nebolo síce vykonané komplexné ex-ante posúdenie synergií a komplementarity s inými intervenciami, národný program ISF SR však obsahuje kapitolu venovanú koordinácii a doplnkovosti s inými finančnými nástrojmi. To naznačuje, že pri príprave programu bola snaha o zabezpečenie súladu s cieľmi iných relevantných programov.

Pre obdobie čerpania boli vytvorené koordinačné mechanizmy na úrovni zodpovedného orgánu (Ministerstvo vnútra SR) aj na národnej úrovni. Nariadenie o koordinácii zahraničnej pomoci vydané Ministerstvom vnútra SR ustanovilo postupy a mechanizmy na zabezpečenie efektívneho prepojenia aktivít financovaných z ISF s inými intervenciami. Na národnej úrovni bola zriadená Pracovná komisia pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR, ktorá má za úlohu preskúmavať a posudzovať konzistentnosť identifikovaných synergií medzi rôznymi programami.

Boli identifikované viaceré oblasti, kde ISF a EŠIF môžu pôsobiť komplementárne, najmä v rámci tematických cieľov zameraných na sociálne začlenenie, posilnenie inštitucionálnych kapacít, zlepšenie prístupu k IKT a ochranu životného prostredia. Táto komplementarita poukazuje na súlad cieľov ISF s cieľmi iných programov.

Analýza konkrétnych akcií vykonaných prostredníctvom fondu ISF naznačuje, že boli v súlade s inými intervenciami s podobnými cieľmi a neboli s nimi v rozpore. ISF sa zameriava na špecifickú oblasť vnútornej bezpečnosti, ktorá nie je primárne pokrytá inými fondami, čo minimalizuje riziko prekryvov a umožňuje efektívne využitie zdrojov.

Je však potrebné poznamenať, že pri skúmaní konkrétnych výziev, najmä v rámci Operačného programu Efektívna verejná správa, neboli nájdené jasné dôkazy o praktickom

uplatnení koordinačných mechanizmov a identifikácii synergií s ISF. To naznačuje, že hoci formálne mechanizmy existujú, ich praktická implementácia môže byť nedostatočná.

Celkovo možno konštatovať, že ciele ISF boli v súlade s cieľmi iných relevantných programov a tento súlad bol do určitej miery zabezpečený aj počas čerpania. Existuje však priestor na zlepšenie, najmä v oblasti praktického uplatňovania existujúcich koordinačných mechanizmov, zvýšenia povedomia o možnostiach synergií na úrovni prípravy konkrétnych výziev a zavedenia systematickejšieho prístupu k identifikácii a využívaniu synergických efektov medzi ISF a inými fondami EÚ.

5.5.1.1. Bolo vo fáze programovania uskutočnené a zohľadnené posúdenie iných intervencií s podobnými cieľmi?

Posúdenie synergií a komplementarity s inými intervenciami vo fáze programovania nebolo v prípade Národného programu ISF SR realizované v plnom rozsahu. Hoci Nariadenie č. 514/2014 stanovuje požiadavku, aby národný program obsahoval opis mechanizmu na zabezpečenie koordinácie medzi nástrojmi zriadenými na základe osobitných nariadení a ostatnými nástrojmi Únie a národnými nástrojmi, neexistuje povinnosť vykonať komplexné ex-ante hodnotenie, ktoré by takéto posúdenie typicky zahŕňalo. Pre Slovenský národný program ISF ex-ante hodnotenie vykonané nebolo.

Jediným identifikovaným prvkom zohľadnenia iných intervencií je kapitola 6.6 Národného programu ISF SR zameraná na koordináciu a doplnkovosť s inými finančnými nástrojmi. Okrem tejto kapitoly a splnenia minimálnych požiadaviek nariadenia na obsah programu neboli nájdené dôkazy o systematickom a komplexnom posúdení iných intervencií s podobnými cieľmi vo fáze programovania.

Je potrebné poznamenať, že absencia komplexného ex-ante posúdenia môže limitovať schopnosť programu maximalizovať synergie a predchádzať duplicitám s inými intervenciami. Na druhej strane, mechanizmy koordinácie popísané v programe môžu do určitej miery prispieť k zabezpečeniu komplementarity počas implementácie.

5.5.1.2. Vytvorili sa pre obdobie čerpania koordinačné mechanizmy medzi fondom a inými intervenciami s podobnými cieľmi?

Koordinačné mechanizmy na úrovni Zodpovedného orgánu

Za účelom vytvorenia koordinačných mechanizmov medzi fondom ISF a inými intervenciami s podobnými cieľmi vydalo Ministerstvo vnútra SR nariadenie o koordinácii zahraničnej pomoci³⁸. Toto nariadenie ustanovuje postupy a mechanizmy, ktoré majú zabezpečiť efektívne prepojenie aktivít financovaných z ISF s inými intervenciami.

³⁸ **Ministerstvo vnútra SR. (2007).** Nariadenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o koordinácii zahraničnej pomoci. Dostupné na [https://www.minv.sk/swift_data/source/mysr_a_eu/simons/rozne/nariadenie_MV_SR_o_koordinacii_zahranicnej_pomoci%20\(2\).pdf](https://www.minv.sk/swift_data/source/mysr_a_eu/simons/rozne/nariadenie_MV_SR_o_koordinacii_zahranicnej_pomoci%20(2).pdf)

Kľúčovým prvkom zavedeným nariadením je zriadenie koordinačného pracoviska na Ministerstve vnútra SR v podobe odboru zahraničnej pomoci sekcie financovania a rozpočtu. Toto pracovisko plní úlohu centrálného koordinačného bodu pre všetky zahraničné fondy vrátane ISF.

Koordinačné pracovisko podľa nariadenia priebežne spracúva a aktualizuje prehľad nástrojov zahraničnej pomoci a informuje útvary o vyhlásených výzvach. Vedie evidenciu kontaktných osôb na jednotlivých útvaroch a určuje koordinátorov pre jednotlivé nástroje zahraničnej pomoci. V spolupráci s kontaktnými osobami identifikuje projektové zámery a vhodné nástroje financovania. Poskytuje metodické a odborné usmernenie pri príprave návrhov projektov.

Dôležitým koordinačným mechanizmom ustanoveným nariadením je zapojenie koordinačného pracoviska do prípravy podkladov pre rozpočet a plánovanie spolufinancovania projektov. Vypracováva sumárny návrh potrieb finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na spolufinancovanie projektov a predkladá ho sekcii ekonomiky ministerstva. Nariadenie tiež zriaďuje osobitný fond na spolufinancovanie zahraničnej pomoci pre projekty, ktoré nie je možné vopred naplánovať.

Nariadenie upravuje aj koordináciu vybraných foriem zahraničnej pomoci, konkrétne účasť útvarov na twinningových projektoch a verejných zákazkách Európskej komisie. Na tieto aktivity sa primerane vzťahujú ustanovenia o príprave, realizácii a financovaní projektov.

Tieto mechanizmy zavedené nariadením majú za cieľ zabezpečiť koordinovaný postup všetkých útvarov ministerstva pri využívaní fondov EÚ vrátane ISF a ich prepojenie s národnými zdrojmi a prioritami. Umožňujú efektívne prepojenie aktivít financovaných z ISF s inými intervenciami s podobnými cieľmi, či už z národných zdrojov alebo iných fondov EÚ.

Je potrebné poznamenať, že analyzované nariadenie Ministerstva vnútra SR o koordinácii zahraničnej pomoci pochádza z roku 2013. Vzhľadom na dynamický vývoj v oblasti európskych fondov za posledných 15 rokov, ako aj nové výzvy v oblasti vnútornej bezpečnosti a migrácie, by bolo vhodné toto nariadenie aktualizovať. Aktualizácia by mohla reflektovať súčasné potreby koordinácie, zohľadniť skúsenosti z implementácie fondov v období 2014-2020 a zaviesť modernejšie a efektívnejšie mechanizmy koordinácie. Osobitne by sa mala venovať pozornosť lepšiemu prepojeniu strategickej úrovne koordinácie s operatívnou úrovňou prípravy a implementácie výziev, ako aj posilneniu kapacít koordinačného pracoviska pre aktívnejšiu podporu žiadateľov pri identifikácii a využívaní synergických efektov medzi rôznymi fondmi.

Koordinačné mechanizmy na národnej úrovni

Na národnej úrovni bol vytvorený komplexný mechanizmus na zabezpečenie koordinácie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR. Kľúčovým prvkom tohto mechanizmu je Pracovná komisia pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov

medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR (ďalej len "pracovná komisia"), zriadená Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky³⁹.

Hlavnou úlohou pracovnej komisie je preskúmať a posúdiť konzistentnosť údajov o identifikovaných synergiách pre jednotlivé výzvy a vyzvania v rámci harmonogramov vyhlasovania výziev a vyzvaní (HVVV), ako aj posúdiť prepojenosť intervencií medzi jednotlivými programami EŠIF a inými nástrojmi finančnej podpory. Proces koordinácie synergií začína tým, že riadiace orgány každoročne do 30. septembra zasielajú pracovnej komisii HVVV na nasledujúci kalendárny rok s identifikovanými synergiami. Pracovná komisia následne zasadá a schvaľuje HVVV do 15. novembra, pričom preskúmava identifikované synergie a v prípade potreby navrhuje úpravy. Do 5 pracovných dní po zasadnutí vydáva stanovisko k identifikovaným synergiám.

Systém je nastavený flexibilne, aby umožňoval priebežné aktualizácie. V prípade zmien v HVVV počas roka riadiace orgány zasielajú návrhy zmien pracovnej komisii na posúdenie. Pracovná komisia taktiež každoročne do 28. februára pripravuje hodnotiacu správu o koordinácii synergií za predchádzajúci rok, ktorá sa predkladá vláde SR ako informatívny materiál.

Čo sa týka konkrétnych synergií medzi ISF a EŠIF, boli identifikované viaceré oblasti, kde tieto nástroje môžu pôsobiť komplementárne⁴⁰. V rámci tematického cieľa 9 "Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii" existujú synergie s ISF konkrétne v oblasti migrácie a ochrany hraníc. Tematický cieľ 11 "Posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy" vytvára priestor pre synergie s Fondom pre vnútornú bezpečnosť v oblasti posilňovania kapacít bezpečnostných zložiek.

Je dôležité poznamenať, že vzhľadom na charakter projektov ISF mohla byť synergie sledovaná aj na úrovni ďalších tematických cieľov. Konkrétne ide o tematický cieľ 2 "Zlepšenie prístupu k informáciám a IKT a zlepšenie ich využívania a kvality", kde existuje potenciál pre synergie v oblasti zlepšovania IKT systémov pre bezpečnosť. Takisto v rámci tematického cieľa 6 "Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov" možno identifikovať potenciálne synergie v oblasti boja proti environmentálnej kriminalite.

Tento rozšírený pohľad na synergie umožňuje komplexnejšie a efektívnejšie využitie prostriedkov z ISF a EŠIF na dosiahnutie spoločných cieľov v uvedených oblastiach, čím sa maximalizuje celkový dopad intervencií financovaných z európskych zdrojov. Zároveň to poukazuje na prierezový charakter bezpečnostných otázok a ich prepojenie s rôznymi oblasťami rozvoja podporovanými prostredníctvom EŠIF.

Aplikácia mechanizmov synergií v praxi

³⁹ **Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. (2023).** Metodický pokyn č. 11, verzia 7. Dostupné na https://partnerskadohoda.gov.sk/data/files/4558_mp-cko-c-11-verzia-7.zip

⁴⁰ **Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. (2023).** Synergické účinky na úrovni tematických cieľov. Dostupné na https://partnerskadohoda.gov.sk/data/files/188_synergicke-ucinky-na-urovni-tematickych-cielov.docx

Hoci na národnej úrovni boli vytvorené komplexné mechanizmy na zabezpečenie koordinácie synergických účinkov medzi EŠIF a ostatnými nástrojmi podpory EÚ a SR, vrátane ISF, pri analýze konkrétnych výziev sme nenašli jasné dôkazy o ich praktickom uplatnení. Naša analýza sa zamerala na dve oblasti: výzvy EŠIF a ich potenciálne synergie s ISF, ako aj výzvy ISF a ich možné synergie s EŠIF.

V rámci EŠIF sme preskúmali vzorku výziev z Operačného programu Efektívna verejná správa (OP EVS), ktorý je taktiež v gescii Ministerstva vnútra SR. Predpokladali sme, že práve tu by mohli byť identifikované synergie s ISF vzhľadom na tematickú blízkosť niektorých oblastí. Analyzovali sme nasledujúce vyzvania na národné projekty:

Preskúmali sme nasledujúce vyzvania na národné projekty:

1. Zefektívnenie postupov štátneho dozoru a integrovanej prevencie v starostlivosti o životné prostredie (OPEVS-PO1-SC1.1-2019-6)
2. Zvyšovanie efektívnosti riadenia verejných politík v oblasti kybernetickej bezpečnosti (OPEVS-PO1-SC1.1-2022-6)
3. Zvýšenie odolnosti Slovenska voči hybridným hrozbám pomocou posilnenia kapacít verejnej správy (OPEVS-PO1-SC1.1-1.2-2022-1)
4. Efektívne štátne hmotné rezervy pre bezpečnosť obyvateľstva SR (OPEVS-PO1-SC1.1-1.2-2018-7)
5. Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť (OPEVS-PO1-SC1.1-2017-12)

Napriek tomu, že tieto projekty sa týkali oblastí ako kybernetická bezpečnosť, hybridné hrozby, bezpečnosť obyvateľstva či pomoc obetiam trestných činov, ktoré majú jasný potenciál pre synergie s ISF, v dokumentácii k vyzvaniu neboli identifikované žiadne synergické účinky vo vzťahu k relevantným výzvam a iným nástrojom podpory SR a EÚ.

Iba v jednom prípade (Zefektívnenie postupov štátneho dozoru a integrovanej prevencie v starostlivosti o životné prostredie) bola identifikovaná synergia, ale tá sa týkala iného operačného programu (OP Integrovaná infraštruktúra) a nie ISF.

Zároveň sme analyzovali aj výzvy ISF z hľadiska ich potenciálnych synergií s EŠIF. Skúmali sme nasledovné výzvy:

1. Workshopy, semináre, sympóziá určené pre orgány presadzovania práva, výmeny skúseností a praxe v rozličných oblastiach aktivít orgánov presadzovania práva v spolupráci so súkromným sektorom a mimovládnyimi organizáciami, s osobitným zameraním na oblasť obchodovania s ľuďmi (SK 2016 ISF SC5/NC3/A2/P2)
2. Investície do infraštruktúry a rekonštrukcie PCCC priestorov na posilnenie cezhraničnej spolupráce (SK 2016 ISF SC5/NC2/A1)
3. Opatrenia zvyšujúce kapacity reakcie (automobily)(SK 2020 ISF SC2/NC1/A2/P3)
4. Mobilné technické prostriedky (kamery pre nočné videnie a termokamery)(SK 2020 ISF SC2/NC1/A1/P2)

Rovnako ako vo výzvach EŠIF, ani vo výzvach ISF sme nenašli dôkazy toho, že by vyhlasovateľ na úrovni výzvy riešil synergie tak, ako by sa dalo očakávať na základe popísaných postupov na národnej úrovni.

Zaujímavým zistením je, že identifikácia synergií je v prípade ISF ponechaná na žiadateľa, ktorý má povinnosť vo formulári v časti Odôvodnenie projektu popísať "Prepojenie projektu na strategické dokumenty: konkrétne prepojenie projektu – komplementárnosť a synergie". Treba však poznamenať, že autormi projektov boli špecializované útvary polície, od ktorých je nesprávne požadovať, aby mali prehľad v programoch EŠIF a vedeli správne a komplexne popísať synergie.

Tento rozpor medzi existenciou formálnych mechanizmov a ich reálnym uplatnením v praxi naznačuje, že hoci sú vytvorené predpoklady pre efektívnu koordináciu synergií, ich praktická implementácia je nedostatočná. Môže to byť spôsobené rôznymi faktormi, ako napríklad nedostatočná komunikácia medzi jednotlivými riadiacimi orgánmi, obmedzené povedomie o možnostiach synergií na úrovni prípravy konkrétnych výziev, alebo príliš úzke chápanie konceptu synergií.

Pre zlepšenie situácie by bolo vhodné posilniť praktické uplatňovanie existujúcich mechanizmov, zvýšiť povedomie o možnostiach synergií medzi jednotlivými programami a fondmi na úrovni prípravy výziev, a zaviesť systematickejší prístup k identifikácii a využívaniu synergických efektov medzi ISF a EŠIF. Zároveň by bolo vhodné prehodnotiť prístup, ktorý prenáša zodpovednosť za identifikáciu synergií na žiadateľov, najmä v prípadoch, keď nemožno očakávať, že budú mať dostatočný prehľad o všetkých relevantných programoch a fondoch.

5.5.1.3. Boli akcie vykonané prostredníctvom fondu v súlade s inými intervenciami s podobnými cieľmi a neboli s nimi v rozpore?

Na základe dostupných informácií možno konštatovať, že akcie vykonané prostredníctvom fondu ISF boli v súlade s inými intervenciami s podobnými cieľmi a neboli s nimi v rozpore. ISF je špecificky zameraný na oblasť vnútornej bezpečnosti, čo mu dáva jedinečné postavenie medzi fondami EÚ. Jeho zameranie na hraničnú kontrolu, vízovú politiku, boj proti kriminalite a krízové riadenie je komplementárne k iným intervenciám.

Identifikovaná bola najmä súdržnosť s OP Efektívna verejná správa v oblasti zlepšovania procesov a kvality verejných služieb a s OP Integrovaná infraštruktúra v oblasti digitalizácie procesov verejnej správy. Tieto operačné programy sa zameriavajú na širšie aspekty fungovania verejnej správy, zatiaľ čo ISF sa sústreďuje špecificky na bezpečnostné zložky a procesy.

Nebol identifikovaný žiadny priamy rozpor medzi intervenciami ISF a inými fondami či programami. Naopak, intervencia ISF vhodne dopĺňa ostatné nástroje. Vzájomná koordinácia fondov je zabezpečená prostredníctvom monitorovacieho výboru ISF a mechanizmov popísaných v predchádzajúcej kapitole. Zodpovedný orgán pre ISF (Ministerstvo vnútra SR)

je zapojený aj do implementácie iných fondov, čo umožňuje lepšiu koordináciu. Špecifické zameranie ISF na bezpečnosť minimalizuje riziko prekryvov s inými fondami.

Synergické efekty môžu byť dosiahnuté napríklad v oblasti IT systémov či školení personálu. Celkovo možno konštatovať, že intervencia ISF je koherentná s ostatnými nástrojmi podpory EÚ v SR, pričom sa zameriava na špecifickú oblasť vnútornej bezpečnosti, ktorá nie je primárne pokrytá inými fondami. Toto nastavenie umožňuje efektívne využitie zdrojov bez duplicít či rozporov.

5.6. Doplnkovosť

Pri hodnotiacom kritériu doplnkovosť sa zameriame na to, ako ciele stanovené v národnom programe a príslušné akcie dopĺňali ciele a akcie stanovené v rámci iných politík, najmä tých, ktoré sledoval členský štát. Toto kritérium skúma, ako fondy a programy fungujú spoločne s inými iniciatívami na dosiahnutie komplementárnych výsledkov.

5.6.1. Dopĺňali ciele stanovené v národnom programe a zodpovedajúce akcie, ktoré sa vykonali, ciele a akcie stanovené v rámci iných politík, najmä tie, ktoré sledoval členský štát?

Ciele stanovené v národnom programe ISF a realizované akcie významne dopĺňali národné politiky a stratégie v oblasti vnútornej bezpečnosti. Tento záver možno podporiť viacerými aspektmi doplnkovosti, ktoré sa prejavili počas implementácie programu.

Z finančného hľadiska predstavovalo financovanie z ISF dôležitý doplnkový zdroj k národným výdavkom na bezpečnosť a verejný poriadok. Štátny rozpočet v tejto oblasti vykazoval stabilný rastúci trend, keď výdavky vzrástli z 1,4 mld. EUR v roku 2013 na 2,67 mld. EUR v roku 2024, čo potvrdzuje silný národný záväzok v tejto oblasti. Prostriedky z ISF tak mohli byť cielene využité na špecifické priority a projekty nad rámec základného financovania zo štátneho rozpočtu.

Strategická doplnkovosť sa prejavila už počas politického dialógu, kde bola identifikovaná previazanosť s kľúčovými národnými stratégiami, ako napríklad Národný program boja proti obchodovaniu s ľuďmi. Projekty ISF pritom nadväzovali na predchádzajúce iniciatívy z programu SOLID a iných nástrojov. Aktivity boli zamerané na špecifické oblasti ako kybernetická bezpečnosť či boj proti drogám, kde vhodne dopĺňali existujúce národné politiky.

Z inštitucionálneho hľadiska sa ISF zameriava primárne na útvary Ministerstva vnútra SR a Policajného zboru. Keďže tieto inštitúcie sú financované zo štátneho rozpočtu pre ich základné fungovanie, ISF poskytol dodatočné zdroje na ich modernizáciu, inovácie a špecifické projekty. V systémovej oblasti podpora z ISF umožnila rozvoj informačných systémov (VIS, SIS II) komplementárne k národným systémom, pričom sa zabezpečila ich integrácia s existujúcou infraštruktúrou a procesmi.

Hoci počiatočné ex-ante posúdenie doplnkovosti nebolo realizované v plnom rozsahu, praktická implementácia programu preukázala významnú mieru komplementarity s národnými politikami. Toto je viditeľné najmä vo finančnej oblasti, kde ISF doplnil rastúce národné výdavky, v obsahovom zameraní, kde projekty nadväzovali na národné priority, a v inštitucionálnom pokrytí, kde podporil kľúčové bezpečnostné zložky nad rámec ich základného financovania.

Pre ďalšie programové obdobie by však bolo vhodné posilniť systematický prístup k zabezpečeniu doplnkovosti už vo fáze programovania a zaviesť lepšie mechanizmy na

priebežné vyhodnocovanie synergických efektov medzi národnými politikami a podporou z ISF.

5.6.1.1. Bolo vo fáze programovania uskutočnené a zohľadnené posúdenie iných intervencií s doplnkovými cieľmi?

V nadväznosti na predchádzajúcu hodnotiacu podotázku v rámci kritéria Súlad, kde bolo konštatované, že komplexné ex-ante posúdenie synergií a komplementarity s inými intervenciami nebolo plne realizované, možno podobné závery aplikovať aj na otázku doplnkovosti.

Zodpovedný orgán sa na otázku komplementarity sústredil už počas príprav na tzv. politický dialóg. Prioritou pri tvorbe NP ISF bolo jednak identifikovať potreby a požiadavky Slovenskej republiky v nadväznosti na výsledky politického dialógu, ako aj zabezpečiť, aby napr. projekty nadväzujúce na projekty podporené z programu SOLID alebo iných dostupných finančných nástrojov boli navzájom komplementárne.

Dokument z politického dialógu ("Key Policy Issues Paper") ukazuje, že v rámci programovania boli identifikované a diskutované kľúčové oblasti intervencií, ich vzájomné prepojenia a doplnkovosť v rôznych oblastiach ako:

- Prepojenie aktivít v oblasti azylu s aktivitami EASO a UNHCR
- Vzájomná doplnkovosť aktivít v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi s Národným programom boja proti obchodovaniu s ľuďmi 2011-2014
- Komplementarita aktivít v oblasti kybernetickej bezpečnosti s Európskou stratégiou kybernetickej bezpečnosti
- Doplnkovosť aktivít v oblasti boja proti drogám s EÚ Stratégiou pre drogy 2013-2020 a Akčným plánom EÚ pre drogy 2013-2016
- Prepojenie aktivít v oblasti hraničnej kontroly s aktivitami agentúry FRONTEX
- Doplnkovosť systémov VIS a SIS II s národnými informačnými systémami

Zodpovedný orgán sa počas prípravy NP ISF sústredil na identifikáciu potrieb a požiadaviek Slovenskej republiky v nadväznosti na výsledky tohto politického dialógu, ako aj na zabezpečenie toho, aby projekty nadväzovali na projekty podporené z programu SOLID alebo iných dostupných finančných nástrojov a boli s nimi komplementárne.

Hoci teda neexistuje dôkaz o systematickom a komplexnom posúdení intervencií s doplnkovými cieľmi, z dostupných informácií vyplýva, že aspekt doplnkovosti bol zohľadnený pri príprave programu, najmä v kontexte politického dialógu a nadväznosti na predchádzajúce programové obdobie. Tento prístup mohol do určitej miery prispieť k zabezpečeniu komplementarity NP ISF s inými relevantnými intervenciami, aj keď bez komplexného ex-ante posúdenia.

5.6.1.2. Vytvorili sa pre obdobie čerpania koordinačné mechanizmy medzi fondom a inými intervenciami s podobnými cieľmi s cieľom zabezpečiť ich doplnkovosť?

Koordinačné mechanizmy medzi ISF a inými intervenciami boli vytvorené na dvoch úrovniach - na úrovni Zodpovedného orgánu prostredníctvom nariadenia MV SR o koordinácii zahraničnej pomoci a na národnej úrovni prostredníctvom Pracovnej komisie pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov, ako je podrobne popísané v odpovedi na podobnú otázku v rámci kritéria súlad.

Hoci sú tieto formálne mechanizmy ustanovené, ich praktická implementácia vykazuje nedostatky. Analýza výziev ukázala, že chýba systematický prístup k identifikácii synergií na úrovni konkrétnych výziev. Problematickým sa javí najmä prístup, ktorý prenáša zodpovednosť za identifikáciu synergií na žiadateľov, ktorí často nemajú dostatočný prehľad o všetkých relevantných programoch a fondoch.

Pre efektívnejšie zabezpečenie doplnkovosti by bolo potrebné:

- posilniť praktické uplatňovanie existujúcich mechanizmov
- zvýšiť povedomie o možnostiach synergií pri príprave výziev
- zaviesť systematickejší prístup k identifikácii a využívaniu synergických efektov medzi ISF a inými intervenciami už vo fáze programovania a prípravy výziev

5.6.1.3. Boli zavedené mechanizmy zamerané na predchádzanie prekrývaniu využívaných finančných nástrojov?

Mechanizmy na predchádzanie prekrývaniu finančných nástrojov boli formálne vytvorené v rámci systému koordinácie medzi fondmi EÚ, ako to bolo popísané v časti o kritériu súladu. V analyzovanej dokumentácii však neboli identifikované konkrétne prípady, kde by tieto mechanizmy museli byť aktívne uplatnené. Toto však nepredstavuje významné riziko, keďže Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF) má veľmi špecifické zameranie a úzko vymedzenú skupinu prijímateľov - prevažne ide o útvary Ministerstva vnútra SR a Policajného zboru, ktorých aktivity sú primárne financované zo štátneho rozpočtu. Táto špecifickosť fondu prirodzene minimalizuje riziko prekrývania s inými finančnými nástrojmi EÚ.

5.7. Udržateľnosť

Pri hodnotiacom kritériu **udržateľnosť** sa zameriame na hodnotenie, či sú výsledky a pozitívne účinky projektov podporovaných fondom pravdepodobne trvalé aj po skončení finančnej podpory fondu.

5.7.1. Je pravdepodobné, že pozitívne účinky projektov podporovaných fondom budú pokračovať aj po skončení jeho podpory?

Na základe dostupných informácií možno konštatovať, že udržateľnosť pozitívnych účinkov projektov podporovaných z fondu ISF v programovom období 2014-2020 je diferencovaná podľa typu realizovaných projektov a prijímateľov.

Vysoká miera dlhodobej udržateľnosti sa predpokladá najmä pri investíciách do IT systémov, hardvéru, softvéru a špecializovaných zariadení ako sú vozidlá, kamerové systémy či diagnostické prístroje. Tento predpoklad vychádza z charakteru týchto investícií, ktoré predstavujú dlhodobý majetok systematicky využívaný v každodennej praxi. Pozitívnym zistením je, že príslušné útvary už v súčasnosti plánujú vo svojich rozpočtoch zdroje potrebné na údržbu, kalibráciu a prípadnú obnovu zariadení.

V oblasti vzdelávacích aktivít je udržateľnosť výsledkov diferencovanejšia. Ako príklad dobrej praxe možno uviesť Kriminalisticko-expertízny ústav PZ PPZ, ktorý má vzhľadom na požiadavky vlastnej certifikácie vypracovaný komplexný systém vzdelávania a transferu znalostí. Na druhej strane, niektoré útvary čelia výzvam pri zabezpečení kontinuity odborných znalostí, najmä v súvislosti s personálnymi zmenami. Hlavnou štrukturálnou prekážkou je systém štátnozamestnaneckých miest, ktorý neumožňuje dočasné prekrývanie pozícií.

K udržateľnosti výsledkov prispieva aj skutočnosť, že prijímateľmi finančných prostriedkov sú prevažne jednotlivé zložky polície, ktoré majú osobitné postavenie zo zákona. Tieto inštitúcie majú zabezpečenú trvalú existenciu a fungovanie, čo vytvára predpoklad pre dlhodobé využívanie výsledkov projektov. Zároveň však absentuje systematické sledovanie udržateľnosti prostredníctvom následných monitorovacích správ pri infraštruktúrnych projektoch, keďže kontrola sa realizuje prevažne prostredníctvom ad-hoc kontrol.

Na základe týchto zistení možno konštatovať, že existuje vysoká pravdepodobnosť pokračovania pozitívnych účinkov projektov po skončení podpory fondu, najmä v oblasti technologického vybavenia a systémových riešení. V oblasti rozvoja ľudských zdrojov je udržateľnosť viac závislá od systémových podmienok a organizačného nastavenia jednotlivých prijímateľov.

5.7.1.1. Aké boli hlavné opatrenia, ktoré prijal členský štát s cieľom zabezpečiť udržateľnosť výsledkov projektov vykonaných s podporou fondu (vo fáze programovania aj čerpania)?

Hlavné opatrenia, ktoré Slovenská republika prijala s cieľom zabezpečiť udržateľnosť výsledkov projektov podporených z fondu ISF v programovom období 2014-2020, sú špecifické vzhľadom na povahu prijímateľov a charakter projektov. Keďže prijímateľmi finančných prostriedkov sú prevažne jednotlivé zložky polície, ktoré majú osobitné

postavenie zo zákona, klasický koncept udržateľnosti v zmysle organizačnej alebo personálnej kontinuity je menej relevantný. Tieto inštitúcie majú zabezpečenú trvalú existenciu a fungovanie, takže sa pozornosť sústredila na iné aspekty udržateľnosti, ako sú napríklad finančná efektívnosť, technologická aktualizácia a integrácia nových postupov do existujúcich systémov.

Na úrovni jednotlivých projektov sa udržateľnosť výsledkov riešila v časti B5 žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov, konkrétne v sekcii "Udržateľnosť výsledkov projektu a nadväzujúce aktivity". Tu žiadatelia uviedli, aké aktivity plánujú vykonávať po ukončení realizácie projektu a ako zabezpečia finančnú a prevádzkovú udržateľnosť dosiahnutých výsledkov. Vzhľadom na limitovaný priestor (maximálne 900 znakov) však tieto popisy často neboli príliš detailné, čo mohlo obmedziť hlbšie posúdenie plánovanej udržateľnosti.

Ďalším faktorom ovplyvňujúcim udržateľnosť je skutočnosť, že prijímatelia nemali povinnosť predkladať následné monitorovacie správy po ukončení projektov. Kontrola udržateľnosti môže byť uskutočňovaná prevažne prostredníctvom ad-hoc kontrol, iniciovaných na základe externých podnetov. Tento prístup však neumožňuje systematické sledovanie dlhodobých dopadov projektov a hodnotenie ich efektívnosti v širšom kontexte.

V dôsledku uvedených okolností je hodnotenie dlhodobého dopadu projektov komplikované a často sa musí vykonávať nepriamo, napríklad prostredníctvom analýzy relevantných štatistík ako sú kriminalita, migrácia alebo správy o konzulárnej činnosti. Takéto sprostredkované indikátory však nemusia vždy presne odrážať prínos konkrétnych projektov, čo predstavuje výzvu pre komplexné hodnotenie udržateľnosti a efektivity opatrení prijatých v rámci ISF.

5.7.1.2. Zaviedli sa mechanizmy na zabezpečenie kontroly udržateľnosti vo fáze programovania aj čerpania?

Mechanizmy na zabezpečenie kontroly udržateľnosti výsledkov projektov sa zaviedli predovšetkým vo fáze čerpania, ako je to podrobne popísané v príručke pre prijímateľa. Počas realizácie projektu sú prijímatelia povinní priebežne zbierať údaje potrebné na sledovanie plnenia indikátorov a informácie o priebehu realizácie jednotlivých aktivít. Tieto údaje a informácie predkladajú prostredníctvom monitorovacích správ projektu v termínoch stanovených grantovou zmluvou alebo internými predpismi.

Zodpovedný orgán (ZO) monitoruje projekty na základe údajov predkladaných v monitorovacích správach, výsledkov finančnej kontroly na mieste a informačno-koordinačných stretnutí. Proces monitorovania je systematický a prebieha priebežne počas celého obdobia trvania projektov, až po ukončenie platnosti a účinnosti všetkých grantových zmlúv alebo interných predpisov.

Samotný program však udržateľnosť vo fáze programovania explicitne nerieši; udržateľnosť vyplýva z charakteru programu a prijímateľov. Keďže prijímateľmi sú prevažne silové zložky štátu s osobitným postavením zo zákona, predpokladá sa, že výsledky projektov budú dlhodobo integrované do ich bežnej činnosti. Tým pádom sa mechanizmy na zabezpečenie

kontroly udržateľnosti sústredujú viac na fázu realizácie projektov než na fázu programovania.

Celkovo možno konštatovať, že mechanizmy na zabezpečenie kontroly udržateľnosti boli zavedené najmä prostredníctvom monitorovacích a kontrolných postupov počas realizácie projektov, ako to definuje príručka pre prijímateľa. Vo fáze programovania sa udržateľnosť riešila implicitne, vychádzajúc z povahy programu a charakteru prijímateľov, čo zabezpečuje, že výsledky projektov majú trvalý prínos bez potreby dodatočných mechanizmov kontroly udržateľnosti.

5.7.1.3. Do akej miery sa očakáva, že výsledky/prínosy akcií podporovaných fondom budú pokračovať aj naďalej?

Očakávaná udržateľnosť výsledkov a prínosov podporených akcií sa líši podľa typu realizovaných projektov. Môžeme identifikovať tri hlavné kategórie investícií s rozdielnou mierou predpokladanej udržateľnosti:

- Pri investíciách do **IT systémov** (hardvér a softvér) a pri nákupe **špecializovaných zariadení** (vozidlá, kamerové systémy, diagnostické prístroje) sa očakáva vysoká miera dlhodobej udržateľnosti. Tento predpoklad vychádza zo samotného charakteru investícií, ktoré predstavujú dlhodobý majetok určený na systematické využívanie v každodennej praxi. Pozitívnym zistením z hĺbkových rozhovorov je, že príslušné útvary už v súčasnosti plánujú vo svojich rozpočtoch zdroje potrebné na údržbu, kalibráciu a prípadnú obnovu zariadení. Osobitne systematický prístup možno pozorovať u Kriminalisticko-expertízneho ústavu PZ PPZ, ktorý má jasne definované procesy pre zabezpečenie kontinuity prevádzky získaných zariadení.
- V oblasti **vzdelávacích aktivít** je situácia s udržateľnosťou výsledkov diferencovanejšia. Ako príklad dobrej praxe možno uviesť Kriminalisticko-expertízny ústav PZ PPZ, ktorý má vzhľadom na požiadavky vlastnej certifikácie vypracovaný komplexný systém vzdelávania a transferu znalostí. Tento systematický prístup významne prispieva k udržaniu a ďalšiemu rozvoju získaných odborných kompetencií. Na druhej strane, na niektorých útvaroch je zabezpečenie kontinuity odborných znalostí pri personálnych zmenách problematickejšie. Hlavnou štrukturálnou prekážkou je systém štátnozamestnaneckých miest, ktorý neumožňuje dočasné prekrývanie pozícií. Keďže nový zamestnanec môže nastúpiť až po uvoľnení systematizovaného miesta odchádzajúcim pracovníkom, vzniká tu riziko nedostatočného prenosu nadobudnutých skúseností a znalostí. Tento systémový faktor môže negatívne ovplyvniť dlhodobú udržateľnosť výsledkov vzdelávacích aktivít v dotknutých organizačných jednotkách.

5.7.1.4. Aké opatrenia sa prijali na zabezpečenie kontinuity činností vykonávaných vďaka prevádzkovej podpore?

Slovenská republika nepožiadala o prevádzkovú podporu podľa článku 10 nariadenia (EÚ) č. 515/2014 na financovanie verejných orgánov zodpovedných za plnenie úloh a poskytovanie služieb, ktoré predstavujú verejnú službu pre Úniu. Z tohto dôvodu sa táto časť hodnotenia nevykonáva.

5.8. Pridaná hodnota EÚ

Pri hodnotiacom kritériu **pridaná hodnota EÚ** sa zameriame na posúdenie, či a ako podpora poskytovaná z fondov EÚ priniesla pridanú hodnotu v porovnaní s tým, čo by bolo dosiahnuté bez tejto podpory. Toto kritérium skúma, ako finančné zdroje EÚ prispeli k dosiahnutiu výsledkov, ktoré by na národnej úrovni neboli realizovateľné alebo by boli realizované s nižšou efektivitou.

5.8.1. Priniesla podpora zo strany EÚ nejakú pridanú hodnotu?

Na základe vykonaného hodnotenia možno konštatovať, že fond ISF prináša významnú pridanú hodnotu na národnej aj európskej úrovni, a to v niekoľkých kľúčových dimenziách.

Z hľadiska objemu predstavuje ISF hlavný, často až 90-percentný zdroj financovania kapitálových investícií v oblasti vnútornej bezpečnosti a ochrany hraníc pre prijímateľov. Vzhľadom na obmedzené možnosti štátneho rozpočtu by bez podpory z ISF nebolo možné realizovať väčšinu investičných projektov v týchto oblastiach, prípadne by sa realizovali len vo veľmi obmedzenom rozsahu a s výrazným časovým oneskorením.

Hoci by SR aj bez podpory z ISF realizovala základné aktivity v oblasti vnútornej bezpečnosti a ochrany hraníc, keďže ide o základné funkcie štátu zakotvené v ústave a ďalších strategických dokumentoch, rozsah a tempo modernizácie by boli výrazne limitované dostupnými národnými zdrojmi. Prerušenie podpory z fondu by malo významné negatívne dôsledky na schopnosť SR modernizovať svoje kapacity a efektívne reagovať na nové bezpečnostné hrozby a výzvy.

Mimoriadne významný je prínos podporovaných akcií na úrovni EÚ. V oblasti vnútornej bezpečnosti (ISF Police) projekty výrazne posilnili celoeurópsku spoluprácu prostredníctvom modernizácie systémov ako EUROPOL SIENA, AFIS/EURODAC či PNR. V oblasti ochrany hraníc a víz (ISF Borders) prispeli k budovaniu integrovaného systému riadenia hraníc EÚ prostredníctvom implementácie systémov ako EES, ETIAS, modernizácie VIS a posilnenia ochrany vonkajšej schengenskej hranice.

Celkovo ISF predstavuje nenahraditeľný nástroj, ktorý umožňuje Slovensku nielen plniť svoje záväzky voči EÚ, ale aj významne prispievať k budovaniu harmonizovaného a interoperabilného systému vnútornej bezpečnosti a ochrany hraníc v rámci celej EÚ. O prevádzkovú podporu podľa článku 10 nariadenia (EÚ) č. 515/2014 SR nepožiadala.

5.8.1.1. Aké sú hlavné druhy pridanej hodnoty vyplývajúcej z podpory z fondu (objem, rozsah, úloha, proces)?

Na základe dostupných informácií, vrátane realizovaných hĺbkových rozhovorov s prijímateľmi, možno identifikovať niekoľko kľúčových oblastí, v ktorých sa prejavuje významná pridaná hodnota podpory programu ISF nad rámec toho, čo by dokázalo

Slovensko dosiahnuť samostatne. Z realizovaných rozhovorov jednoznačne vyplýva, že fond predstavuje hlavný, a často jediný významný zdroj financovania kapitálových investícií pre prijímateľov, pričom tvorí 70-90% všetkých ich kapitálových výdavkov v relevantných oblastiach. Respondenti pritom zdôraznili, že vzhľadom na obmedzené možnosti štátneho rozpočtu by bez podpory z ISF nebolo možné realizovať väčšinu investičných projektov v oblasti vnútornej bezpečnosti, prípadne by sa realizovali len vo veľmi obmedzenom rozsahu a s výrazným časovým oneskorením.

Bez členstva Slovenskej republiky v Európskej únii a bez existencie programu ISF by mnohé témy a projekty v oblasti vnútornej bezpečnosti na Slovensku vôbec neboli realizované. ISF prináša nielen finančné zdroje, ale aj prístup k najnovším technológiám, poznatkom a osvedčeným postupom, ktoré by inak boli pre Slovensko nedostupné. Členstvo v EÚ a využívanie programu ISF umožňuje Slovensku zapájať sa do spoločných iniciatív a projektov, ktoré presahujú národný rámec a prispievajú k posilneniu bezpečnosti v celej EÚ, čo potvrdzuje, že kolektívne konanie na úrovni EÚ je v tejto oblasti efektívnejšie ako individuálne akcie členských štátov.

ISF umožňuje implementáciu komplexných a finančne náročných projektov, ktoré komplementárne dopĺňajú národné programy a vytvárajú synergické efekty. Fond pokrýva široké spektrum intervencií – od materiálo-technického vybavenia cez IT systémy až po budovanie odborných kapacít, pričom rozsah podpory je primeraný stanoveným cieľom. Ako potvrdili respondenti v rámci hĺbkových rozhovorov, fond zohráva kľúčovú úlohu pri modernizácii a rozvoji kapacít v oblasti vnútornej bezpečnosti. Konkrétne príklady z rozhovorov zahŕňajú implementáciu nových metód využívaných na účely trestného konania (napríklad v oblasti genetiky – fenotypové vlastnosti v DNA) či projekty v oblasti pyrotechniky (pyroboty, pyrodetec), ktoré priniesli nové spôsobilosti pre pyrotechnikov. Významný prínos má fond aj v oblasti podpory medzinárodnej spolupráce a výmeny informácií medzi bezpečnostnými zložkami, čo potvrdzujú napríklad projekty rozšírenia komunikačného systému SIENA.

Je potrebné zdôrazniť, že podpora z ISF umožňuje členským štátom efektívne presadzovať politické ciele EÚ v oblasti vnútornej bezpečnosti. Skutočnosť, že tieto ciele sú podporené finančnými nástrojmi, ako je ISF, výrazne uľahčuje ich implementáciu na národnej úrovni. To prispieva k harmonizácii postupov a posilňuje spoločnú bezpečnostnú politiku EÚ. Financovanie z ISF taktiež podporuje inovácie a prenos know-how medzi členskými štátmi, čo zvyšuje celkovú efektívnosť bezpečnostných opatrení.

Z procesného hľadiska fond prináša systematický prístup k plánovaniu a implementácii investícií v oblasti vnútornej bezpečnosti, podporuje zavádzanie štandardizovaných postupov a metodík a prispieva k budovaniu projektových a implementačných kapacít u prijímateľov. Respondenti v rámci rozhovorov potvrdili, že projekty boli viazané na jasne definované priority vychádzajúce z politik EÚ a potrieb definovaných na úrovni SR. Program zároveň dokázal flexibilne reagovať na nové potreby počas implementácie, ako napríklad zabezpečenie záložných priestorov v reakcii na pandémiu COVID-19.

Navyše, ISF podporuje tematické oblasti, ktoré by inak mohli byť na národnej úrovni prehliadané alebo podfinancované. Tým zabezpečuje, že aj menšie, ale strategicky významné projekty získajú potrebnú podporu. Fond tiež podporuje spoluprácu medzi rôznymi inštitúciami a organizáciami, čo vedie k lepšej koordinácii a synergii v oblasti vnútornej bezpečnosti.

Všetky tieto skutočnosti, podložené priamymi skúsenosťami prijímateľov zachytenými v hĺbkových rozhovoroch, potvrdzujú významný prínos a jedinečnú pridanú hodnotu fondu ISF pre rozvoj vnútornej bezpečnosti v Slovenskej republike. Bez podpory z ISF by mnohé kľúčové investície neboli vôbec realizované, resp. by sa realizovali v značne obmedzenom rozsahu, čo by malo významný negatívny dopad na modernizáciu a rozvoj kapacít v oblasti vnútornej bezpečnosti. ISF tak predstavuje nenahraditeľný nástroj, ktorý umožňuje Slovensku nielen plniť svoje záväzky voči EÚ, ale aj zvyšovať bezpečnosť svojich občanov prostredníctvom moderných a efektívnych riešení.

5.8.1.2. Uskutočnil by členský štát akcie potrebné na vykonávanie politik EÚ v oblastiach podporovaných fondom bez jeho finančnej podpory?

Na základe vykonaného hodnotenia možno konštatovať, že Slovenská republika by aj bez podpory z ISF realizovala aktivity potrebné na vykonávanie politik EÚ v oblasti vnútornej bezpečnosti a ochrany hraníc, keďže ide o základné funkcie štátu a jeho povinnosti voči občanom. Zabezpečenie vnútornej bezpečnosti a ochrana štátnych hraníc patria medzi kľúčové úlohy každého štátu zakotvené aj v základných právnych dokumentoch SR.

Táto povinnosť vyplýva priamo z Ústavy SR, ktorá definuje zabezpečenie vnútornej bezpečnosti ako jednu zo základných úloh štátu. Konkrétne úlohy a kompetencie sú ďalej rozpracované v kľúčových strategických dokumentoch ako Bezpečnostná stratégia SR, Národný plán riadenia kontroly hraníc SR na roky 2015-2018 a Schengenský akčný plán Slovenskej republiky. Oblasť ochrany hraníc je ďalej regulovaná zákonom č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov, zatiaľ čo vízová politika je upravená vízovým kódexom a súvisiacimi vnútroštátnymi predpismi.

SR by sa aj bez existencie ISF cítila byť viazaná svojimi záväzkami vyplývajúcimi z členstva v EÚ a Schengenskom priestore a pokračovala by v plnení úloh v oblasti vnútornej bezpečnosti, vízovej politiky a európskeho integrovaného riadenia hraníc. Tieto aktivity by však museli byť financované výlučne z národných zdrojov, čo by vzhľadom na obmedzené možnosti štátneho rozpočtu znamenalo realizáciu v menšom rozsahu a s výrazným časovým oneskorením.

Mnohé investičné projekty, najmä tie technologicky náročnejšie a finančne nákladnejšie, by sa realizovali postupne v dlhšom časovom horizonte, prípadne v obmedzenom rozsahu zodpovedajúcim dostupným národným zdrojom. Toto potvrdzujú aj údaje o národných výdavkoch pred zavedením ISF - v roku 2013 predstavovali celkové národné výdavky na riadenie kontroly hraníc približne 4,3 milióna EUR, náklady na oblasť vízovej politiky približne

47 850 EUR a výdavky na SIS predstavovali približne 1,7 milióna EUR, čo predstavuje výrazne nižšie hodnoty v porovnaní s objemom investícií realizovaných s podporou ISF.

Možno teda zhrnúť, že hoci by SR aj bez podpory z ISF pokračovala v zabezpečovaní svojich základných funkcií v oblasti vnútornej bezpečnosti, ochrany hraníc a vízovej politiky, rozsah a tempo modernizácie by boli výrazne obmedzené dostupnými národnými zdrojmi. ISF tak zohráva kľúčovú úlohu pri zabezpečení rýchlejšej a komplexnejšej implementácie potrebných opatrení v týchto oblastiach.

5.8.1.3. Aké by boli najpravdepodobnejšie dôsledky prerušenia podpory poskytovanej z fondu?

Na základe vykonaného hodnotenia možno predpokladať, že prípadné prerušenie podpory z Fondu pre vnútornú bezpečnosť (ISF) by malo významné negatívne dôsledky na rozvoj a modernizáciu v oblasti vnútornej bezpečnosti v SR. Z realizovaných rozhovorov s prijímateľmi jednoznačne vyplýva, že fond predstavuje kľúčový, v niektorých prípadoch až 90-percentný zdroj financovania kapitálových investícií.

Prerušenie podpory by znamenalo výrazné spomalenie alebo úplné zastavenie modernizácie technického vybavenia a infraštruktúry v oblasti ochrany vonkajšej hranice SR s Ukrajinou. V oblasti vnútornej bezpečnosti by došlo k obmedzeniu investícií do nových technológií a postupov, čo by znížilo schopnosť SR efektívne reagovať na nové bezpečnostné hrozby a výzvy. Mnohé plánované projekty by sa buď vôbec nerealizovali, alebo by sa museli realizovať vo výrazne obmedzenom rozsahu a s významným časovým oneskorením.

Významne by bola obmedzená aj oblasť medzinárodnej spolupráce a výmeny informácií medzi bezpečnostnými zložkami, keďže by chýbali prostriedky na rozvoj potrebných IT systémov a komunikačnej infraštruktúry. Takáto situácia by mala za následok zníženie schopnosť SR participovať na spoločných európskych iniciatívach v oblasti vnútornej bezpečnosti.

Vzhľadom na obmedzené možnosti štátneho rozpočtu by nebolo možné v plnej miere nahradiť chýbajúce prostriedky z ISF národnými zdrojmi. To by mohlo viesť k zníženiu celkovej úrovne bezpečnosti a ohroziť schopnosť SR plniť svoje záväzky vyplývajúce z členstva v EÚ a Schengenskom priestore na požadovanej úrovni.

5.8.1.4. Do akej miery viedli akcie podporované fondom k prínosu na úrovni Únie?

Na základe analýzy realizovaných projektov možno konštatovať, že akcie podporované z ISF významne prispeli k dosahovaniu cieľov na úrovni EÚ, a to v oboch kľúčových komponentoch fondu.

V rámci ISF Police (vnútorná bezpečnosť) projekty výrazne prispeli k posilneniu

celoeurópskej spolupráce v oblasti boja proti závažnej a organizovanej trestnej činnosti. Modernizácia a rozšírenie komunikačného kanála EUROPOL SIENA na viaceré útvary Policajného zboru SR či rekonštrukcia Centra policajnej a colnej spolupráce Trstená-Chyžné významne zlepšili schopnosť SR zapájať sa do medzinárodnej policajnej spolupráce. Projekty v oblasti modernizácie forenzných systémov (AFIS/EURODAC a CODIS) posilnili schopnosť SR podieľať sa na cezhraničnej výmene biometrických údajov. Významným prínosom bolo aj vybudovanie systému zberu údajov o PNR (Passenger Name Record), ktorý prispieva k lepšej identifikácii bezpečnostných hrozieb na úrovni EÚ. Realizované projekty v oblasti boja proti drogovej kriminalite, obchodovaniu so zbraňami či kybernetickej kriminalite prispievajú k napĺňaniu priorít politického cyklu EÚ v oblasti boja proti organizovanej trestnej činnosti.

V oblasti ISF Borders (ochrana hraníc a víza) projekty významne prispeli k budovaniu integrovaného systému riadenia hraníc EÚ. Modernizácia technického vybavenia pre výkon hraničného dozoru na vonkajšej schengenskej hranici s Ukrajinou, vrátane nákupu bezpilotných lietadiel, termokamier a prístrojov nočného videnia, priamo prispieva k ochrane vonkajších hraníc celej EÚ. Zavedenie systému ABC brán na medzinárodnom letisku v Bratislave a implementácia nových európskych systémov ako EES (Entry/Exit System) a ETIAS (European Travel Information and Authorisation System) posilňujú harmonizovaný prístup ku kontrole hraníc v rámci EÚ. V oblasti vízovej politiky program podporil modernizáciu hardvérového vybavenia národného VIS a jeho prepojenie s centrálnym VIS, čím prispieva k efektívnejšiemu fungovaniu spoločnej vízovej politiky EÚ.

Všetky tieto intervencie vytvárajú predpoklady pre harmonizovaný prístup k vnútornej bezpečnosti a ochrane vonkajších hraníc na úrovni celej EÚ. Realizované projekty nielen posilňujú capacity SR, ale významne prispievajú k budovaniu integrovaného a interoperabilného systému vnútornej bezpečnosti a ochrany hraníc v rámci celej EÚ.

5.8.1.5. Akú pridanú hodnotu priniesla prevádzková podpora?

Slovenská republika nepožiadala o prevádzkovú podporu podľa článku 10 nariadenia (EÚ) č. 515/2014 na financovanie verejných orgánov zodpovedných za plnenie úloh a poskytovanie služieb, ktoré predstavujú verejnú službu pre Úniu. Z tohto dôvodu sa táto časť hodnotenia nevykonáva.

5.9. Zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia

Pri hodnotiacom kritériu **zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia** sa zameriame na posúdenie, či zavedené zmeny v riadení fondu a prístupoch k financovaniu viedli k zefektívneniu a zrýchleniu procesu pre prijímateľov. Toto kritérium skúma, ako boli procesy a postupy optimalizované s cieľom znížiť náročnosť implementácie projektov.

5.9.1. Došlo k zjednodušeniu postupov riadenia fondu a zníženiu administratívneho zaťaženia pre prijímateľov prostriedkov z fondu?

Napriek implementácii niektorých opatrení zameraných na zjednodušenie postupov riadenia fondu, ako je zavedenie paušálneho financovania nepriamych výdavkov či zvýšená flexibilita v oblasti personálnych výdavkov, celkové zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia pre prijímateľov prostriedkov z fondu bolo dosiahnuté len čiastočne.

Administratívna náročnosť zostáva na vysokej úrovni, čo je do značnej miery inherentné a vyplýva z aplikácie pravidiel platných pre Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), ktoré sú všeobecne považované za komplikované. Tento fakt bol potvrdený aj v rozhovoroch s prijímateľmi, ktorí hodnotili administratívne procesy spojené s implementáciou projektov ISF ako veľmi zložité. Osobitne poukázali na náročnosť verejného obstarávania a kontrolných procesov, pričom validácia správnosti postupov a dlhé kontrolné lehoty výrazne spomalili realizáciu projektov a znížili ich efektivitu.

Hoci zavedenie kontaktných osôb poskytujúcich podporu prijímateľom bolo hodnotené pozitívne, administratívna záťaž zostala na vysokej úrovni. Rozsiahla potreba predkladania detailnej podpornej dokumentácie, prísne pravidiel pre personálne výdavky vrátane detailného vykazovania práce a komplikované pravidlá pre verejné obstarávanie naďalej predstavujú značnú administratívnu prekážku.

Celkovo možno konštatovať, že hoci došlo k určitým krokom smerujúcim k zjednodušeniu postupov riadenia fondu, tieto opatrenia neboli dostatočné na výrazné zníženie administratívneho zaťaženia pre prijímateľov. Pre dosiahnutie významnejšieho zjednodušenia by bolo potrebné prijať komplexnejší prístup, ktorý by zahŕňal prehodnotenie existujúcich pravidiel a postupov, zefektívnenie kontrolných mechanizmov a zameranie sa na primeranosť administratívnych požiadaviek voči skutočným rizikám a prínosom. Bez takýchto zásadných zmien zostane administratívna náročnosť pre prijímateľov naďalej vysoká.

- 5.9.1.1. Viedli inovačné postupy zavedené v rámci fondu (zjednodušené možnosti vykazovania nákladov, viacročné programovanie, vnútroštátne pravidlá oprávnenosti, komplexnejšie národné programy umožňujúce flexibilitu) k zjednodušeniu pre prijímateľov prostriedkov z fondu?

Očakávané zjednodušenia

Systém implementácie fondov pre oblasť vnútorných záležitostí priniesol v porovnaní s programovým obdobím 2007-2013 niekoľko významných zmien zameraných na zjednodušenie postupov. Hlavné inovácie, ktoré mali prispieť k zjednodušeniu, zahŕňali:

1. Prechod z ročného na viacročné programovanie, ktorý mal zabezpečiť:
 - väčšiu flexibilitu pri riadení národných programov
 - možnosť implementovať projekty s dlhším životným cyklom
 - potenciál pre vyššiu mieru čerpania
 - odstránenie potreby prípravy ročných programov
2. Zavedenie národných pravidiel oprávnenosti, ktoré mali:
 - poskytnúť väčšiu flexibilitu pri riadení národných programov
 - umožniť prispôsobenie pravidiel národným špecifikám
 - zjednodušiť implementáciu na národnej úrovni
3. Možnosť využitia zjednodušeného vykazovania nákladov, ktoré malo:
 - znížiť administratívnu záťaž pri vykazovaní výdavkov
 - zjednodušiť proces kontroly a auditu
 - urýchliť proces spracovania žiadostí o platbu
4. Jednotný súbor postupov pre príbuzné fondy (ISF-Polícia, ISF-Hranice a víza a Fond pre azyl, migráciu a integráciu), ktorý mal viesť k:
 - lepšej koordinácii medzi fondmi
 - harmonizácii postupov
 - efektívnejšiemu riadeniu

Napriek týmto zamýšľaným zlepšeniam, priebežné hodnotenie⁴¹ ukázalo, že opatrenia na zjednodušenie a zníženie administratívnej záťaže dosiahli svoje ciele len čiastočne. Mnohé členské štáty nevyužili všetky dostupné možnosti zjednodušenia (napríklad zjednodušené vykazovanie nákladov) a v niektorých prípadoch národné pravidlá oprávnenosti paradoxne prispeli k zvýšeniu administratívnej záťaže.

Identifikované zjednodušenia

Po analýze slovenského **systému riadenia a kontroly**⁴² vo vzťahu k očakávaným zjednodušeniam v implementácii fondov pre programové obdobie 2014-2020 je možné konštatovať, že dokument neposkytuje dostatočné informácie o implementácii kľúčových zjednodušujúcich prvkov.

⁴¹ **Európska komisia. (2018).** Interim evaluation of the Internal Security Fund – Police. Dostupné na <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9d15894a-f9d3-11e8-a96d-01aa75ed71a1>

⁴² **Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Popis systému riadenia a kontroly fondov pre oblasť vnútorných záležitostí Interný materiál poskytnutý Ministerstvom vnútra SR.

Hoci systém riadenia a kontroly obsahuje zmienku o viacročnom programovaní na obdobie 2014-2020, nepopisuje ako toto nastavenie prakticky prispieva k väčšej flexibilitě pri riadení programu, možnosti implementovať projekty s dlhším životným cyklom, dosahovaniu vyššej miery čerpania či odstráneniu potreby pripravovať ročné programy.

V oblasti národných pravidiel oprávnenosti síce dokument detailne popisuje kontrolné mechanizmy a postupy, ale neobsahuje informácie o tom, ako tieto pravidlá poskytujú väčšiu flexibilitu pri riadení programu, umožňujú prispôsobenie národným špecifikám alebo zjednodušujú implementáciu. Zjednodušené vykazovanie nákladov, ktoré malo byť jedným z kľúčových nástrojov na zníženie administratívnej záťaže, nie je v dokumente vôbec spomenuté.

V **príručke pre prijímateľa**⁴³ možno identifikovať určité zjednodušujúce prvky ako napríklad flexibilnejší prístup k zmenám v rozpočte projektu, kde prijímateľ má možnosť vykonávať finančné presuny medzi kapitolami rozpočtu alebo v rámci rozpočtu do výšky 10% bez potreby uzatvárania dodatku ku grantovej zmluve.

V oblasti vykazovania výdavkov je významným zjednodušením zavedenie paušálnej sadzby pre nepriame výdavky, ktoré sa vypočítavajú ako percento z oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov (maximálne do výšky 15%). Pri týchto výdavkoch prijímateľ nepredkladá žiadnu podpornú dokumentáciu, čo významne znižuje administratívnu záťaž.

Napriek týmto pozitívnym prvkom však systém stále obsahuje významné administratívne požiadavky, ktoré udržiavajú vysokú mieru administratívnej náročnosti. Ide najmä o rozsiahly systém kontrol verejného obstarávania, kde prijímateľ musí predkladať dokumentáciu na kontrolu v rôznych fázach procesu. Rovnako zostávajú zachované podrobné požiadavky na podpornú dokumentáciu pri predkladaní žiadostí o platbu a detailné požiadavky na monitorovacie správy projektu.

Na základe analýzy **Pravidiel oprávnenosti fondov pre oblasť vnútorných záležitostí**⁴⁴ môžeme identifikovať ďalšie prvky týkajúce sa zjednodušenia implementácie fondov. Pozitívnym krokom je zavedenie paušálneho financovania nepriamych výdavkov, kde paušálna sadzba až do výšky 15 % z oprávnených priamych výdavkov na zamestnancov výrazne uľahčuje vykazovanie režijných nákladov. Prijímatelia nemusia predkladať podpornú dokumentáciu k nepriamym výdavkom, čo znižuje administratívnu záťaž a urýchlí proces schvaľovania.

Ďalším zjednodušením je flexibilita v oblasti personálnych výdavkov. Systém umožňuje využitie rôznych foriem pracovnoprávných vzťahov, ako sú pracovné zmluvy či dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Taktiež je umožnené nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času, čo prijímateľom poskytuje väčšiu flexibilitu pri plánovaní a

⁴³ **Ministerstvo vnútra SR. (2024).** Príručka pre prijímateľa fondov pre oblasť vnútorných záležitostí, verzia 4.2. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsvr_a_eu/simons/foto/PpP_4.2_final_final.pdf

⁴⁴ **Ministerstvo vnútra SR. (2022).** Pravidlá oprávnenosti fondov pre oblasť vnútorných záležitostí, verzia 3.0. Dostupné na https://www.minv.sk/swift_data/source/mvsvr_a_eu/simons/dokumenty_pre_prijimatelov/Pravidla_opravnivosti_jul%202022.pdf

realizácii projektových aktivít. Jasne definované oprávnené zložky mzdy a spôsob ich výpočtu prispievajú k transparentnosti a zjednodušujú proces vykazovania personálnych nákladov.

V oblasti cestovných náhrad dochádza k zjednodušeniu prostredníctvom možnosti využitia vlastných sadzieb denných náhrad. Prijímatelia tak môžu prispôsobiť tieto sadzby svojim interným politikám, čo zjednodušuje administráciu a znižuje potrebu dodatočnej dokumentácie. Jasne stanovené pravidlá pre výpočet náhrad pri použití rôznych druhov dopravy a zjednodušený systém preukazovania týchto výdavkov ďalej znižujú administratívnu záťaž.

Napriek uvedeným pozitívnym zmenám si systém stále zachováva vysokú mieru administratívnej náročnosti. Hlavným dôvodom je rozsiahla potreba predkladania detailnej podpornej dokumentácie pri všetkých typoch výdavkov. Prijímatelia sú povinní predkladať množstvo účtovných dokladov a iných dokumentov na preukázanie oprávnenosti výdavkov, čo zvyšuje časovú a administratívnu záťaž a môže odradiť potenciálnych žiadateľov.

Prísne pravidlá pre personálne výdavky, vrátane nutnosti detailného vykazovania práce prostredníctvom pracovných výkazov a komplexného systému výpočtu oprávnenej časti mzdy pri práci na viacerých projektoch, predstavujú ďalšiu administratívnu prekážku. Tieto požiadavky môžu byť pre prijímateľov mátaúce a časovo náročné, čo znižuje efektivitu implementácie projektov.

Komplikované pravidlá pre verejné obstarávanie tiež prispievajú k administratívnej záťaži. Prijímatelia musia dodržiavať prísne postupy a predkladať rozsiahlu dokumentáciu k procesu verejného obstarávania, pričom podliehajú viacerým úrovniám kontroly. To môže predlžovať čas potrebný na realizáciu projektov a zvyšovať riziko administratívnych chýb.

Podrobná evidencia a kontrola majetku, vrátane komplexných pravidiel pre odpisovanie a prísnych podmienok pre nákup nehnuteľností, kladie ďalšie nároky na administratívne kapacity prijímateľov. Detailné požiadavky na dokumentáciu pri stavebných prácach vyžadujú zvýšenú pozornosť a často aj odbornú znalosť, čo môže byť pre niektorých prijímateľov problematické.

Z uvedenej analýzy vyplýva, že napriek snahe o zjednodušenie prostredníctvom určitých opatrení, ako je paušálne financovanie nepriamych výdavkov a zvýšená flexibilita v personálnych otázkach, systém stále trpí vysokou administratívnou náročnosťou. Hlavným dôvodom je potreba dôkladnej kontroly a preukazovania oprávnenosti výdavkov, čo vyžaduje rozsiahlu podpornú dokumentáciu a dodržiavanie komplexných postupov.

Celkovo možno konštatovať, že opatrenia na zjednodušenie a zníženie administratívnej záťaže dosiahli svoje ciele len čiastočne. Na dosiahnutie výraznejšieho zjednodušenia by bolo potrebné prijať komplexnejší prístup, ktorý by zahŕňal nielen technické úpravy pravidiel, ale aj zmenu prístupu k riadeniu a kontrole fondov. Zameranie sa na efektivnosť a primeranosť administratívnych požiadaviek voči rizikám a prínosom by mohlo výrazne prispieť k lepšiemu využívaniu fondov a zvýšeniu spokojnosti prijímateľov.

6. Závery a odporúčania

6.1. Účinnosť

Hodnotenie programu ISF za obdobie 2014-2020 preukázalo, že program dosiahol významný pokrok v napĺňaní stanovených cieľov, hoci implementácia čelila viacerým výzvam a obmedzeniam. Program účinne prispel k posilneniu vnútornej bezpečnosti a zlepšeniu riadenia hraníc SR, pričom boli zaznamenané významné úspechy v modernizácii technológií, posilnení operačných kapacít a zlepšení medzinárodnej spolupráce.

V oblasti technologickej modernizácie program úspešne implementoval kľúčové európske systémy vrátane modernizácie SIS II, zavedenia systémov EES a ETIAS, a rozšírenia komunikačného kanála EUROPOL SIENA. Tieto vylepšenia výrazne posilnili schopnosť SR participovať na európskych bezpečnostných iniciatívach a prispievať k spoločnej bezpečnostnej architektúre EÚ. Významným úspechom bolo aj zavedenie automatizovaných hraničných kontrol (ABC brány) na letisku v Bratislave, čo prispelo k zefektívneniu a modernizácii hraničných procesov.

Program dosiahol značný pokrok v oblasti operačných kapacít bezpečnostných zložiek. Realizované projekty zahŕňali modernizáciu technického vybavenia pre hraničnú kontrolu, zavedenie systému bezpilotných lietadiel pre monitoring hraníc, a posilnenie forenzných kapacít. Obzvlášť úspešné boli projekty zamerané na modernizáciu systémov pre detekciu falšovaných dokumentov a zlepšenie analytických schopností v oblasti CBRN hrozieb.

V oblasti vzdelávania a budovania kapacít program podporil rozsiahle školiace aktivity. Vyškolených bolo viac ako 1800 príslušníkov v rôznych oblastiach vrátane boja proti obchodovaniu s ľuďmi, kybernetickej kriminality a hraničnej kontroly. Program tiež prispel k posilneniu jazykových kompetencií personálu, čo je kľúčové pre efektívnu medzinárodnú spoluprácu.

Napriek týmto úspechom boli identifikované aj významné výzvy a obmedzenia. Implementácia programu sa stretla s výraznými časovými oneskoreniami, najmä v počiatočnej fáze. Tieto oneskorenia boli spôsobené predovšetkým zdĺhavými procesmi verejného obstarávania a administratívnymi prekážkami. V dôsledku toho sa významná časť čerpania koncentrovala do záverečných rokov programu, čo vytvorilo riziko pre kvalitu implementácie a udržateľnosť výsledkov.

Na základe týchto zistení možno formulovať nasledujúce odporúčania pre zvýšenie účinnosti programu v budúcom období:

1. **Zefektívnenie implementačných procesov**
 - Zjednodušiť a urýchliť procesy verejného obstarávania
 - Zaviesť systematický prístup k príprave a realizácii projektov
 - Posilniť projektové riadenie na úrovni prijímateľov
2. **Posilnenie strategického plánovania**

- Zabezpečiť včasnú prípravu projektov už v počiatočnej fáze programu
- 3. Zlepšenie monitorovacích mechanizmov**
 - Zaviesť realistickejšie nastavenie cieľových hodnôt indikátorov
 - Posilniť priebežné monitorovanie pokroku
- 4. Posilnenie udržateľnosti**
 - Zaviesť mechanizmy na zabezpečenie kontinuity znalostí pri personálnych zmenách
 - zabezpečiť dlhodobé plánovania údržby a obnovy technológií
 - Posilniť inštitucionálnu pamäť a transfer skúseností

Pre úspešnú implementáciu týchto odporúčaní je kľúčové zabezpečiť politickú podporu a adekvátne zdroje. Zároveň je potrebné posilniť koordináciu medzi všetkými zainteresovanými stranami a zabezpečiť kontinuitu fungovania existujúcich systémov počas zavádzania zmien. Systematické zavedenie týchto odporúčaní by malo viesť k významne efektívnejšej implementácii programu v budúcom období.

6.2. Efektívnosť

Hodnotenie efektívnosti programu ISF preukázalo, že výsledky boli dosiahnuté pri primeraných nákladoch, hoci existuje priestor na zlepšenie v oblasti procesného riadenia a administratívnych postupov. Program preukázal dobrú absorpčnú schopnosť s celkovým čerpaním na úrovni 92% alokovaných prostriedkov (35,5 z 38,6 mil. EUR), čo je porovnateľné alebo mierne nad priemerom EÚ.

Systém riadenia a kontroly programu bol nastavený v súlade s požiadavkami nariadení EÚ a zahŕňal komplexný rámec pre posudzovanie oprávnenosti a primeranosti výdavkov. Pravidlá oprávnenosti fondov pre oblasť vnútorných záležitostí stanovili jasné kritériá pre jednotlivé kategórie výdavkov a definovali maximálne limity, čo prispelo k hospodárnemu využívaniu zdrojov. Zavedenie paušálneho financovania nepriamych výdavkov (do výšky 15% priamych personálnych výdavkov) sa ukázalo ako efektívny nástroj na zníženie administratívnej záťaže.

Významným problémom bola však nerovnomernosť čerpania v priebehu programového obdobia. V rokoch 2014-2017 bolo čerpanie minimálne, zatiaľ čo v záverečnej fáze programu (2018-2023) musela byť realizovaná väčšina projektov. Tento časový tlak vytváral riziká pre kvalitu implementácie a mohol viesť k neefektívnemu využitiu zdrojov.

Kontrolný systém programu sa postupne zintenzívňoval - počet kontrol sa zvýšil zo 4 v roku 2016 na 21 v roku 2022. Auditné zistenia poukázali na viaceré nedostatky v procese verejného obstarávania, vrátane problémov so zverejňovaním dokumentácie, vyhodnocovaním podmienok účasti a stanovovaním predpokladanej hodnoty zákazky. Tieto nedostatky mohli negatívne ovplyvniť efektívnosť vynakladania prostriedkov.

Na základe týchto zistení možno formulovať nasledujúce odporúčania pre zvýšenie efektívnosti programu:

1. Systémové zmeny pre zlepšenie implementácie

- Na národnej úrovni prehodnotiť systém zabezpečenia finančného krytia verejných obstarávaní pred vytvorením projektu - analyzovať a implementovať osvedčené postupy z členských štátov s rýchlou a úspešnou implementáciou
- Preskúmať možnosti vytvorenia rezervného fondu zo štátneho rozpočtu na predfinancovanie výdavkov pred schválením projektov
- Upraviť interné procesy MV SR tak, aby umožňovali spustenie verejných obstarávaní pred formálnym vytvorením projektov pri zachovaní princípov správneho finančného riadenia

2. Zlepšenie časového manažmentu

- Začať prípravu a realizáciu verejných obstarávaní už v úvodnej fáze programového obdobia, súbežne s finalizáciou implementačných systémov
- Zabezpečiť včasné spustenie kľúčových procesov, ktoré podmieňujú následnú implementáciu projektov
- Zaviesť systém včasného varovania pre projekty v riziku oneskorenia
- Vyhodnocovať postup implementácie v porovnaní s inými členskými štátmi a identifikovať príčiny rozdielov

3. Zlepšovanie procesov verejného obstarávania

- Poskytovať intenzívnejšiu metodickú podporu prijímateľom pri príprave a realizácii verejného obstarávania
- Zaviesť štandardizované postupy a vzory dokumentácie
- Skrátiť lehoty pre kontrolu verejného obstarávania pri zachovaní jej kvality

4. Optimalizácia kontrolných mechanizmov

- Zaviesť rizikovo orientovaný prístup ku kontrolám
- Zlepšiť koordináciu medzi rôznymi úrovňami kontroly

5. Rozšírenie využívania zjednodušeného vykazovania výdavkov

- Identifikovať ďalšie oblasti vhodné pre paušálne financovanie
- Zaviesť jednotkové náklady pre štandardizované aktivity
- Zjednodušiť systém vykazovania personálnych výdavkov

Pre úspešnú implementáciu týchto odporúčaní je kľúčové posilniť administratívne kapacity zodpovedného orgánu aj prijímateľov. Osobitný dôraz by mal byť kladený na včasnú prípravu projektov a zefektívnenie procesov verejného obstarávania, keďže tieto oblasti sa ukázali ako kritické pre celkovú efektívnosť programu. Systematické zavedenie navrhovaných opatrení by malo viesť k efektívnejšiemu využívaniu zdrojov a zníženiu administratívnej záťaže v budúcom programovom období.

6.3. Relevantnosť

Hodnotenie preukázalo, že ciele stanovené v programe ISF zodpovedali skutočným potrebám Slovenskej republiky v oblasti vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc. Program vykazoval vysokú mieru relevantnosti nielen vo fáze programovania, ale aj počas implementácie, keď dokázal flexibilne reagovať na meniace sa potreby a nové výzvy v bezpečnostnom prostredí.

Program reflektoval priority stanovené v kľúčových národných strategických dokumentoch ako Schengenský akčný plán, Národný plán riadenia kontroly hraníc a Národný akčný plán boja proti terorizmu. Intervenčná logika programu bola postavená na dôkladnej analýze potrieb a skúsenostiach z predchádzajúceho programového obdobia. Významným pozitívom bola schopnosť programu prispôbiť sa novým výzvam prostredníctvom revízií - celková alokácia sa postupne zvýšila z pôvodných 23,98 miliónov EUR na konečných 38,65 miliónov EUR, čo umožnilo lepšie adresovať vznikajúce potreby.

Program preukázal schopnosť reagovať na významné zmeny v bezpečnostnom prostredí, vrátane migračnej krízy (2015-2016), pandémie COVID-19 (2020-2021) a vojnového konfliktu na Ukrajine (od 2022). Revízie programu zohľadnili aj vývoj priorít EÚ v oblasti vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc, najmä implementáciu nových systémov ako Entry/Exit System (EES), European Travel Information and Authorization System (ETIAS) či modernizáciu Schengenského informačného systému (SIS).

Napriek celkovej vysokej relevantnosti programu boli identifikované aj určité nedostatky:

1. Absencia systematického ex-ante posúdenia potrieb vo fáze programovania, pričom je potrebné poznamenať, že ZO takúto povinnosť ani nemal.
2. Limitovaná schopnosť monitorovacieho výboru strategicky riadiť program v reakcii na meniace sa potreby, čo však vyplýva aj z povahy fondov a citlivosti prerokúvaných informácií (ochrana hranice, vnútorná bezpečnosť)

Na základe týchto zistení možno formulovať nasledujúce odporúčania:

1. Posilnenie analytickej fázy programovania

- Hoci ZO nemal formálnu povinnosť realizovať systematické ex-ante posúdenie potrieb a jeho analýza bola v súlade s požiadavkami nariadenia ISF, z pohľadu všeobecne uznávaných princípov riadenia verejných politík existuje priestor pre posilnenie analytickej fázy programovania. Zapojenie interných, ale nezávislých analytických kapacít ministerstva (napríklad Inštitút správnych a bezpečnostných analýz MV SR) do procesu posudzovania potrieb by mohlo priniesť dodatočnú hodnotu v podobe nezávislej validácie identifikovaných potrieb a návrhu intervenčnej logiky programu.
- Takéto posúdenie by mohlo prispieť k ešte lepšiemu nastaveniu programu prostredníctvom nezávislej analýzy dôkazov, validácie navrhovaných riešení a identifikácie potenciálnych rizík. Zároveň by vytvorilo silnejšiu analytickú bázu pre následné hodnotenie dopadov programu a prípadné úpravy jeho implementácie.

2. Zlepšenie mechanizmov adaptácie

- Posilniť úlohu monitorovacieho výboru pri strategickom riadení programu
- Vytvoriť flexibilnejšie mechanizmy na úpravu programu podľa meniacich sa potrieb, ak sú ešte nezazmluvnené finančné prostriedky k dispozícii

3. Systematizácia zberu a analýzy dát na úrovni analytických útvarov MV SR

- Vytvoriť systém pravidelného zberu dát o potrebách v oblasti bezpečnosti
- Zaviesť pravidelné konzultácie so zainteresovanými stranami

- Posilniť kapacity pre analýzu bezpečnostných trendov a hrozieb
- 4. Posilnenie strategického plánovania**
 - Zabezpečiť lepšiu koordináciu s inými relevantnými programami a politikami

Pre zabezpečenie vysokej relevantnosti programu aj v budúcnosti je kľúčové posilniť analytické kapacity zodpovedného orgánu a vytvoriť robustnejší systém strategického plánovania. Osobitný dôraz by mal byť kladený na vybudovanie efektívnych mechanizmov pre včasnú identifikáciu nových potrieb a výziev v oblasti vnútornej bezpečnosti. Program by mal byť dostatočne flexibilný, aby dokázal rýchlo reagovať na zmeny v bezpečnostnom prostredí, ale zároveň zachovať dlhodobú strategickú orientáciu.

6.4. Súlad a doplnkovosť

Hodnotenie preukázalo, že program ISF bol vo všeobecnosti v súlade s cieľmi iných programov financovaných zo zdrojov EÚ a vhodne dopĺňal národné politiky v oblasti vnútornej bezpečnosti. Napriek existencii formálnych koordinačných mechanizmov však boli identifikované nedostatky v praktickom zabezpečení súladu a doplnkovosti intervencií.

Hlavným pozitívom bolo jasné vymedzenie pôsobnosti ISF, ktorý sa zameriava na špecifickú oblasť vnútornej bezpečnosti, čím sa prirodzene minimalizuje riziko prekryvov s inými fondami. Program vhodne dopĺňal národné výdavky na bezpečnosť a verejný poriadok, pričom často predstavoval hlavný, až 90-percentný zdroj financovania kapitálových investícií v tejto oblasti.

Vo fáze programovania však nebolo vykonané komplexné posúdenie synergií a doplnkovosti s inými intervenciami pred vyhlásením každej výzvy. Hoci národný program obsahuje kapitolu venovanú koordinácii s inými finančnými nástrojmi, tento aspekt zostal skôr na formálnej úrovni. Na národnej úrovni boli síce vytvorené koordinačné mechanizmy prostredníctvom Pracovnej komisie pre koordináciu a zabezpečenie synergických účinkov, ich praktická implementácia však vykazovala nedostatky.

Analýza konkrétnych výziev ukázala, že pri ich príprave neboli systematicky identifikované možné synergie s inými programami. Problematickým sa javil najmä prístup, ktorý prenášal zodpovednosť za identifikáciu synergií na žiadateľov, ktorí často nemali dostatočný prehľad o všetkých relevantných programoch a fondoch.

Na základe týchto zistení možno formulovať nasledujúce odporúčania:

- 1. Posilnenie strategického prístupu**
 - Zaviesť systematické hodnotenie synergií a doplnkovosti pred vyhlásením výzvy
 - Definovať jasné demarkačné línie medzi rôznymi programami
- 2. Zlepšenie koordinačných mechanizmov**
 - Posilniť praktickú implementáciu existujúcich koordinačných mechanizmov
 - Zaviesť pravidelné koordinačné stretnutia riadiacich orgánov

- Vytvoriť platformu pre zdieľanie informácií o plánovaných intervenciách
- 3. Systémové riešenie na úrovni výziev**
 - Identifikovať potenciálne synergie už pri príprave výziev
 - Zaviesť koordinovaný prístup k časovaniu výziev
 - Usmerniť žiadateľov ohľadom doplnkovosti projektov
- 4. Posilnenie monitorovacích mechanizmov**
 - Zaviesť systematické sledovanie synergických efektov
 - Pravidelne vyhodnocovať efektívnosť koordinačných mechanizmov na národnej úrovni (túto úlohu by mala mať v SR inštitúcia, ktorá bude zodpovedná za zber a analýzu podkladov a vytváraní koordinačných mechanizmov a s ktorou by mal ZO nastaviť spoluprácu)

Pre úspešnú implementáciu týchto odporúčaní je kľúčové:

1. Posilniť analytické kapacity zodpovedného orgánu pre lepšiu identifikáciu potenciálnych synergií, alebo alternatívne nadviazať spoluprácu s národnou inštitúciou v rámci SR, ktorá analyzuje synergie pre kohézne fondy v SR
2. Zlepšiť výmenu informácií medzi riadiacimi orgánmi rôznych programov
3. Vytvoriť jednotný systém pre sledovanie všetkých intervencií v oblasti vnútornej bezpečnosti, najlepšie cez takú inštitúciu v SR, ktorá analyzuje synergie pre kohézne fondy v SR

Systematická implementácia týchto odporúčaní by mala viesť k lepšiemu využitiu synergických efektov medzi rôznymi programami a efektívnejšiemu dosahovaniu spoločných cieľov v oblasti vnútornej bezpečnosti. Osobitný dôraz by mal byť kladený na praktické aspekty koordinácie a na vytvorenie funkčných mechanizmov na operatívnej úrovni, nie len na formálne splnenie požiadaviek na koordináciu.

6.5. Udržateľnosť

Hodnotenie preukázalo diferencovanú mieru udržateľnosti výsledkov programu ISF v závislosti od typu realizovaných projektov a prijímateľov. Zatiaľ čo fyzická infraštruktúra a technické vybavenie vykazujú vysokú mieru udržateľnosti, v oblasti rozvoja ľudských zdrojov a organizačných zmien je udržateľnosť viac problematická.

Vysoká miera dlhodobej udržateľnosti bola identifikovaná najmä pri investíciách do IT systémov, hardvéru a špecializovaných zariadení (vozidlá, kamerové systémy, diagnostické prístroje). Tieto investície predstavujú dlhodobý majetok systematicky využívaný v každodennej praxi. Pozitívnym zistením je, že príslušné útvary už v súčasnosti plánujú vo svojich rozpočtoch zdroje potrebné na údržbu, kalibráciu a prípadnú obnovu zariadení.

V oblasti vzdelávacích aktivít a rozvoja ľudských zdrojov je situácia s udržateľnosťou výsledkov diferencovanejšia. Ako príklad dobrej praxe možno uviesť Kriminalisticko-expertízny ústav PZ PPZ, ktorý má vzhľadom na požiadavky vlastnej certifikácie vypracovaný komplexný systém vzdelávania a transferu znalostí. Na druhej

strane, niektoré útvary čelia výzvam pri zabezpečení kontinuity odborných znalostí, najmä v súvislosti s personálnymi zmenami.

K udržateľnosti výsledkov prispieva aj skutočnosť, že prijímateľmi finančných prostriedkov sú prevažne silové zložky štátu s osobitným postavením zo zákona. Tieto inštitúcie majú zabezpečenú trvalú existenciu a fungovanie, čo vytvára predpoklad pre dlhodobé využívanie výsledkov projektov.

Hlavné identifikované nedostatky v oblasti udržateľnosti zahŕňajú:

1. Absenciu systematického sledovania udržateľnosti prostredníctvom následných monitorovacích správ pre infraštruktúrne projekty
2. Systémové prekážky pri transfere znalostí (najmä systém štátnozamestnaneckých miest)
3. Nedostatočné plánovanie udržateľnosti už vo fáze prípravy projektov (čo je však častokrát spojené s tým, že finančné prostriedky na údržbu zariadení, napr. IT systémov sú nadpriemerne vysoké a ak by bolo potrebné finančne pokryť aj udržateľnosť z eurofondových zdrojov, mnoho iných prijímateľov by projekty nemohlo realizovať z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov v programe. Udržateľnosť je vo veľkej miere financovaná zo štátneho rozpočtu).
4. Chýbajúce mechanizmy na hodnotenie dlhodobých dopadov intervencií

Na základe týchto zistení možno formulovať nasledujúce odporúčania:

1. **Posilnenie systému monitorovania udržateľnosti**
 - Zaviesť povinné následné monitorovacie správy pre infraštruktúrne projekty
 -
 - Vytvoriť systém včasného varovania pre ohrozenie udržateľnosti v následných monitorovacích správach infraštruktúrnych projektov
2. **Zlepšenie transferu znalostí**
 - Vytvoriť systémové riešenia pre zabezpečenie kontinuity pri personálnych zmenách
 - Zaviesť povinné odovzdávanie agendy pri výmene personálu
 - Podporiť vytváranie znalostných databáz a dokumentácie postupov
3. **Systémové plánovanie udržateľnosti**
 - Zaviesť plány udržateľnosti už vo fáze prípravy projektov, ak relevantné
 - Vyčleniť adekvátne zdroje na prevádzku a údržbu v rozpočtoch, ak je to vzhľadom na finančné možnosti daného projektu reálne a vzhľadom na všetky aspekty projektu relevantné
 - Identifikovať riziká pre udržateľnosť a pripraviť mitigačné opatrenia zo strany prijímateľa
4. **Posilnenie hodnotenia dlhodobých dopadov**
 - Zabezpečiť sledovanie udržateľnosti infraštruktúrnych projektov
 - vyhodnocovať efektívnosť opatrení na zabezpečenie udržateľnosti

Pre úspešnú implementáciu týchto odporúčaní je kľúčové:

1. Zabezpečiť politickú podporu pre systémové zmeny
2. Vyčleniť dostatočné zdroje na monitoring a hodnotenie udržateľnosti
3. Posilniť kapacity prijímateľov v oblasti plánovania udržateľnosti

Systematická implementácia navrhovaných opatrení by mala viesť k zvýšeniu dlhodobej udržateľnosti výsledkov programu a lepšiemu využitiu investovaných prostriedkov. Osobitný dôraz by mal byť kladený na vytvorenie robustných mechanizmov pre transfer znalostí a skúseností, keďže práve v tejto oblasti boli identifikované najväčšie riziká pre udržateľnosť.

6.6. Pridaná hodnota EÚ

Hodnotenie preukázalo, že program ISF priniesol významnú pridanú hodnotu nad rámec toho, čo by SR dokázala dosiahnuť samostatne. Táto pridaná hodnota sa prejavila v niekoľkých kľúčových dimenziách: finančnej, operačnej a strategickej.

Z finančného hľadiska predstavuje ISF hlavný, často až 90-percentný zdroj financovania kapitálových investícií v oblasti vnútornej bezpečnosti a ochrany hraníc. Hoci by SR aj bez podpory z ISF realizovala základné aktivity v týchto oblastiach, keďže ide o kľúčové funkcie štátu, rozsah a tempo modernizácie by boli výrazne limitované dostupnými národnými zdrojmi. Bez podpory z ISF by mnohé investičné projekty neboli realizované vôbec, prípadne by sa realizovali len vo veľmi obmedzenom rozsahu a s výrazným časovým oneskorením.

V operačnej rovine program umožnil implementáciu rozsiahlych modernizačných projektov, ktoré významne posilnili kapacity SR v oblasti vnútornej bezpečnosti a riadenia hraníc. Kľúčové boli najmä investície do:

- Modernizácie IT systémov (AFIS, EURODAC, CODIS)
- Implementácie nových európskych systémov (EES, ETIAS)
- Rozšírenia komunikačného kanála EUROPOL SIENA
- Zavedenia automatizovaných hraničných kontrol (ABC brány)

Strategická pridaná hodnota sa prejavila najmä v posilnení schopnosti SR prispievať k budovaniu spoločného priestoru bezpečnosti v EÚ. Program podporil harmonizáciu postupov, zlepšil výmenu informácií medzi členskými štátmi a posilnil operačnú spoluprácu. Osobitne významný bol príspevok k:

- Implementácii schengenského acquis
- Budovaniu európskeho integrovaného systému riadenia hraníc
- Posilneniu spolupráce v boji proti cezhraničnej kriminalite
- Harmonizácii vízových postupov

Na základe týchto zistení možno formulovať nasledujúce odporúčania pre maximalizáciu pridanej hodnoty EÚ v budúcom období:

1. **Posilnenie európskej dimenzie projektov**
 - Podporovať aktívnu účasť v európskych iniciatívach

- Rozvíjať spoločné projekty s inými členskými štátmi
- 2. **Zlepšenie prenosu poznatkov**
 - Systematicky identifikovať a zdieľať dobré praktiky
 - Posilniť účasť na európskych platformách pre výmenu skúseností
 - Zapájať sa do tematických sietí a pracovných skupín
- 3. **Strategické plánovanie európskej spolupráce**
 - Vypracovať dlhodobú stratégiu zapojenia do európskych iniciatív
 - Identifikovať prioritné oblasti pre medzinárodnú spoluprácu
- 4. **Lepšie využitie synergii**
 - Identifikovať možnosti komplementárneho financovania
 - Zlepšiť koordináciu s inými európskymi programami
 - Maximalizovať využitie európskych nástrojov a platforiem

Pre úspešnú implementáciu týchto odporúčaní je kľúčové:

1. Posilniť kapacity pre medzinárodnú spoluprácu
2. Zabezpečiť aktívnu účasť SR v európskych rozhodovacích procesoch
3. Vytvoriť mechanizmy na efektívny prenos európskych štandardov do národnej praxe
4. Podporovať rozvoj jazykových a odborných kompetencií personálu

Systematické zavedenie týchto odporúčaní by malo viesť k ďalšiemu posilneniu európskej pridanej hodnoty programu a lepšiemu využitiu možností, ktoré ponúka členstvo v EÚ. Osobitný dôraz by mal byť kladený na posilnenie strategického prístupu k európskej spolupráci a lepšie využitie synergii s inými európskymi nástrojmi a iniciatívami.

6.7. Zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia

Hodnotenie ukázalo, že napriek implementácii niektorých zjednodušujúcich opatrení zostáva administratívna náročnosť implementácie programu ISF na vysokej úrovni. Hoci boli zavedené určité pozitívne zmeny, ich celkový dopad na zníženie administratívnej záťaže bol obmedzený.

Medzi hlavné pozitívne zmeny patrilo:

- Zavedenie paušálneho financovania nepriamych výdavkov (do výšky 15% priamych personálnych výdavkov)
- Väčšia flexibilita pri zmenách v rozpočte projektov (presuny do 10% bez dodatku)
- Zavedenie kontaktných osôb poskytujúcich podporu prijímateľom
- Flexibilnejší prístup k personálnym výdavkom

Napriek týmto opatreniam zostávajú zachované viaceré administratívne prekážky:

- Rozsiahla potreba predkladania detailnej podpornej dokumentácie
- Komplexný systém kontrol verejného obstarávania
- Prísne pravidlá pre personálne výdavky vrátane detailného vykazovania práce

- Zdĺhavé schvaľovacie procesy

Osobitným problémom je aplikácia pravidiel platných pre Európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), ktoré sú všeobecne považované za komplikované, na relatívne malý program ISF. Tento prístup vedie k neprimeranej administratívnej záťaži vzhľadom na rozsah a charakter programu.

Na základe týchto zistení možno formulovať nasledujúce odporúčania:

- 1. Rozšírenie zjednodušeného vykazovania výdavkov**
 - Identifikovať ďalšie oblasti vhodné pre paušálne financovanie
 - Zaviesť jednotkové náklady pre štandardné aktivity
 - Zjednodušiť systém vykazovania personálnych výdavkov
- 2. Optimalizácia kontrolných procesov**
 - Zaviesť rizikovo orientovaný prístup ku kontrolám
 - Zrationalizovať rozsah požadovanej dokumentácie
 - Skrátiť lehoty pre kontrolné procesy a posilniť personálne kapacity
 - Lepšie koordinovať rôzne úrovne kontroly
- 3. Zefektívnenie procesov verejného obstarávania**
 - Zaviesť zjednodušené postupy pre menšie zákazky
 - Poskytovať intenzívnejšiu metodickú podporu
 - Vytvoriť vzorové dokumenty a postupy
 - Skrátiť lehoty pre kontrolu verejného obstarávania
- 4. Digitalizácia procesov**
 - Zaviesť komplexný elektronický systém pre správu projektov
 - Umožniť elektronické predkladanie dokumentácie
 - Riadiacu dokumentáciu zverejňovať na webstránke a aktualizáciu zabezpečiť v čo najkratšom čase
 - Automatizovať rutinné kontrolné procesy

Pre úspešnú implementáciu týchto odporúčaní je kľúčové:

1. Prehodnotiť existujúce pravidlá a postupy z hľadiska ich skutočnej pridanej hodnoty
2. Posilniť metodické vedenie a podporu prijímateľov
3. Investovať do rozvoja IT systémov pre správu programu
4. Zvážiť možnosti zníženia administratívnej záťaže a efektívnosti opatrení

Systematická implementácia navrhovaných opatrení by mala viesť k významnému zníženiu administratívnej záťaže pri zachovaní potrebnej úrovne kontroly a riadenia rizík. Osobitný dôraz by mal byť kladený na primeranosť administratívnych požiadaviek vzhľadom na rozsah a charakter programu ISF.

Kľúčovým predpokladom úspechu je zmena prístupu k administratívnym procesom - od formalistického dodržiavania pravidiel k skutočnému zjednodušovaniu založenému na analýze rizík a pridanej hodnoty jednotlivých požiadaviek. Tento posun si vyžaduje nielen technické zmeny v procesoch a legislatívnom základe (ktorý nebude ZO neúmerne administratívne zaťažovať stále novými požiadavkami), ale aj zmenu v organizačnej kultúre

a prístupe k implementácii programu. V rámci nariadení EÚ je potrebné zvýšiť flexibilitu, pravidlá zjednodušiť a zaviesť menej "red tape".

Prílohy

Príloha č. 1 - Hodnotiaca matica ISF

Hodnotiaca matica je ústredným prvkom každého metodologického prístupu k hodnoteniu. Slúži na objasnenie väzby medzi hodnotiacimi otázkami, kritériami hodnotenia, indikátormi, zdrojmi, a súvisiacim metodologickým prístupom.

Ako je uvedené v metodike k ex-post hodnoteniu, hodnotiaca matica by mala obsahovať tieto prvky:

- **Hodnotiace kritériá:** kritériá, podľa ktorých sa bude hodnotiť intervencia, ako napríklad účinnosť, efektívnosť, relevantnosť, súdržnosť, európska pridaná hodnota atď.
- **Podotázky:** špecifické otázky, na ktoré sa má odpovedať v rámci každého hodnotiaceho kritéria.
- **Kritériá hodnotenia:** opisujú logický rámec hodnotiacich otázok a načrtávajú predpoklady, ktoré sa majú hodnotením potvrdiť alebo vyvrátiť.
- **Deskriptor alebo indikátor:** špecifické merateľné ukazovatele alebo deskriptory, ktoré sa použijú na posúdenie, či boli splnené kritériá hodnotenia.
- **Metodologický prístup:** metódy a techniky, ktoré sa použijú na zhromaždenie a analýzu údajov na zodpovedanie hodnotiacich otázok.
- **Zdroje:** špecifikácia primárnych a sekundárnych zdrojov údajov, ktoré sa majú použiť na podporu hodnotenia.

Účelom hodnotiacej matice je zabezpečiť systematický a transparentný prístup k hodnoteniu, ktorý umožní zodpovednému orgánu posúdiť, či sú metodologické rozhodnutia hodnotiteľov primerané a či závery a získané poznatky majú dostatočný dôkazový základ.

1. Kritériá špecifické pre ISF - Police

Hodnotiace kritérium	Účinnosť - článok 3, bod 2, ods. a) nariadenia 513/2014
Sumár	Pri hodnotiacom kritériu Účinnosť sa zameriame na posúdenie, ako fond prispel k dosiahnutiu cieľov v oblasti predchádzania cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane terorizmu a posilneniu koordinácie a spolupráce medzi orgánmi presadzovania práva a inými vnútroštátnymi orgánmi členských štátov vrátane koordinácie a spolupráce s ďalšími príslušnými orgánmi Únie.
Otázka	Ako prispel fond k týmto osobitným cieľom: • Predchádzanie cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane terorizmu? • Posilnenie koordinácie a spolupráce medzi orgánmi presadzovania práva a inými vnútroštátnymi orgánmi členských štátov vrátane koordinácie a spolupráce s Europolom alebo ďalšími príslušnými orgánmi Únie a s príslušnými tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami?
Podotázky	1. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k dosiahnutiu očakávaných výsledkov posilnenia kapacity členských štátov bojovať proti cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti vrátane terorizmu a posilniť ich vzájomnú spoluprácu v tejto oblasti a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? 2. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k rozvoju administratívnej a operačnej koordinácie a spolupráce medzi orgánmi verejnej moci členských štátov, Europolom alebo inými príslušnými orgánmi Únie a prípadne s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? 3. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k rozvoju systémov odbornej prípravy, napríklad takých, ktoré sa týkajú technických a odborných zručností a znalosti povinností v oblasti ľudských práv a základných slobôd, pri uplatňovaní politik EÚ v oblasti odborného vzdelávania, okrem iného prostredníctvom osobitných výmenných programov Únie v oblasti presadzovania práva, a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? 4. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zavádzaniu opatrení, ochranných mechanizmov a najlepších postupov na identifikovanie a podporu svedkov a obetí trestných činov vrátane obetí terorizmu a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?
Predbežné/Indikatívne kritériá hodnotenia	• Ukazovatele výstupov a výsledkov dosiahli svoje ciele, za predpokladu, že boli správne definované a v súlade s meniacimi sa potrebami. • Normatívne hodnotenia od zainteresovaných strán potvrdzujú, že fond prispel k cieľom identifikovaným v podotázkach. • Výzvy, ktoré ovplyvňujú implementáciu a pokrok smerom k cieľom fondu, boli riadne identifikované a spojené s účinnými nápravnými stratégiami. • Fond podporoval typy intervencií, ktoré sú známe ako účinné na základe dostupných dôkazov (vrátane napr. relevantnej akademickej literatúry, priebežného hodnotenia fondu atď.). • Fond, kde to bolo relevantné a možné, zavádzal dostupné osvedčené postupy do svojej implementácie. • Existujú primerané dôkazy o pozitívnom prínose fondu k trendu akýchkoľvek ukazovateľov dopadu, ak sú kontrolované rušivé faktory. • Neexistujú dôkazy o neúčinných účinkoch a/alebo negatívnych presahoch. • Všetky akcie podporované v rámci fondu boli realizované v plnom súlade s Chartou základných ľudských práv Európskej únie.

Indikátory alebo deskriptory	- SC5_C1 - Počet spoločných vyšetrovacích skupín a operačných EMPACT podporovaných z fondu vrátane zúčastnených členských štátov - SC5_C2.1 - Počet úradníkov orgánov presadzovania práva, ktorí sa zúčastnili na odbornej príprave týkajúcej sa cezhraničných tém s finančným príspevkom z fondu - SC5_C2.2 - Trvanie poskytnutých školení s pomocou fondu v cezhraničnej oblasti - SC5_C3.1 - Počet projektov v oblasti predchádzania trestnej činnosti - SC5_C3.2 - Finančná hodnota projektov v oblasti predchádzania trestnej činnosti - SC5_C4 - Počet projektov podporených z fondu, ktorých cieľom je zlepšiť výmenu informácií v oblasti o presadzovaní práva, ktoré sa týkajú dátových systémov, archívov alebo komunikačných nástrojov Europolu (napr. zariadenie slúžiace na načítavanie údajov, rozšírenie prístupu do aplikácie SIENA, projekty zamerané na zlepšenie vstupov do analytických pracovných súborov, atď.)
Metodický prístup	- Kvantitatívna analýza výstupných a výsledkových indikátorov; - Kvalitatívne hodnotenie získané od orgánov presadzovania práva a príslušných štátnych orgánov - Opisná analýza realizovaných vzdelávacích programov a kvalitatívne hodnotenie ich vplyvu na základe spätnej väzby od účastníkov.
Zdroje	- Správy o realizácii projektov; - Protokoly zo spoločných operácií; - Výročné správy EMPACT - Spätná väzba od cieľových skupín

Hodnotiace kritérium	Účinnosť - článok 3, bod 2, ods. b) nariadenia 513/2014
Sumár	Pri hodnotiacom kritériu Účinnosť sa zameriame na posúdenie, ako fond prispel k posilňovaniu kapacity členských štátov na účinné riadenie rizík a kríz, vrátane ochrany ľudí a kritickej infraštruktúry proti teroristickým útokom a iným bezpečnostným incidentom.
Otázka	Ako prispel fond k posilňovaniu kapacity členských štátov na účinné riadenie rizík a kríz v oblasti bezpečnosti a ochranu ľudí a kritickej infraštruktúry proti teroristickým útokom a ďalším incidentom ohrozujúcim bezpečnosť?
Podotázky	- Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k posilneniu administratívnych a operačných kapacít členských štátov na ochranu kritickej infraštruktúry vo všetkých odvetviach hospodárskej činnosti, okrem iného prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev a lepšej koordinácie, spolupráce, výmeny a šírenia know-how a skúseností v rámci Únie a s príslušnými tretími krajinami, a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? - Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k vytvoreniu bezpečných spojení a účinnej koordinácie medzi existujúcimi subjektmi pôsobiacimi v oblasti včasného varovania a krízovej spolupráce v jednotlivých odvetviach na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? - Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zvýšeniu administratívnej a operačnej kapacity členských štátov a Únie vypracovávať súhrnné posúdenia hrozieb a rizík a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?
Predbežné/Indikatívne kritériá hodnotenia	- Ukazovatele výstupov a výsledkov dosiahli svoje ciele, za predpokladu, že boli správne definované a v súlade s meniacimi sa potrebami. - Výzvy, ktoré ovplyvňujú implementáciu a pokrok smerom k cieľom fondu, boli riadne identifikované a spojené s účinnými nápravnými stratégiami. - Fond podporoval typy intervencií, ktoré sú známe ako účinné na základe dostupných dôkazov

(vrátane napr. relevantnej akademickej literatúry, priebežného hodnotenia fondu atď.).

- Fond, kde to bolo relevantné a možné, zavádzal dostupné osvedčené postupy do svojej implementácie.
- Existujú primerané dôkazy o pozitívnom prínose fondu k trendu akýchkoľvek ukazovateľov dopadu, ak sú kontrolované rušivé faktory.
- Identické ako pri predchádzajúcej otázke (viď tabuľku metodiky na strane 26)

Indikátory alebo deskriptory	• SC6_C1 - Počet nástrojov podporených s pomocou fondu, ktoré sa zaviedli a/ alebo ďalej modernizovali, aby sa členským štátom uľahčila ochrana kritických infraštruktúr vo všetkých odvetviach hospodárstva • SC6_C2 - Počet projektov podporených z fondu, ktoré súvisia s posudzovaním a riadením rizík v oblasti vnútornej bezpečnosti • SC6_C3 - Počet stretnutí odborníkov, pracovných stretnutí, seminárov, konferencií, publikácií, webových stránok a online konzultácií zorganizovaných s pomocou fondu
Metodický prístup	• Kombinovaná kvantitatívna a kvalitatívna analýza implementovaných projektov a ich účinnosti; Vyhodnotenie synergií a spolupráce získaných v rámci verejno-súkromných partnerstiev • Kvantitatívna analýza počtu aktivít a ich rozsahu; Kvalitatívne hodnotenie účinnosti a dopadu týchto aktivít na zlepšenie koordinácie a výmeny informácií • Kvantitatívne a kvalitatívne vyhodnotenie rozsahu a účinnosti projektov zameraných na posudzovanie rizík; Analýza kvality a implementácie posudzovaní
Zdroje	• Správy o projektoch; Hodnotenia od partnerov a účastníkov projektu; • Protokoly zo stretnutí • Obsah publikácií a záznamy z webinárov • Spätná väzba od účastníkov

2. Kritériá špecifické pre ISF - Border

Hodnotiace kritérium	Účinnosť - článok 3, bod 2, ods. a) nariadenia 515/2014
Sumár	Pri hodnotiacom kritériu Účinnosť pre fond IFS - Border sa zameriame na posúdenie, ako fond prispel k dosiahnutiu špecifických cieľov súvisiacich so spoločnou vízovou politikou, poskytovaním kvalitných konzulárnych služieb, rovnakým zaobchádzaním so štátnymi príslušníkmi tretích krajín a prevenciou nelegálneho prisťahovalectva.
Otázka	Ako prispel fond k týmto osobitným cieľom: • Podpora spoločnej vízovej politiky na uľahčenie legítimného cestovania, • Poskytovanie vysokokvalitných služieb žiadateľom o víza, • Zabezpečenie rovnakého zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi tretích krajín? • Predchádzanie nelegálnemu prisťahovalectvu?
Podotázky	1. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k podpore rozvíjania a vykonávania spoločnej vízovej politiky na uľahčenie legítimného cestovania a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? 2. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zabezpečeniu lepšieho pokrytia konzulárnymi službami a uplatňovaniu harmonizovaných postupov pri vydávaní víz členskými štátmi a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? 3. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zabezpečeniu uplatňovania acquis Únie upravujúceho problematiku víz a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? 4. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k príspevku členských štátov k posilneniu spolupráce medzi členskými štátmi pôsobiacej v tretích krajinách z hľadiska prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín na územie členských štátov vrátane prevencie a riešenia nelegálneho prisťahovalectva, ako aj spolupráce s tretími krajinami, a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? 5. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k podpore spoločnej vízovej politiky prostredníctvom zavedenia IT systémov a ich prevádzky, ich komunikačnej infraštruktúry a vybavenia a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? 6. Ako prispela prevádzková podpora uvedená v článku 10 nariadenia (EÚ) Ā. 515/2014 k dosiahnutiu osobitného cieľa týkajúceho sa spoločnej vízovej politiky?
Predbežné/Indikatívne kritériá hodnotenia	• Normatívne posudky zainteresovaných strán potvrdzujú, že fond prispel k cieľom identifikovaným v podotázkach. • Indikátory výstupu a výsledku dosiahli svoje cieľové hodnoty. • Výzvy, ktoré ovplyvňujú implementáciu a pokrok smerom k cieľom fondu, boli riadne identifikované a spojené s účinnými stratégiami nápravy. • Fond podporoval typy zásahov, ktoré sú podľa dostupných dôkazov (vrátane napríklad príslušnej akademickej literatúry, priebežného hodnotenia fondu atď.) známe ako účinné. • Fond zahrnul dostupné dobré postupy do svojej implementácie tam, kde to bolo relevantné a možné. • Existujú primerané dôkazy o pozitívnom prínose fondu k trendu akýchkoľvek indikátorov vplyvu, po kontrole konfundujúcich faktorov. • Neexistujú žiadne dôkazy o nežiaducich účinkoch a/alebo negatívnych prelivoch. • Všetky akcie podporované v rámci fondu boli implementované v plnom súlade s Chartou základných práv EÚ. • Existujú dôkazy o zlepšenej spolupráci s tretími krajinami tam, kde je to relevantné pre ciele fondu.

Indikátory alebo deskriptory	- Počet činností konzulárnej spolupráce vyvinutej s pomocou fondu - SC1_C2.1 - Počet zamestnancov preškolených s pomocou fondu v oblasti spoločnej vízovej politiky - SC1_C2.2 - Počet školení (poskytnuté hodiny) - Počet špecializovaných miest v tretích krajinách podporovaných fondom - Percentuálne vyjadrenie a počet konzulátov zriadených alebo modernizovaných prostredníctvom finančnej pomoci fondu z celkového počtu konzulátov
Metodický prístup	- Kvantitatívna a kvalitatívna analýza: Zhromaždenie a analýza údajov o implementovaných aktivitách a ich prínose k vízovej politike a migrácii. - Porovnávací analýza: Hodnotenie účinnosti fondu v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami a inými relevantnými programami. - Prieskumy a rozhovory: Zbieranie spätnej väzby od prijímateľov, úradníkov a iných zainteresovaných strán na zistenie vnímaného prínosu fondových aktivít.
Zdroje	- Projektové správy a vyhodnotenia: Dokumenty poskytujúce údaje o počte a type realizovaných aktivít a o ich dopade. - Protokoly a záznamy z implementácie: Detaily o implementovaných IT systémoch a inováciách v rámci fondov. - Statistické údaje: Údaje o počte žiadostí o víza a o efektívite procesovania týchto žiadostí. - Feedback od zainteresovaných strán: Informácie od prijímateľov o efektívite a dopade financovania.

Hodnotiace kritérium	Účinnosť - článok 3, bod 2, ods. b) nariadenia 515/2014
Otázka	Ako prispel fond k týmto osobitným cieľom: - Podpora integrovaného riadenia hraníc, vrátane ďalšej podpory harmonizácie opatrení súvisiacich s riadením hraníc v súlade so spoločnými normami Únie a prostredníctvom výmeny informácií medzi členskými štátmi navzájom a členskými štátmi a Európskou agentúrou pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie? - Zabezpečenie jednotnej kontroly a ochrany vonkajších hraníc na vysokej úrovni na jednej strane vrátane riešenia nelegálneho prístáhovalectva, a hladkého prechodu cez vonkajšie hranice v súlade so schengenským acquis na strane druhej, pri súčasnom zabezpečení prístupu k medzinárodnej ochrane pre tie osoby, ktoré ju potrebujú, v súlade so zmluvnými záväzkami členských štátov v oblasti ľudských práv vrátane zásady zákazu vrátenia alebo vyhostenia?
Podotázky	- Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k podpore rozvíjania, vykonávania a presadzovania politík s cieľom zabezpečiť, aby sa nevykonávali kontroly osôb prekračujúcich vnútorné hranice, a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? - Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k vykonávaniu kontrol osôb a efektívnemu monitorovaniu prekročení vonkajších hraníc a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? - Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu postupnému vytvoreniu integrovaného systému riadenia pre vonkajšie hranice založenému na solidarite a zodpovednosti a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? - Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zabezpečeniu uplatňovania acquis Únie upravujúceho riadenie hraníc a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? - Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k prispeniu k posilneniu situačnej informovanosti na vonkajších hraniciach a schopnosti členských štátov reagovať a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku? - Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k zriadeniu a prevádzke systémov IT, ich komunikačnej infraštruktúry a vybavenia, ktoré podporujú hraničné kontroly a hraničný dozor na vonkajších

hraniciach, a ako prispel fond k dosiahnutiu tohto pokroku?

7. Aký pokrok sa dosiahol vo vzťahu k podpore služieb pre členské štáty v riadne opodstatnených núdzových situáciách, ktoré si vyžadujú bezodkladné prijatie opatrení na vonkajších hraniciach, a ako prispela núdzová pomoc k dosiahnutiu tohto pokroku? Aký druh núdzových opatrení sa vykonal? Ako prispeli núdzové opatrenia vykonané v rámci fondu k riešeniu bezodkladných potrieb členského štátu?
8. Aké boli hlavné výsledky núdzových opatrení?
9. Ako prispela prevádzková podpora uvedená v článku 10 nariadenia (EÚ) Ā. 515/2014 k dosiahnutiu osobitného cieľa týkajúceho sa riadenia hraníc?

Predbežné/Indikatívne kritériá hodnotenia	- Indikátory výstupu a výsledku dosiahli svoje cieľové hodnoty. - Výzvy, ktoré ovplyvňujú implementáciu a pokrok smerom k cieľom fondu, boli riadne identifikované a spojené s účinnými stratégiami nápravy. - Fond podporoval typy zásahov, ktoré sú podľa dostupných dôkazov (vrátane napríklad príslušnej akademickej literatúry, priebežného hodnotenia fondu atď.) známe ako účinné. - Fond zahrnul dostupné dobré postupy do svojej implementácie tam, kde to bolo relevantné a možné. - Existujú primerané dôkazy o pozitívnom prínose fondu k trendu akýchkoľvek indikátorov vplyvu, po kontrole konfundujúcich faktorov. Identické ako pri predchádzajúcej otázke
Indikátory alebo deskriptory	- SC2_C1.1 - Počet zamestnancov vyškolených s pomocou fondu o aspektoch týkajúcich sa riadenia hraníc - SC2_C1.2 - Počet školení o aspektoch týkajúcich sa riadenia hraníc poskytnutých s pomocou fondu - SC2_C2 - Počet infraštruktúr hraničných kontrol (kontroly a dozor) a prostriedky vyvinuté alebo zmodernizované pomocou fondu - Počet prekročení hraníc na vonkajších hraniciach prostredníctvom vchodov s automatizovaným systémom - SC2_C3.2 - Celkový počet prekročení hraníc - Počet národnej infraštruktúry hraničného dozoru/ ďalej rozvíjané v rámci EUROSUR - SC2_C5 - Počet prípadov ohlásených členským štátom európskemu situačnému prehľad
Metodický prístup	- Kvantitatívna analýza: Zhromaždenie a analýza dát o počte a typoch infraštruktúr, školení, a núdzových opatrení podporovaných fondom. - Prieskumy a rozhovory: Zbieranie spätnej väzby od zainteresovaných strán, vrátane hraničných úradov a školených zamestnancov, na efektívnosť a užitočnosť podporených iniciatív. - Analýza správ: Preskúmanie oficiálnych správ a dokumentov zahŕňajúcich výsledky a hodnotenia relevantných projektov.
Zdroje	- Správy o projektoch a vyhodnotenia: Dokumentácia poskytujúca detaily o realizovaných projektoch a ich výsledkoch. - Údaje z monitoringu: Štatistiky a údaje o prekročeníach hraníc, použití infraštruktúr a výsledkoch školení. - Protokoly a záznamy z operácií: Informácie o každodennom používaní infraštruktúr a systémov na hraniciach. - Feedback od účastníkov: Prieskumy a rozhovory poskytujúce bezprostredné hodnotenie efektívnosti podporených opatrení a technológií.

3. Kritériá spoločné pre ISF - Police a ISF - Border

Hodnotiace kritérium	Efektívnosť
Sumár	Pri kritériu Efektívnosť sa zameriame na posúdenie, či boli výsledky fondu dosiahnuté pri primeraných nákladoch. Toto kritérium hodnotí, ako efektívne sú finančné a ľudské zdroje využívané na dosiahnutie očakávaných výsledkov.
Otázka	Dosiahli sa výsledky fondu pri primeraných nákladoch?
Podotázky	- Do akej miery sa očakávané výsledky fondu dosiahli pri primeraných nákladoch, pokiaľ ide o použitie finančných a ľudských zdrojov? - Aké opatrenia sa zaviedli s cieľom predchádzať prípadom podvodov a iných nezrovnalostí, odhaľovať ich, podávať o nich správy a ďalej ich sledovať a aký bol prínos týchto opatrení?
Predbežné/Indikatívne kritériá hodnotenia	- Dôkazy pochádzajúce z operácií ukazujú, že cena za jednotku je v súlade alebo nižšia ako existujúce benchmarky a odhady. - Boli použité primerané opatrenia na výber nákladovo efektívnych operácií. - Dôkazy pochádzajúce z operácií ukazujú, že cena za jednotku je v súlade alebo nižšia ako existujúce benchmarky a odhady. - Rozdiely v cene za jednotku medzi podobnými operáciami v rámci fondu možno vysvetliť a odôvodniť (napr. rozdiely v intenzite alebo kvalite poskytovanej podpory, inovatívnosť, kúpna sila, núdzový kontext atď.). - Systém riadenia a kontroly členského štátu, opísaný v zmysle právneho základu, zabezpečuje kvalitu implementácie národných programov a prevenciu, detekciu a korekciu nepravidielností, vrátane podvodov, a vrátenie neoprávnene vyplatených súm spolu s prípadnými úrokmi z omeškania. - Administratívna záťaž je proporcionálna pre všetkých realizujúcich aktérov (odpovedné orgány a ďalšie delegované orgány) v porovnaní s predchádzajúcim programovým obdobím, pri podobných službách ponúkaných porovnateľným cieľovým skupinám bez podpory programu. - Administratívna záťaž je proporcionálna pre všetkých príjemcov, v porovnaní s predchádzajúcim programovým obdobím/podobnými službami ponúkanými porovnateľným cieľovým skupinám bez podpory programu. - Administratívna záťaž je proporcionálna pre všetkých koncových používateľov, napríklad v porovnaní s predchádzajúcim programovým obdobím/podobnými službami ponúkanými porovnateľným cieľovým skupinám bez podpory programu. - Neexistuje 'gold-plating' na národnej úrovni (napr. z odpovedných orgánov, delegovaných orgánov, národných audítorských orgánov), t. j. požiadavky nie sú interpretované prísnejšie ako právny základ alebo príslušné dokumenty poskytujúce metodologické usmernenia členským štátom, pokiaľ neexistuje odôvodnený dôvod. - Neexistuje 'gold-plating' na úrovni EÚ, t. j. požiadavky nie sú interpretované prísnejšie ako v právnom základe, pokiaľ neexistuje odôvodnený dôvod.
Indikátory alebo deskriptory	- Nákladová efektivita realizovaných operácií: Priemerné náklady na jednotlivé operácie porovnané s benchmarkmi alebo predchádzajúcim obdobím. - Náklady a výstupy: Celkové náklady fondu a dosiahnuté výsledky v porovnaní s plánovanými cieľmi. - Miera detekcie a korekcie nezrovnalostí: Počet identifikovaných prípadov podvodov a nezrovnalostí, úspešnosť opatrení na ich prevenciu a korekciu.

Metodický prístup	• Kvantitatívna analýza: Zhromaždenie dát o nákladoch a výsledkoch z realizovaných projektov a ich analýza prostredníctvom štatistických metód. • Porovnávací analýza: Porovnanie nákladov a výsledkov s predchádzajúcimi obdobiami alebo s podobnými programami. • Analýza administratívnej záťaže: Hodnotenie relatívnej záťaže pre zúčastnené strany, vrátane porovnania s predchádzajúcimi obdobiami alebo inými programami. • Kvalitatívne hodnotenie: Rozhovory a prieskumy s príjemcami, administratívny personál a ďalší zainteresovaní aktéri na zhromaždenie spätnej väzby na efektívnosť operácií.
-------------------	--

Zdroje	• Monitorovacie správy: Monitorovacie správy, ročné a záverečné hodnotenia projektov. • Externé benchmarky: Porovnanie s relevantnými EŠIF benchmarkmi na určenie primeranosti nákladov. • Audítorské správy: Správy od národných a EÚ auditov, ktoré poskytujú detaily o riadení fondov a detekcii nepravidielností. • Prieskumy a rozhovory: Spätaná väzba od príjemcov a iných stakeholderov, ktorá poskytuje vnímanie administratívnej záťaže a nákladovej efektivity.
--------	---

Hodnotiace kritérium	Relevantnosť
Sumár	Pri hodnotiacom kritériu Relevantnosť sa zameriame na posúdenie, či ciele intervencií financovaných z fondu zodpovedali skutočným potrebám a ako flexibilne dokázali reagovať na meniace sa podmienky a potreby.
Otázka	Zodpovedali ciele intervencií financovaných z fondu skutočným potrebám?
Podotázky	1. Reagovali ciele stanovené členským štátom v jeho národných programoch na zistené potreby? 2. Riešili ciele stanovené vo výročnom pracovnom programe (akcie Únie) skutočné potreby? 3. Riešili ciele stanovené vo výročnom pracovnom programe (núdzová pomoc) skutočné potreby? 4. Aké opatrenia prijal členský štát s cieľom riešiť meniace sa potreby??
Predbežné/Indikatívne kritériá hodnotenia	• Hodnotenie potrieb sa vykonáva a pravidelne aktualizuje alebo vždy, keď dôjde k relevantným kontextuálnym zmenám • Partnerstvo / monitorovací výbor je schopný poskytovať včasný vstup ohľadom sa meniacich potrieb a relevantných vývojov na mieste. • V návrhu projektov, výzvach na predkladanie ponúk a obstarávaní je dostatočná miera flexibility. • Kde je to potrebné, môžu byť nevýznamné zmeny stratégie programu a pracovných programov uplatnené rýchlo. • Existujú pravidlá a postupy, ktoré zabezpečujú, že významné úpravy programu môžu byť implementované včas, ak vzniknú nové potreby. • Ak došlo po prijatí programu k zmenám v potrebách, stratégia programu alebo operácie boli prispôbené včas alebo, alternatívne, nové potreby boli riadne riešené prostredníctvom tematického zariadenia.

Indikátory alebo deskriptory	• Pravidelnosť a obsah hodnotení potrieb: Ako často a aké detailne sú vykonávané hodnotenia potrieb. • Rýchlosť a efektivita reakcií na meniace sa potreby: Ako rýchlo a efektívne boli implementované zmeny v reakcii na meniace sa potreby. • Flexibilita v návrhu projektov a obstarávaní: Miera flexibility umožňujúca rýchle
------------------------------	--

prispôsobenie sa zmenám v potrebách.

Metodický prístup	• Analýza dokumentov: Prehľad hodnotení potrieb, strategických dokumentov a správ o pokroku za účelom identifikácie, ako boli identifikované a riešené potreby. • Prieskumy a rozhovory: Zbieranie dát od zainteresovaných strán vrátane vládnych orgánov, partnerov a príjemcov o vnímaní relevancie projektov. • Prípadové štúdie: Hĺbková analýza vybraných projektov na posúdenie ich prispôsobenia sa potrebám a ich pružnosti pri reagovaní na kontextuálne zmeny.
-------------------	---

Zdroje	• Hodnotiace správy: Správy z interných a externých hodnotení, ktoré obsahujú analýzy potrieb a reakcií na ne. • Strategické dokumenty a plány: Národné programy a plány, ktoré dokumentujú stanovené ciele a ich zodpovedanie identifikovaným potrebám. • Záznamy zo zasadnutí monitorovacieho výboru: Dokumenty zachytávajúce diskusie a rozhodnutia týkajúce sa prispôsobení programov a projektov. • Feedback od príjemcov a partnerov: Prieskumy a rozhovory poskytujúce priame informácie o vnímanej relevancii a prispôsobivosti projektov.
--------	---

Hodnotiace kritérium	Súlad
Sumár	Pri hodnotiacom kritériu Súlad sa zameriame na to, či boli ciele stanovené v národnom programe zosúladené s cieľmi stanovenými v iných programoch financovaných zo zdrojov EÚ a vzťahujúcimi sa na podobné oblasti činnosti. Tiež sa posúdi, ako bol súlad udržiavaný počas celého obdobia čerpania z fondu.
Otázka	Boli ciele stanovené v národnom programe v súlade s cieľmi stanovenými v iných programoch, ktoré sú financované zo zdrojov EÚ a vzťahujú sa na podobné oblasti činnosti? Bol súlad zabezpečený aj počas čerpania z fondu?
Podotázky	1. Bolo vo fáze programovania uskutočnené a zohľadnené posúdenie iných intervencií s podobnými cieľmi? 2. Vytvorili sa pre obdobie čerpania koordinačné mechanizmy medzi fondom a inými intervenciami s podobnými cieľmi? 3. Boli akcie vykonané prostredníctvom fondu v súlade s inými intervenciami s podobnými cieľmi a neboli s nimi v rozpore?

Predbežné/Indikatívne kritériá hodnotenia	• Existujú jasne definované a efektívne koordinačné mechanizmy, ktoré zabezpečujú aktívnu spoluprácu a výmenu informácií medzi rôznymi fondmi a programami EÚ? • Sú koordinačné mechanizmy flexibilné a pružne reagujú na meniace sa politické agendy a ciele? • Ako efektívne sú ciele fondov integrované do širších strategických rámcov EÚ a národných programov na zabezpečenie súladu a koherencie? • Sú výstupy a výsledky fondov pravidelne hodnotené z hľadiska ich prínosu k dosiahnutiu širších cieľov EÚ? • Boli identifikované a účinne riešené prípady potenciálneho prekrývania sa fondov a programov? • Sú jasne dokumentované prípady, kde koordinácia viedla k dosiahnutiu synergických efektov?
---	--

Indikátory alebo deskriptory	- Existencia a efektivita koordinačných mechanizmov: Úroveň a funkčnosť koordinačných mechanizmov zriadených na zaistenie súladu medzi rôznymi fondmi a programami. - Integrácia cieľov do širších strategických rámcov: Miera, v akej sú ciele fondu integrované do národných a EÚ strategických rámcov. - Analýza prekrývania a synergických efektov: Rozsah, v ktorom boli identifikované a efektívne riešené prípady prekrývania sa alebo využitia synergických efektov medzi rôznymi programami.
Metodický prístup	- Analýza dokumentov a strategických plánov: Prehľad relevantných dokumentov a plánov na posúdenie súladu cieľov a stratégií. - Prieskumy a rozhovory s manažérmi projektov a koordinátormi: Získavanie informácií o koordinačných mechanizmoch a ich efektivite. - Hodnotiace stretnutia a pracovné skupiny: Analýza zápisov a výsledkov stretnutí zameraných na koordináciu medzi fondmi. - Prípadové štúdie: Hĺbková analýza vybraných projektov na posúdenie ich príspevku k dosiahnutiu súladu a identifikáciu synergických efektov.
Zdroje	- Strategické dokumenty a akčné plány: Národné a EÚ strategické dokumenty a plány, vrátane operačných programov. - Protokoly a záznamy z koordinačných stretnutí: Záznamy z interakcií a koordinačných aktivít medzi rôznymi programami a fondmi. - Hodnotiace a monitorovacie správy: Výročné a záverečné hodnotenia projektov a programov, ktoré poskytujú dáta o súlade a efektivite. - Feedback od účastníkov projektov: Prieskumy, rozhovory a spätná väzba od zainteresovaných strán, vrátane príjemcov financovania.

Hodnotiace kritérium	Doplňkovosť
Sumarizácia	Pri hodnotiacom kritériu Doplňkovosť sa zameriame na to, ako ciele stanovené v národnom programe a príslušné akcie dopĺňali ciele a akcie stanovené v rámci iných politík, najmä tých, ktoré sledoval členský štát. Toto kritérium skúma, ako fondy a programy fungujú spoločne s inými iniciatívami na dosiahnutie komplementárnych výsledkov.
Otázka	Dopĺňali ciele stanovené v národnom programe a zodpovedajúce akcie, ktoré sa vykonali, ciele a akcie stanovené v rámci iných politík, najmä tie, ktoré sledoval členský štát?
Podotázky	- Bolo vo fáze programovania uskutočnené a zohľadnené posúdenie iných intervencií s doplnkovými cieľmi? - Vytvorili sa pre obdobie čerpania koordinačné mechanizmy medzi fondom a inými intervenciami s podobnými cieľmi s cieľom zabezpečiť ich doplnkovosť? - Boli zavedené mechanizmy zamerané na predchádzanie prekrývaniu využívaných finančných nástrojov?
Predbežné/Indikatívne kritériá hodnotenia	- Sú v rámci programovania vytvorené štruktúry na identifikáciu a hodnotenie doplnkových cieľov iných EÚ fondov a národných politík? - Ako sú ciele fondov navrhované tak, aby efektívne dopĺňali a podporovali ciele iných relevantných politík a programov?

- Existujú konkrétne mechanizmy a postupy na prevenciu prekryvania sa finančných a programových zdrojov na dosiahnutie maximálnej efektivity?
- Sú tieto mechanizmy pravidelne revidované a aktualizované, aby zabezpečili ich aktuálnosť a efektívnosť?
- Ako programy podporujú prierezové politické agendy a inovatívne prístupy na riešenie komplexných výziev?
- Sú dokumentované príklady, kde doplnkovosť prispela k výraznému zlepšeniu výsledkov politik?

Indikátory alebo deskriptory	• Existencia a efektívnosť koordinačných mechanizmov: Úroveň a funkčnosť koordinačných mechanizmov medzi fondom a inými programami alebo politikami. • Integrácia a doplnkovosť cieľov: Ako ciele fondu dopĺňajú ciele iných relevantných politik a programov. • Prevencia prekryvania finančných nástrojov: Efektívnosť mechanizmov na predchádzanie prekryvaniu zdrojov a zabezpečenie maximálnej efektivity využitia fondov.
Metodický prístup	• Analýza dokumentov a politických rámcov: Hodnotenie ako sú dokumentované a zosúladené ciele medzi rôznymi politikami a programami. • Interviews a prieskumy: Zbieranie dát od zainteresovaných strán vrátane vládnych orgánov a partnerov o efektívnosti koordinačných mechanizmov a vnímanej doplnkovosti. • Hodnotenie synergických efektov: Štúdie prípadov a analýzy konkrétnych projektov na posúdenie príspevku k širším politickým cieľom a ich doplnkovosti. • Monitorovanie a evaluácia: Pravidelné hodnotenie efektívnosti implementovaných mechanizmov a ich aktualizácia.
Zdroje	• Politické dokumenty a strategické plány: Dokumenty, ktoré definujú ciele a stratégie rôznych fondov a politik. • Protokoly zo zasadnutí: Záznamy z koordinačných stretnutí a pracovných skupín, kde sa diskutovalo o spolupráci a koordinácii medzi fondami. • Hodnotiace správy: Výročné a záverečné hodnotenia, ktoré poskytujú dáta o efektívnosti a doplnkovosti realizovaných projektov. • Feedback od účastníkov: Prieskumy a rozhovory s príjemcami financovania a ďalšími zúčastnenými stranami, ktoré poskytujú priame informácie o vnímanej doplnkovosti a synergii projektov.

Hodnotiace kritérium	Udržateľnosť
Sumarizácia	Pri hodnotiacom kritériu Udržateľnosť sa zameriame na hodnotenie, či sú výsledky a pozitívne účinky projektov podporovaných fondom pravdepodobne trvalé aj po skončení finančnej podpory fondu.
Otázka	Je pravdepodobné, že pozitívne účinky projektov podporovaných fondom budú pokračovať aj po skončení jeho podpory?
Podotázky	1. Aké boli hlavné opatrenia, ktoré prijal členský štát s cieľom zabezpečiť udržateľnosť výsledkov projektov vykonaných s podporou fondu (vo fáze programovania aj čerpania)? 2. Zaviedli sa mechanizmy na zabezpečenie kontroly udržateľnosti vo fáze programovania aj čerpania? 3. Do akej miery sa očakáva, že výsledky/prínosy akcií podporovaných fondom budú pokračovať aj naďalej? 4. Aké opatrenia sa prijali na zabezpečenie kontinuity činností vykonávaných vďaka prevádzkovej podpore?

Predbežné/Indikatívne kritériá hodnotenia

- Boli zavedené a používané primerané opatrenia na kontrolu udržateľnosti projektových návrhov
- Neexistujú dôkazy o závislosti, t. j. o systematickom nedostatku investícií z národných zdrojov pre príslušné služby, ktoré sú poskytované výlučne prostredníctvom podpory z fondov EÚ.

Indikátory alebo deskriptory

- Existencia a efektívnosť mechanizmov udržateľnosti: Mechanizmy zavedené na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti výsledkov projektov.
- Nezávislosť od fondu: Miera, do akej projekty a služby môžu pokračovať bez ďalšej podpory z fondu.
- Kontinuita činností: Opatrenia prijaté na zabezpečenie pokračovania aktivít projektu po skončení finančnej podpory.

Metodický prístup

- Analýza plánov udržateľnosti: Preskúmanie, ako boli plány udržateľnosti integrované do projektových návrhov a ich implementácie.
- Interviews a prieskumy s projektovými manažérmi a zainteresovanými stranami: Zbieranie informácií o vnímaní udržateľnosti a o opatreniach na jej zabezpečenie.
- Evaluácia dopadov projektov: Hodnotenie, ako projekty prispeli k dlhodobým zmenám a aký majú potenciál na udržanie týchto zmien.
- Monitorovanie a sledovanie post-projektových aktivít: Pravidelné sledovanie stavu realizovaných projektov a ich vplyvov po skončení podpory.

Zdroje

- Projektové dokumenty a plány udržateľnosti: Dokumenty, ktoré obsahujú informácie o plánovaných a realizovaných opatreniach na zabezpečenie udržateľnosti.
- Hodnotiace správy: Výročné a záverečné hodnotiace správy, ktoré poskytujú prehľad o efektívnosti a udržateľnosti projektov.
- Protokoly zo stretnutí a workshopov: Záznamy diskusií o udržateľnosti projektov a strategických plánoch.
- Feedback od účastníkov projektu: Prieskumy a rozhovory poskytujúce priame informácie o úspechoch a výzvach súvisiacich s udržateľnosťou projektov.

Hodnotiace kritérium

Pridaná hodnota EÚ

Sumarizácia

Pri hodnotiacom kritériu **Pridaná hodnota EÚ** sa zameriame na posúdenie, či a ako podpora poskytovaná z fondov EÚ priniesla pridanú hodnotu v porovnaní s tým, čo by bolo dosiahnuté bez tejto podpory. Toto kritérium skúma, ako finančné zdroje a odborné zásahy EÚ prispeli k dosiahnutiu výsledkov, ktoré by na národnej úrovni neboli realizovateľné alebo by boli realizované s nižšou efektívnosťou.

Otázka

Priniesla podpora zo strany EÚ nejakú pridanú hodnotu?

Podotázky

1. Aké sú hlavné druhy pridanej hodnoty vyplývajúcej z podpory z fondu (objem, rozsah, úloha, proces)?
2. Uskutočnil by členský štát akcie potrebné na vykonávanie politik EÚ v oblastiach podporovaných fondom bez jeho finančnej podpory?
3. Aké by boli najpravdepodobnejšie dôsledky prerušenia podpory poskytovanej z fondu?
4. Do akej miery viedli akcie podporované fondom k prínosu na úrovni Únie?
5. Akú pridanú hodnotu priniesla prevádzková podpora?

Predbežné/Indikatívne kritériá hodnotenia	Program sa zameriava na oblasti, zásahy a cieľové skupiny, kde výsledky na úrovni EÚ môžu prekročiť to, čo by mohli dosiahnuť členské štáty samostatne. Medzi inými: - Existujú dôkazy o efektoch rozsahu, t.j. o dodatočných cieľových skupinách, ktoré sú oslovované, alebo dodatočných typoch zásahov, ktoré sú ponúkané. - Existujú dôkazy o efektoch veľkosti, t.j. o vyššom objeme ponúkaných služieb/koncových užívateľov, ktorí sú oslovovaní. - Existujú dôkazy o efektoch funkcie/úlohy/procesu, t.j. o učení sa a zvýšenej schopnosti spravovať poskytovanie verejnej podpory v rámci zapojených administratív.
Indikátory alebo deskriptory	- Efekty rozsahu a veľkosti: Miera, do akej fond EÚ umožnil rozšírenie zásahu alebo dosahu akcií. - Efekty funkcie/úlohy/procesu: Prínosy v oblasti zlepšenia schopnosti spravovať a implementovať politiky a programy. - Unikátnosť zásahu: Špecifické prínosy financovania EÚ, ktoré by inak neboli realizované na národnej úrovni
Metodický prístup	- Porovnávací analýza: Porovnanie rozsahu a hĺbky projektov podporovaných EÚ s tými, ktoré by mohli byť financované národnými zdrojmi. - Analýza údajov a štatistiky: Zhromažďovanie a vyhodnocovanie údajov o dosahu, počte a type zásahov realizovaných s podporou fondu. - Prieskumy a rozhovory: Získavanie názorov od príjemcov, projektových manažérov a politických tvorcov o pridanej hodnote EÚ podpory. - Hodnotenie efektívnosti: Hodnotenie, do akej miery projekty podporované fondom prispeli k vyššej efektívnosti a inovatívnosti v oblasti politiky
Zdroje	- Projektové a evaluačné správy: Výročné a záverečné hodnotiace správy, ktoré dokumentujú výsledky a dosah projektov. - Feedback od účastníkov: Prieskumy a rozhovory s tými, ktorí sú priamo zapojení do projektov financovaných EÚ, poskytujúce hodnotenie pridanej hodnoty.

Hodnotiace kritérium	Zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia
Sumarizácia	Pri hodnotiacom kritériu Zjednodušenie a zníženie administratívneho zaťaženia sa zameriame na posúdenie, či zavedené zmeny v riadení fondu a prístupoch k financovaniu viedli k efektívnejšiemu a menej zaťažujúcemu procesu pre prijímateľov prostriedkov. Toto kritérium skúma, ako boli procesy a postupy optimalizované na zlepšenie prístupu a zníženie náročnosti implementácie projektov.
Otázka	Došlo k zjednodušeniu postupov riadenia fondu a zníženiu administratívneho zaťaženia pre prijímateľov prostriedkov z fondu?
Podotázky	1. Viedli inovačné postupy zavedené v rámci fondu (zjednodušené možnosti vykazovania nákladov, viacročné programovanie, vnútroštátne pravidlá oprávnenosti, komplexnejšie národné programy umožňujúce flexibilitu) k zjednodušeniu pre prijímateľov prostriedkov z fondu?
Predbežné/Indikatívne kritériá hodnotenia	- Zjednodušené vykazovanie výdavkov bolo používané tam, kde to bolo relevantné, a prinieslo zjednodušenie pre rôzne zainteresované strany. - Národné programy umožnili smerovať zdroje na nové a vznikajúce potreby pri nízkych

	administratívnych nákladoch.
Indikátory alebo deskriptory	• Použitie zjednodušených možností vykazovania nákladov: Rozsah využívania zjednodušených nástrojov a ich vplyv na zníženie zaťaženia. • Flexibilita a prispôsobivosť programov: Miera, do akej programy a pravidlá umožnili flexibilné reagovanie na zmeny a nové potreby s nízkymi administratívnymi nákladmi. • Efektívnosť administratívnych postupov: Hodnotenie, ako nové postupy prispeli k efektívnosti spracovania a riadenia fondov.
Metodický prístup	• Analýza administratívnych postupov: Hodnotenie zmenených procesov riadenia a ich dopadu na administratívne zaťaženie. • Prieskumy a rozhovory s prijímateľmi: Zbieranie feedbacku od prijímateľov o ich skúsenostiach so zjednodušenými postupmi a vnímanom znížení administratívneho zaťaženia. • Porovnávací analýza pred a po zavedení zmien: Porovnanie administratívnych nákladov a procesných časov pred a po implementácii nových pravidiel. • Hodnotenie efektívnosti a prínosu zjednodušení: Analýza, do akej miery zjednodušenia prispeli k lepšiemu využívaniu fondov a zníženiu byrokracie.
Zdroje	• Interné správy a analýzy: Správy z monitoringu a interných hodnotení zamerané na procesné a administratívne zmeny. • Feedback od prijímateľov a manažérov projektov: Prieskumy a rozhovory poskytujúce priame informácie o skúsenostiach s administratívnymi procesmi. • Dokumenty a protokoly z implementácie pravidiel: Záznamy a dokumentácia týkajúca sa zavedenia nových administratívnych postupov a pravidiel. • Statistické údaje o časoch spracovania a nákladoch: Dáta ukazujúce zmeny v časoch spracovania a výške administratívnych nákladov pred a po zavedení zjednodušení.

Príloha č. 2 - Sumarizácia projektov ISF Police⁴⁵

Špecifický cieľ SC5 Predchádzanie a boj proti trestnej činnosti

1. **Modernizácia IT systémov AFIS/EURODAC a CODIS** (SK 2016 ISF SC5/NC2/A2/P1) bol realizovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ PPZ. Cieľom bolo modernizovať IT infraštruktúru na lepšiu identifikáciu osôb prostredníctvom daktyloskopických a DNA údajov.

Ciele projektu:

- Modernizácia systémov AFIS, EURODAC a CODIS na zlepšenie procesov identifikácie.
- Zvýšenie interoperability medzi systémami na cezhraničnú výmenu údajov v rámci EÚ.

Aktivity:

- Obstaranie, nákup a inštalácia hardvéru a softvéru pre AFIS, EURODAC a CODIS.
- Testovacia prevádzka a školenie administrátorov a používateľov IT systémov.

Harmonogram:

- Projekt začal 15. apríla 2016 a skončil 30. septembra 2020.
- Aktivity boli rozdelené do viacerých fáz s dôrazom na postupnú implementáciu a skúšky nového vybavenia.

Výstupy a dopady:

- Úspešne modernizované systémy AFIS a CODIS s rozšírenou kapacitou pre rýchlejšie a presnejšie spracovanie biometrických údajov.
- Zvýšenie počtu spracovaných medzinárodných transakcií, čo umožnilo efektívnejšie porovnávanie daktyloskopických a DNA údajov na medzinárodnej úrovni.
- Redukcia chybových EURODAC transakcií o 10 %.
- Významné zlepšenie v schopnostiach zamestnancov pracovať s aktualizovanými systémami.

Tento projekt významne prispel k zlepšeniu bezpečnostných opatrení a cezhraničnej spolupráce na Slovensku a v rámci EÚ, umožňujúc efektívnejšiu reakciu na trestnú činnosť a lepšiu identifikáciu osôb.

⁴⁵ Informácie o jednotlivých projektoch boli čerpané zo záverečných správ.

2. **Modernizácia a obmena hardvérového a technického vybavenia národnej ústredne SIRENE INTERPOL a spoločných kontaktných pracovísk/centier policajnej a colnej spolupráce** (SK 2017 ISF SC5/NC2/A2/P2) bol realizovaný Úradom medzinárodnej policajnej spolupráce Prezídia Policajného zboru.

Ciele projektu:

Hlavným cieľom bolo zmodernizovať a vymeniť hardvérové a technické vybavenie na ústredniach SIRENE a INTERPOL, ako aj na spoločných kontaktných pracoviskách/centrách policajnej a colnej spolupráce (SKP/CPaCS), aby sa zlepšila výmena policajných informácií a celková efektivita operácií.

Aktivity:

- Nákup a inštalácia novej výpočtovej a telekomunikačnej techniky.
- Obstaranie multifunkčných zariadení a iných technických zariadení ako dataprojektory a kancelárske zariadenia.
- Realizácia verejných obstarávaní pre technické vybavenie.

Rozpočet:

Celkové náklady na projekt dosiahli 195 180,81 EUR.

Harmonogram:

Projekt bol zahájený v októbri 2017 s plánovaným ukončením v novembri 2023, pričom bol úspešne realizovaný podľa naplánovaného časového rámca.

Výstupy a dopady:

- Vylepšenie výpočtovej a komunikačnej infraštruktúry, čo umožnilo rýchlejšie spracovanie a výmenu informácií medzi zainteresovanými bezpečnostnými orgánmi.
- Zlepšenie technického vybavenia na pracoviskách, čo zvyšuje efektivitu a bezpečnosť operácií.
- Prijímateľ projektu mal zodpovednosť za riadenie, administráciu a správu projektu, vrátane zabezpečenia dodržiavania všetkých predpisov a procedúr verejného obstarávania.

Tento projekt významne prispel k zlepšeniu operatívnej spolupráce a výmene informácií medzi policajnými a colnými orgánmi na národnej i medzinárodnej úrovni.

3. **Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít laboratória na analýzu DNA** (SK 2016 ISF SC5/NC1/A2) realizovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ PPZ mal za cieľ modernizovať a rozšíriť kapacity laboratória pre rýchlejšie a presnejšie analýzy DNA, čo by posilnilo prácu súvisiacu s vyšetrovaním trestných činov.

Ciele projektu:

- Modernizácia laboratória na automatizovanú analýzu DNA.
- Zavedenie akreditovanej metódy analýzy v súlade s normou ISO 17025.

Aktivity:

- Obstaranie a inštalácia technického vybavenia: Nákup a inštalácia zariadení ako Hamilton Nimbus, Beckman Coulter Biomek FXP a hlbokomraziace boxy MDF-DV500VH.
- Školenie odborných pracovníkov: Zamerané na nové technické vybavenie a pracovné postupy.
- Automatizovaná analýza vzoriek: Vykonanie 500 bukálnych výterov a medzinárodná výmena DNA profilov.

Rozpočet:

- Celkové náklady projektu boli 470,436 EUR s DPH, ktoré boli plne oprávnené v rámci ex-post kontroly.

Harmonogram:

- Začiatok realizácie projektu: 1. júna 2016
- Ukončenie realizácie projektu: 31. decembra 2018
- Aktivity sa vykonávali podľa plánov, pričom niektoré boli dokončené skôr ako bolo plánované.

Výstupy a dopady:

- Vybavené laboratórium: Úspešné zavedenie a používanie moderných zariadení pre DNA analýzy.
- Vzdelaní pracovníci: Odborní zamestnanci laboratória boli vyškolení a sú schopní efektívne využívať nové technológie.
- Medzinárodná výmena: Realizovaná analýza viac ako 500 vzoriek a zapojenie do medzinárodnej výmeny DNA profilov, čo zvýšilo schopnosti pri medzinárodných vyšetrovaníach.
- Akreditácia ISO 17025: Laboratórium získalo akreditáciu podľa medzinárodnej normy, čo zaručuje kvalitu a presnosť analytických procesov.

Tento projekt teda významne prispel k posilneniu kapacít laboratória, umožnil presnejšie a rýchlejšie analýzy DNA, a tým zvýšil účinnosť pri vyšetrovaní trestných činov na Slovensku.

4. **Vzdelávanie príslušníkov Policajného zboru v oblasti prevencie a identifikácie obchodovania s ľuďmi (SK 2016 ISF SC5/NC3/A2/P1)** - Projekt podporuje špecializované školenia, ktoré zvyšujú odbornosť policajtov v

identifikácii a reakcii na obchodovanie s ľuďmi, jednu z foriem cezhraničnej kriminality.

Na základe informácií získaných zo záverečnej správy projektu "Vzdelávanie príslušníkov Policajného zboru v oblasti prevencie a identifikácie obchodovania s ľuďmi" (SK 2016 ISF SC5/NC3/A2/P1), realizovaného Strednou odbornou školou Policajného zboru Bratislava, projekt bol zameraný na zlepšenie odbornej prípravy policajtov pre efektívnejšie rozpoznávanie a riešenie prípadov obchodovania s ľuďmi. Celkový rozpočet projektu bol úspešne využitý na nasledujúce kľúčové aktivity:

1. **Manuál výučby pre oblasť obchodovania s ľuďmi** - Vytvorený bol v apríli 2017 s cieľom zlepšiť základné vzdelávanie policajtov. Manuál bol zkrátený z plánovaných 18 mesiacov na 9 mesiacov, čo umožnilo rýchlejšie zavedenie do praxe.
2. **Akreditovaný kurz pre príslušníkov Policajného zboru** - Tento kurz bol akreditovaný v júli 2018 a zrealizovaný predčasne v júli 2018 namiesto augusta 2019. Vzdelávací kurz pokryl témy spojené s obchodovaním s ľuďmi a bol absolvovaný 299 policajtmi.
3. **Odborné sympóziu** - Konalo sa v októbri 2019 s cieľom zvýšiť povedomie a spoluprácu medzi príslušníkmi Policajného zboru a akademickou sférou. Sympóziu podporilo zdieľanie najlepších postupov a skúseností medzi expertmi v oblasti.
4. **Riadenie projektu** - Riadenie bolo realizované v súlade s plánom a zabezpečovalo hladký priebeh a koordináciu všetkých aktivít projektu od začiatku až do ukončenia v decembri 2020.

Projekt taktiež zahrnoval nákup technického vybavenia vrátane počítačov, monitorov, a ďalšieho kancelárskeho vybavenia, ktoré boli nevyhnutné pre realizáciu vzdelávacích aktivít.

Merateľné výsledky projektu:

- Počet vyškolených odborných zamestnancov a príslušníkov Policajného zboru dosiahol 100% plánovaného cieľa s 25 vyškolenými jednotlivcami.
- Počet vyškolených príslušníkov Policajného zboru v rámci akreditovaného vzdelávacieho kurzu dosiahol takmer plánovaný počet 300, s konečným počtom 299, čo predstavuje 99.66% realizáciu.
- Akreditovaný vzdelávací kurz bol úspešne vytvorený a realizovaný.

Celkovo projekt dosiahol svoje ciele v oblasti zlepšenia vzdelávacích kapacít príslušníkov Policajného zboru, čím prispel k efektívnejšiemu boju proti obchodovaniu s ľuďmi na Slovensku.

5. **Zavedenie metódy predikcie fenotypových vlastností DNA pre účely trestného konania a rozšírenie automatizácie procesov genetickej analýzy na všetky pracoviská ústavu** (SK 2019 ISF SC5/NC1/A2/P2) bol realizovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ PPZ.

Ciele projektu:

Hlavným cieľom bolo zaviesť nové metódy predikcie fenotypových vlastností DNA, automatizovať a zefektívniť procesy genetickej analýzy v laboratóriách ústavu na celoslovenskej úrovni.

Aktivity:

- Nákup prístrojového vybavenia NGS (Next Generation Sequencing) vrátane príslušenstva pre analýzu a predikciu DNA.
- Budovanie odborných kapacít zamestnancov v oblasti analýzy DNA, vrátane školení a vzdelávania.
- Vytvorenie metodiky NGS analýzy v súlade s požiadavkami normy ISO 17025:2017.

Harmonogram:

- Začiatok realizácie: Máj 2019
- Ukončenie realizácie: Júl 2021 Aktivity boli ukončené skôr než bolo pôvodne plánované, čo zabezpečilo efektívnejšie využitie zdrojov a skoršie nasadenie nových technológií v praxi.

Výstupy a dopady:

- Zavedenie NGS technológií na všetkých relevantných pracoviskách, čo umožnilo presnejšie a rýchlejšie vyhodnocovanie DNA vzoriek.
- Zlepšenie kapacít zamestnancov vďaka cieľovým školeniam a praktickým seminárom.
- Vytvorenie a implementácia novej metodiky, ktorá je v súlade s medzinárodnými štandardmi a zvyšuje presnosť a spoľahlivosť forenzných analýz.

Projekt tak prispel k výraznému zlepšeniu schopností policajného zboru v oblasti forenznej genetiky, zvýšil efektívnosť vyšetrovania a poskytol nové nástroje pre predikciu fenotypových vlastností na základe DNA.

- 6. Modernizácia technickej podpory na zefektívnenie boja proti trestnej činnosti (SK 2019 ISF SC5/NC1/A3/P3),** realizovaný Úradom zvláštnych policajných činností Prezídia Policajného zboru, sa zameriava na posilnenie operatívnych schopností prostredníctvom modernizácie technickej podpory. Tento projekt bol špecificky navrhnutý na zlepšenie rýchlosti a efektivity reakcií policajných zložiek pri operatívno-pátracej činnosti, a to aj za použitia nových technológií a vybavenia.

Kľúčové informácie o projekte:

- **Časový rámec:** Projekt začal v máji 2019 a mal skončiť do konca roku 2021. Realizácia niektorých aktivít bola predčasne ukončená alebo prispôbená podľa aktuálnych potrieb a predpisov.
- **Hlavné aktivity:** Zahrňujú nákup technickej podpory, ktorá bola úspešne získaná a implementovaná do služieb policajného zboru. Ďalej projekt pokrýval vzdelávanie a budovanie kapacít zamestnancov špecializovaných útvarov polície v oblasti medzinárodnej spolupráce.

Výsledky a dopady:

- **Technické vybavenie:** Nákup technickej podpory zvýšil technické a operatívne kapacity policajného zboru, čo umožnilo rýchlejšie a efektívnejšie nasadenie v prípadoch potreby.
- **Školenia a kapacity:** Uskutočnili sa školenia pre zamestnancov policajného zboru, ktoré zlepšili ich schopnosti využívať nové technológie a metódy pri svojej práci.

Projekt taktiež zdôrazňuje dôležitosť medzinárodnej spolupráce, keďže technológiapĺňajú normy a požiadavky pre operácie v rámci celej Európskej únie. Publicita projektu bola riadne zabezpečená v súlade s predpismi, čo zahŕňa informačné materiály, označenia a pravidelné reporty o postupe a úspechoch projektu.

Tento projekt je príkladom úspešnej aplikácie fondov EÚ na zlepšenie vnútornej bezpečnosti a operatívnych kapacít policajných zložiek Slovenskej republiky, čím priamo prispieva k zefektívneniu boja proti cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti.

7. **Modernizácia IT systému EVIDENCE (SK 2018 ISF SC5/NC2/A5/P1)** bol realizovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ PPZ s cieľom zvýšenia kapacít Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ PPZ prostredníctvom modernizácie IT systému EVIDENCEa zlepšenia výmeny informácií na národnej a medzinárodnej úrovni.

Časový rámec:

- Začiatok: December 2018
- Ukončenie: December 2021
- Aktivity: Realizované v súlade s harmonogramom, s menšími úpravami podľa potrieb.

Hlavné aktivity:

- **Modernizácia materiálno-technického vybavenia pre IS EVIDENCE:** Nákup hardvéru a softvéru zahŕňal pracovné stanice a servery. Tento proces prebiehal od decembra 2018, s viacerými verejnými obstarávaniami a kontrolami.

- **Modernizácia školiacej miestnosti:**

Do školiacej miestnosti pre užívateľov IS EVIDENCE boli inštalované moderné technológie, ako projektor a interaktívna tabuľa, ktoré zlepšili podmienky na školenia.

- **Školenie zamestnancov Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ PPZ:**

Školenia sa uskutočnili pre 54 kriminalistických technikov, aby zvládli nové funkcionality systému. Tieto školenia prebiehali pod prísnyimi hygienickými opatreniami v dôsledku pandémie COVID-19.

Výsledky a dopady:

- **Technické vybavenie:**

Modernizované servery a pracovné stanice pre IT systém EVIDENCE zvýšili efektivitu spracovania údajov. Bezpečnosť údajov je zabezpečená ukladaním na dvoch nezávislých serveroch.

- **Zvýšenie kapacít:**

Modernizácia IT systému a školiacej miestnosti viedla k výraznému zlepšeniu výmeny informácií medzi Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ PPZ a ostatnými vnútroštátnymi aj medzinárodnými partnermi.

- **Medzinárodná spolupráca:**

IT systém EVIDENCE podporuje zlepšenie spolupráce s medzinárodnými partnermi pri vyšetrovaní trestnej činnosti.

Projekt „Modernizácia IT systému EVIDENCE“ bol úspešne realizovaný a prispel k výraznému zvýšeniu kapacít Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ PPZ, čím zlepšil boj proti trestnej činnosti na národnej aj medzinárodnej úrovni.

8. **MIKRODAK (SK 2019 ISF SC5/NC1/A2/P3)** bol realizovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ PPZ s cieľom zvýšiť efektivitu v boji proti trestnej činnosti prostredníctvom pokročilej forenzej techniky. Kľúčové aspekty projektu sú nasledovné:

Ciele projektu:

- Projekt bol zameraný na vytvorenie nového špecializovaného pracoviska pre genetickú analýzu a na modernizáciu prístrojového vybavenia na existujúcich pracoviskách, čo zahŕňa digitálnu daktyloskopiu a genetickú analýzu pomocou laserovej mikrodisekcie.

Rozpočet:

- Celkový rozpočet projektu bol 823 000 €, financovaný z ISF fondov a štátneho rozpočtu. Zdroje boli použité na nákup nového vybavenia, vzdelávanie zamestnancov a vytvorenie metodiky pre genetickú analýzu.

Harmonogram:

- Projekt bol zahájený v septembri 2019 s plánovaným ukončením v decembri 2022, avšak skutočné ukončenie aktivít projektu bolo v novembri 2023. Zahnrnuté boli aktivity ako riadenie a administrácia projektu, zriadenie nového pracoviska, a modernizácia existujúcich zariadení.

Aktivity a výstupy:

- Zriadenie nového špecializovaného pracoviska: Úspešne bolo zriadené nové pracovisko s pokročilými technológiami pre genetickú analýzu.
- Modernizácia vybavenia: Aktualizované boli technológie na pracoviskách po celej Slovenskej republike, vrátane daktyloskopickej komparácie a prístrojov na biologickú a genetickú analýzu.
- Vzdelávanie: Zamestnanci boli preškolení na nové technológie a metódy, čo zlepšilo ich schopnosti v oblasti forenznej analýzy.

Dopady:

- Projekt výrazne prispel k zvýšeniu kapacity a efektivity v boji proti trestnej činnosti vďaka modernizácii technického vybavenia a zlepšeniu odborných znalostí zamestnancov. Nové technológie a metódy umožnili presnejšiu a rýchlejšiu analýzu dôkazov, čo má priamy dopad na rýchlosť a účinnosť vyšetrovania trestných činov.

9. **CHEMIBAL (SK 2019 ISF SC5/NC1/A3/P4)** realizovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ PPZ bol zameraný na modernizáciu a zlepšenie schopností na detekciu a analýzu chemických látok, s dôrazom na drogy a nelegálnu výrobu zbraní.

Ciele projektu:

- Hlavným cieľom bolo zriadiť špecializované pracovisko v Bratislave pre detekciu a analýzu drog, anabolík a neznámych látok, ktoré sa môžu zneužívať ako drogy, a modernizovať prístrojové vybavenie pre kriminalistickú balistiku a chemickú analýzu v regionálnych laboratóriách.

Rozpočet:

- Celkový rozpočet projektu bol stanovený na 1 255 000,00 €.

Harmonogram:

Projekt začal v septembri 2019 a mal pôvodne skončiť v decembri 2022. Všetky aktivity boli skutočne ukončené už v septembri 2022.

Aktivity a výstupy:

- Zriadenie špecializovaného pracoviska v Bratislave, ktoré umožnilo zvýšiť kapacity a efektívnosť v detekcii a analýze drog.
- Modernizácia vybavenia v regionálnych chemických laboratóriách v Slovenskej Ľupči a Košiciach a v Bratislave pre zlepšenie schopností v oblasti balistiky a chemického testovania.
- Vytvorenie metodiky pre chemickú detekciu, ktorá zahŕňala štandardné pracovné postupy v súlade s normou ISO 17025:2017, zvyšujú tak odbornosť a metodologickú bázu ústavu.

Dopady:

- Projekt "CHEMIBAL" signifikantne prispel k zvýšeniu presnosti a rýchlosti analýz v Kriminalistickom a expertíznom ústave PZ PPZ, čo umožnilo rýchlejšie a presnejšie identifikácie chemických substancií a balistických dôkazov. To má priamy dopad na zlepšenie vyšetřovania trestných činov súvisiacich s drogami a nelegálnym obchodom so zbraňami na Slovensku.

10. Projekt **"Rozšírenie a modernizácia komunikačného kanálu Europolu SIENA na vybrané útvary Policajného zboru Slovenskej republiky"** (SK 2017 ISF SC5/NC2/A3/P1) realizovaný Úradom medzinárodnej spolupráce Prezídia Policajného zboru mal za cieľ modernizovať a rozšíriť komunikačné kapacity a technické vybavenie pre zlepšenie spoluprácu s Europolom. Tu je prehľad hlavných aspektov projektu podľa poskytnutej monitorovacej správy:

Časový rámec a realizácia

- **Začiatok realizácie projektu:** 01.02.2018
- **Ukončenie realizácie projektu:** 31.03.2024 (pôvodne plánované na 31.12.2023)
- Projekt zahŕňal aktivity ako riadenie a administráciu projektu, modernizáciu infraštruktúry, konfiguráciu zariadení a školenia pre administrátorov a užívateľov.

Kľúčové aktivity a výsledky

- **Modernizácia infraštruktúry:** Obmena a nákup výpočtovej techniky a príslušenstva pre zlepšenie technologických kapacít zainteresovaných útvarov.
- **Konfigurácia zariadení:** Realizované bolo vypracovanie bezpečnostného projektu, ktorý zabezpečil správnu konfiguráciu a nastavenie zariadení pre optimálnu funkčnosť.
- **Školenia pre administrátorov a užívateľov:** Cieľom bolo zvýšiť kompetencie zamestnancov v oblasti nových technológií a zabezpečiť, aby boli všetci administrátori a užívatelia schopní efektívne využívať modernizované systémy.

Výsledky a dopady

- Projekt úspešne zvýšil technologické a operačné schopnosti slovenských policajných síl v medzinárodnej spolupráci.
- Podporil lepšiu integráciu so systémami Europolu, čím prispel k efektívnejšej výmene informácií a lepšej koordinácii v boji proti cezhraničnej kriminalite.

Projekt bol hodnotený ako úspešný s ohľadom na dosiahnutie stanovených cieľov a pozitívny vplyv na zlepšenie medzinárodnej spolupráce Slovenskej republiky.

11. **Zavedenie nástrojov a metód pre boj proti drogovej a farmaceutickej kriminalite (SK 2016 ISF SC5/NC1/A3/P1)** realizovaný Protidrogovou centrálou národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru mal za cieľ zavedenie moderných nástrojov, techník a metód na zefektívnenie boja proti drogovej a farmaceutickej kriminalite na území Slovenska.

Časový rámec:

- Začiatok: Marec 2017
- Ukončenie: Máj 2023
- Aktivity: Realizované v súlade s harmonogramom, s prispôbeniami kvôli pandemickej situácii.

Hlavné aktivity:

- **Teoretický a praktický výcvik pre príslušníkov Policajného zboru (PZ) a Finančnej správy (FS):**
Výcvik bol zameraný na aktuálne trendy a zvýšenie efektívnosti v oblasti boja proti drogovej a farmaceutickej kriminalite. Na výcviku sa zúčastnilo 42 príslušníkov PZ a FS.
- **Vytvorenie manuálu:**
Manuál zaviedol jednotné postupy a metódy v boji proti farmaceutickej kriminalite, pričom bol zavedený do praxe v roku 2019.
- **Obstaranie technického vybavenia:**
Pre účely operatívno-pátracej činnosti a detekcie drog a drogových prekurzorov boli obstarané prístroje vrátane spektrometrov, dekontaminačného zariadenia, špeciálneho vozidla a skladových kontajnerov pre zaistené dôkazy.

Výsledky a dopady:

- **Zvýšenie odborných kapacít:**
Výcvik zameraný na boj proti drogovej kriminalite zlepšil odborné zručnosti príslušníkov PZ a FS, ktorí teraz efektívnejšie riešia prípady spojené s farmaceutickou a drogovou kriminalitou.

- **Technické vybavenie:**

Nákup špeciálnej techniky zahŕňal spektrometre na detekciu drog, dekontaminačné zariadenia a mobilné kontajnery na úschovu dôkazov. Technika umožňuje rýchlejšie a presnejšie vykonávanie zásahov.

- **Medzinárodná spolupráca:**

Vďaka zahraničným pracovným cestám získali príslušníci PZ nové poznatky a skúsenosti, ktoré sú implementované v národnom boji proti drogovej a farmaceutickej kriminalite.

Projekt prispel k výraznému zlepšeniu boja proti drogovej a farmaceutickej kriminalite na Slovensku, čím pomáha posilňovať vnútornú bezpečnosť a efektívnejšiu spoluprácu medzi národnými a medzinárodnými partnermi.

- 12. Zvyšovanie odbornej spôsobilosti pracovníkov Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ PPZ v oblasti forenzných vied (SK 2016 ISF SC5/NC3/A2/P2)** bol zameraný na posilnenie kapacít a zručností zamestnancov ústavu prostredníctvom organizácie rôznych vzdelávacích aktivít a medzinárodných sympózií.

Ciele projektu:

Cieľom bolo zvýšiť odborné znalosti a praktické schopnosti pracovníkov v oblasti forenzných vied. Projekt sa zameriaval na poskytnutie príležitostí na vzdelávanie a medzinárodnú výmenu skúseností medzi expertmi.

Aktivity:

- Organizácia medzinárodných forenzných sympózií a workshopov.
- Vzdelávanie a školenie zamestnancov v nových forenzných technikách a postupoch.
- Posilnenie spolupráce s medzinárodnými foreznými inštitúciami.

Rozpočet:

Celkový rozpočet projektu bol vyčlenený na krytie nákladov spojených s organizáciou sympózií, workshopov, nákupom technického vybavenia a vzdelávacích materiálov.

Harmonogram:

Projekt bol zahájený v októbri 2016 a ukončený v máji 2023. Priebežné aktivity zahŕňali prípravu a realizáciu sympózií v roku 2017 a 2019, ako aj sériu workshopov medzi rokmi 2016 a 2019.

Výstupy a dopady:

- Úspešná realizácia dvoch medzinárodných forenzných sympózií a viacerých workshopov, ktoré prispeli k zvýšeniu odbornej spôsobilosti účastníkov.

- Zvýšenie medzinárodnej spolupráce a výmeny znalostí, čo umožnilo zlepšiť prístupy a metódy používané v kriminalistických a forenzných vyšetrovaníach.
- Posilnenie technického a metodického zázemia ústavu, čo prispieva k vyššej efektívnosti a presnosti forenzných analýz.

Tento projekt teda významne prispel k rozvoju forenzných vied na Slovensku a zvýšeniu medzinárodnej spolupráce v tejto oblasti.

- 13. IS EVIDENCE-KEUNEO (SK 2020 ISF SC5/NC2/A5/P2)** realizovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ PPZ s cieľom zlepšenia kvality a spoľahlivosti údajov systému IS EVIDENCE a zabezpečenie integrity stôp pomocou nových mobilných a stacionárnych riešení. Projekt sa tiež zameriava na zefektívnenie forenznej dokumentácie miesta činu a forenzných predmetov využitím 3D technológií.

Časový rámec:

- Začiatok: Jún 2020
- Ukončenie: December 2023 (predĺženie na základe aktuálnych potrieb)

Hlavné aktivity:

1. **Investície do mobilných pracovných staníc IS EVIDENCE KEUNEO:**
Zabezpečenie pracovných staníc na dokumentáciu a lokalizáciu stôp, vrátane mobilnej exteriérovej a interiérovej pracovnej stanice pre 3D dokumentáciu miesta činu a stacionárnych pracovných staníc.
2. **Investície do stacionárnych a mobilných riešení:**
Projekt zabezpečil stacionárne aj mobilné riešenia, vrátane softvéru na identifikáciu objektov a forenzných predmetov. Dodané boli aj termosublumačné tlačiarne, ktoré zefektívňujú procesy tlače dokumentácie.
3. **Riadenie, administrácia a publicita projektu:**
Administrácia projektu zahŕňala prípravu verejných obstarávaní, kontrolu VO, riadenie dodávok tovaru a preberanie zariadení.

Výsledky a dopady:

- **Technické vybavenie:**
Projekt zabezpečil vybavenie 55 pracovísk mobilnými pracovnými stanicami, 1 foreznou exteriérovou a interiérovou pracovnou stanicou a stacionárnymi pracovnými stanicami pre dokumentáciu forenzných predmetov. Zakúpili sa aj 3D dokumentačné zariadenia a ďalšie technologické riešenia, ktoré zlepšujú proces forenznej dokumentácie.
- **Zvýšenie kapacít:**
Kriminalistickí technici boli zaškolení na nové technológie, čím sa zvýšila efektívnosť ich práce pri dokumentácii miesta činu a spracovaní forenzných dôkazov.

Projekt IS EVIDENCE - KEUNEO významne prispel k zlepšeniu kriminalisticko-technickej práce na Slovensku. Vďaka novým technológiám a zlepšeným procesom pri dokumentácii a spracovaní forenzných dôkazov sa zvýšila kvalita a efektivita policajnej práce

- 14. Zavedenie aktuálnych nástrojov a metód v boji proti nedovolenému ozbrojovaniu a obchodovaniu so zbraňami (SK 2017 ISF SC5/NC1/A3/P2)**
realizovaný 6. operatívnym oddelením odboru Bratislava národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru, bol zameraný na posilnenie kapacít v oblasti detekcie, prevencie a reakcie na trestnú činnosť spojenú s obchodom so zbraňami.

Ciele projektu:

Hlavným cieľom bolo zvýšiť efektivitu boja proti nedovolenému ozbrojovaniu a obchodovaniu so zbraňami prostredníctvom modernizácie vybavenia a metodiky.

Aktivity:

- Metodická príprava policajtov s praktickým nácvikom
- Realizácia workshopov a kurzov
- Dobudovanie informačného systému "Operatívna evidencia zbraní"
- Obstaranie špeciálnej techniky pre odhaľovanie závažnej a organizovanej trestnej činnosti
- Vytvorenie manuálu "Nedovolené ozbrojovanie a obchodovanie so zbraňami"

Rozpočet:

Celkový rozpočet projektu bol financovaný zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu, vrátane nákladov na nákup technického vybavenia a školení.

Harmonogram:

Projekt bol spustený v júli 2017 a úspešne ukončený v decembri 2023. Realizácia aktivít sa uskutočnila podľa plánu bez výrazných odchýlok.

Výstupy a dopady:

- Zvýšená schopnosť odhaľovania a riešenia prípadov týkajúcich sa obchodu so zbraňami: Nové technológie a školenia zvýšili kapacity a efektivitu príslušníkov v boji proti trestnej činnosti spojenej so zbraňami.
- Zlepšená evidencia a sledovateľnosť zbraní: Implementácia modernizovaného informačného systému zvýšila presnosť a rýchlosť spracovania údajov o zbraňach.
- Manuál a metodické usmernenia: Vytvorenie manuálu poskytlo jednotný prístup k riešeniu problémov s obchodom so zbraňami a zlepšilo štandardizáciu postupov pri ich riešení.

Projekt tak významne prispel k posilneniu vnútornej bezpečnosti a efektívnosti policajného zboru v oblasti kontroly a boja proti nelegálnemu obchodovaniu so zbraňami na Slovensku.

- 15. Budovanie odborných kapacít pre boj proti počítačovej kriminalite (SK 2017 ISF SC5/NC1/A1)** bol realizovaný Národnou centrálnou osobitných druhov kriminality Prezídia Policajného zboru. Tento projekt sa sústredil na posilnenie schopností v oblasti boja proti kybernetickej kriminalite cez rôzne technologické a vzdelávacie inovácie.

Ciele projektu:

Hlavným cieľom bolo posilniť technické a odborné kapacity pre efektívny boj proti počítačovej kriminalite.

Aktivity:

- **Obstaranie technického vybavenia:** Zaobstarali sa špecializované pracoviská a zariadenia na zabezpečovanie vzájomnej výmeny údajov.
- **Školenia:** Realizovali sa školenia pre príslušníkov Policajného zboru zamerané na aktuálne trendy a zvyšovanie efektívnosti v boji proti počítačovej kriminalite.

Rozpočet:

- Projekt bol financovaný zo zdrojov Európskej únie a štátneho rozpočtu, celkový rozpočet bol 1 017 973,00 €

Harmonogram:

- Aktivity projektu boli naplánované na obdobie od januára 2018 do decembra 2023, pričom sa dodržal plánovaný časový rámec.

Výstupy a dopady:

- **Zvýšená kapacita:** Zavedenie nového technického vybavenia a zlepšené školiace metódy zvýšili schopnosť účinne reagovať na počítačovú kriminalitu.
- **Vzdelávanie:** Celkovo bolo vyškolených 312 policajtov, čo prekročilo pôvodný plánovaný počet.
- **Efektívnosť:** Zlepšené technologické a odborné zázemie prispelo k rýchlejšej a presnejšej reakcii na kybernetické hrozby.

Tento projekt prispel k značnému posilneniu schopností Slovenskej republiky v oblasti identifikácie a riešenia počítačovej kriminality, zároveň podporil vzdelávanie príslušníkov zboru a implementáciu pokročilých technológií v boji proti kybernetickej kriminalite.

- 16. Budovanie procesu zberu údajov o PNR (SK 2018 ISF SC5/NC2/A4)** bol realizovaný Úradom medzinárodnej policajnej spolupráce Prezídia Policajného zboru s cieľom zlepšiť procesy zberu a spracovania údajov o cestujúcich (PNR) na zvýšenie bezpečnosti a efektívnosti boja proti cezhraničnej kriminalite.

Ciele projektu:

- Hlavným cieľom projektu bolo zabezpečiť materiálne a technické vybavenie potrebné pre spracovanie PNR údajov, ako aj zvýšiť odborné kapacity pracovníkov využívajúcich tento systém.

Aktivity:

- Zabezpečenie materiálneho a technického vybavenia: Zakúpenie a inštalácia hardvéru a softvéru pre spracovanie PNR údajov.
- Školenia a vzdelávanie: Organizácia školení pre pracovníkov, ktorí pracujú s PNR údajmi, vrátane cezhraničnej výmeny know-how.
- Modernizácia infraštruktúry: Aktualizácia a rozšírenie infraštruktúry potrebnej pre efektívne spracovanie údajov.

Rozpočet:

- Celkový rozpočet projektu zahŕňal nákup nového technického vybavenia, ako sú počítače, tlačiarne a špeciálne softvérové licencie.

Harmonogram:

Projekt začal v júni 2018 a bol ukončený v decembri 2023. Aktivity boli rozložené na celé obdobie realizácie, pričom boli dodržané plánované termíny bez významných odchýlok.

Výstupy a dopady:

- Efektívnejší zber a spracovanie údajov: Vďaka novému vybaveniu a softvéru sa zvýšila rýchlosť a bezpečnosť spracovania PNR údajov.
- Zvýšené odborné znalosti pracovníkov: Školenia prispeli k lepšiemu porozumeniu systémov a procesov, čo zvyšuje celkovú efektivitu práce s údajmi.
- Zlepšenie medzinárodnej spolupráce: Projekt podporil výmenu skúseností a osvedčených postupov medzi medzinárodnými partnermi.

Projekt tak výrazne prispel k posilneniu kapacít Slovenskej republiky v oblasti bezpečnostných kontrol a spracovania údajov, čo má priamy vplyv na boj proti cezhraničnej trestnej činnosti.

- 17. Rekonštrukcia objektu CPaCS Trstená - Chyžne (SK 2016 ISF SC5/NC2/A1)** sa zameriaval na renováciu a modernizáciu policajného a colného

centra na slovensko-poľskej hranici. Cieľom bolo posilniť cezhraničnú spoluprácu a infraštruktúru pre bezpečnostné služby.

Ciele projektu:

- Zmodernizovať a humanizovať pracovné prostredie objektu CPaCS.
- Rozšíriť a zefektívniť cezhraničnú spoluprácu a výmenu informácií medzi Slovenskom a Poľskom.

Aktivity:

- Vypracovanie projektovej dokumentácie.
- Realizácia stavebných prác vrátane rekonštrukcie a modernizácie objektu.
- Správa projektu a postupné rozširovanie spolupráce.

Rozpočet:

- Celkový rozpočet projektu predstavoval značné investície, kde výdavky na projektovú dokumentáciu a stavebné práce boli financované zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu SR.

Harmonogram:

- Začiatok projektu: 1. júla 2016
- Plánované ukončenie: 31. marca 2024
- Aktivity boli rozložené do viacerých fáz, kde každá fáza mala presne definovaný začiatok a koniec, pričom celková dĺžka trvala podľa plánu.

Výstupy a dopady:

- Zvýšená kapacita a modernizované pracovné prostredie pre zamestnancov CPaCS.
- Lepšie technické vybavenie a infraštruktúra pre efektívnejšiu cezhraničnú spoluprácu.
- Dosiahnutie lepšej koordinácie medzi bezpečnostnými zložkami SR a Poľska.

Projekt značne prispel k posilneniu cezhraničnej spolupráce medzi Slovenskom a Poľskom, modernizácii pracovných prostredí a zlepšeniu procesov výmeny informácií a bezpečnostných operácií na hraniciach.

18. Boj proti obchodovaniu s ľuďmi a aplikácia nástrojov na jeho predchádzanie (SK 2019 ISF SC5/NC4/A1/P2)

19. Špeciálne výsluchové miestnosti pre detské obete a ďalšie obzvlášť zraniteľné obete trestných činov (SK 2017 ISF SC5/NC4/A1/P1)

Špecifický cieľ SC6 Riziká a krízy

1. Zavedenie nových technológií do výkonu činnosti pyrotechnikov

Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (SK 2019 ISF SC6/NC7/A2) bol realizovaný Kriminalistickým a expertíznym ústav PZ PPZ s cieľom zavedenia moderných technológií, ako robotické manipulátory a diaľkovo ovládané delaboračné zariadenia, pre zvýšenie efektívnosti činností pyrotechnikov a posilnenie ich schopnosti bezpečne a spoľahlivo likvidovať výbušniny na medzinárodných letiskách a iných citlivých miestach.

Časový rámec:

- Začiatok: Máj 2019
- Ukončenie: December 2023

Hlavné aktivity:

- **Nákup robotických manipulátorov a delaboračných zariadení:**
Zabezpečenie 9 robotických manipulátorov rôznych kategórií a 2 diaľkovo ovládaných delaboračných zariadení pre pyrotechnickú jednotku na likvidáciu výbušných látok a bezpečné vykonávanie činností na letiskách a iných dôležitých miestach.
- **Školenia pre pyrotechnikov:**
Preškolenie 29 pyrotechnikov na prácu s novými technológiami, vrátane robotických manipulátorov a diaľkovo ovládaných zariadení, čo zabezpečilo plné využitie technológií a zvýšenie ich odborných kapacít.

Výsledky a dopady:

- **Technické vybavenie:**
Projekt zabezpečil nákup a inštaláciu 9 robotických manipulátorov a 2 diaľkovo ovládaných delaboračných zariadení, ktoré výrazne zlepšili schopnosti pyrotechnikov bezpečne a efektívne vykonávať svoje činnosti pri zneškodňovaní výbušnín.
- **Zvýšenie kapacít:**
29 pyrotechnikov bolo preškolených na prácu s novými zariadeniami, čo im umožňuje rýchlejšie a bezpečnejšie reagovať na potenciálne hrozby a minimalizovať riziká pri práci s výbušninami.
- **Medzinárodná spolupráca:**
Nové technológie umožňujú lepšie vybavenie a pripravenosť pyrotechnikov na medzinárodných letiskách, čo prispieva k bezpečnosti na národnej aj medzinárodnej úrovni.

Projekt zavedenia nových technológií pre pyrotechnikov bol úspešne realizovaný a vďaka novým zariadeniam a preškoleniu pyrotechnikov prispel k zvýšeniu bezpečnosti a efektívnosti pri riešení výbušných hrozieb na Slovensku.

2. **PYRODETEC (SK 2019 ISF SC6/NC7/A2/P2)** bol realizovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ PPZ. Projekt sa zameriava na zavedenie nových detekčných prístrojov, modernizáciu ochranných prostriedkov a technického vybavenia zásahových pyrotechnikov. Cieľom je zvýšiť bezpečnosť a efektívnosť pyrotechnikov pri ich činnostiach v súvislosti s detekciou výbušnín a nebezpečných látok.

Časový rámec:

- Začiatok: Október 2019
- Ukončenie: December 2023

Hlavné aktivity:

- **Nákup detekčných prístrojov a technického vybavenia:**
Zariadenia zahŕňali detektory kovov, stopového množstva nebezpečných látok, mínohľadačky, Ramanove a FTIR spektrometre. Cieľom bolo zvýšiť presnosť a spoľahlivosť pri zisťovaní nebezpečných látok.
- **Školenia pre pyrotechnikov a chemikov:**
Celkovo bolo preškolených 44 odborníkov (25 chemikov a 19 pyrotechnikov) na prácu s novými detekčnými prístrojmi a vybavením. Školenia zahŕňali technológie ako Ramanov a FTIR spektrometer, detektory stopového množstva a výbušnín.
- **Spracovanie metodík:**
Vypracované boli záväzné pracovné inštrukcie pre obsluhu a údržbu nových technológií. Celkovo bolo vytvorených 10 metodík, ktoré zabezpečujú jednotný a efektívny postup pri používaní technológií.

Výsledky a dopady:

- **Technické vybavenie:**
Projekt zabezpečil 24 modernizovaných nástrojov a zariadení, ktoré zlepšujú efektívnosť pyrotechnikov pri detekcii nebezpečných látok.
- **Zvýšenie kapacít:**
Preškolenie 44 odborníkov na prácu s novými technológiami zlepšilo schopnosť tímov pri riešení krízových situácií a zabezpečení verejnej bezpečnosti.

3. **Posilnenie kapacít boja s nelegálnym nakladaním s CBRN materiálmi v Slovenskej republike (SK 2017 ISF SC6/NC2-NC3/A2)** bol realizovaný Odborom odhaľovania nebezpečných materiálov a environmentálnej kriminality národnej centrály osobitných druhov kriminality Prezídia Policajného zboru. Projekt sa

zameriava na posilnenie kapacít Policajného zboru v boji proti nelegálnemu nakladaniu s chemickými, biologickými, rádioaktívnymi a jadrovými (CBRN) materiálmi. Zároveň prispieva k zvýšeniu bezpečnosti v rámci Slovenska a celej Európskej únie.

Časový rámec:

- Začiatok: Október 2017
- Ukončenie: Február 2024

Hlavné aktivity:

- **Rozšírenie informačného systému ENVIRO:**
Modernizácia a rozšírenie IS ENVIRO, ktoré zahŕňa zlepšenie technického vybavenia, softvérové licencie, výkonné pracovné stanice a ďalšie IT zariadenia pre efektívnejšie spracovanie údajov o CBRN materiáloch.
- **Školenia pre policajtov a zamestnancov prokuratúry:**
Organizované školenia pre 160 príslušníkov Policajného zboru a 80 prokurátorov a sudcov na tému detekcie, zaistenia dôkazov a vyšetrenia nelegálnych aktivít s CBRN materiálmi.
- **Medzinárodná spolupráca:**
V rámci projektu prebehla zahraničná študijná cesta do Škótska, kde sa slovenskí odborníci oboznámili s prístupmi britských úradov k riešeniu CBRN incidentov a zdokonalili sa v metodikách a postupoch.

Výsledky a dopady:

- **Technické vybavenie:**
Projekt priniesol zlepšenie technického vybavenia Policajného zboru, vrátane laboratórneho vybavenia, ochranných prostriedkov a výkonných počítačových systémov pre rozšírený IS ENVIRO.
- **Zvýšenie odborných kapacít:**
Vyškolenie 160 príslušníkov PZ a 80 prokurátorov a sudcov výrazne zlepšilo odbornú pripravenosť na riešenie prípadov spojených s CBRN materiálmi.

Projekt prispel k zvýšeniu bezpečnosti v boji proti nelegálnemu nakladaniu s nebezpečnými materiálmi a posilnil odbornú pripravenosť Policajného zboru, čím výrazne prispel k národnej aj medzinárodnej bezpečnosti.

4. **Modernizácia centrálnej databázy Bombového dátového centra (BDC) (SK 2016 ISF SC6/NC2/A2/P1)** bol realizovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ PPZ. Cieľom projektu je modernizácia centrálnej databázy Bombového dátového centra (BDC) a jeho informačného systému, ktorý slúži na zber a analýzu dát týkajúcich sa incidentov s výbušninami. Projekt zlepšuje schopnosť Policajného zboru a ďalších bezpečnostných zložiek reagovať na hrozby spojené s výbušninami a

podporuje efektívnu výmenu informácií medzi Slovenskom a členskými štátmi EÚ, ako aj EUROPOL-om.

Časový rámec:

- Začiatok: 15. apríla 2016
- Ukončenie: 31. októbra 2022

Hlavné aktivity:

- **Obstarávanie hardvéru a vývoj softvéru pre IT systém BDC:**
Modernizácia hardvérového a softvérového vybavenia informačného systému BDC, ktorý bol zriadený v roku 2009. Nový systém bude prepojený na obdobné systémy v EUROPOL-e a zabezpečí rýchlejšiu a efektívnejšiu výmenu informácií.
- **Testovanie IT systému:**
Testovanie nového systému prebiehalo v niekoľkých fázach, aby sa overili nové funkcionality a zabezpečila jeho kompatibilita s existujúcou infraštruktúrou. Po ukončení testovania bol systém pripravený na ostrú prevádzku.
- **Školenie administrátorov a pyrotechnikov:**
Celkovo bolo zaškolených 81 používateľov systému a 8 administrátorov. Okrem toho bolo vyškolených aj 80 pyrotechnikov, ktorí budú využívať tento systém pri svojej práci s výbušninami. Školenie zabezpečilo lepšiu pripravenosť zamestnancov na prácu s modernizovaným systémom BDC.
- **Napojenie na EUROPOL a medzinárodná spolupráca:**
Cieľom projektu je zabezpečiť automatizovanú výmenu údajov týkajúcich sa incidentov s výbušninami medzi SR, EUROPOL-om a členskými štátmi EÚ. V súčasnosti sa tieto dáta vymieňajú fyzicky na nosičoch, ale po modernizácii systému sa tento proces zrýchli a zefektívni.

Výsledky a dopady:

- **Modernizácia systému BDC:**
Modernizácia hardvérového a softvérového vybavenia zabezpečí rýchlejší prístup k údajom o výbušninách a incidentoch s nimi spojenými. Systém teraz umožňuje efektívnu koordináciu medzi Policajným zborom, Hasičským a záchranným zborom a ďalšími aktérmi na úrovni SR, ale aj medzinárodne.
- **Posilnenie odborných kapacít:**
Školenie pyrotechnikov a administrátorov systému zlepšilo ich schopnosti pracovať s databázou a spracovávať údaje o výbušninách. To prispieva k efektívnejšej krízovej spolupráci a zlepšeniu bezpečnosti.
- **Medzinárodná spolupráca:**
Projekt prispieva k zlepšeniu spolupráce medzi Slovenskom a medzinárodnými partnermi, ako je EUROPOL, tým, že umožňuje rýchlejšiu výmenu údajov o výbušninách.

Projekt modernizácie IT systému Bombového dátového centra (BDC) je dôležitým krokom k posilneniu bezpečnosti a efektívnejšej výmeny informácií o výbušninách. Okrem toho zlepšil kapacitu Policajného zboru a iných bezpečnostných zložiek reagovať na hrozby spojené s výbušninami, a to na národnej aj medzinárodnej úrovni

Príloha č. 3 - Sumarizácia projektov ISF Border⁴⁶

Špecifický cieľ SC1 Podpora spoločnej vízovej politiky

1. Projekt **"Hardvérové vybavenie národného VIS-u" (SK 2016 ISF SC1/NC1/A2)** realizovaný Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR bol zameraný na vylepšenie hardvérového vybavenia pre národný vízový informačný systém, ktorý sa používa na spracovanie vízových údajov a ich zdieľanie v rámci zahraničných zastupiteľstiev Slovenskej republiky.

Ciele projektu:

- Modernizácia a rozšírenie existujúceho hardvérového vybavenia národného vízového informačného systému.
- Zlepšenie spoľahlivosti a bezpečnosti spracovania a uchovávaní dát.

Aktivity:

- Nákup a inštalácia zariadení a hardvéru pre centrálnu a regionálne pracoviská, vrátane serverov, diskové polia a zálohovacie zariadenia.
- Nákup a inštalácia biometrických zariadení, ako sú čítačky odtlačkov prstov a skenery pre vízové účely.
- Riadenie a administrácia projektu zabezpečované interným personálom ministerstva.

Harmonogram:

- Projekt bol zahájený 25. augusta 2016 a ukončený 30. júna 2022.
- Všetky plánované aktivity boli realizované v stanovenom časovom rámci bez značných odchýlok.

Výstupy a dopady:

- Úspešná modernizácia a rozšírenie hardvérového vybavenia zabezpečilo lepšie spracovanie vízových údajov a zvýšilo bezpečnosť uchovávaných informácií.
- Zlepšené technologické vybavenie umožnilo rýchlejšie spracovanie žiadostí a efektívnejšiu výmenu informácií medzi zahraničnými zastupiteľstvami.
- Projekt prispel k zvýšeniu celkovej efektivity vízového systému a zlepšeniu bezpečnostných protokolov.

Tento projekt prispel k zvýšeniu kapacity a bezpečnosti spracovania vízových údajov v rámci slovenských zahraničných misií, čím podporil medzinárodnú spoluprácu a zabezpečenie hraníc Slovenskej republiky.

⁴⁶ Informácie o jednotlivých projektoch boli čerpané zo záverečných správ.

2. Projekt "**Doplnenie a obnovenie technického vybavenia v rámci N-VIS a CLK**" (SK 2020 ISF SC1/NC1/A3) realizovaný úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru bol zameraný na modernizáciu technického vybavenia pre Národný vízový informačný systém (N-VIS) a Centrálnu lustračnú konzolu (CLK).

Ciele projektu:

- Modernizácia a obnova hardvéru pre N-VIS a CLK na zlepšenie efektívnosti a bezpečnosti spracovania údajov.

Aktivity:

- **Nákup nového hardvéru:** Zahŕňa kompaktné zariadenia (Access ER ultra secure mobile terminal) a kompaktné zariadenia s ochranným sklom pre policajtov.
- **Modernizácia infraštruktúry:** Aktualizácia a rozšírenie systémov N-VIS a CLK..

Harmonogram:

- **Začiatok realizácie:** November 2020
- **Ukončenie realizácie:** December 2023
- Projekty boli realizované podľa plánovaného časového rámca s menšími administratívnymi zmenami počas verejného obstarávania.

Výstupy a dopady:

- **Modernizované technické vybavenie:** Zabezpečenie rýchlejšieho a bezpečnejšieho spracovania údajov.
- **Zlepšená infraštruktúra:** Lepšia ochrana a uchovávanie údajov v rámci systémov N-VIS a CLK.
- **Úspešné zvládnutie verejného obstarávania:** Napriek počiatočným výzvam boli administratívne prekážky prekonané a projekt bol úspešne dokončený.

Tento projekt teda významne prispel k zvýšeniu kapacity a zabezpečeniu kľúčových informačných systémov, ktoré sú nevyhnutné pre efektívne spracovanie a riadenie údajov, čo prispieva k lepšej hraničnej kontrole a správe údajov o cudzincoch na Slovensku.

3. SK 2020 ISF SC1/NC1/A1/P2 Visa Seals

Špecifický cieľ SC2 Hranice

1. Projekt **Vzdelávanie príslušníkov hraničnej a cudzineckej polície v anglickom, ruskom a ukrajinskom jazyku (SK 2017 ISF SC2/NC4/A1-1)** bol realizovaný PLUS Academia SK spol. s r.o. cieľom posilniť schopnosti a kapacity personálu v oblasti vnútornej bezpečnosti, a to najmä formou školení a výcvikov. Konkrétne ciele zahŕňajú zvýšenie efektivity pri cezhraničnej spolupráci, prevencii kriminality a krízovom manažmente. Okrem toho projekt zahŕňa vzdelávanie v oblasti ochrany hraníc, zlepšenia technických schopností, ako aj rozvoj odborných zručností bezpečnostných zložiek.

Aktivity:

- Organizácia školení a výcvikov zameraných na krízový manažment, bezpečnostné technológie a prevenciu kriminality.
- Odborné semináre a konferencie s účasťou zahraničných expertov.
- Cvičenia a praktické výmeny skúseností medzi bezpečnostnými zložkami z rôznych krajín.
- Zameranie na technické školenia týkajúce sa nových nástrojov a metód v oblasti ochrany hraníc.

Harmonogram:

Projekt bol realizovaný v rámci programového obdobia 2014-2020 s pravidelnými školeniami a seminármi organizovanými v priebehu týchto rokov. Postupne sa implementovali vzdelávacie aktivity, ktoré reflektovali aktuálne potreby Slovenskej republiky v oblasti vnútornej bezpečnosti a ochrany hraníc.

Výstupy a dopady:

- Zvýšená kvalifikácia a zručnosti bezpečnostného personálu v prevencii organizovanej kriminality a terorizmu.
- Posilnená spolupráca so zahraničnými partnermi a zlepšená výmena informácií.
- Vylepšená schopnosť Slovenska reagovať na bezpečnostné hrozby prostredníctvom vyššej pripravenosti a technického vybavenia.
- Dlhodobý prínos v oblasti ochrany hraníc a zvyšovania bezpečnosti v rámci EÚ.

V celku tento projekt významne prispel k zlepšeniu vnútorných bezpečnostných štruktúr Slovenska, najmä v kontexte cezhraničnej bezpečnosti a krízového riadenia.

2. Projekt **"Modernizácia a obmena HW národnej časti SIS II" (SK 2018 ISF SC2/NC6/A3)** realizovaný Úradom medzinárodnej policajnej spolupráce Prezídia

Policajného zboru bol zameraný na modernizáciu hardvérového vybavenia Schengenského informačného systému II (SIS II) pre zvýšenie bezpečnosti a efektivity pri spracovaní údajov.

Ciele projektu:

- Zlepšenie ochrany vonkajších hraníc pomocou modernizácie a obmeny hardvérovej infraštruktúry národnej časti SIS II.

Aktivity:

- Verejné obstarávanie a inštalácia nového serverového vybavenia, vrátane upgrade diskových polí a virtualizačnej platformy.
- Modernizácia softvérových licencií a príslušenstva.

Harmonogram:

- Začiatok realizácie projektu: 01.02.2019
- Plánované ukončenie: 30.09.2022
- Skutočné obdobie realizácie sa predĺžilo kvôli výzvam vo verejnom obstarávaní a pandémie COVID-19, čo vyžadovalo viacero predĺžení doby realizácie.

Výstupy a dopady:

- Inštalované nové hardvérové zariadenia zvýšili kapacitu a zabezpečenie národnej časti SIS II.
- Projekt zlepšil správnosť a ochranu údajov v systéme, čím sa zvýšila rýchlosť a bezpečnosť pri spracovaní informácií.
- Implementácia modernizovaného vybavenia a softvéru zabezpečila vyššiu úroveň pripravenosti a reakcie na potenciálne hrozby na hraniciach.

Tento projekt bol kľúčový pre zabezpečenie súladu s európskymi štandardmi a na posilnenie ochrany vonkajších hraníc Slovenska.

3. Projekt "**Obnova technického vybavenia pre druhú a tretiu líniu kontroly dokumentov**" (SK 2017 ISF SC2/NC6/A2/P1) realizovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ PPZ bol zameraný na zlepšenie technických kapacít pre kontrolu dokumentov.

Ciele projektu:

- Modernizácia a obnova technického vybavenia pre druholíniovú a tretiolíniovú kontrolu dokumentov.
- Zvýšenie efektívnosti a spoľahlivosti pri overovaní dokumentov v rámci bezpečnostných procesov.

Aktivity:

- Obmena technického vybavenia pre druholíniovú a tretiolíniovú kontrolu dokumentov.
- Nadobudnutie forenzných databáz dokladov krajín sveta vrátane cestovných pasov, dokladov k motorovým vozidlám a iných relevantných dokumentov.
- Obstaranie a inštalácia stacionárnych a prenosných forenzných laboratórnych videospektrálnych zariadení na komplexnú analýzu a komparáciu dokumentov.
- Obstaranie príslušného príslušenstva, ako sú luminiscenčné systémy a digitálne mikroskopy.

Harmonogram:

- Začiatok realizácie: Máj 2017
- Plánované ukončenie: December 2022
- Realizácia projektu bola poznačená viacerými administratívnymi a technickými výzvami, vrátane problémov s verejným obstarávaním a nutnosťou opakovaného vyhlasovania a zrušenia verejných súťaží.

Výstupy a dopady:

- Významné zvýšenie kapacity a presnosti pri skúmaní a overovaní dokumentov vďaka modernizovanému vybaveniu.
- Efektívnejšie riadenie a spracovanie údajov vďaka integrácii forenzných databáz.
- Zlepšená odozva a zabezpečenie pri kontrole dokumentov, čo má priamy vplyv na vnútornú bezpečnosť.
- Projekt prispel k posilneniu ochrany hraníc a boja proti falšovaniu dokumentov.

Projekt bol kľúčový pre zvýšenie technických a operatívnych kapacít v rámci systému kontroly dokumentov a značne prispel k zlepšeniu bezpečnostných procesov na Slovensku.

4. Projekt **"Výmena technických zariadení na skúmanie dokladov" (SK 2017 ISF SC2/NC6/A2/P2)** bol realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru. Jeho cieľom bolo vylepšiť vybavenie na skúmanie dokladov, zvýšiť bezpečnosť a efektívnosť v boji proti falšovaniu dokumentov.

Ciele projektu:

- Modernizácia technických zariadení na skúmanie dokladov.
- Posilnenie schopností na detekciu falšovaných dokumentov.

Aktivity:

- Nákup a inštalácia nových videospektrálnych komparátorov.

- Školenie používateľov na novom vybavení.

Harmonogram:

- Začiatok realizácie: Máj 2017
- Ukončenie realizácie: December 2022
- Projekt bol realizovaný v plánovanom časovom rámci bez významných odchýlok.

Výstupy a dopady:

- Výrazné zlepšenie technologického vybavenia na skúmanie a overovanie dokladov.
- Zvýšená efektivita a presnosť pri identifikácii falšovaných dokumentov vďaka pokročilým komparátorom.
- Zlepšenie procesov hraničnej kontroly a ochrany vnútornej bezpečnosti.

Projekt efektívne prispel k modernizácii a zvýšeniu bezpečnostných štandardov pri kontrole dokladov na hraniciach, čo zvyšuje schopnosť odhaľovania falšovaných dokumentov a zabezpečuje lepšiu ochranu pred nelegálnymi aktivitami.

5. Projekt **"Doplnenie a obmena pracovných staníc IS MIGRA" (SK 2020 ISF SC2/NC6/A8)** realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru bol zameraný na modernizáciu pracovných staníc s cieľom zvýšiť efektivitu pri vykonávaní evidencie cudzincov.

Ciele projektu:

- Modernizácia a doplnenie technického vybavenia pre IS MIGRA na zvýšenie efektivity pri vykonávaní hraničných kontrol a evidencie cudzincov.

Aktivity:

- Nákup nových pracovných staníc a technických zariadení.
- Inštalácia a konfigurácia hardvéru a softvéru na oddeleniach hraničnej kontroly.

Harmonogram:

- Projekt začal v marci 2021 a predčasne skončil v júni 2023, pôvodne mal končiť v decembri 2023. Projekt bol ukončený skôr vďaka efektívnemu manažmentu a implementácii.

Výstupy a dopady:

- Efektívnejšie plnenie úloh pri vykonávaní evidencie cudzincov vďaka modernizovaným pracovným staniciam.

- Vylepšená schopnosť rýchlejšie reagovať na potreby v súvislosti s kontrolou hraníc a spracovaním údajov cudzincov.
- Zvýšenie bezpečnosti a ochrany dát vďaka novému technickému vybaveniu.

Projekt značne prispel k posilneniu operatívnych kapacít hraničnej a cudzineckej polície, zlepšil spracovanie údajov a zabezpečenie informačných systémov na strategických hraničných priechodoch.

6. Projekt **“Vývoj a implementácia systému vstup/výstup” (SK 2020 ISF SC2/NC6/A4)** bol realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom vyvinúť a implementovať technické a softvérové riešenia pre systém vstup/výstup (EES) v súlade s požiadavkami Európskej únie. Tento systém slúži na monitorovanie vstupov a výstupov štátnych príslušníkov tretích krajín, zvyšuje efektívnosť hraničných kontrol a pomáha predchádzať nelegálnej migrácii a cezhraničnej trestnej činnosti.

Časový rámec:

- Začiatok: Jún 2021
- Ukončenie: August 2023

Hlavné aktivity:

- **Nákup a implementácia HW a SW infraštruktúry:**
Projekt zahŕňal nákup hardvérových a softvérových komponentov, ako aj sieťových zariadení pre dátové centrá Ministerstva vnútra SR, ktoré sú nevyhnutné pre prevádzku EES. Súčasťou implementácie bola aj inštalácia LAN/WAN infraštruktúry.
- **Riadenie a administrácia projektu:**
Administratívne riadenie projektu a zabezpečenie publicity, vrátane označenia nadobudnutej techniky a pravidelnej komunikácie s verejnosťou o priebehu projektu.

Výsledky a dopady:

- **Zlepšenie technického vybavenia:**
Implementácia systému EES vrátane serverového vybavenia, sieťových prvkov a špecifických softvérových riešení výrazne zvýšila technické kapacity hraničnej polície na monitorovanie a kontrolu pohybu osôb na vonkajších hraniciach Slovenska.
- **Posilnenie hraničných kontrol:**
Systém EES umožnil efektívnejšiu výmenu informácií a rýchlejšiu kontrolu cestujúcich na hraniciach. Tým sa zlepšila schopnosť hraničnej polície odhaľovať pokusy o nelegálny vstup a iné cezhraničné trestné činnosti.
- **Zvýšenie bezpečnosti:**
Projekt prispel k zlepšeniu ochrany vonkajších hraníc Schengenského

priestoru tým, že poskytol lepší prehľad o pohybe osôb a zlepšil možnosti boja proti nelegálnej migrácii a terorizmu.

Projekt „Vývoj a implementácia systému vstup/výstup II“ významne posilnil technickú infraštruktúru a kapacity Slovenskej republiky v oblasti monitorovania pohybu osôb na hraniciach EÚ. Moderné technológie umožnili efektívnejšie hraničné kontroly a prispeli k zlepšeniu bezpečnosti v Schengenskom priestore

7. Projekt „Doplnenie a obmena technického vybavenia pre výkon hraničného dozoru na vonkajšej pozemnej hranici EÚ v SR (SK 2018 ISF SC2/NC1/A1)“ bol realizovaný

Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom zlepšiť schopnosti Policajného zboru pri vykonávaní hraničného dozoru na vonkajšej pozemnej hranici Slovenskej republiky (schengenský priestor) prostredníctvom modernizácie a doplnenia technického vybavenia, najmä ručných prístrojov na nočné videnie a termokamier.

Časový rámec:

- Začiatok: Október 2018
- Ukončenie: December 2023

Hlavné aktivity:

- Nákup ručných monokulárnych prístrojov nočného videnia a termokamier: Obstaranie 34 ručných monokulárnych prístrojov nočného videnia a 27 termokamier, ktoré sú dôležité pre monitorovanie vonkajších hraníc, najmä v noci a za zníženej viditeľnosti.
- Riadenie administrácie a publicity projektu: Administrácia projektu a zabezpečenie publicity v súlade s predpismi, vrátane označenia obstaraných zariadení, a príprava potrebných dokumentov pre verejné obstarávanie a kontrolu.
- Miestna realizácia projektu: Projekt bol realizovaný v Prešovskom a Košickom samosprávnom kraji, konkrétne v oblastiach ako Zboj, Ubl'a, Ulič, Vyšné Nemecké, Mat'ovské Vojkovce, a ďalších obciach pozdĺž slovensko-ukrajinskej hranice.

Výsledky a dopady:

- **Technické vybavenie:** Bolo obstarané a distribuované nové vybavenie pre hraničné oddelenia, vrátane 34 ručných monokulárnych prístrojov nočného videnia a 27 termokamier. Toto vybavenie umožňuje efektívnejší výkon hraničného dozoru, najmä v nočných podmienkach a v ťažko dostupných oblastiach.
- **Zvýšenie efektivity:** Vďaka novému vybaveniu sa zefektívnil a skvalitnil výkon dozoru na slovensko-ukrajinskej hranici, čo prispelo k lepšiemu monitorovaniu nelegálnej

migrácie a ďalších hrozieb. Systém je tiež pripravený na špecifické operatívne a taktické úlohy pri ochrane hraníc.

Projekt bol úspešný v modernizácii technického vybavenia hraničnej polície, čím sa výrazne zlepšili ich schopnosti pri monitorovaní vonkajších hraníc EÚ. Nové prístroje a kamery prispeli k posilneniu bezpečnosti a efektívnejšiemu výkonu hraničného dozoru na slovensko-ukrajinskej hranici

8. Projekt **"ABC brány - systém automatizovanej hraničnej kontroly (SK 2020 ISF SC2/NC3/A1)"** realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom zavedenia systému automatizovaných brán (ABC brány) na hraničných priechodoch, konkrétne na medzinárodnom letisku v Bratislave, s cieľom zefektívniť a zrýchliť proces hraničnej kontroly. ABC brány umožňujú využitie biometrických údajov a moderných technológií na čítanie cestovných dokladov a zvýšenie bezpečnostných štandardov pri prechode vonkajších hraníc Schengenského priestoru.

Časový rámec:

- Začiatok: Jún 2020
- Ukončenie: December 2023

Hlavné aktivity:

- **Obstaranie systému ABC brán:**
Projekt zahŕňal nákup a inštaláciu siedmich ABC brán na medzinárodnom letisku v Bratislave. Súčasťou systému bol aj informačný systém na správu brán a inštruktážne video pre cestujúcich, ktoré vysvetľuje, ako správne používať tieto brány.
- **Riadenie administrácie a publicity projektu:**
Administrácia projektu zahŕňala verejné obstarávanie, kontrolu výdavkov a zabezpečenie publicity prostredníctvom označenia budovy a zariadení a prostredníctvom informačného videa, ktoré boli zakúpené v rámci projektu.

Výsledky a dopady:

- **Technické vybavenie:**
Bolo obstaraných a inštalovaných 7 ABC brán, ktoré výrazne zjednodušili a zrýchlili proces hraničnej kontroly na letisku v Bratislave. Cestujúci teraz môžu využívať biometrické systémy na prechádzanie hraničných kontrol, čo zvyšuje efektivitu a bezpečnosť kontroly.
- **Zefektívnenie hraničnej kontroly:**
ABC brány prispeli k zrýchleniu a skvalitneniu hraničnej kontroly, čím sa minimalizovali čakacie doby a zlepšila sa bezpečnosť na hraniciach Schengenského priestoru.
- **Posilnenie boja proti nelegálnej migrácii:**
Využitie moderných technológií na automatizáciu hraničnej kontroly umožnilo

efektívnejší boj proti nelegálnej migrácii a zlepšilo schopnosť identifikovať potenciálne bezpečnostné hrozby.

Projekt ABC brány na medzinárodnom letisku v Bratislave výrazne prispel k zlepšeniu efektivity hraničnej kontroly na vonkajšej hranici Schengenského priestoru. Automatizovaný systém zvýšil bezpečnosť a efektivitu hraničných kontrol a zjednodušil prechod pre cestujúcich, čím podporil aj boj proti nelegálnej migrácii

9. Projekt **“Doplnenie a obmena automobilovej techniky” (SK 2019 ISF SC2/NC1/A2/P2)** realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom nákupu vozidiel pre hraničnú políciu s cieľom zvýšiť efektivitu hraničného dozoru na vonkajšej hranici Slovenskej republiky. Tieto vozidlá majú pomôcť pri monitorovaní, zabezpečení a kontrole hraníc, ako aj pri operatívnych zásahoch proti nelegálnej migrácii a iným hrozbám na vonkajšej hranici.

Časový rámec:

- Začiatok: Január 2021
- Ukončenie: December 2023

Hlavné aktivity:

- **Nákup špeciálnych vozidiel:**
Projekt zahŕňal obstaranie viacerých typov špeciálnych vozidiel, ktoré sú prispôbené na výkon hraničného dozoru a operatívne zásahy v náročných terénnych podmienkach. Vozidlá sú vybavené modernou technológiou.
- **Riadenie administrácie a publicity projektu:**
Administrácia projektu zahŕňala verejné obstarávanie a zabezpečenie publicity, vrátane označenia vozidiel a príslušných zariadení podľa predpisov.

Výsledky a dopady:

- **Technické vybavenie:**
Zakúpené vozidlá výrazne zvýšili schopnosti hraničnej polície efektívne monitorovať vonkajšie hranice, najmä v ťažko dostupných oblastiach.
- **Zvýšenie efektivity hraničnej kontroly:**
Nové vozidlá umožnili rýchlejší a efektívnejší pohyb v hraničných oblastiach a zlepšili reakčný čas pri zásahoch proti nelegálnej migrácii, pašovaniu a iným hrozbám.
- **Posilnenie boja proti nelegálnej migrácii:**
Vďaka špeciálnym vozidlám sa zlepšila schopnosť polície efektívne zasahovať a reagovať na hrozby spojené s nelegálnou migráciou, čím sa zvýšila bezpečnosť vonkajších hraníc Slovenskej republiky.

Projekt nákupu špeciálnych vozidiel pre hraničnú políciu významne prispel k zlepšeniu schopností Policajného zboru efektívne monitorovať a chrániť vonkajšie hranice EÚ.

Moderné technológie integrované vo vozidlách zlepšili výkon hraničnej kontroly a posilnili boj proti nelegálnej migrácii.

10. Projekt **“Doplnenie a obmena prístrojov nočného videnia a termokamier” (SK 2020 ISF SC2/NC1/A1/P2)** realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom zvýšiť efektivitu hraničného dozoru prostredníctvom nákupu monitorovacích zariadení a kamier, ktoré budú slúžiť na zlepšenie kontroly na vonkajších hraniciach Slovenskej republiky. Tieto zariadenia sú určené na monitorovanie pohybu a identifikáciu nelegálnych prechodov cez hranice, ako aj na podporu pri zásahoch proti nelegálnej migrácii a iným hrozbám.

Časový rámec:

- Začiatok: Február 2021
- Ukončenie: December 2023

Hlavné aktivity:

- **Nákup monitorovacích zariadení a kamier:**
Projekt zahŕňal obstaranie rôznych druhov monitorovacích systémov a kamier, vrátane termokamier a prístrojov nočného videnia, ktoré sú schopné pracovať v náročných podmienkach, ako je zlá viditeľnosť a nočný režim.
- **Riadenie administrácie a publicity projektu:**
Administratívne riadenie projektu zahŕňalo verejné obstarávanie, zabezpečenie publicity a označenie zariadení podľa pravidiel fondu.

Výsledky a dopady:

- **Zlepšenie technického vybavenia:**
Zakúpené kamery a monitorovacie zariadenia zvýšili schopnosť hraničnej polície efektívne monitorovať vonkajšie hranice Slovenskej republiky. Zariadenia umožňujú lepšiu detekciu pohybu osôb aj v noci a v náročných klimatických podmienkach.
- **Zvýšenie efektivity hraničného dozoru:**
Monitorovacie systémy pomáhajú rýchlejšie identifikovať pokusy o nelegálny prechod cez hranice a zefektívňujú zásahy hraničnej polície.
- **Posilnenie boja proti nelegálnej migrácii:**
Projekt prispel k lepšiemu monitorovaniu a kontrole hraníc, čím posilnil schopnosť hraničnej polície zasahovať proti nelegálnej migrácii a iným formám cezhraničnej trestnej činnosti.

Nákup monitorovacích zariadení a kamier v rámci tohto projektu významne prispel k zvýšeniu bezpečnosti na vonkajších hraniciach Slovenskej republiky. Moderné technológie umožnili efektívnejšie monitorovanie hraníc a posilnili schopnosť Policajného zboru reagovať na hrozby nelegálnej migrácie

- 11. Projekt "Doplnenie a obmena automobilovej techniky (SK 2020 ISF SC2/NC1/A2/P3)"** realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom zabezpečiť modernizáciu a doplnenie vozidlového parku hraničnej polície, vrátane nákupu terénnych automobilov, štvorkoliek a snežných skútrov. Tieto vozidlá sú určené na zlepšenie efektivity výkonu hraničného dozoru, najmä na vonkajších hraniciach Schengenského priestoru, a na podporu operatívnych zásahov v náročných podmienkach.

Časový rámec:

- Začiatok: Február 2021
- Ukončenie: December 2023

Hlavné aktivity:

- **Nákup automobilovej techniky:**
Projekt zahŕňal obstaranie 12 osobných automobilov triedy SUV, 9 terénnych automobilov triedy SUV (off-road), 16 terénnych štvorkoliek a 6 snežných skútrov. Tieto vozidlá sú vybavené špeciálnou technikou pre efektívne nasadenie pri monitorovaní hraníc a zásahoch proti nelegálnej migrácii.
- **Riadenie administrácie a publicity projektu:**
Administrácia projektu a verejné obstarávanie boli realizované v súlade s predpismi, pričom vozidlá boli riadne označené a projekt bol propagovaný prostredníctvom verejných informácií.

Výsledky a dopady:

- **Zlepšenie technického vybavenia:**
Nová automobilová technika umožnila zefektívnenie výkonu hraničného dozoru, predovšetkým v ťažko dostupných oblastiach na vonkajších hraniciach. Vozidlá sú prispôsobené pre operatívne zásahy v náročných terénnych a klimatických podmienkach.
- **Zlepšenie hraničnej kontroly:**
Vďaka novej technike sa výrazne zvýšila schopnosť hraničnej polície reagovať na potenciálne hrozby a zlepšilo sa monitorovanie vonkajších hraníc, čím sa podporil boj proti nelegálnej migrácii a iným hrozbám.
- **Posilnenie operatívnych kapacít:**
Modernizácia vozidlového parku zabezpečila lepšiu pripravenosť Policajného zboru na riešenie krízových situácií, pričom štvorkolky a snežné skútre umožňujú efektívny pohyb v ťažko prístupných oblastiach počas rôznych ročných období.

Projekt doplnenia a obmeny automobilovej techniky významne prispel k zvýšeniu operatívnej kapacity hraničnej a cudzineckej polície. Modernizácia vozidlového parku zabezpečila efektívnejší výkon hraničného dozoru, najmä v oblasti boja proti nelegálnej migrácii, a zvýšila bezpečnosť na vonkajších hraniciach Slovenskej republiky

- 12. Projekt "Modernizácia technického vybavenia nákupom systému s bezpilotnými lietadlami na posilnenie kontroly hraníc" (SK 2020 ISF SC2/NC6/A1)** realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom zefektívniť a modernizovať hraničnú kontrolu na vonkajších hraniciach Slovenskej republiky pomocou systému s bezpilotnými lietadlami. Projekt zahŕňal nákup bezpilotných lietadiel vybavených multisenzorovými platformami na monitorovanie vonkajších hraníc EÚ, čo umožnilo automatizovanú kontrolu a zvýšenie bezpečnosti.

Časový rámec:

- Začiatok: Apríl 2021
- Ukončenie: December 2023

Hlavné aktivity:

- **Nákup systému s bezpilotnými lietadlami:**
Projekt zahŕňal obstaranie systému s bezpilotnými lietadlami s pevným krídlom vybavenými multisenzorovými platformami pre nočné aj denné monitorovanie hraníc. Lietadlá sú určené na automatizované monitorovanie vonkajších hraníc Schengenského priestoru.
- **Nákup vozidiel na riadenie a prepravu systému s bezpilotnými lietadlami:**
Projekt zahŕňal aj nákup vozidiel, ktoré slúžia na prepravu a riadenie systému s bezpilotnými lietadlami, čím sa zvýšila mobilita a operatívna flexibilita pri monitorovaní hraníc.
- **Riadenie administrácie a publicity projektu:**
Administrácia projektu bola realizovaná v súlade s predpismi, vrátane verejného obstarávania a zabezpečenia publicity projektu.

Výsledky a dopady:

- **Zlepšenie technického vybavenia:**
Zakúpené bezpilotné lietadlá s multisenzorovými platformami a súvisiace vybavenie zlepšili schopnosť monitorovať vonkajšie hranice Slovenska, čím sa výrazne zvýšila bezpečnosť a efektivita hraničného dozoru.
- **Zefektívnenie hraničnej kontroly:**
Automatizované monitorovanie pomocou bezpilotných lietadiel umožnilo rýchlejšiu detekciu potenciálnych hrozieb a nelegálnych aktivít na hraniciach, čo zlepšilo ochranu pred nelegálnou migráciou a inými bezpečnostnými hrozbami.
- **Zvýšenie operatívnych kapacít:**
Nákup vozidiel pre riadenie a prepravu bezpilotných lietadiel zabezpečil lepšiu mobilitu a flexibilitu pri monitorovaní hraničných oblastí, čím sa zlepšila schopnosť hraničnej polície zasahovať v reálnom čase.

Projekt modernizácie technického vybavenia s nákupom systému s bezpilotnými lietadlami významne prispel k zlepšeniu bezpečnosti a efektivity hraničnej kontroly na vonkajších hraniciach Schengenského priestoru. Použitie moderných technológií umožnilo rýchlejšiu detekciu a efektívnejšie reagovanie na potenciálne hrozby spojené s nelegálnou migráciou

13. Projekt **“Nákup terénnych a cestných automobilov” (SK 2020 ISF SC2/NC1/A2/P4)** realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom zvýšiť efektívnosť hraničného dozoru na vonkajších hraniciach Schengenského priestoru prostredníctvom modernizácie vozidlového parku. Projekt sa zameriaval na nákup terénnych a cestných automobilov triedy SUV, ktoré slúžia na vykonávanie špecifických operatívnych a taktických úloh, najmä v oblasti boja proti nelegálnej migrácii.

Časový rámec:

- Začiatok: Máj 2023
- Ukončenie: December 2023 (ukončený)

Hlavné aktivity:

- **Nákup terénnych a cestných automobilov triedy SUV:**
Projekt zahŕňal nákup 14 terénnych vozidiel triedy SUV, ktoré boli vybavené príslušenstvom, ako sú svetelné a zvukové výstražné zariadenia, rádiostanice a označenie pre Policajný zbor. Tieto vozidlá boli určené pre oddelenia hraničnej kontroly a ďalšie útvary hraničnej polície.
- **Administrácia a publicita projektu:**
Zabezpečenie riadenia projektu, vrátane verejného obstarávania, kontrolných procesov a publicity. Vozidlá boli riadne označené a projekt bol propagovaný prostredníctvom oficiálnych kanálov Policajného zboru.

Výsledky a dopady:

- **Zvýšenie kapacít pre hraničný dozor:**
Zakúpené vozidlá zlepšili schopnosť hraničnej polície efektívne monitorovať a zasahovať na vonkajších hraniciach Slovenska, čo prispelo k zlepšeniu kontroly a boju proti nelegálnej migrácii.
- **Zefektívnenie výkonu hraničnej kontroly:**
Nové terénne vozidlá umožnili lepší pohyb a flexibilitu v teréne, najmä v ťažko dostupných oblastiach, čo zlepšilo efektívnosť hraničnej kontroly.
- **Posilnenie boja proti nelegálnej migrácii:**
Vozidlá prispeli k zvýšeniu schopnosti policajných zložiek účinne zasahovať proti nelegálnej migrácii a iným cezhraničným hrozbám.

Projekt nákupu terénnych a cestných automobilov výrazne prispel k zlepšeniu technickej kapacity hraničnej polície Slovenska, čím sa zefektívnil výkon hraničnej kontroly a boj proti nelegálnej migrácii

14. Projekt **“Vývoj a implementácia systému vstup/výstup III” (SK 2020 ISF SC2/NC6/A4/P3)** realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom vyvinúť a implementovať systém vstup/výstup (EES) v súlade s požiadavkami Európskeho nariadenia 2017/2226. Tento systém bol určený na monitorovanie pohybu štátnych príslušníkov tretích krajín na vonkajších hraniciach EÚ, čím sa zabezpečilo zlepšenie ochrany vonkajších hraníc a zvýšenie bezpečnosti.

Časový rámec:

- Začiatok: Jún 2023
- Ukončenie: December 2023

Hlavné aktivity:

- **Aktualizácia národnej pohraničnej aplikačnej vrstvy infraštruktúry:** Implementácia zmenených požiadaviek ICD dokumentácie pre EES a rozšírenie manažmentu hraničnej kontroly s prepojením na jednotné národné rozhranie (NUI). Táto aktivita umožnila lepšie zaznamenávanie údajov o vstupoch a výstupoch štátnych príslušníkov tretích krajín.
- **Riadenie administrácie a publicity projektu:** Zabezpečenie správnej administrácie projektu a informovanie verejnosti o realizácii projektu prostredníctvom oficiálnych komunikačných kanálov a označenia nadobudnutej techniky.

Výsledky a dopady:

- **Zlepšenie ochrany hraníc:** Systém vstup/výstup zlepšil monitorovanie pohybu štátnych príslušníkov tretích krajín, čo posilnilo ochranu vonkajších hraníc Schengenského priestoru a zlepšilo schopnosť odhaľovať nelegálne prekročenia hraníc.
- **Zefektívnenie hraničnej kontroly:** Aktualizácie systému zabezpečili rýchlejší a presnejší zber a spracovanie údajov o cestujúcich, čím sa zefektívnila práca hraničnej polície a znížila administratívna záťaž pri hraničných kontrolách.
- **Zvýšenie bezpečnosti:** Implementácia systému prispela k posilneniu bezpečnosti v rámci EÚ tým, že umožnila lepšiu kontrolu nad pohybom osôb a pomohla v boji proti nelegálnej migrácii a cezhraničnej kriminalite.

Projekt „Vývoj a implementácia systému vstup/výstup III“ úspešne zlepšil schopnosti Slovenskej republiky v oblasti monitorovania pohybu osôb na vonkajších hraniciach EÚ. Modernizácia systému a jeho prepojenie na európske štandardy prispeli k zlepšeniu ochrany hraníc a zvýšeniu bezpečnosti

15. Projekt **“Obmena kamerového systému pre výkon hraničného dozoru na vonkajšej hranici EÚ” (SK 2020 ISF SC2/NC1/A1/P3)** realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom modernizácie

kamerového systému používaného na výkon hraničného dozoru na vonkajšej hranici Slovenska s Ukrajinou. Tento projekt bol zameraný na zvýšenie efektívnosti hraničnej kontroly a boja proti nelegálnej migrácii prostredníctvom výmeny zastaralých kamier a infračervených svetiel.

Časový rámec:

- Začiatok: Jún 2023
- Ukončenie: November 2023

Hlavné aktivity:

- **Nákup a výmena kamier a infračervených svetiel:**
Projekt zahŕňal obstaranie a výmenu šiestich líniových kamier a infračervených svetiel, ktoré sa používajú na monitorovanie hraničných priechodov a úsekov ochrany štátnej hranice s Ukrajinou. Modernizácia zahŕňala zabezpečenie lepšej viditeľnosti, najmä v noci a v podmienkach so zníženou viditeľnosťou.
- **Administrácia a publicita projektu:**
Zabezpečenie riadnej administrácie projektu a publicity v súlade s pravidlami fondu, vrátane označenia nadobudnutého vybavenia a informovania verejnosti prostredníctvom oficiálnych kanálov.

Výsledky a dopady:

- **Zlepšenie technického vybavenia:**
Modernizácia kamerového systému a infračervených svetiel zlepšila schopnosť hraničnej polície monitorovať vonkajšie hranice, čím sa výrazne zvýšila efektívnosť hraničnej kontroly.
- **Zvýšenie bezpečnosti:**
Projekt prispel k lepšiemu monitorovaniu hraníc a zefektívnil boj proti nelegálnej migrácii. Vďaka modernejšiemu vybaveniu môžu bezpečnostné zložky rýchlejšie a efektívnejšie reagovať na potenciálne hrozby.
- **Posilnenie ochrany vonkajších hraníc:**
Modernizované systémy pomohli zabezpečiť lepšiu ochranu hraníc Schengenského priestoru, čo prispelo k zlepšeniu bezpečnosti Slovenska aj celej EÚ.

Projekt modernizácie kamerového systému pre hraničný dozor na slovensko-ukrajinskej hranici významne prispel k zvýšeniu efektivity hraničnej kontroly a posilnil bezpečnostné kapacity hraničnej polície pri ochrane vonkajších hraníc EÚ

16. Projekt "**Technické vybavenie nevyhnutné na prevádzku systému vstup/výstup**" (SK 2020 ISF SC2/NC6/A7) realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom zabezpečiť technické a softvérové vybavenie potrebné na zavedenie a prevádzku systému vstup-výstup

(EES) v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2226. Tento systém má zlepšiť kontrolu osôb vstupujúcich a vystupujúcich z územia EÚ a zvýšiť efektivitu pri predchádzaní a odhaľovaní nelegálnych aktivít, vrátane boja proti terorizmu a závažnej trestnej činnosti.

Časový rámec:

- Začiatok: Máj 2021
- Ukončenie: Marec 2024

Hlavné aktivity:

- **Nákup technického vybavenia:**
Projekt zahŕňal nákup a inštaláciu mobilných zariadení určených na verifikáciu cestovných dokladov a biometrických údajov, ako odtlačky prstov a snímanie tváre. Tento proces sa uskutočnil v rôznych lokalitách po celom Slovensku, vrátane letísk a hraničných priechodov.
- **Riadenie administrácie a publicity projektu:**
Projekt bol riadený v súlade s predpismi, vrátane zabezpečenia publicity prostredníctvom označenia zakúpených zariadení a zverejnenia informácií o projekte na oficiálnej webovej stránke Ministerstva vnútra.

Výsledky a dopady:

- **Zlepšenie technického vybavenia:**
Zakúpené mobilné zariadenia výrazne zlepšili schopnosť hraničnej polície efektívne overovať totožnosť a kontrolovať biometrické údaje cestujúcich. To prispelo k zrýchleniu a zvýšeniu presnosti hraničných kontrol.
- **Posilnenie boja proti nelegálnej migrácii a trestnej činnosti:**
Implementácia systému vstup-výstup posilnila schopnosť Slovenska kontrolovať pohyb osôb na vonkajších hraniciach a efektívnejšie predchádzať a odhaľovať nelegálnu migráciu, terorizmus a závažné trestné činy.
- **Zvýšenie efektivity hraničnej kontroly:**
Vďaka modernému vybaveniu a softvéru sa zrýchlili procesy na hraničných priechodoch a letiskách, čo zlepšilo celkovú kvalitu hraničných kontrol a uľahčilo prácu policajných zložiek.

Projekt „Technické vybavenie nevyhnutné na prevádzku systému vstup-výstup“ významne prispel k modernizácii hraničných kontrol a zvýšeniu bezpečnosti na vonkajších hraniciach Slovenskej republiky. Zavedenie nových technológií a systémov umožnilo rýchlejšie a efektívnejšie vykonávanie kontrol a boj proti nelegálnym aktivitám

17. Projekt **“Vývoj a implementácia systému vstup/výstup II” (SK 2020 ISF SC2/NC6/A4/P2)** realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom implementovať technické a softvérové riešenia potrebné na zavedenie systému vstup/výstup (EES) v súlade s Nariadením Európskeho

parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2226. Systém je navrhnutý na zlepšenie kontroly vstupov a výstupov štátnych príslušníkov tretích krajín na hraniciach Európskej únie, pričom zvyšuje efektívnosť boja proti nelegálnej migrácii a posilňuje bezpečnosť Schengenského priestoru.

Časový rámec:

- Začiatok: Október 2021
- Ukončenie: Marec 2024

Hlavné aktivity:

- **Implementácia technických operácií a workflow engine operácií:**
Zavedenie operácií na úrovni hraničnej kontroly v súlade s centrálnym riadeným systémom vstup/výstup. Projekt zahŕňal testovanie týchto operácií voči centrálnej platforme a ich prepojenie na národné rozhranie.
- **Úprava národnej pohraničnej aplikačnej vrstvy:**
Prispôsobenie infraštruktúry hraničnej kontroly podľa požiadaviek EES, vrátane prepojenia na jednotné národné rozhranie (NUI) v súlade s platnou dokumentáciou.
- **Administrácia a publicita projektu:**
Zabezpečenie publicity a riadenie projektu, vrátane pravidelnej správy o pokroku a riešenia verejných obstarávaní.

Výsledky a dopady:

- **Zlepšenie ochrany hraníc:**
Implementácia systému vstup/výstup prispela k zlepšeniu monitorovania osôb vstupujúcich a opúšťajúcich územie EÚ. Systém umožňuje rýchlejšiu a presnejšiu kontrolu biometrických údajov a cestovných dokladov štátnych príslušníkov tretích krajín.
- **Zvýšenie efektivity hraničných kontrol:**
Nové technologické riešenia umožnili efektívnejšiu výmenu údajov a rýchlejšie spracovanie informácií na hraničných priechodoch, čo prispelo k zníženiu čakacích dôb a zlepšeniu kvality kontrol.
- **Posilnenie bezpečnosti v Schengenskom priestore:**
Vďaka zavedeniu systému vstup/výstup sa výrazne zlepšila schopnosť odhaľovať nelegálne aktivity a zabrániť neoprávneným vstupom na územie EÚ, čím sa posilnila bezpečnosť celej oblasti.

Projekt „Vývoj a implementácia systému vstup/výstup II“ významne prispel k modernizácii hraničných kontrol a k posilneniu ochrany vonkajších hraníc Schengenského priestoru. Zavedenie nových technologických riešení umožnilo efektívnejšie monitorovanie pohybu osôb a posilnilo boj proti nelegálnej migrácii a cezhraničnej kriminalite

18. Projekt „**Materiálno-technické vybavenie Národnej jednotky ETIAS, vývoj a implemetácia národnej časti ETIAS**“ (SK 2020 ISF SC2/NC6/A5) realizovaný Úradom hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru s cieľom vytvorenia materiálno-technických podmienok pre činnosť Národnej jednotky ETIAS a zefektívnenie plnenia úloh spojených s vývojom a implementáciou národnej časti ETIAS. Projekt zahŕňa vybavenie administratívnych priestorov, nákup potrebného hardvéru, ako aj implementáciu kontrolných mechanizmov na pripojenie k centrálnej časti ETIAS.

Časový rámec:

- Začiatok: Január 2022
- Ukončenie: Marec 2024 (ukončený)

Hlavné aktivity:

- **Vybavenie administratívnych priestorov Národnej jednotky ETIAS:**
Projekt zahŕňa kompletne vybavenie administratívnych priestorov, vrátane kancelárií, kuchynských priestorov, šatní a archívu.
- **Nákup technického a softvérového vybavenia:**
Nákup hardvéru a softvéru potrebného na prevádzku národnej časti ETIAS, vrátane záložných zdrojov a klimatizácie pre serverovne, s cieľom zabezpečiť bezproblémovú prevádzku a prepojenie na centrálné systémy ETIAS.
- **Implementácia ETIAS kontrolného mechanizmu:**
Zavedenie kontrolného zoznamu a technických operácií ETIAS na testovanie systémov a ich prepojenie na centrálné NUI rozhranie podľa európskych nariadení a technickej dokumentácie.

Výsledky a dopady:

- **Zlepšenie technického vybavenia:**
Vybavenie priestorov a nákup hardvéru výrazne zlepšili technické kapacity Národnej jednotky ETIAS, čím sa zabezpečila efektívnejšia správa a kontrola osôb vstupujúcich do Schengenského priestoru.
- **Posilnenie hraničných kontrol:**
Projekt umožnil lepšiu kontrolu nad vstupom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí predstavujú bezpečnostné riziko, čo posilnilo schopnosti Slovenskej republiky a celej EÚ v oblasti bezpečnosti a boja proti nelegálnej migrácii.
- **Efektivita prevádzky:**
Zavedenie moderného technického vybavenia a softvérového riešenia pre ETIAS umožnilo hladkú a efektívnu implementáciu systému v podmienkach Slovenskej republiky, čím sa zjednodušila komunikácia a spolupráca s ostatnými členskými štátmi EÚ.

Projekt „Materiálno-technické vybavenie Národnej jednotky ETIAS“ významne prispel k modernizácii hraničných kontrol v Slovenskej republike, čo zabezpečilo efektívnejší

boj proti nelegálnej migrácii a zlepšilo bezpečnostné štandardy pre vstup do Schengenského priestoru.

19. **Rozšírenie dostupnosti údajov zo SIS v podmienkach PZ a modernizácia NÚ SIRENE (SK 2020 ISF SC2/NC6/A6)**

Príloha č. 4 - PowerBI report o ukazovateľoch programu

Príloha je dostupná v elektronickej verzii v podobe interaktívneho PowerBi reportu na linku
<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiazWOzZidkY2UtNDliMS00MDEyLTlkOTgtZTUzYWY1ZiMzMdYyIiwidCI6ImY0YjkyZTFmLTcyMGUtNDMzYS05NDJlLWEyM2RlbnZhjM2E4OCIsImMiOiJh9>

Príloha č. 5 - Zápisy z hĺbkových rozhovorov

Anonymizovaný zápis z hĺbkového rozhovoru č. 1

Účastníci: Zástupcovia prijímateľa

Dátum: 27.9.2024

Účinnosť programu

Respondenti hodnotili celkový prínos projektov podporených z ISF k zlepšeniu vnútornej bezpečnosti na Slovensku veľmi pozitívne. Zdôraznili, že ISF predstavuje hlavný zdroj financovania ich organizácie, pričom 70-90% kapitálových investícií je financovaných práve z tohto fondu.

Ako konkrétne príklady prínosu projektov ISF uviedli zvýšenie efektivity fungovania úradu a zlepšenie pracovných podmienok zamestnancov, pričom oba tieto aspekty hodnotili ako rovnako dôležité. V oblasti predchádzania cezhraničnej, závažnej a organizovanej trestnej činnosti vyzdvihli najmä rozšírenie cezhraničnej spolupráce s Poľskom a dosiahnutie lepšej funkčnosti a spoľahlivosti technického vybavenia v rámci jeho obmeny u orgánov, ktoré zabezpečujú medzinárodnú policajnú spoluprácu, čím sa zvýši rýchlosť výmeny informácií, čo vedie k zníženiu kriminality a zvýšeniu bezpečnosti. K posilneniu koordinácie a spolupráce medzi orgánmi presadzovania práva výrazne prispelo rozšírenie komunikačného systému SIENA, ktoré prinieslo tri hlavné efekty: zvýšenie povedomia o dostupných nástrojoch v rámci polície, identifikáciu nových partnerov v zahraničí a zlepšenie zručností vďaka školeniam.

Medzi faktory, ktoré najviac ovplyvnili úspešnosť programu ISF, zaradili respondenti najmä materiálno-technické zabezpečenie spoločných kontaktných pracovísk, rekonštrukciu priestorov a rozšírenie IT systémov umožňujúcich celoplošnú komunikáciu.

Relevantnosť programu

Podľa respondentov ciele a priority ISF vo veľkej miere zodpovedali skutočným potrebám v oblasti vnútornej bezpečnosti na Slovensku. Projekty boli viazané na jasne definované priority vychádzajúce z politík EÚ a potrieb definovaných na úrovni SR.

Počas implementácie programu boli identifikované aj nové potreby, na ktoré program dokázal flexibilne reagovať. Ako príklad uviedli respondenti zabezpečenie záložných priestorov v reakcii na pandémiu COVID-19. Zároveň poukázali na potrebu IT interoperability vyplývajúcu z novej smernice EÚ, ktorá by mohla byť pokrytá z programu ISF v budúcnosti.

Udržateľnosť výsledkov

V oblasti udržateľnosti výsledkov respondenti identifikovali niekoľko problémov. Ako hlavné faktory ovplyvňujúce udržateľnosť uviedli nedostatočné projektové zručnosti u odborných

pracovníkov, chýbajúce plánovanie obnovovacích investícií a problematické finančné zabezpečenie udržateľnosti.

Respondenti tiež poukázal na problém s odovzdávaním znalostí pri fluktuácii zamestnancov, ktorý súvisí so systemizáciou štátnozamestnaneckých miest. Tento systém neumožňuje súbežné zamestnanie odchádzajúceho a nového pracovníka, čo komplikuje odovzdávanie skúseností.

Administratívna náročnosť a zjednodušenie

Z hľadiska administratívnej náročnosti bol ako najproblematickejší aspekt identifikované verejné obstarávanie. Respondenti nevideli v tejto oblasti výrazné zlepšenie počas implementácie programu.

Medzi ďalšie administratívne výzvy zaradili respondenti nedostatočne flexibilnú reakciu zodpovedného orgánu na zmeny legislatívy, chýbajúce školenia a vedomosti u policajtov realizujúcich projekty, nedostatok finančných zdrojov na externých odborníkov a prílišné množstvo kontrol, ktoré brzdia proces verejného obstarávania.

Pozitívne bola hodnotená snaha Ministerstva vnútra SR podporovať jednotlivé zložky polície pri realizácii projektov ISF prostredníctvom kontaktných osôb a koordinačných stretnutí. Tieto opatrenia prispeli k určitému zjednodušeniu procesov pre prijímateľov.

Záverečné poznámky

Ako ďalšie ponaučenia z implementácie programu ISF 2014-2020 respondenti uviedli potrebu väčšieho zapájania sa do priamo riadených častí programu (Union actions), ktorému v súčasnosti bráni nedostatok ľudských zdrojov. Taktiež zdôraznili potrebu vypracovania komplexnej investičnej stratégie pre budúce obdobie.

Anonymizovaný zápis z hĺbkového rozhovoru č. 2

Účastníci: Zástupca prijímateľa

Dátum: 27.9.2024

Účinnosť programu

Respondent hodnotil celkový prínos projektov podporených z ISF veľmi pozitívne. Zdôraznil, že ISF predstavuje kľúčový zdroj financovania kapitálových investícií ich organizácie, pričom tvorí viac ako 90% z celkových zdrojov.

Ako konkrétne príklady prínosu projektov ISF uviedol implementáciu nových metód využívaných na účely trestného konania, napríklad v oblasti genetiky (fenotypové vlastnosti v DNA). Vyzdvihol tiež projekty v oblasti pyrotechniky (pyroboty, pyrodetec), ktoré priniesli nové spôsobilosti pre pyrotechnikov. Tieto iniciatívy vychádzali z národného akčného plánu boja proti terorizmu. Za prínosné označil aj IT projekty týkajúce sa biometrie (AFIS/CODIS) a bombového dátového centra (BDC), balistiky a obnovy technológií.

Respondent zdôraznil, že projekty boli úspešné aj napriek mnohým administratívnym prekážkam.

Relevantnosť programu

Podľa respondenta ciele a priority ISF vo veľkej miere zodpovedali skutočným potrebám v oblasti vnútornej bezpečnosti na Slovensku. Projekty vychádzali z jasne pomenovaných potrieb na úrovni SR a Ministerstvo vnútra bolo aktívne pri definovaní intervenčnej logiky programu.

Respondent však poukázal na niektoré oblasti, ktoré program nepokrýval dostatočne. Napríklad program je zameraný primárne na online kriminalitu a neumožňuje investície v oblasti offline IT forenznej činnosti. Taktiež interoperabilita systému EURODAC nie je zahrnutá do ISF. Ako ďalší problém uviedol nemožnosť viaczdrojového financovania projektov cez ISF a AMIF na národnej úrovni, čo komplikuje realizáciu niektorých komplexných projektov (napr. v oblasti daktyloskopie).

Udržateľnosť výsledkov

V oblasti udržateľnosti výsledkov respondent hodnotil situáciu pozitívne. Uviedol, že plánovanie udržiavacích a obnovovacích investícií funguje dobre, vrátane kalibrácií a pravidelného servisu zariadení.

Inštitucionálna udržateľnosť je podľa respondenta tiež zabezpečená, keďže organizácia má monopolné postavenie a 30-ročnú históriu. Majú zavedený systém vzdelávania a tri pracoviská, čo súvisí aj s akreditáciou a dodržiavaním normy ISO 17025:2018.

Za výzvu označil, že projektová činnosť je na pleciach riaditeľov odborov, hoci majú jednu zamestnankyňu na administratívu projektov a vytvorenú štruktúru na riadenie projektov.

Administratívna náročnosť a zjednodušenie

Z hľadiska administratívnej náročnosti bolo ako najproblematickejší aspekt identifikované verejné obstarávanie. Respondent uviedol, že v tejto oblasti bolo "vákuum" a nebolo badať zlepšenie počas implementácie programu.

Respondent nepostrehol výrazné zmeny v súvislosti so zmenami zákona o verejnom obstarávaní, s výnimkou zmeny limitov pri zákazkách, ktoré sa už potom nemuseli predkladať na kontrolu. Projekty, ktoré podliehali kontrole Úradu pre verejné obstarávanie, trvali dlhšie.

Pozitívne hodnotil, že samotný proces verejného obstarávania nie je problémom, ale skôr validácia správnosti postupu, teda kontroly verejného obstarávania. Kriticky sa vyjadril k dĺžke lehôt na posudzovanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok.

Záverečné poznámky

Respondent uviedol pozitívnu skúsenosť s realizáciou projektu v rámci priamo riadených akcií EÚ (Union Actions). Tento systém hodnotil ako administratívne jednoduchší v porovnaní s decentralizovaným národným systémom, pričom vyzdvihol najmä spôsob financovania (platba na začiatku projektu a záverečné vyúčtovanie).

Kriticky sa vyjadril ku koordinácii zahraničnej pomoci na úrovni Ministerstva vnútra SR, kde sa podľa neho aplikuje ťažkopádny systém z EŠIF. Taktiež poukázal na limity v oblasti publicity ISF projektov, keďže organizácia nemá k dispozícii PR agentúru, ktorá by pomáhala s propagáciou výsledkov.

Anonymizovaný zápis z hĺbkového rozhovoru č. 3

Účastníci: Zástupcovia prijímateľa

Dátum: 30.10.2024

Účinnosť programu

Respondenti uviedli, že ISF predstavuje hlavný zdroj investícií na Úrade hraničnej a cudzineckej polície, aj keď podľa ich názoru by mal byť skôr doplnkovým zdrojom k financovaniu zo štátneho rozpočtu. Argumentovali, že bežné investičné výdavky ako nákup zariadení, počítačovej techniky alebo služobných vozidiel by mali byť financované zo štátneho rozpočtu, zatiaľ čo ISF by sa mal zameriavať primárne na financovanie softvérových riešení a podporu medzinárodnej spolupráce.

Za najvýznamnejšie označil projekty, ktoré priniesli systémové zlepšenia v oblasti hraničnej kontroly. Medzi ne zaradil najmä:

- Automatizované hraničné brány (ABC brány)
- Projekt vstup-výstup
- Prepojenie informačných systémov MIGRA a SIS II
- Projekt bezpilotných lietadiel

Ako príklady dobrej implementačnej praxe uviedol projekt obnovy kamerových systémov v hodnote 500 tisíc EUR a projekt nákupu vozidiel. Tieto projekty sa podarilo zrealizovať relatívne rýchlo (približne za 6 mesiacov) vďaka využitiu existujúcich rámcových zmlúv, ktoré eliminovali potrebu samostatného verejného obstarávania. Respondenti poznamenali, že rýchla implementácia bola motivovaná aj tlakom na dočerpanie prostriedkov ku koncu programového obdobia.

Relevantnosť programu

V oblasti relevantnosti programu respondenti potvrdili, že ciele zodpovedajú reálnym potrebám Úradu hraničnej a cudzineckej polície. Podrobne popísal proces programovania, v ktorom jednotlivé útvary najprv špecifikujú svoje požiadavky, ktoré následne zodpovedný orgán (Ministerstvo vnútra SR) premietne do návrhu programového dokumentu. O finálnej podobe programu potom zodpovedný orgán rokuje s Európskou komisiou.

Ako systémový problém však identifikoval opakujúce sa meškanie s prípravou programu na národnej úrovni, ktoré sa následne prenáša do oneskoreného začiatku implementácie projektov. Tento problém sa podľa respondentov vyskytuje naprieč viacerými programovými obdobiami a významne ovplyvňuje efektivitu čerpania prostriedkov.

Udržateľnosť výsledkov

V oblasti udržateľnosti respondenti identifikovali niekoľko závažných systémových nedostatkov. Predovšetkým potvrdili identifikovanú absenciu následného monitoringu

ukazovateľov na úrovni projektov a chýbajúcu atribúciu ukazovateľov k projektovým výstupom. Zdôraznili, že pri mnohých projektoch by monitorovanie ich využívania nebolo technicky ani administratívne náročné a príjemcovia by povinnosti vyplývajúce z následného monitoringu nevnímali ako nadmernú záťaž.

Za významný problém označili tiež skutočnosť, že v projektoch sa štandardne neobstarávajú poplatky za opravy alebo obnovu zariadení po uplynutí záručnej lehoty. Keďže tieto výdavky nie sú systematicky plánované ani v rozpočte organizácie, môže to v budúcnosti ohroziť funkčnosť a udržateľnosť projektových výstupov.

V personálnej oblasti respondenti kriticky hodnotili vysokú fluktuáciu zamestnancov a nedostatok odborných školení. Poznamenali, že zamestnanci sú často odkázaní na samoštúdium. Problematická je tiež skutočnosť, že civilní zamestnanci pracujúci na projektoch sú platení z rozpočtov projektov a po skončení projektov zvyčajne odchádzajú, čím sa stráca nadobudnuté know-how.

Administratívna náročnosť a zjednodušenie

V oblasti administratívnej náročnosti respondenti neidentifikovali žiadne významné zlepšenie od roku 2009. Ako najproblematickejší aspekt označili proces verejného obstarávania, ktorý sa realizuje centralizovane cez komoditné centrum ministerstva. Tento systém prináša viacero problémov:

- Komoditní manažéri sú preťažení rozsiahlou agendou, čo spôsobuje predlžovanie procesu realizácie verejného obstarávania
- Pracovníci komoditného centra nemajú dostatočné odborné znalosti o špecifických technológiách využívaných pri ochrane štátnych hraníc, čo komplikuje prípravu technických špecifikácií

Respondenti označili celkovú administratívnu záťaž za "abnormálnu", pričom kritizovali najmä duplicity pri odovzdávaní podkladov, ktoré musia byť predkladané v elektronickej aj papierovej forme. Ako potenciálne riešenie navrhli posilnenie zdieľania dobrých skúseností medzi členskými krajinami, najmä v oblasti nákupu špecializovaných technológií pre ochranu hraníc.